

2020 M. METINĖ ATASKAITA

LUMINOR BANK AS

KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.

TURINYS

VADOVO PRANEŠIMAS	3
VADOVYBĖS ATASKAITA	4
BENDROJI INFORMACIJA	4
MAKROEKONOMINĖ APŽVALGA	4
BENDROVĖS APŽVALGA	5
FINANSINIAI REZULTATAI	13
VALDYMO ATASKAITA	19
AUDITORIAI	27
KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ 2020 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS	28
KONSOLIDUOTOJI PELNO (NUOSTOLIŲ) IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA UŽ 2020 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS	28
2020 M. GRUODŽIO 31 D. KONSOLIDUOTOJI FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA	29
KONSOLIDUOTOJI NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA UŽ 2020 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS	30
KONSOLIDUOTOJI PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA UŽ 2020 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS	31
KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS	33
1. PAGRINDINIAI APSKAITOS POLITIKOS PRINCIPAI	33
2. REIKŠMINGI APSKAITINIAI ĮVĖRČIAI IR SPRENDIMAI	49
3. NAUJŲ IR (AR) PATAISYTŲ TFAS IR TARPTAUTINIO FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS AIŠKINIMO KOMITETO (TFAAK) AIŠKINIMŲ TAIKYMAS	50
4. NAUJI FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTAI, JŲ PATAISOS IR AIŠKINIMAI	51
5. BENDROJI RIZIKOS VALDYMO POLITIKA	53
6. GRYNOSIOS PALŪKANŲ PAJAMOS	113
7. GRYNOSIOS PASLAUGŲ IR KOMISINIŲ PAJAMOS	114
8. PERSONALO SĄNAUDOS	115
9. KITOS ADMINISTRACINĖS SĄNAUDOS	115
10. KITOS VEIKLOS PAJAMOS	115
11. GRYNIEJI PINIGAI IR LĖŠOS CENTRINIUISE BANKUOSE	116
12. GAUTINOS SUMOS IŠ KITŲ KREDITO ĮSTAIGŲ	116
13. IŠVESTINĖS FINANSINĖS PRIEMONĖS	116
14. PASKOLOS KLIENTAMS	118
15. FINANSINIS TURTAS, VERTINAMAS TIKRĄJA VERTE, KURIOS PASIKEITIMAS PRIPAŽIŠTAMAS PELNU ARBA NUOSTOLIAIS	119
16. KITAS TURTAS	120
17. INVESTICIJOS Į ASOCIJUOTĄSIAS IR PATRONUOJAMĄSIAS ĮMONES	120
19. ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS IR NAUDOJIMO TEISE VALDOMAS TURTAS	123
20. INVESTICINIS TURTAS	124
21. KREDITO ĮSTAIGŲ PASKOLOS IR INDĖLIAI	124
22. KLIENTŲ INDĖLIAI	125
23. IŠLEISTI SKOLOS VERTYBINIAI POPIERIAI	125
24. PELNO MOKĖSTIS	128
25. KITI FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	129
26. KITI ĮSIPAREIGOJIMAI	129
27. ATIDĖJINIAI	129
28. IŠLEISTASIS KAPITALAS	131
29. NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS IR NEAPIBRĖŽTIEJI BEI KITI ĮSIPAREIGOJIMAI	131
30. FINANSINIO TURTO IR FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ UŽSKAITA	132
31. FINANSINIO TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ TIKROJI VERTĖ	133
32. SUSIJUSIOS ŠALYS	137
33. TEISMINĖS BYLOS IR IEŠKINIAI	139
34. INFORMACIJA APIE SEGMENTUS	139
35. REIKŠMINGI ĮVYKIAI PO ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOS	141
36. LUMINOR BANK AS, KAIP ATSKIRO SUBJEKTO, PIRMINĖS ATASKAITOS	142
NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	147
PELNO PASKIRSTYMO PROJEKTAS	154
2020 M. ATASKAITOS TVIRTINIMAS VALDYBOS PARAŠAIS	155
KONTAKTINIAI DUOMENYS	156

VADOVO PRANEŠIMAS

Džiaugiuosi galėdamas pristatyti šį pirmąjį savo, kaip *Luminor* generalinio direktoriaus, pranešimą. Man didelė garbė būti dinamiškų ir verslių Baltijos šalių bendruomenių ir banko, sukurto vietos žmonėms ir bendrovėms, dalimi. Nepaisant to, kad prie *Luminor* komandos prisijungiau tik 2021 m. pradžioje, mane labai džiugina banko ateities perspektyvos ir kolegų energija bei atsidavimas.

Tačiau, prieš žvelgiant į priekį, svarbu įvertinti mūsų 2020 m. padarytą pažangą ir įgyvendintus strateginius tikslus. Pažymėtina, kad įgyvendinome dvi pagrindines strategines iniciatyvas, numatytas steigiant *Luminor* banką 2017 metais, ir tęsėme trečiosios iniciatyvos įgyvendinimą. Pirmą, mes pirmą kartą savo veiklos istorijoje tapome visiškai savarankišku, save išlaikančiu banku, grąžinusiu visas iš mūsų buvusių motininių bankų gautas paskolas. Antra, užbaigę technologinį atskyrimą, įgijome visišką operacinį savarankiškumą. Ir trečia, toliau mažiname mūsų neveiksnių paskolų portfelį. Šie sėkmingai įgyvendinti pasiekimai yra mano pirmtako Erkkio Raasuke vadovavimo nuopelnai – jo vizija buvo *Luminor* įkūrimo ir pirmųjų dviejų mūsų transformacijos etapų varomoji jėga.

Mums pavyko pasiekti strateginę pažangą, nepaisant COVID-19 pandemijos iššūkių, su kuriais susidūrė mūsų klientai, darbuotojai ir visuomenė. Pandemijos poveikį ekonomikai sumažino operatyvūs politikos formuotojų veiksmai; Baltijos valstybių realusis BVP smuko, tačiau šis nuosmukis buvo mažesnis nei ES vidurkis. Kilus būtinybei, padėjome savo klientams ir suteikėme jiems atidėjimo laikotarpius mokėti paskolų pagrindines sumas ir panaudojome valstybės garantijas mūsų klientų naudai. Taikėme įvairias priemones, siekdami užtikrinti savo darbuotojų ir klientų saugumą. 2020 m. pamatėme, kad Baltijos valstybių ekonomikos yra atsparios ir tvirtai pasiruošusios ateities iššūkiams.

Žvelgdamas į ateitį, norėčiau akcentuoti ne vien pagalbą klientams šios pandemijos metu ir siekį sumažinti jos neigiamą poveikį, bet ir kitus prioritetus. Dėsime visas pastangas ir sieksime toliau didinti savo klientų pasitenkinimą ir pasiūlyti jiems išskirtinę naudojimosi mūsų bankininkystės paslaugomis patirtį. Sunkiai dirbsime skaitmeninės pažangos ir produktų pasiūlos srityse. Taip pat skatinsime verslą nuosekliai augti, sutelkdami dėmesį į būsto paskolas ir mažas bei vidutines įmones. Toliau investuosime ir efektyvinsime savo veiklą. Visgi keletas dalykų nesikeis – tai mūsų stipri finansinė padėtis ir apdairus rizikos valdymas, įsipareigojimas užkirsti kelią finansiniams nusikaltimams ir unikali mūsų, visose trijose Baltijos valstybėse veikiančio banko, pozicija. *Luminor* ir toliau bus patikimas bankininkystės paslaugų partneris tiek fiziniams asmenims, tiek bendrovėms mūsų Estijos, Latvijos ir Lietuvos rinkose.

Su nekantrumu laikiu galimybės vesti *Luminor* į kitą mūsų strategijos įgyvendinimo etapą.

Peter Bosek

VADOVYBĖS ATASKAITA

BENDROJI INFORMACIJA

Luminor Bank AS (Luminor) įsteigtas 2017 m. spalio 1 d., sujungus DNB Bank ASA (Prekybos registro Nr. 984 851 006, toliau – DNB) ir Nordea Bank Abp (Prekybos registro Nr. 2858394-9, toliau – Nordea) veiklą Baltijos šalyse ir siekiant sukurti naujos kartos finansinių paslaugų teikėją vietos verslo subjektams ir finansiškai aktyviems žmonėms.

2019 m. rugsėjo 30 d. paskelbta, kad užbaigtas 2018 m. rugsėjo 13 d. tarp DNB Bank ASA, Nordea Bank Abp ir JAV įsikūrusios privataus kapitalo bendrovės Blackstone pasirašytas sandoris, po kurio privataus kapitalo fondus valdančios bendrovės Blackstone vadovaujamas konsorciumas įsigijo 60,1 proc. banko kontrolinį akcijų paketą. Pirminiai banko akcininkai, Nordea ir DNB, išlaiko atitinkamai po 19,95 proc. Luminor akcijų, tačiau tarp konsorciumo ir Nordea buvo pasiektas susitarimas dėl likusių akcijų įsigijimo iš Nordea per artimiausius keletą metų.

Luminor yra trečias pagal dydį finansinių paslaugų teikėjas Baltijos šalyse, remiantis 2020 m. gruodžio pabaigos duomenimis, turintis apie 900 000 klientų ir 2 378 darbuotojus bei užimantis 16,1 proc. indėlių ir 17,2 proc. paskolų rinkos. Luminor visas nuosavas kapitalas siekia 1,7 mlrd. EUR, o bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo (angl. CET1) rodiklis yra 22,4 proc. Luminor pagrindinė veikla – teikti paslaugas versliams žmonėms Baltijos regione, pagrindinį dėmesį skiriant vietos įmonėms ir finansiškai aktyviems žmonėms.

Luminor savo klientams siūlo platų paslaugų ir produktų pasirinkimą, pasitelkdamas visus galimus – skaitmeninius ir fizinius – kanalus. Jis turi 29 klientų konsultavimo centrus, iš kurių 7 yra susitikimo erdvės (angl. meet-up points). Baltijos šalyse Luminor priklauso 363 bankomatai; paslaugos taip pat teikiamos per papildomus 100 bankomatų pagal partnerystės susitarimus su kitais finansinių paslaugų teikėjais.

2020 m. gruodžio 31 d.				
	<i>Estija</i>	<i>Latvija</i>	<i>Lietuva</i>	Iš viso
Klientų skaičius	~128 000	~218 000	~544 000	~891 000
Rinkos dalys				
<i>Paskolos</i>	11,7%	22,1%	19,7%	17,2%*
<i>Indėliai</i>	8,6%	16,0%	21,7%	16,1%
Klientų konsultavimo centrų, įskaitant susitikimo erdves, skaičius	8	9	12	29
Darbuotojų skaičius	594	823	961	2 378

*Rinkos dalys lentelėje pateiktos pagal nustatytus reikalavimus teikiamų ataskaitų duomenims, neįtraukiant kitų finansų įstaigų

MAKROEKONOMINĖ APŽVALGA

Svarbiausias 2020 m. įvykis – netikėtas koronaviruso pandemijos protrūkis.

COVID-19 krizė turėjo poveikį atviroms Baltijos šalių ekonomikoms. Pirmojoje metų pusėje pagrindinėse eksporto rinkose, įskaitant euro zonos ir Šiaurės šalis, augimas sumažėjo, nes daug ekonomikos sektorių buvo stipriai paveikti dėl COVID-19 paskelbtų judėjimo suvaržymų Europoje. Dėl šios priežasties sustojo tarpvalstybinė prekyba, buvo suvaržyta daugelio įmonių veikla, ypač paslaugų sektoriuje. Iš pradžių buvo ne tik sutrikdytos pasaulinės vertės kūrimograndinės, bet ir kilo kliūčių prekėms judėti bendrojoje rinkoje. Tai padidino ekonominiu požiūriu labai integruotą ir atvirą Baltijos šalių ekonomikų nuosmukį.

Ir vis dėlto Baltijos šalims COVID-19 turėjo mažesnę poveikį nei kitoms euro zonos šalims. Darbo rinkos ir verslo sektorius galėjo pasinaudoti fiskalinėmis pagalbos priemonėmis, įskaitant darbo vietų išsaugojimo schemas, kurios išryškino paklausos valdymo svarbą siekiant sušvelninti neigiamą pasaulinės krizės poveikį. Įsivyravus su COVID-19 susijusiems judėjimo suvaržymams, 2020 m. antrojoje pusėje Estijos realusis BVP per metus sumažėjo 5,4 proc., Latvijos – 8,6 proc. ir Lietuvos – 4,6 proc., palyginti su euro zonos 14,7 proc. vidurkiu.

Atlaisvinus su COVID-19 susijusius apribojimus, trečiajame ketvirtyje Baltijos šalių, kaip ir kitų euro zonos šalių, ekonomika atsigavo. Estijos, Latvijos ir Lietuvos BVP sumažėjo atitinkamai tik 2,7 proc., 2,6 proc. ir 1,6 proc., lyginant su ankstesniųjų metų trečiuoju ketvirčiu. Ekonomikos atsigavimą lėmė privatus vartojimas, tačiau eksportas ir investicijos taip pat pastebimai prisidėjo prie grįžimo į ankstesnę padėtį. Metinio augimo tempo sumažėjimas 2020 m. buvo vienas mažiausių: 2,9 proc. Estijoje, 3,6 proc. Latvijoje ir 1,3 proc. Lietuvoje, lyginant su euro zonos -6,8 proc. vidurkiu.

Nors ir tvyrojo ekonominis netikrumas ir sumažėjo turistų srautai, iki birželio mėn. mažmeninės prekybos apimtys jau viršijo ankstesnių metų lygį. Mažmeninė prekyba ir toliau stiprėjo iki metų pabaigos, atspindėdama vartotojų atsparumą. Paklausa atsigavimą palaikė iki pandemijos buvę stipresni įmonių balansai su sukauptomis santaupomis ir kukliais vartotojų finansiniais svertais. Be to, kol buvo suvaržytas judėjimas, pajamų lygį palaikė paramos darbo vietoms išsaugoti programos ir socialiniai pervedimai. Nereikėjo koreguoti išorės disbalansų, nes per pastarąjį dešimtmetį Baltijos šalys sukupė nemažą išorės perteklių ir beveik pasiekė subalansuotą biudžetą.

Dar daug ką reikia nuveikti, iki kol bus pasiektas tvirtas atsigavimas, kadangi antroji COVID-19 protrūkio banga lėmė naujus judėjimo suvaržymus visoje Europoje, įskaitant Baltijos šalis. Numatoma, kad šie atnaujinti suvaržymai lems dar vieną veiklos sulėtėjimą. Tačiau Baltijos regiono ir kitų euro zonos valstybių ekonomikų pablogėjimas buvo ribotas, lyginant su visišku judėjimo suvaržymu ir pasaulinės prekybos susitraukimu pavasarį.

Stebima, kad dėl padidėjusio vartojimo Baltijos šalyse smarkiai išaugo paklausa, taip pat didėjo santaupos. Nepaisant pakartotinio koronaviruso protrūkio nulemtu pablogėjimo trumpuoju laikotarpiu, vakcinų sukūrimas suteikė daugiau pasitikėjimo prielaida, jog sveikatos krizė bus palaipsniui įveikta per 2021 m. ar 2022 m. pradžioje, o tai savo ruožtu padės ekonomikoms grįžti į įprastą režimą.

Gerėjanti pasaulinės prekybos prognozė, mažėjantis su koronavirusu susijęs netikrumas, taip pat stimuliuojančios pinigų ir fiskalinės politikos turėtų padėti euro zonai, įskaitant ir nuo eksporto iš Baltijos šalių priklausančias ekonomikas. Iš dalies iš ES struktūrinių fondų finansuojamos investicijos į infrastruktūrą, žaliąją pertvarką ir skaitmenizaciją ir naujasis *Next Generation EU* Europos ekonomikos gaivinimo priemonių paketas paskatins vidutinių pajamų Baltijos šalių ekonomikų konvergenciją.

BENDROVĖS APŽVALGA

VEIKLOS PLĖTRA

2019 m. užbaigęs susijungimą tarp kelių valstybių, 2020 m. *Luminor* toliau tęsė savo transformaciją. Buvo dedamos pastangos sustiprinti banko finansavimo padėtį, pagerinti kapitalo efektyvumą ir užtikrinti sąžiningą bei racionalų rizikos įvertinimą.

Mes sukūrėme visiškai savarankišką finansavimo struktūrą ir grąžiname dalį *DNB* ir *Nordea* suteiktos kredito linijos lėšų, kurios buvo panaudotos anksčiau, taip pat išlaikydami šią kredito liniją kaip rezervinę kredito priemonę. Kovo mėn. *Luminor* už 500 mln. EUR išleido pirmąją padengtųjų obligacijų emisiją Baltijos regione, kurios terminas sueina 2025-aisiais. Gruodžio mėn. *Luminor* pardavė 300 mln. EUR ketverių metų obligacijų emisiją ir išpirko 250,7 mln. EUR vertės ankstesnės emisijos obligacijų.

Toliau atlikti veiklos struktūros pakeitimai, siekiant užtikrinti, kad organizacija taptų efektyvesnė, ir būtų pasirengta kitam mūsų plėtros etapui.

Luminor taip pat užbaigė technologinį atsiskyrimą nuo buvusių patronuojančiųjų bankų ir sukūrė savo paties bankų korespondentų tinklą, taip tapdamas nepriklausomas vykdant tarptautinius mokėjimus. Iki metų pabaigos visi klientai buvo perkelti į *Luminor* informacines sistemas. Nuo lapkričio mėn. pabaigos mūsų technologijų platformos yra visiškai nepriklausomos nuo *DNB* ar *Nordea* sistemų.

VEIKLOS PRINCIPAI

Luminor yra visose trijose Baltijos šalyse veikiantis bankas, teikiantis mažmeninės ir verslo bankininkystės paslaugas. Siekiame pagerinti mūsų regiono finansinę sveikatą, kad ši atitiktų jo dinamiškumą ir inovacijas. Mūsų misija – finansuoti idėjas ir pagerinti Baltijos šalių žmonių gyvenimą bei padėti jų verslui, teikti klientų poreikius atitinkančias konsultacijas, užtikrinti nenutrūkstamas paslaugas ir humanizuotą bankininkystės patirtį.

Mes kuriame ir auginame savo bendruomenes kartu su vietiniais žmonėmis, bendrovėmis ir organizacijomis. Tikime, kad Baltijos šalių žmonės turėtų turėti geresnę galimybę naudotis finansais, kontroliuoti savo finansinę gerovę ir gauti pagalbą priimančią išmanių finansavimo sprendimus.

Luminor siekia prisidėti prie tvaraus Baltijos regiono augimo, prisiimdamas ilgalaikį įsipareigojimą bendrovėms ir fiziniams asmenims. Esame įsipareigoję atsakingai vykdyti savo veiklą ir laikytis aplinkos apsaugos, socialinės atsakomybės ir valdymo principų.

Veikdami visose trijose Baltijos šalyse, išaugome ir sustiprėjome taip, kad galime siekti didesnių pokyčių ir išlikti vietiniu banku. *Luminor* turi tvirtą ir gabią komandą, pasirengusią siekti strateginių tikslų. Mes tvirtai norime prisidėti prie tvarios Baltijos regiono plėtros, prisiimdami ilgalaikį įsipareigojimą verslo ir privatiems klientams. Siekiame sąsajos tarp veiklos masto ir jos aktualumo, taip pat tarp veiklos efektyvumo ir žinių apie klientus.

Sujungę savo pasaulines žinias su vietos ekspertų patirtimi, norime būti geriausias partneris finansiniais klausimais savo Baltijos šalių klientams.

Siekdami įgyvendinti savo tikslus, skatiname darbuotojus būti smalsius, bendradarbiauti ir išlikti susitelkusius. Šias savybes taikome tiek bendradarbiaudami su savo kolegomis, tiek bendraudami su klientais ir partneriais.

COVID-19 PANDEMIJOS POVEIKIS „LUMINOR“

Visus metus plintant virusui *Luminor* darbuotojų ir klientų saugumas bei gera savijauta buvo svarbiausias mūsų prioritetas.

Baltijos šalių vyriausybės patvirtino programas, skirtas stimuliuoti ekonomikas ir sumažinti pandemijos padarytą žalą. *Luminor* taikė valstybės garantijas savo klientų naudai, o pagrindiniai partneriai šioje veikloje buvo „Kredex“ Estijoje, „Altum“ Latvijoje ir „Invega“ Lietuvoje, taip pat Estijos kaimo plėtros fondas ir Lietuvos žemės ūkio paskolų garantijų fondas.

Siekdamas padėti klientams išgyventi krizę, *Luminor* tiek privatiems, tiek verslo klientams pasiūlė supaprastintus mokėjimų atidėjimus. Daugelis suteiktų mokėjimų atidėjimų baigėsi iki metų pabaigos ir nesulaukta prašymo juos pratęsti. Metų pabaigoje mokėjimų atidėjimai verslo klientams sudarė 0,7 proc. paskolų verslo klientams portfelio, o privatiems klientams – 1,0 proc. būsto paskolų Baltijos šalyse.

Luminor pavyko išlaikyti veikiančius klientų konsultavimo centrus, tad ir sudėtingomis aplinkybėmis toliau galėjome teikti bankininkystės paslaugas savo klientams. Taikėme visas įmanomas priemones, kad būtų užtikrintas mūsų darbuotojų ir klientų saugumas. Šios priemonės buvo taikomos kiek įmanoma daugiau darbuotojų, dirbančių nuotoliniu būdu. Papildomas dėmesys teiktas švarai ir dezinfekcinėms priemonėms visose mūsų patalpose ir bankomatuose, siekta visus darbuotojus aprūpinti asmeninėmis apsaugos priemonėmis ir riboti klientų, kurie vienu metu gali būti konsultavimo centruose, kiekį.

Taip pat skatinome savo klientus kaip galima dažniau naudoti skaitmenines paslaugas, skyrėme daugiau darbuotojų, teikiančių konsultacijas klientams konsultavimo centruose ir prailginome šių centrų darbo valandas. Nuotolinė naujų klientų pritraukimo paslauga, kuri jau buvo teikiama Latvijoje, pradėta teikti Lietuvoje ir Estijoje. Siekiant praplėsti nuotoliniu būdu teikiamas paslaugas, klientų konsultavimo centruose įdiegti virtualūs susirinkimai ir išankstinė jų užsakymo sistema. Visos naujos arba pakartotinai išleistos mokėjimo kortelės klientams siunčiamos paštu. Siekdami palengvinti išankstinio užsakymo procesą savo klientų konsultavimo centruose, pasiūlėme daugiau nuotolinių paslaugų, kad klientai atsakymus į daugelį savo klausimų galėtų gauti nuotoliniu būdu.

RIZIKOS VALDYMAS IR VIDAUS KONTROLĖ

Luminor puoselėja kultūrą, kurios pagrindinis akcentas skiriamas rizikai valdyti ir kontrolei, taip pat siekiama įdiegti ir palaikyti griežtą ir išsamią vidaus kontrolės sistemą. *Luminor* rizikos valdymo tikslas – pasiekti optimalią nuostolių rizikos ir pajamų potencialo pusiausvyrą vidutinės trukmės ir ilgalaikėje perspektyvoje. *Luminor* rizikos valdymo sistema apima politikas, procedūras, rizikos limitus ir rizikos kontrolės priemones, užtikrinančius tinkamą, laiku atliekamą ir nuolatinį visų reikšmingų rizikų identifikavimą, vertinimą, matavimą, stebėseną, sumažinimą ir informavimą. Išsami informacija apie rizikos vertinimą pateikta šios ataskaitos skirsnio „Bendra rizikos valdymo politika“.

Luminor rizikos valdymo procesai nuolat tobulinami, kad jie atitiktų naujausius teisės aktų nustatytus reikalavimus bei rinkoje taikomą praktiką.

Luminor vidaus kontrolės sistema apima visas *Luminor* įmones ir yra organizacinių priemonių, veiksmų, procesų ir mechanizmų visuma. Ji užtikrina veiklos efektyvumą ir veiksmingumą, vadovavimąsi atsargumo principu vykdant veiklą, patikimą pokyčių valdymą, tinkamą rizikos identifikavimą, matavimą ir sumažinimą, taip pat finansinės ir nefinansinės informacijos, teikiamos tiek viduje, tiek išorėje, patikimumą, patikimas administravimo ir apskaitos procedūras, atitiktį įstatymams, teisės aktams ir priežiūros institucijų reikalavimams bei įstaigos vidaus politikai, procesams, taisyklėms ir sprendimams.

Atitiktis pagrindiniams rizikos ribojimo reikalavimams 2020 m. gruodžio 31 d.:

Rodiklis	Reikalavimas	<i>Luminor Bank AS</i> su patrunuojamosiomis įmonėmis
Likvidumo (padengimo likvidžiuoju turtu – angl. <i>LCR</i>) rodiklis	>100,0%	197,2%
Kapitalo pakankamumo rodiklis (Viso kapitalo pakankamumo rodiklis - angl. <i>Total capital ratio</i>)	>15,3%	22,4%
Maksimali paskola vienam skolininkui (% nuo kriterijus tenkinančio kapitalo)	<25,0%	6,6%

Atitiktis pagrindiniams rizikos ribojimo reikalavimams 2019 m. gruodžio 31 d.:

Rodiklis	Reikalavimas	<i>Luminor Bank AS</i> su patrunuojamosiomis įmonėmis
Likvidumo (padengimo likvidžiuoju turtu – angl. <i>LCR</i>) rodiklis	>100,0%	150,0%
Kapitalo pakankamumo rodiklis (viso kapitalo pakankamumo rodiklis – angl. <i>Total capital ratio</i>)	>15,3%	19,7%
Maksimali paskola vienam skolininkui (% nuo kriterijus tenkinančio kapitalo)	<25,0%	8,6%

SVARBŪS FINANSINIŲ METŲ ĮVYKIAI

Sausio 27 d. Auri Loog prisijungė prie *Luminor* ir tapo Vidaus audito tarnybos vadove. Auri yra sertifikuota vidaus auditorė, turinti patirties bankininkystės ir audito srityse. Ankstesnė Vidaus audito tarnybos vadovė Jelena Gute paskirta *Luminor* Grupės finansų departamento vadove.

Kovo 11 d. *Luminor* pirmą kartą išleido 500 mln. EUR. padengtųjų obligacijų emisiją Baltijos regione. Obligacijų išpirkimo terminas sueina po penkerių metų, numatytos 0,01 proc. metinės palūkanos.

Birželio 9 d. Estijos finansų priežiūros institucija (toliau – FPI) paskelbė nutarimą dėl nusižengimų procedūros, pradėtos prieš *Luminor Pension Estonia AS*. FPI konstatavo, kad 2019 m. informacija apie mokesčius, mokamus už valdomus pensijų fondus, kurią *Luminor Pension Estonia AS* paskelbė Pagrindinės informacijos investuotojams dokumentuose, buvo neišsami, tad FPI skyrė jai 170 tūkst. EUR baudą. 2020 m. vasarį *Luminor Pension Estonia AS* jau paskelbė pataisytą informaciją klientams.

Nuo birželio 1 d. *Luminor Bank AS* akcininkų susirinkime Maria Elena Cappello buvo paskirta naująja banko Stebėtojų tarybos nare.

Nuo rugpjūčio 1 d. Johan Pedersson Lilliehöök pasitraukė iš užimamų pareigų *Luminor Bank AS* Stebėtojų taryboje. Nuo rugpjūčio 26 d. Mathias Patrick Laurent Favetto buvo paskirtas į Stebėtojų tarybą kaip „Blackstone“ akcininkų atstovas.

Nuo rugsėjo 1 d. Indrek Heinloo pasitraukė iš *Luminor Bank AS* Projektų valdymo tarnybos vadovo ir Valdybos nario pareigų. Bebaigiant įgyvendinti *Luminor* Naujo Banko projektą, Projektų valdymo tarnyba buvo sujungtas su Technologijų tarnyba, paliekant dabartinius vadovus.

Rugsėjo 18 d. paskelbta, kad generalinis direktorius Erkki Raasuke pasitrauks iš *Luminor* prieš kitą *Luminor* plėtros etapą, nuo 2021 m. sausio 1 d. *Luminor* generaliniu direktoriumi ir Valdybos pirmininku paskirtas Peter Bosek, kuris pradėjo eiti šias pareigas nuo 2021 m. sausio 1 d.

Nuo spalio 1 d. Turto (angl. wealth) valdymo tarnyba buvo sujungta su Mažmeninės bankininkystės tarnyba, paliekant dabartinius vadovus.

Nuo spalio 10 d. iš *Luminor Bank AS* finansų vadovo ir Valdybos nario pareigų atsistatydino Jonas Filip Eriksson. Nuo 2021 m. gegužės 1 d. prie *Luminor* prisijungs ir finansų vadovo pareigas eis Palle Nordhal. Kol bus paskirtas naujasis finansų vadovas, Valdybos pirmininkas Peter Bosek atsakingas už banko finansų funkciją Valdybos lygmeniu, jam padeda Iždo departamento vadovas Olof Sundblad, kuris pereinamuoju laikotarpiu eina laikinojo finansų vadovo pareigas.

Nuo gruodžio 1 d. prie *Luminor Bank AS* Stebėtojų tarybos prisijungė Elizabeth Jane Nelson.

Gruodžio 3 d. *Luminor* išplatino 300 mln. EUR vertės obligacijų emisiją. Obligacijų išpirkimo terminas sueina 2024 m., tačiau mūsų pasirinkimu ji gali būti išpirkta 2023 m. Obligacijų emisijai, išleistai pagal *Luminor* vidutinės trukmės skolos vertybinių popierių programą eurai (EMTN) ir Padengtųjų obligacijų programą, *Moody's* reitingų agentūra suteikė Baa2 reitingą ir ji yra įtraukta į Airijos vertybinių popierių biržos prekybos sąrašus. Be to, *Luminor* išpirko 250,7 mln. EUR vertės esamų obligacijų, kurių išpirkimo terminas sueina 2021 m.

Gruodžio 21 d. Lietuvos bankas priėmė sprendimą skirti bankui *Luminor* 150 tūkst. EUR baudą už Lietuvos Respublikos Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo pažeidimus. Bauda Lietuvos banko valdybos sprendimu skirta po Finansų rinkos priežiūros tarnybos tikslinio tyrimo, kurio metu buvo tikrinamos atrinktos kredito sutartys. Nustatyta, kad *Luminor Bank AS* Lietuvos skyrius dėl techninės klaidos 89 klientams taikė didesnę delspinigių dydį (0,2 proc.), nei nustatyta Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatyme (0,05%). Kadangi *Luminor* jau ištaisė nustatytą pažeidimą ir atlygino nuostolius 89 klientams, už šį pažeidimą poveikio priemonė nebuvo taikyta. Be to, sprendime taip pat konstatuojama, jog nuo 2019 m. liepos 1 d. iki gruodžio 31 d. *Luminor* ne visuomet elgėsi pagal įstatymą tais atvejais, kai, vartotojams netinkamai vykdant įsipareigojimus arba jų nevykdant, buvo nutrauktos kredito sutartys.

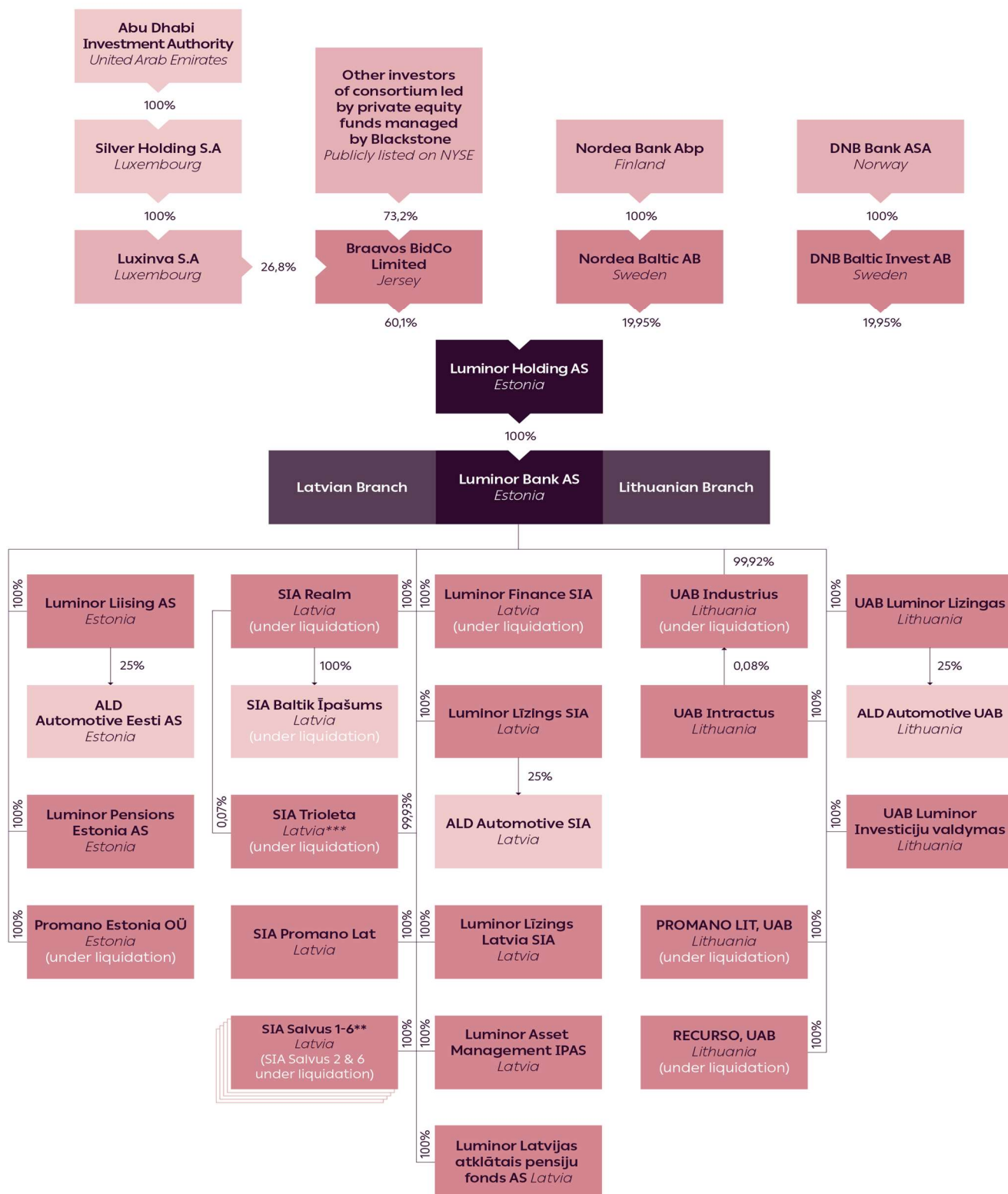
ORGANIZACIJOS STRUKTŪRA 2020 M. GRUODŽIO 31 D.

Luminor Bank AS akcininkas yra *Luminor Holding AS*, abi šios bendrovės yra registruotos Estijoje. *Luminor* turi 23 patronuojamąsias įmones Baltijos regione, įskaitant pensijų fondų valdymo bendroves, lizingo bendroves ir specialios paskirties įmones, kurioms priklauso už skolas perimtas turtas.

Po to, kai 2019 m. rugsėjo 30 d. buvo sudarytas sandoris tarp *DNB*, *Nordea* ir *Blackstone*, konsorciumas, kuriam vadovavo privataus kapitalo fondus valdančios *Blackstone* susijusios įmonės per naujai įsteigtą įmonę *Braavos BidCo Limited*, įsigijo 60,1 proc. *Luminor Holding AS* kontrolinį akcijų paketą. *Nordea* per savo patronuojamąją įmonę Švedijoje *Nordea Baltic AB* ir *DNB* per savo patronuojamąją įmonę Švedijoje *DNB Baltic Invest AB* išlaikė po 19,95 proc. *Luminor Holding AS* akcijų. *Luminor*

Holding AS pagrindinė kontroliuojančioji įmonė yra BCP VII – investicinis fondas, valdomas Blackstone Group Inc. susijusios įmonės.

Luminor Bank AS akcininkų ir organizacinė struktūra

PRODUKTŲ IR SKAITMENINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA

2020 m. išplėtėme nuotolines paslaugas ir stiprinome kasdienės bankininkystės paslaugas.

Nuotoliniu būdu pritraukti naujų klientų iš pradžių buvo pradėta Latvijoje, vėliau Lietuvoje ir Estijoje. Iki metų pabaigos keturi iš dešimties klientų buvo pritraukti nuotoliniu būdu. Taip pat visose trijose Baltijos šalyse mažesniems verslo klientams įdiegėme elektroninės prekybos vartus. Elektroninės prekybos vartai teikia VISA bei MasterCard kortelių autorizavimo paslaugas, naudoja didžiųjų bankų Atviros bankininkystės taikomųjų programų sąsajas (angl. *APIs*), leidžiančias atlikti mokėjimus iš sąskaitos į sąskaitą.

Luminor investavimo platforma, kuri Latvijoje ir Lietuvoje buvo įdiegta 2019 m. pabaigoje, o Estijoje – 2020 pradžioje, iki 2020 m. pabaigos pritraukė 1 158 klientus ir 64 mln. EUR papildė valdomą turtą. *Luminor* investavimo platforma padėjo padidinti prekybos apimtį 360 mln. EUR iki 626 mln. EUR. Šią investavimo platformą papildėmenaujomis funkcijomis, įskaitant skaitmeninį klientų pritraukimą, momentinį sąskaitos finansavimą ir supaprastintą prisijungimą.

2020 m. *Luminor* Latvijoje ir Lietuvoje taip pat išleido savo „Black“ kortelę. Estijoje ji buvo išleista 2021 m. pradžioje. Ši kredito kortelė puikiai tinka naudoti vietos rinkoje ar užsienio šalyse. Mes siekiame, kad ji taptų patrauklia kredito kortele *Luminor* klientams visose trijose valstybėse. Ketvirtajame ketvirtyje *Luminor* klientams Estijoje sukurtas visiškai naujas interneto bankas ir skaitmeniniai kanalai, turintys vartotojams patogias funkcijas.

MAŽMENINĖS BANKININKYSTĖS SEGMENTAS

Savo klientams teikiame pritaikytas konsultacijas, nenutrūkstamas paslaugas ir humanizuotą bankininkystės patirtį.

Ir toliau sėkmingai geriname klientų patirtį ir jų galimybes kurti naują verslą, padėdami jiems išgyventi pandemiją ir vykdydami jų perkėlimą į naujas sistemas. Prisitaikėme prie besikeičiančių klientų poreikių, patobulinome savo konsultavimo procesą, rizikos vertinimą ir siūlomus produktus ir iki metų pabaigos padidinome mums tenkančią naujų būsto paskolų rinkos dalį.

Toliau vykdėme *Nordea* klientų Latvijoje ir Lietuvoje perkėlimą į mūsų bendrąją bankininkystės platformą ir visų klientų Estijoje perkėlimą į naują bankininkystės platformą bei naujus skaitmeninius kanalus. Buvo įdiegti pokyčiai, užtikrinantys pagalbą mūsų klientams – perkėlimo laikotarpiu išplėsta skambučių centro komanda, vykointensyvus komunikacinis darbas ir pristatyta pokyčių ambasadorių iniciatyva.

COVID-19 pandemija turėjo įtakos paskolų apimtims, be to, darbuotojai padėjo perkelti klientus, tad skolinimo portfelis bendrąja verte sumažėjo nuo 5 483 mln. 2019 m. iki 5 252 mln. EUR 2020 m. pabaigoje. Indėlių apimtys išaugo nuo 5 131 mln. EUR 2019 m. iki 5 781 mln. EUR 2020 m.

Pensijų turtas išaugo iki 1,6 mlrd. EUR, o tai yra 10,1 proc. daugiau nei ankstesniais metais. Iki metų pabaigos *Luminor* turėjo apie 284 000 antrosios pakopos ir 63 700 trečiosios pakopos pensijų kaupimo klientų. Nepaisant sudėtingų rinkos sąlygų, *Luminor* ir toliau užtikrino konkurencingus veiklos rezultatus pensijų planų ir fondų klientams.

2020 m. kovo mėn. priimtas Estijos pensijų įstatymo pakeitimas. Pagal pakeistą įstatymą asmenys, kurie kaupė turtą antrojoje pensijų pakopoje, gali jį perkelti į Pensijų investicinę sąskaitą arba visiškai pasitraukti iš antrosios pakopos pensijų kaupimo ir atsiimti sukaupą turtą. Pakeistas įstatymas taip pat suteikė galimybę asmenims, kurie to dar nepadarė, prisijungti prie antrosios pakopos pensijų kaupimo. Turto valdymo bendrovės, įskaitant *Luminor* patronuojamąją įmonę, pirmą kartą pajus reformos poveikį 2021 m. rugsėjo mėn., kai vyks antrosios pakopos vienetų išpirkimas pagal klientų paraiškas, pateiktas iki 2021 m. kovo 31 d.

Privačioje bankininkystėje pagrindinis dėmesys perkeltas nuo santaupų į investicijų apimčių didinimą esant mažoms maržoms. *Luminor* investavimo platforma buvo labiausiai lauktas sprendimas, kuriuo susidomi vis daugiau Privačios bankininkystės klientų.

VERSLO BANKININKYSTĖS SEKTORIUS

Mes ryžtingai dirbame, siekdami padėti savo klientams susidoroti su COVID-19 poveikiu jų vykdomai veiklai, įskaitant suteikiamus atidėjimus pagrindinių paskolų sumų mokėjimams ir jiems teikiamą pagalbą pasinaudojant Baltijos šalių vyriausybės taikomų valstybės garantijų programomis. Ir toliau siūlome klientų poreikiams pritaikytus, prognozuojamus ir operatyvius finansinius sprendimus, kurie leidžia užtikrinti jų veiklos efektyvumą ir augimą.

Portfelio perkainojimas ir optimizavimas sumažino neveiksmių paskolų dalį, o paskolų apimtys sumažėjo dėl COVID-19 pandemijos, tad 2020 m. pabaigoje paskolų portfelis bendrąja verte siekė 4 308 mln. EUR, t. y. sumažėjo, lyginant su 4 926 mln. EUR 2019 m., indėlių apimtys išaugo nuo 5 095 mln. EUR 2019 m. iki 6 025 mln. EUR 2020 m. Ši augimą paskatino didelis viešojo

sektoriaus indėlių padidėjimas, nors pagrindinėms sąskaitoms paskutiniajame metų ketvirtyje nustatytos neigiamos palūkanų normos.

Gruodžio mėn. Europos investicinis bankas (EIB) ir Europos investicinis fondas (EIF) suteikė *Luminor* garantiją, skirtą užtikrinti papildomą skolinimą mažosioms, vidutinio dydžio (MVĮ) ir vidutinės kapitalizacijos įmonėms Baltijos valstybėse bei sumažinti COVID-19 pandemijos poveikį. Garantijos struktūra užtikrina mažiausiai 660 mln. EUR papildomų paskolų ir nuomos MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonėms visose trijose Baltijos šalyse pagal tarp banko ir EIB grupės sudarytą sintetinio pakeitimo vertybiniais popieriais sandorį, pasitelkiant paramą pagal programą „Investicijų planas Europai“. Ši schema bus pradėta įgyvendinti 2021 m. *Luminor* yra pirmasis bankas Baltijos regione, pasinaudosiantis šia priemone.

SOCIALIAI ATSAKINGA VEIKLA

COVID-19 pandemija paveikė visų Baltijos šalių gyvenimą. Norėdami užtikrinti, kad mūsų darbuotojai ir klientai būtų saugūs ir gautų reikalingą pagalbą, taikėme įvairias priemones. *Luminor* darbuotojams buvo pateiktos rekomendacijos, kaip išlikti sveikiems, taip pat jiems organizuoti mokymai nuotolinio darbo, informacijos saugumo bei sveikos asmeninio ir profesinio gyvenimo pusiausvyros palaikymo klausimais. Darbuotojai galėjo dalyvauti įprastiniuose operacinės rizikos, darbuotojų saugos ir lyderystės mokymuose.

Bendruomenei skirtos investicijos

Pandemijos metu mes ne tik teikėme tiesioginę paramą klientams, įskaitant paskolų moratoriumus ir naudojimąsi valstybės pagalbos schemomis, bet ir skatinome elektroninę prekybą bei kibernetinį saugumą. Įgyvendindami bendruomenei skirtų investicijų projektą, kartu su savo partneriais padėjome devynioms įmonėms ir organizacijoms stiprinti jų gebėjimus elektroninės prekybos srityje, per nuotolinius mokymus parodėme klientams, kaip sukurti internetines parduotuves, ir nemokamai siūlėme savo elektroninės prekybos mokėjimų sprendimą. Užtikrinome, kad 50-asis Latvijos taikomųjų menų liaudies mugės sezonas vyktų elektroninių mugių platformoje egadatingus.lv.

Teikėme praktines konsultacijas klientams organizuodami internetinius seminarus apie nuotolinį darbą ir vadovavimą komandoms, apie pokyčius kredito rinkose ir kibernetinį saugumą. Akcentavome informacijos saugumo ir duomenų apsaugos svarbą bei įspėjome dėl potencialių sukčiavimo atvejų. Toliau didinome klientų informuotumą apie saugų apsipirkimą internete ir finansinį raštingumą, aprūpinome šeimas planšetiniais kompiuteriais, skirtais mokytis namie ar studijuoti per nuotolį ir taip prisidėjome prie iniciatyvos „Gelbėkit vaikus“.

Geriausiams vietos verslininkams Estijoje įteikėme *Luminor Development Leap* apdovanojimą ir suteikėme laimėtojams galimybę pasikonsultuoti su *Luminor* aukščiausiojo lygio vadovais jų pasirinktoje srityje. *Luminor* stipendija skirta universiteto studentui iš Estijos, kad jis galėtų tęsti doktorantūros studijas Kembridžo universitete ir vykdyti Alzheimerio ligos ankstyvųjų požymių tyrimus. Skyrėme dotaciją kalėdinėms dovanoms bendruomenės nariams, kad jie galėtų nupirkti nuotoliniam mokymuisi skirtus kompiuterius daugiavaikėms šeimoms, padėti smurto aukoms ir paremti savanorių liniją, teikiančią emocinę paramą jaunimui.

Atsakingas verslas

Luminor vykdo veiklą atsakingai, tvariai ir rūpestingai. Mes nepalaikome žmogaus ar darbuotojų teisių pažeidimo, korupcijos arba kitų neetiškų veiksmų. Visų įstatymų ir rekomendacijų laikymasis mums yra standartas, kurio siekiame. Remiame tvarų Baltijos regiono augimą ir pripažįstame, kad dėl klimato kaitos kyla grėsmė mūsų gyvenamajai ir ekonominei aplinkai.

Siekdami įvykdyti savo įsipareigojimus bendruomenei užtikrinti mūsų aplinką, suderinome Aplinkos apsaugos, socialinės atsakomybės ir valdymo (angl. *ESG*) strategiją kitiems trims metams. Šioje strategijoje išdėstytas mūsų požiūris į Aplinkos apsaugos, socialinės atsakomybės ir valdymo veiksmus, kurių imsimės, ir valdymą, kurį taikysime.

Pristatėme aplinkos ir socialinės (angl. *E&S*) rizikos vertinimą verslo klientams. Vertinimas, kuris bus atliekamas kiekvienais metais, apima sektoriaus rizikos ir nuodugną įvertinimą su didesne rizika susiduriantiems klientams. Jį atliekant bus vertinama aplinkos rizika, valdymas ir skaidrumas, pagarba žmogaus ir darbuotojų teisėms bei kova su korupcija. Taip pat dalyvavome Europos Komisijos išsamiaje ASV integracijos tyrime, kuris buvo atliekamas ES bankuose.

Mūsų veiklos ekologinio pėdsako mažinimas ir tvarus įsigijimų procesas

Mes pripažįstame mūsų ir mūsų partnerių veiklos įtaką visuomenei ir aplinkai. Sieksime sumažinti tiek tiesioginį, tiek netiesioginį poveikį aplinkai.

Mūsų tikslas – mažinti anglies dvideginio emisijas, išskiriamas mums vykdant veiklą, ir apgalvotai bei efektyviai naudoti gamtinius išteklius. Siekiame panaikinti ir iki minimumo sumažinti atliekas, kaip galima daugiau medžiagų naudoti pakartotinai arba perdirbti. Mūsų kelionių standarte įtvirtintas principas atsižvelgti į poveikį gamtai planuojant būtiną verslo keliones.

Mūsų parengtame Atsakingo verslo elgesio kodekse trečiosioms šalims išdėstyti principai, kurių laikymosi tikimės iš visų mūsų tiekėjų, įskaitant etišką verslo praktiką, sąžiningą įdarbinimo praktiką, tvaraus verslo praktiką ir aplinkosaugos valdymą. Socialinės atsakomybės taisyklės yra pridėtos prie mūsų sutarčių su tiekėjais.

Vertybės ir etiško elgesio principai

Luminor vadovaujasi aukščiausiais etiško ir profesionalaus elgesio standartais bei skatina stiprią rizikos kultūrą. Tikimės, kad visi mūsų darbuotojai laikosi etiško elgesio principų, apibrėžiančių mūsų vertybes ir pageidautiną elgesį. Šie principai yra integruoti į mūsų Kovos su kyšininkavimu ir Kovos su korupcija politiką išsamioje Atitikties politikoje ir Atitikties standartuose.

Siekdamas puoselėti ir skatinti etišką elgesį, *Luminor* ragina darbuotojus užkirsti kelią ir aktyviai nustatyti įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimus bei apie juos pranešti. Įdiegėme pranešimų apie įstatymų arba etikos pažeidimus procedūrą. Pažeidimai, apie kuriuos pranešama, yra vertinami rimtai ir, jeigu reikalinga, nustatyta rizika yra suvaldoma. Be kitų dalykų, ši procedūra apima pranešimų apie pažeidimus principus ir joje aprašoma darbuotojams aktuali vidaus pranešimų apie pažeidimus pateikimo sistema.

Lygios galimybės ir saugi darbo aplinka

Luminor užtikrina savo darbuotojams saugią ir palankią darbo aplinką. Mes vertiname komandos įvairovę, nepriklausomą nuomonę ir kritinį požiūrį. Siekdami garantuoti sveiką ir saugią darbo aplinką, užtikriname, kad būtų įdiegtos darbo saugos procedūros ir visiems darbuotojams organizuoti mokymai. Reguliariai vykdomė darbuotojų apklausas apie jų pasitenkinimą darbu ir darbo aplinka ir atsižvelgiame į šių apklausų rezultatus planuodami savo veiklą. Pripažįstame profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros svarbą ir ją skatiname įvairiomis programomis ir mokymais. Siekdami padėti darbuotojams pagerinti šią pusiausvyrą ir pasirūpinti jų gera savijauta, Žmonių ir kultūros tarnyboje įsteigėme Darbo aplinkos ir gerovės skyrių.

Įdiegėme įvairovės vertinimo ir didinimo įdarbinimo metu procedūras ir užtikriname principo „vienodas atlygis už vienodą darbą“ taikymą. Skatiname visus asmenis, susidūrusius su diskriminacija, apie tai pranešti, kad būtų galima taisyti situaciją. Sieksime, kad iki 2024 m. bent 40 proc. Stebėtojų tarybos narių ir pusę Valdybos narių sudarytų moterys, lyginant su šiandien esančiais 20 proc. ir 43 proc. rodikliais. Atnaujinome savo Lygybės, nediskriminavimo ir įvairovės politiką, kad galėtume toliau skatinti lygybę ir įvairovę darbo vietoje.

Kiekvienam darbuotojui suteikiama galimybė plėsti savo profesines žinias, požiūrį ir įgūdžius. Ypatingą dėmesį skiriame skaitmeninei bibliotekai kurti, įskaitant elektroninius mokymo kursus, skirtus asmeniniam tobulėjimui.

Valdymas

Atnaujinome bendrovės valdymo politiką ir procedūras, atsakomybę už valdymą perduota generaliniam direktoriui. Suderinome bendrovės Valdymą su naująja rizikos politika ir ji palaiko bei atitinka tinkamumo vertinimo procesą.

PASTANGOS FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ PREVENCIJOS SRITYJE

Luminor yra atidus ir nuolat įsipareigojęs apsaugoti nuo finansinių nusikaltimų, taip pat juos aptikti, reguliariai peržiūrėti savo Kovos su finansiniais nusikaltimais tvarką (angl. *AFC*) bei investuoti į šioje srityje būtinus žmogiškuosius ir technologinius išteklius. Mes nenuilstamai dirbame, kad turėtume geresnį supratimą apie savo klientus ir jų operacijas ir galėtume valdyti bei pranešti apie potencialią finansinio nusikaltimo riziką. *Luminor* visų pirma orientuojasi į Baltijos šalių gyventojus bei klientus, turinčius tvirtų asmeninių ar dalykinių ryšių su šiomis valstybėmis.

2020 metais *Luminor* toliau stiprino savo finansinių nusikaltimų rizikos valdymo sistemą, leidžiančią apsaugoti nuo bet kokios potencialios finansinių nusikaltimų rizikos, ją aptikti, valdyti ir apie ją pranešti. Tai atlikti mums padėjo nulinės tolerancijos politikos taikymas pinigų plovimo ir finansinių nusikaltimų srityje. Šią sistemą sudaro finansinių nusikaltimų prevencijos ir aptikimo technologija, politika ir procedūros, rizikos vertinimas, mokymai ir supratimo stiprinimo veiksmai, taip pat nuolatinė naujų ir besiformuojančių finansinių nusikaltimų rizikų stebėseną. Kadangi *Luminor* privalo laikytis tam tikrų teisinių reikalavimų, *Luminor* vykdo veiklą visiškai skaidriai ir bendradarbiaudamas su visomis atitinkamomis priežiūros ir reguliavimo institucijomis. Šią patirtį panaudojame kaip vertingą indėlį siekdami toliau stiprinti savo vidaus sistemas ir procesus. Be to, *Luminor* vadovaujasi ir praktikoje įgyvendina tarptautines gaires, rekomendacijas ir standartus, kuriuos yra paskelbusios reguliavimo ir priežiūros institucijos, tarptautinės institucijos, vietos bankų asociacijos ir finansinės žvalgybos padaliniai kiekvienoje iš Baltijos valstybių.

2020 m. *Luminor* pertvarkė Klientų duomenų kokybės skyrių į Klientų rizikos valdymo departamentą, atskirdamas pirmosios ir antrosios gynybos linijų pareigas ir taip supaprastino kovos su finansiniais nusikaltimais veiklos kontrolę ir suderino tvirtą rizikos valdymo praktiką su tinkama valdymo struktūra.

Luminor toliau investuoja į savo sistemas ir procesus, siekdamas pritaikyti juos prie nuolat kintančios aplinkos. Bankas toliau plėtoja bendrą stebėsenos ir patikros sprendimą visose trijose Baltijos valstybėse, įdiegė keletą naujų scenarijų 2020 m. ir patvirtino papildomus pakeitimus, kurie bus įgyvendinti per 2021 metus. Pakeitimai yra skirti toliau gerinti stebėsenos veiklą.

Taip pat baigėme diegti Pinigų plovimo prevencijos *AML Suite* sistemą, skirtą visų klientų automatizuotai išsamaus patikrinimo kontrolei, sandorių stebėsenai ir patikrai. Nustojome naudotis mūsų buvusiems patronuojantiems bankams priklausiusiomis sistemomis.

Luminor požiūriu, informuotumą didinanti veikla yra svarbi finansinių nusikaltimų rizikos valdymo sistemos dalis. 2020 m. organizuoti 99 mokymo renginiai kovos su finansiniais nusikaltimais ir atitikties nustatyties reikalavimams klausimais. Buvo apimtos tokios temos kaip *Išsamus kliento patikrinimas* (dalyvavo 1 357 darbuotojai); *Patobulintas išsamaus patikrinimo procesas* (dalyvavo 1 476 darbuotojai); *Poveikio priemonių rizikos valdymas* (dalyvavo 1 421 darbuotojas); *Sandorių stebėseną ir pranešimas apie įtartiną veiklą* (dalyvavo 1 359 darbuotojai) ir kt.

Luminor taip pat prisidėjo prie bendrų pinigų plovimo prevencijos pastangų, dalyvaudamas bandomojoje programoje „AML Bridge“, kurią bendrai įgyvendina kovos su pinigų plovimu startuolis *Salv*, pirmaujantys Estijos bankai ir reguliavimo institucijos, įskaitant Estijos finansų priežiūros tarnybą, Estijos finansinės žvalgybos padalinį ir Estijos duomenų apsaugos inspekciją. Šios bandomosios programos tikslas – patvirtinti, kad privatumo didinimo technologija padeda užtikrinti saugius duomenų mainus Europos Sąjungos reguliavimo reikalavimų ir duomenų apsaugos įstatymų ribose bei skatina bendradarbiavimą dėl kovos su bankininkystės srities nusikaltimais. Bandomosios programos rezultatai bus paskelbti 2021 m. pavasarį.

Luminor padėjo įsteigti Pinigų plovimo prevencijos kompetencijų centrą Lietuvoje. Tai yra viešojo ir privataus sektorių partnerystė pinigų plovimo prevencijos srityje, kuria siekiama išplėsti finansų įstaigų ir valdžios institucijų bendradarbiavimą bei pagerinti informacijos mainus tarp privataus ir viešojo sektorių. Šis centras koordinuos pinigų plovimo prevencijos / kovos su terorizmo finansavimu priemones ir planuos bendrus veiksmus, rengs gaires ir rekomendacijas rinkos dalyviams, organizuos mokymus pinigų plovimo prevencijos / kovos su terorizmo finansavimu klausimais, inicijuos teisės aktų pakeitimus ir pan., taip pat dalinsis informacija apie konkrečias nusikalstamas schemas ir identifikuos jų organizatorius.

Pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencija išlieka vienas iš svarbiausių banko Valdybos ir Stebėtojų tarybos prioritetų. *Luminor* ir toliau deda pastangas šioje srityje, spartina technologijų plėtrą, tobulina vidaus procesus ir stiprina savo veiklos suderinimą visose Baltijos šalyse.

SVARBŪS ĮVYKIAI PO 2020 M. GRUOŽIO 31 D.

Sausio 1 d. Peter Bosek tapo generaliniu direktoriumi ir Valdybos pirmininku.

Marilin Pikaro pranešė apie savo sprendimą nuo sausio 5 d. pasitraukti iš *Luminor Bank AS* Atitikties tarnybos vadovės ir Valdybos nario pareigų. Sausio 6 d. Teisės tarnybos vadovė Mari Møis pradėjo eiti Vyriausiojo atitikties pareigūno pareigas.

Sausio 19 d. *Luminor* ir IBM pranešė apie naują penkerių metų bendradarbiavimo sutartį, kuri įsigalios kovo 1 d. Pagal šią sutartį *Luminor* perkels savo IT infrastruktūrą į pažangų debesijos paslaugų sprendimą „IBM Cloud for Financial Services“. IBM padės *Luminor* sparčiau įgyvendinti skaitmeninę transformaciją ir sustiprinti saugumo ir atitikties teisės aktų reikalavimams procesus. Pagal šią sutartį apie 200 darbuotojų iš *Luminor* Technologijų padalinio bus perkelti į IBM. Tikimės, kad ši sutartis bent penktadaliu padės mums sumažinti atitinkamas išlaidas, kurias priešingu atveju patirtume.

Vasario 1 d. Stebėtojų taryba suteikė įgaliojimus Produktų ir paslaugų vadovui spręsti, vadovauti, vystyti ir koordinuoti Aplinkos apsaugos, socialinės atsakomybės ir valdymo aspektus *Luminor* banke.

Vasario 2 d. *Luminor* paskelbė apie *Danske Bank* verslo klientų portfelio dalies, kurios vertė yra apie 35 mln. EUR, įsigijimą. Portfelį sudaro *Danske Bank* verslo klientai Latvijoje, taip pat į jį įtrauktos paskolų, lizingo ir garantijų sutartys. Vasario 15 d. *Luminor* perėmė iš *Nordea* paskolas dviem verslo klientams Latvijoje, kurių bendra suma yra apie 54 mln. EUR.

Vasario 16 d. *Moody's Investor Service (Moody's)* patvirtino *Luminor* banko ilgalaikio skolinimosi reitingą Baa2 ir pakeitė reitingų perspektyvą į teigiamą.

Vasario 26 d. *Luminor* paskelbė apie Palle Nordahl paskyrimą Finansų vadovu ir Valdybos nariu nuo 2021 m. gegužės 1 d.

Nuo kovo 1 d. *Luminor* Operacijų departamentas taps Technologijų tarnybos dalimi.

FINANSINIAI REZULTATAI

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOS SANTRAUKA

tūkst. EUR	2020 m.	2019 m.
Grynosios palūkanų pajamos	226 930	254 152
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	73 640	77 386
Grynosios kitos veiklos pajamos	27 794	41 784
Grynosios veiklos pajamos	328 364	373 322
Veiklos sąnaudų iš viso	-275 394	-289 822
Asocijuotosios įmonės pelno dalis	972	1 066
Atidėjinys kredito nuostoliams	-17 640	-22 977
Kitos nepagrindinės veiklos sąnaudos	-535	-2 327
Pelnas prieš apmokestinimą	35 767	59 262
Mokesčių sąnaudos	-2 656	-5 265
Ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas	33 111	53 997

Mes tęsėme transformacijos procesą ir pakeitėme savo veiklos modelį, siekdami sustiprinti sritis, kuriose užtikrinama aukšto lygio klientų patirtis. Pagrindinis dėmesys buvo skiriamas technologinių platformų konsolidavimui, efektyvumo didinimui bei finansavimo struktūros gerinimui. Dėl šios priežasties mūsų finansiniams rezultatams įtakos turėjo su tuo susijusios nenumatytos ir restruktūrizavimo sąnaudos.

2020 m. grynasis pelnas sudarė 33,1 mln. EUR, t. y. sumažėjo 20,9 mln. EUR, lyginant su 2019 m. 45 mln. EUR grynyų veiklos pajamų sumažėjimą iš dalies kompensavo 14,6 mln. EUR bendrųjų veiklos sąnaudų sumažėjimas ir 5,1 mln. EUR mažesni atidėjiniai kredito nuostoliams.

Veiklos pajamos iš viso sudarė 328,4 mln. EUR. Grynosios palūkanų pajamos sumažėjo 27,2 mln. EUR iki 226,9 mln. EUR, ir tai lėmė beveik vien tik palūkanų pajamų sumažėjimas, susitraukus paskolų apimčiai, tuo tarpu palūkanų sąnaudos buvo 0,7 mln. EUR mažesnės nei prieš metus. Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos sumažėjo 3,7 mln. EUR, nes antrajame ketvirtyje dėl COVID-19 pandemijos žymiai sumažėjo sandorių apimtys, taip pat uždarėme nerezidentų sąskaitas ir sumažėjo su skolinimu susijusių komisinių pajamos. Kitos grynosios pajamos sumažėjo 14,0 mln. EUR. 2019 m. į kitas grynasias pajamas buvo įtraukta keletas vienkartinį straipsnių, pvz., VISA akcijų vertės pripažinimas, dalis pelno iš pagrindinės būstinės pastato Rygoje pardavimo ir didesnis pelnas iš prekybos dėl padidėjusių LIBOR USD palūkanų normų. Jeigu šiuos straipsnius išbrauktume iš palyginimo, kitos grynosios pajamos būtų išlikusios panašiai lygyje.

Veiklos sąnaudos iš viso sudarė 275,4 mln. EUR. 2020 m. darbuotojų sąnaudos sumažėjo 11,1 mln. EUR dėl sumažėjusios kintamosios atlyginimo dalies ir atleidimo iš darbo sąnaudų. Kitos administracinės sąnaudos sumažėjo 2,5 mln. EUR, ir ši sumažėjimą lėmė mažesnės patalpų nuomos ir kelionių išlaidos. Nenumatytos išlaidos siekė 102,6 mln. EUR, t. y. 10,7 mln. EUR daugiau, lyginant su praėjusiais metais, nes mes ir toliau vykdėme transformaciją ir investavome į atitikties reguliavimo reikalavimų užtikrinimą bei veiklos pertvarkymą. 2020 m. mūsų nenumatytų išlaidų apibrėžimas buvo išplėstas ir apėmė visas IT projekto išlaidas, priešingai nei tik anksčiau nurodomą išorės išlaidų dalį, taip pat į nenumatytas išlaidas buvo įtrauktos išlaidos, susijusios su atitikties reguliavimo reikalavimų įgyvendinimu po transformacijos. Siekiant užtikrinti palyginamumą, 2019 m. nenumatytos sąnaudos buvo perskaičiuotos iš 76,7 mln. EUR, kaip nurodyta 2019 m. metinėje ataskaitoje, į 91,8 mln. EUR.

2020 m. atidėjiniai kredito nuostoliams sudarė 17,6 mln. EUR, lyginant su 23,0 mln. EUR 2019 m. Reikšminga šio sumažėjimo dalis buvo susijusi su išėjimu iš didelės neveiksnios pozicijos, dėl kurios anksčiau pripažinti paskolų nuostoliai sumažėjo 4,5 mln. EUR. Pirmajame ketvirtyje konservatyviai vertinome mūsų paskolų portfelį, atsižvelgdami į tikėtiną COVID-19 pandemijos poveikio stiprumą. Tačiau per likusią metų dalį pamatėme, kad mūsų portfelis yra atsparus pandemijai, tad nereikėjo suformuoti jokių papildomų reikšmingų atidėjinių kredito nuostoliams. Didesnius atidėjinius 2019 m. lėmė politinės rizikos, susijusios su subsidijuojama energetikos pramone Latvijoje, atsiradimas, didžiausios neveiksnios pozicijos perkainojimas ir neveiksnų paskolų portfelio peržiūra. Iki metų pabaigos neveiksnios paskolos sumažėjo iki 3,2 proc. viso paskolų portfelio, t. y. mažiau nei 3,8 proc. 2019 m. pabaigoje. Praėjusiais metais patyrėme 2,2 mln. EUR kitų su pagrindine veikla nesusijusių sąnaudų, nes pardavėme didžiąją dalį mūsų perimto nekilnojamojo turto. Šiais metais kitos su pagrindine veikla nesusijusios sąnaudos sumažėjo 1,8 mln. EUR iki 0,5 mln. EUR. Mokesčių sąnaudos sumažėjo per pusę iki 2,6 mln. EUR, nes sumažėjo pelnas prieš apmokestinimą.

PAGRINDINIAI RODIKLIAI IR REZULTATAI

Tūkst. EUR / %	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Grynasis pelnas	33 111	53 997
Vidutinis nuosavas kapitalas	1 648 752	1 714 685
Nuosavo kapitalo grąža (ROE), %	2,0	3,1
Vidutinis turtas	14 331 384	14 522 261
Turto grąža (ROA), %	0,2	0,4
Grynosios palūkanų ir panašios pajamos	226 930	254 152
Vidutinis turtas, už kurį gaunamos palūkanos	14 026 400	14 192 831
Grynoji palūkanų marža (angl. <i>NIM</i>) %	1,6	1,8
Sąnaudų ir pajamų santykis, %	83,8	77,6
Kredito vertės sumažėjimo santykis, %*	0,15	0,22
Paskolos klientams	9 430 835	10 222 547
Klientų indėliai	11 821 692	10 235 443
Paskolų ir indėlių santykis, %	79,8	99,9
Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientas, %	22,4	19,7
Neveiksnių paskolų santykis (bendrąja verte), %	3,2	3,8
Grynųjų palūkanų pajamų ir paskolų santykis, %	2,3	2,3

* Jeigu daugiau paskolų susigrąžinama, santykis yra neigiamas

Paaiškinimai

Vidutinis nuosavas kapitalas (priskirtinas *Luminor Bank AS* akcininkams) = (nuosavas kapitalas ataskaitinių metų pabaigoje + nuosavas kapitalas praėjusių metų pabaigoje) / 2

Nuosavo kapitalo grąža (ROE) = grynasis pelnas / vidutinis nuosavas kapitalas * 100

Vidutinis turtas = (turtas ataskaitinių metų pabaigoje + turtas praėjusių metų pabaigoje) / 2

Turto grąža (ROA) = grynasis pelnas / vidutinis turtas * 100

Vidutinis turtas, už kurį gaunamos palūkanos = (vidutinis turtas, už kurį gaunamos palūkanos, ataskaitinių metų pabaigoje + vidutinis turtas, už kurį gaunamos palūkanos, praėjusių metų pabaigoje) / 2

Grynoji palūkanų marža (angl. *NIM*) = grynosios palūkanų pajamos / vidutinis turtas, už kurį gaunamos palūkanos * 100

Sąnaudų ir pajamų santykis = veiklos sąnaudų iš viso / grynųjų veiklos pajamų iš viso * 100

Kredito vertės sumažėjimo santykis = grynasis nuostolis arba klientams suteiktų paskolų vertės sumažėjimo atstatymas / grynosios vidutinės paskolos * 100

Paskolų ir indėlių santykis = paskolos klientams / klientų indėliai * 100

Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientas = bendras 1 lygio nuosavas kapitalas / pagal riziką įvertintas turtas

Neveiksnių paskolų santykis = sumažėjusios vertės paskolos bendrąja verte (3-io lygio paskolos) / paskolos bendrąja verte * 100

Grynųjų palūkanų pajamų ir paskolų santykis = grynosios palūkanų pajamos / grynosios vidutinės paskolos * 100

2020 m. sąnaudų ir pajamų santykis buvo 83,8 proc., lyginant su 77,6 proc. 2019 m. Neįtraukiant nenumatytųjų sąnaudų, šis santykis buvo lygus atitinkamai 52,6 proc. ir 53,0 proc.

Mūsų nuosavo kapitalo grąža siekė 2,0 proc. 2020 m. ir 3,1 proc. 2019 m. Neįtraukiant nenumatytųjų sąnaudų, šis grąžos rodiklis buvo lygus atitinkamai 7,3 proc. ir 7,7 proc.

Per metus visas turtas išaugo 1 185 mln. EUR. Klientų indėliai padidėjo 1 586 mln. EUR arba 15,5 proc. iki 11 822 mln. EUR. Augimą paskatino viešojo sektoriaus klientų indėliai, kurie išaugo 66 proc., ir privačių klientų indėliai, padidėję 11,8 proc. Išleisti skolos vertybiniai popieriai padidėjo 550 mln. EUR iki 1 201 mln. EUR ir šį padidėjimą iš dalies kompensavo paskolų ir indėlių iš kredito institucijų sumažėjimas 933 mln. EUR.

Paskolos klientams sumažėjo 792 mln. EUR arba 7,7 proc. iki 9 431 mln. EUR. Pažymėtina, kad paskolos verslo klientams sumažėjo 14,6 proc. Grynieji pinigai ir jų likučiai centriniuose bankuose padidėjo 2,0 mlrd. EUR iki 4,9 mlrd. EUR. Nuo 2019 m. pabaigos paskolų ir indėlių santykis sumažėjo 20,1 procentinių punktų iki 79,8 proc.

TURTO KOKYBĖ

Paskolų portfelio kokybė ir toliau gerėjo. Neigiamas COVID-19 pandemijos poveikis iki šiol buvo ribotas, daugiausiai buvo paveikti tam tikri ūkio sektoriai ir klientai, tuo tarpu kitiems pandemija kol kas neturėjo jokio poveikio.

Labiausiai pandemijos paveikti buvo apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų, turizmo ir aviacijos sektoriai. *Luminor* pozicija šiuose sektoriuose buvo maža ir sudarė tik 0,7 proc. viso grynojo skolinimo klientams. Šiek tiek mažiau nei trečdalis grynosios pozicijos šiuose paveiktuose sektoriuose priskiriama 3-iam lygiui.

Pandemijos metu teikėme paramą savo klientams, siūlydami paskolų sutarčių pakeitimus. Dažniausiai prašomi pakeitimai buvo pagrindinių paskolų sumų mokėjimų atidėjimai. Pagrindinių paskolų sumų ir palūkanų mokėjimų atidėjimai buvo suteikti tik esant išskirtinėms aplinkybėms ir sudarė tik apie 1 proc. visų paskolų sutarčių pakeitimų. Metų pabaigoje negrąžintų paskolų, kuriems taikyti pakeitimai, likutis sumažėjo iki 77 mln. EUR.

Pasibaigus mokėjimų atidėjimui, daugiau kaip 5 dienas pradelstų paskolų lygis portfelyje su pakeitimais yra šiek tiek aukštesnis, t. y. 1 procentiniu punktu, nei portfelyje be pakeitimų (4,1 proc. palyginti su 3,1 proc.). Pasibaigus mokėjimų atidėjimui, daugiau kaip 30 dienų pradelstų paskolų lygis yra toks pats portfelyje su pakeitimais, lyginant su portfeliu be pakeitimų.

Metų pabaigoje bendra prašymų dėl pakeitimų, įskaitant mokėjimų atidėjimus, apimtis buvo lygi 1,1 mlrd. EUR ir sudarė 12 proc. viso paskolų portfelio. Bendra patvirtintų pakeitimų vertė siekė beveik 1 mlrd. EUR metų pabaigoje. Iš pirmiau nurodytų gautų ir patvirtintų prašymų dėl pakeitimų mokėjimų atidėjimai jau baigėsi (grįžta prie įprastų mokėjimų grafikų) maždaug 90-čiai proc. pakeistų pozicijų, ir tai nelėmė jokių pastebimų pradelstų paskolų pasikeitimų pozicijose, kurioms buvo taikomos pakeitimų priemonės. Prašymų dėl pakeitimų srautas beveik sustojo jau trečiajame ketvirtyje, išskyrus vienintelę išimtį – būsto paskolas, dėl kurių vėl pateikta daugiau prašymų ketvirtajame ketvirtyje, tačiau daug mažesnis kiekis nei pirmojo karantino metu. Ketvirtajame ketvirtyje bendra prašymų dėl būsto paskolų pakeitimų suma siekė 22 mln. EUR.

Verslo klientai pateikė apie 65 proc. visų prašymų dėl pakeitimų. Didžiausia verslo klientų prašymų dėl pakeitimų dalis gauta tokiuose sektoriuose kaip nekilnojamojo turto veikla, transportavimas ir sandėliavimas, didmeninė ir mažmeninė prekyba bei gamyba.

Dėl per metus *Luminor* suformuotų atidėjinų paskolų nuostoliams paskolų nuostoliai sudarė 17,6 mln. EUR. Paskolų nuostolius lėmė atnaujinti makroekonominiai scenarijai (veiklos aplinkos pokyčiai) ir individualių atidėjinų padidėjimas (daugiausia dėl COVID-19 pandemijos). Išsamesnė informacija pateikiama 5 pastaboje „Bendroji rizikos valdymo politika“.

Neveiksnių paskolos iš viso sudarė 305,4 mln. EUR. Metų pabaigoje neveiksnių paskolų dalis (neveiksnių paskolų santykis) buvo lygi 3,2 proc., o tai yra 0,6 procentinio punkto mažiau nei prieš metus. Nors COVID-19 pandemijos nulemtas naujai nustatomų neveiksnių paskolų srautas tęsėsi visus metus, iš šios kategorijos pašalintų paskolų srautas buvo žymiai didesnis nei naujai šiai kategorijai priskirtų paskolų srautas, dėl to neveiksnių paskolų apimtys buvo mažiausio lygio per visą *Luminor* veiklos istoriją. Įvykdyti *Luminor* neveiksnių paskolų strategijoje nustatyti tikslai – per 3 metų laikotarpį neveiksnių paskolos sumažėjo daugiau kaip 500 mln. EUR. Pagrindiniai neveiksnių paskolų portfelio sumažėjimo veiksniai – skolų išieškojimo veikla, įskaitant įkeisto turto pardavimą, reikalavimo teisių pardavimą ir sumų, likusių po išieškojimo veiklos, nurašymas. Neveiksnių paskolų dalis būsto paskolų portfelyje buvo 2,7 proc., t. y. sumažėjo 0,2 procentinio punkto, lyginant su praėjusiais metais.

Metų pabaigoje balanse atidėjiniai tikėtiniems kredito nuostoliams sudarė 136,9 mln. EUR, iš kurių 92,3 mln. EUR buvo priskirti 3-io lygio pozicijoms.

FINANSAVIMAS

Didžiąją *Luminor* finansavimo dalį sudaro klientų indėliai. Juos papildo skolos vertybiniai popieriai. Metų pabaigoje išleidžiami skolos vertybiniai popieriai sudarė 1 201 mln. EUR, lyginant su 652 mln. EUR praėjusiais metais. 2020 m. išleidome 500 mln. EUR vertės padengtųjų obligacijų emisiją, kurios terminas sueina 2025 m. ir 300 mln. EUR vertės ketverių metų pirmaeilių obligacijų emisiją. Mes taip pat supirkome jau išleistas 250,7 mln. EUR vertės pirmaeiles obligacijas, kurių terminas sueina 2021 m. Toliau didiname mūsų padengtųjų obligacijų programos emisijos pajėgumus, nes pridėjome Latvijos ir Lietuvos būsto paskolų portfelius į obligacijų užtikrinimo priemonių grupę. Taigi, mūsų obligacijų užtikrinimo priemonių grupę sudaro būsto paskolos iš visų trijų Baltijos valstybių.

Mes turime skolinimosi liniją su buvusiais patronuojančiais bankais. Pagal šią priemonę DNB ir Nordea yra įsipareigoję teikti vienerių, dviejų ar trejų metų paskolas per pirminį trejų metų laikotarpį nuo 2019 m. spalio 1 d. Mūsų pasirinkimu, šios priemonės terminas gali būti pratęstas dar dvejiems metams. 2020 m. sumažiname skolinimosi limitą nuo 2 837 mln. EUR iki 300 mln. EUR. Šios priemonės panaudota suma buvo sumažinta nuo 905 mln. EUR 2019 m. gruodžio 31 d. iki nulio. Mes pateikėme 294,2 mln. EUR balansinės vertės būsto paskolų kaip užstatą šiai paskolai užtikrinti.

Balandžio mėn. Luminor sulaukė minimalių reikalavimų nuosavoms lėšoms ir tinkamiems įsipareigojimams (angl. *Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities, MREL*) pagal 2019 m. gruodžio 20 d. Bendros pertvarkymo valdybos (angl. *Single Resolution Board*) sprendimą. MREL reikalavimus Luminor nustatė Estijos finansų priežiūros tarnyba. Sprendime dėl MREL reikalavimų buvo nustatyti šie reikalavimai nuosavoms lėšoms ir tinkamiems įsipareigojimams:

- Luminor Holding AS (Luminor Bank AS patronuojančioji bendrovė) privalo laikytis MREL reikalavimo, kuris konsoliduotajame Luminor Bank AS lygmenyje turi bet kuriuo metu sudaryti 17,28 % visų įsipareigojimų ir nuosavų lėšų, o 11,97 % visų įsipareigojimų ir nuosavų lėšų kartu su subordinuotosiomis finansinėmis priemonėmis;
- Luminor Holding AS skiriamas pereinamasis laikotarpis iki 2022 m. birželio 30 d. šiems reikalavimams įvykdyti.

2020 m. ketvirtą ketvirčio pabaigoje bendras MREL rodiklis sudarė 14,9 proc. konsoliduotajame Luminor Bank AS lygmenyje ir 10,8 proc. visų įsipareigojimų ir nuosavų lėšų kartu su subordinuotosiomis priemonėmis. MREL reikalavimai (lyginant su visais įsipareigojimais ir visomis nuosavomis lėšomis) nustatyti remiantis 2019 m. kovo 31 d. duomenimis. Tai reiškia, kad sprendime (vadinasi, ir MREL reikalavimuose) nebuvo atsižvelgta į vėlesnius įvykius, turėjusius įtakos kapitalo reikalavimams ir atitinkamai MREL reikalavimams.

Reitingas

2018 m. rugsėjo 13 d. Moody's kreditų reitingo agentūra suteikė Luminor ilgalaikių ir trumpalaikių indėlių užsienio ir vietos valiutomis reitingus Baa1/Prime-2, o pirmaeilėms neužtikrintoms skolos tipo obligacijoms – reitingą Baa2, su stabilia perspektyva. Nuo tada, kai Moody's reitingai buvo pirmą kartą suteikti, reitingai nesikeitė.

2020 m. kovo 11 d. Moody's kreditų reitingo agentūra suteikė galutinį Aa1 reitingą Luminor Bank AS išleistoms būsto paskolomis padengtoms obligacijoms, kurias reglamentuoja Estijos padengtųjų obligacijų įstatymas.

2021 m. vasario 16 d. Moody's patvirtino Luminor reitingus ir pakeitė reitingų perspektyvą iš neutralios į teigiamą.

LIKVIDUMAS

Luminor struktūrinė likvidumo rizika yra konservatyvi ir gerai subalansuota bei remiasi likvidumo rizikos apskaičiavimo rodikliais, todėl visiškai atitinka esamą ekonominę ir reglamentavimo aplinką. Luminor naudoja eilę rodiklių likvidumo rizikai įvertinti. Viena iš naudojamų rodiklių – padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis (angl. *Liquidity Coverage Ratio, LCR*).

Remiantis Kapitalo reikalavimų reglamente (angl. *Capital Requirements Regulation, CRR*) pateikta LCR apibrėžtimi, metų pabaigoje Luminor banko LCR rodiklis buvo 197 proc., tuo tarpu 2019 m. gruodžio 31 d. jis buvo 150 proc. Šis rodiklis išaugo dėl indėlių padidėjimo. Likvidumo atsargą sudaro labai likvidūs vertybiniai popieriai tinkami įkeisti centriniam bankui ir gryniesi pinigai.

Ilgalaikio likvidumo rizika įvertinama nustatant grynąjį pastovaus finansavimo rodiklį (angl. *Net Stable Funding Ratio, NSFR*). Metų pabaigoje Luminor NSFR rodiklis buvo 160 proc., palyginti su 123 proc. 2019 m. gruodžio 31 d. Šį pagerėjimą lėmė išaugę indėliai, kurie pagerino turimą pastovų finansavimą (angl. *Available Stable Funding, AFS*), ir būtino pastovaus finansavimo (angl. *Required Stable Funding, RSF*) sumažėjimas. RSF sumažėjo daugiausia dėl finansavimo priemonės įsipareigojimo sumažėjimo, nes tai savo ruožtu sumažino ir suvaržyto turto sumą.

KAPITALO VALDYMAS

Luminor turi aiškų tikslą – sukurti ilgalaikę vertę akcininkams išmokant dividendus ir didinant jų valdomų Luminor akcijų vertę, tuo pačiu metu užtikrinant tinkamą ir tvarią kitų vidaus ir išorės suinteresuotųjų šalių interesų apsaugą, atsižvelgiant į viešąjį interesą. Tam, kad galėtų įgyvendinti šį tikslą, Luminor privalo užtikrinti, jog veikla būtų vykdoma efektyviai ir optimaliai, atsižvelgiant į jos apimtį bei rizikos profilį, o kapitalas atitiktų minimalius kapitalo pakankamumo ir kapitalo rezervo reikalavimus.

Kapitalo politika

Mūsų politika – išlaikyti ne mažesnę nei 17,0 proc. bendro kapitalo pakankamumo rodiklį (angl. *Total Capital ratio*), 16,0 proc. 1 lygio kapitalo pakankamumo rodiklį (angl. *Tier-1 Capital ratio*) ir 16,0 proc. bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo rodiklį (angl. *CET1 ratio*). Šie tikslai reiškia, kad *Luminor* privalės išlaikyti rezervą, viršijantį nustatytus kapitalo reikalavimus, t. y. papildomus 2,5 proc. nuo bendro kapitalo, 4,0 proc. nuo 1 lygio kapitalo ir 5,9 proc. nuo bendro 1 lygio nuosavo kapitalo.

Kapitalo reikalavimai

Kapitalo pakankamumo skaičiavimuose *Luminor* naudoja standartizuotą metodą rizikos pozicijų sumai (angl. *Risk Exposure Amount, REA*) apskaičiuoti kredito ir rinkos rizikų nustatymo tikslais. Rizikos pozicijų suma operacinės rizikos tikslais yra apskaičiuojama naudojant Bazinio indikatorius metodą (angl. *Basic Indicator Approach*). Iš bendros rizikos pozicijų sumos *Luminor* privalo vykdyti galiojančius minimalius ir jungtinio rezervo reikalavimus. Minėti kapitalo reikalavimai yra minimalaus kapitalo poreikio reikalavimai, kitoms sisteminės svarbos finansų institucijoms (O-SII) nustatytas reikalavimas, 2019 m. bendruoju sprendimu dėl kapitalo Europos Centrinio Banko priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo proceso (angl. *SREP*) metu nustatytas Ramstis 2 (angl. *Pillar 2*) reikalavimas bei Baltijos šalių priežiūros institucijų nustatyti sisteminės rizikos ir anticiklinės rizikos rezervų reikalavimai. Remiantis šiais reikalavimais, 2020 m. gruodžio 31 d. *Luminor* bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo rodiklis turėjo būti didesnis nei 10,1 proc., 1 lygio kapitalo pakankamumo rodiklis turėjo būti didesnis nei 12,0 proc., o bendro kapitalo pakankamumo rodiklis turėjo viršyti 14,5 proc. Reaguodamos į COVID-19 pandemijos protrūkį, Baltijos valstybės paliko sisteminės rizikos rezervo ir anticiklinės rizikos rezervo reikalavimus, lygius 0 proc. Sumažėjus COVID-19 pandemijos sukeltiems ekonominiais sunkumams, rezervus planuojama peržiūrėti, tačiau, turint omenyje tai, kad reikalavimams įsigaliooti užtrunka 12 mėnesių, rezervo reikalavimai nepadidės iki 2022 m. pirmojo ketvirčio.

2020 m. gruodžio 15 d. ECB išleido atnaujintą rekomendaciją bankams dėl dividendų išmokėjimo. Rekomendacijoje prašoma bankų susilaikyti nuo dividendų išmokėjimo arba juos apriboti iki 2021 m. ECB tikisi, kad dividendai ir akcijų atpirkimai sudarys mažiau nei 15 proc. suminio pelno už 2019-2020 m. ir neviršys 20 bazinių punktų bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo rodiklio iki 2021 m. rugsėjo mėn. pabaigos. *Luminor* patvirtino susipažinęs su šia informacija ir *Luminor Bank AS* visuotinis akcininkų susirinkimas atsižvelgs į ją, kai bus priimamas sprendimas dėl dividendų iki 2021 m. rugsėjo mėn. pabaigos.

Nuosavos lėšos

2020 m. ketvirtojo ketvirčio pabaigoje *Luminor* nuosavos lėšos buvo lygios 1 586 mln. EUR ir jas visas sudarė bendras 1 lygio nuosavas kapitalas (angl. *CET1*), o tai reiškia, kad *Luminor* 1 lygio kapitalo pakankamumo (angl. *Tier 1 ratio*) ir bendro kapitalo pakankamumo (angl. *Total Capital ratio*) rodikliai atitiko bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo (angl. *CET1 ratio*) rodiklio lygį.

Kapitalo rodikliai

2020 m. pabaigoje *Luminor* bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo (angl. *CET1 ratio*) rodiklis padidėjo iki 22,4 proc. nuo 19,7 proc. 2019 m. pabaigoje ir tai viršijo banko vidinį tikslą ir nustatytus reikalavimus. 2020 m. pabaigoje svarto koeficientas, apskaičiuotas pagal Kapitalo reikalavimų reglamentą, buvo 10,2 proc., t. y. sumažėjo lyginant su 10,9 proc. 2019 m. pabaigoje. Šį sumažėjimą lėmė centrinio banko turto padidėjimas, dėl kurio išaugo svarto koeficiento pozicija.

Pozicija	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Svarto koeficientas	10,2 %	10,9 %
Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo rodiklis (angl. <i>CET 1 Ratio</i>)	22,4 %	19,7 %
1 lygio kapitalo pakankamumo rodiklis (angl. <i>Tier 1 Capital Ratio</i>)	22,4 %	19,7 %
Bendras kapitalo pakankamumo rodiklis (angl. <i>Total Capital Ratio</i>)	22,4 %	19,7 %

Rizikos pozicija

Tūkst. EUR	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
BENDROS RIZIKOS POZICIJOS SUMA	7 086 338	7 969 099
PAGAL RIZIKĄ ĮVERTINTŲ POZICIJŲ SUMOS, SUSIJUSIOS SU SANDORIO ŠALIŲ KREDITO IR GAUTINŲ SUMŲ SUMAŽĖJIMO RIZIKOMIS IR NEBAIGTAIS SANDORIAIS	6 375 222	7 252 440
Standartizuotas metodas (SM)	6 375 222	7 252 440
SM pozicijų klasės, išskyrus pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijas	6 375 222	7 252 440
Centrinė valdžia arba centriniai bankai	0	0
Regioninės arba vietos valdžios institucijos	10 857	13 445
Viešojo sektoriaus subjektai	2 001	674
Įstaigos	30 614	54 281
Įmonės	3 128 189	3 742 611
Mažmeninė bankininkystė	1 144 543	1 347 232
Užtikrinta nekilnojamojo turto hipoteka	1 519 926	1 532 931
Pozicijos esant įsipareigojimų neįvykdymui	249 626	292 472
Su ypač didele rizika susiję vienetai	137 611	134 498
Padengtosios obligacijos	2 409	0
Nuosavas kapitalas	5 432	5 778
Kiti vienetai	144 013	128 517
Bendros rizikos pozicijos suma, susijusi su pozicijos, užsienio valiutos kurso ir biržos prekių kainos rizikomis	18 350	19 232
Bendros rizikos pozicijos suma, susijusi su operacine rizika	673 565	679 644
Bendros rizikos pozicijos suma, susijusi su kredito vertinimo koregavimu	19 202	17 784

PRIORITETINĖS SRITYS 2021 METAMS

Luminor siekia prisidėti prie Baltijos regiono tvaraus augimo, prisiimant ilgalaikį įsipareigojimą vietos verslo ir privatiems klientams.

Luminor prioritetinės sritys 2021 metams yra šios:

- toliau gerinti klientų patirtį ir didinti klientų pasitenkinimą;
- spartinti skaitmeninę pažangą ir siūlomus produktus;
- skatinti naujo verslo kūrimą, siekiant pelningo augimo ir pagrindinį dėmesį skiriant būsto paskoloms ir MVĮ;
- toliau vykdyti atsargų rizikos valdymą ir finansinių nusikaltimų prevenciją;
- investuoti ir toliau gerinti mūsų veiklos efektyvumą.

VALDYMO ATASKAITA

Valdymo ataskaita parengta vadovaujantis Estijos apskaitos įstatymu ir Europos bankininkystės institucijos (EBI) Vidaus valdymo gairėmis (angl. *Guidelines on Internal Governance*) (toliau – EBI gairės)¹.

Luminor yra įsipareigojęs laikytis patikimos įmonių valdymo praktikos tam, kad išsaugotų ir puoselėtų savo vertybes bei nuolat užtikrintų vykdomos veiklos tvarumą. Vidaus valdymo principai aiškiai apibrėžia sprendimų priėmimo procesus ir atsakomybes bei nustato vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemą. Įmonių valdymo taisyklės padeda užtikrinti, kad *Luminor* veikla būtų efektyvi ir pelninga bei vykdoma klientams, akcininkams, darbuotojams ir visoms kitoms vidaus ir išorės šalims naudingiausiu būdu.

Pradėdamas rengti valdymo principus, *Luminor* pirmiausia suformavo banko veiklos viziją ir prioritetą, kuris skiriamas Baltijos šalių rinkai, nes įmonės valdymo principai turi užtikrinti pagrindą mūsų veiklos modeliui, kuriuo siekiama įsitvirtinti regioniniu lygmeniu, vykdyti veiklos plėtrą ir didinti jos efektyvumą, tuo pačiu metu išlaikant tvirtas pozicijas vietos rinkose ir užtikrinant klientų privatumą.

Luminor nuolat siekia didinti veiklos efektyvumą ir tvarumą, todėl *Luminor* vidaus valdymo principai yra nuolat peržiūrimi ir atnaujinami. 2020 m. *Luminor* peržiūrėjo savo taikomas valdymo taisykles ir atnaujino savo įmonės valdymą, kurį patvirtino *Luminor Bank AS* Stebėtojų taryba. *Luminor* valdymo taisyklės buvo atnaujintos atsižvelgiant į šiuos veiksnius:

- *Luminor Bank AS* organizacinius pokyčius
- Būtinybę suderinti skirtingų funkcijų ataskaitų rengimo linijas
- Naujo Stebėtojų tarybos komiteto ir Valdybos forumų įsteigimą.

GRUPĖS TEISINĖ STRUKTŪRA

Luminor veiklą Baltijos šalyse kontroliuoja *Luminor Holding AS*, t.y. Estijoje įsteigta finansų kontroliuojančioji įmonė, kuri yra vienintelis *Luminor Bank AS* akcininkas.

Luminor Bank AS turi vienos klasės akcijas (paprastąsias vardines akcijas), kurios 2020 m. visos priklausė vienam akcininkui. Kiekvienos akcijos nominali vertė lygi 10 EUR, ir ji suteikia vieną balsą Visuotiniame akcininkų susirinkime. Kiekvienas akcininkas turi teisę dalyvauti Visuotiniame akcininkų susirinkime ir pelno paskirstyme.

Visuotinis akcininkų susirinkimas turi išimtinę teisę keisti *Luminor Bank AS* įstatus ir tam reikalinga 2/3 susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų dauguma.

Luminor priklauso keletas patronuojamųjų įmonių Baltijos šalyse, įskaitant pensijų fondų valdymo įmones, lizingo bendroves ir specialios paskirties įmones, kurioms priklauso perimtas turtas. Bendroji teisinė struktūra 2020 m. pabaigoje pateikta Vadovybės ataskaitos skirsnyje „Teisinė struktūra“.

Sandoris, pagal kurį *Braavos* konsorciumas įsigijo kontrolinį *Luminor Holding AS* akcijų paketą, užbaigtas 2019 m. rugsėjo 30 d. *Braavos* pagrindiniai akcininkai priklauso konsorciui, kuriam vadovauja *Blackstone* konsultuojami privataus kapitalo fondai, ir kuris apima *Luxinva S.A.* (100 proc. Abu Dabio investicijų agentūrai priklausančios patronuojamosios įmonės) bendrąjį investavimą. Užbaigus sandorį, *Braavos* įsigijo 60,1 proc. kontrolinį akcijų paketą, jam priklauso 60,1 proc. *Luminor Holding AS* akcijų ir jis yra vienintelis *Luminor Bank AS* akcininkas. *DNB* ir *Nordea* išlaikė po 19,95 proc. *Luminor Holding AS* akcijų per atskiras kontroliuojančiąsias bendroves *DNB Baltic Invest AB* ir *Nordea Baltic AB*, kurios buvo įsteigtos atsiskyrus ankstesniajam *Luminor Bank AS* vieninteliui akcininkui – *Luminor Group AB*.

VALDYMO STRUKTŪRA

Luminor valdymo struktūra

Luminor įstatuose nurodoma, kad *Luminor* valdymo funkcijas atlieka trys valdymo organai: Visuotinis akcininkų susirinkimas, Stebėtojų taryba ir Valdyba. Stebėtojų tarybai veiklą padeda vykdyti įvairūs komitetai.

Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias *Luminor* sprendimų priėmimo organas, kur akcininkai gali pasinaudoti savo teisėmis, kurias suteikia *Luminor* akcijos. Visuotinis akcininkų susirinkimas rengiamas mažiausiai kartą per metus. 2020 m.

¹ Galutinė Vidaus valdymo gairių ataskaita, Europos bankininkystės institucija, EBA/GL/2017/11. Ataskaitos nuoroda: <https://eba.europa.eu/documents/10180/1972987/Final+Guidelines+on+Internal+Governance+%28EBA-GL-2017-11%29.pdf/eb859955-614a-4afb-bdcd-aaa664994889>.

įvyko penki *Luminor* Visuotiniai akcininkų susirinkimai: metinis akcininkų susirinkimas įvyko 2020 m. kovo 31 d., o neeiliniai akcininkų susirinkimai sušaukti 2020 m. birželio 25 d., 2020 m. liepos 21 d., 2020 m. rugpjūčio 26 d. ir 2020 m. lapkričio 30 d.

Vadovaujantis Estijos kredito įstaigų įstatymu, *Luminor Bank AS* taikoma dualistinės sistemos valdymo struktūra:

- priežiūros (nevykdančiasias) funkcijas atlieka Stebėtojų taryba ir
- valdymo (vykdančiasias) funkcijas atlieka Valdyba.

Valdybos nariai negali tuo pačiu metu būti ir Stebėtojų tarybos nariais. Tačiau Valdybos nariai Stebėtojų tarybos kvietimu gali dalyvauti Stebėtojų tarybos arba Stebėtojų tarybos įsteigto komiteto susirinkimuose arba šiuos susirinkimus stebėti.

Tik asmenys, turintys reikiamas žinias, įgūdžius, patirtį, išsilavinimą ir profesinę kvalifikaciją bei nepriekaištingą verslo reputaciją, gali būti išrinkti arba paskirti Valdybos arba Stebėtojų tarybos nariais.

Rinkdamas arba paskirdamas vadovus, *Luminor Bank AS* įsipareigoja užtikrinti, kad valdymo organų sudėtis būtų pakankamai įvairi ir atitiktų banko taikomus įvairovės principus. Siekiant užtikrinti nepriklausomą nuomonę ir kritišką sprendimų vertinimą, banko valdymo organų sudėtis turėtų būti pakankamai įvairi amžiaus, lyties, geografinės kilmės, išsilavinimo ir profesinės patirties požiūriu tam, kad būtų atspindėta nuomonių ir patirčių įvairovė. Atsakomybės sritys Valdybos nariams paskirstomos atsižvelgiant į jų įgūdžius, patirtį, nustatytas funkcijas ir tai nurodoma Stebėtojų tarybos patvirtintuose įgaliojimuose.

Luminor yra parengęs funkcijų perėmimo planavimo procedūras, kurios užtikrina visų būtinų planų ir procedūrų, skirtų valdymo organo narių staigaus arba netikėto nebuvimo ar išvykimo atvejams, taikymą. Funkcijų perėmimo planavimas taip pat reiškia sprendimų priėmimo tęstinumo užtikrinimą ir leidžia išvengti atvejų, kuomet vienu metu reikia pakeisti didelį skaičių Valdybos narių.

Stebėtojų tarybos specializuoti komitetai vykdo specifines funkcijas. Komitetai buvo įsteigti tais atvejais, kuomet pagal įstatymus arba kitus teisės aktus yra numatyta prievolė tokius komitetus įsteigti. *Luminor* valdymo organai įsteigia komitetus tuomet, kai tą numato įstatymai arba kai tai padidina efektyvumą ir leidžia skirti didesnę dėmesį specifinėms sritims, arba kai dėl kitų priežasčių tai yra būtina arba pageidautina, siekiant padėti valdymo organams efektyviai vykdyti jų funkcijas.

Luminor užtikrina aiškų pareigų ir užduočių paskyrimą ir paskirstymą komitetams remiantis komitetų vidaus darbo tvarkos taisyklėmis. Už komitetą atsakingo valdymo organo komitetui suteikti įgaliojimai yra įforminti dokumentuose, kuriuose nurodoma komiteto atsakomybės apimtis ir komitetas turi atitinkamas darbo procedūras.

Luminor valdymo taisyklėse nustatyta, kad be komitetų organizacijoje Valdybos nariai arba pagrindines funkcijas atliekantys asmenys gali įsteigti kitas struktūrinio susirinkimo grupes ir forumus. Valdybos nariai gali, pavyzdžiui, įsteigti papildomus diskusijų ir informacijos forumus jų atsakomybės srityse ir savo nuožiūra suteikti įgaliojimus šiems forumams. Tokių forumų priimami sprendimai faktiškai priimami jiems pirmininkaujančio asmens, remiantis šiam asmeniui suteiktais individualiais sprendimų priėmimo įgaliojimais, patvirtintais Stebėtojų tarybos.

Funkcijų perdavimas komitetams arba kitokiems forumams neatleidžia *Luminor* valdymo organų nuo įsipareigojimų bendrai vykdyti jiems paskirtas pareigas ir funkcijas.

Visų *Luminor* valdymo organų, komitetų ir forumų sprendimai turi būti tinkamai įforminti dokumentuose ir saugomi.

Toliau pateikimas išsamesnis *Luminor* valdymo organų ir jiems funkcijas padedančių vykdyti komitetų aprašymas.

Stebėtojų taryba

Stebėtojų tarybos pagrindinės atsakomybės sritys apima akcininkų interesų atstovavimą, Valdybos veiklos ir *Luminor* veiklos priežiūrą ir sprendimų priėmimą strateginiais klausimais. *Luminor* Stebėtojų taryba prižiūri *Luminor* ir Valdybos veiklą, susijusią su banko valdymu. Stebėtojų tarybos nariai prižiūri, kad banko veikla atitiktų, Valdyba ir darbuotojai vykdytų įstatymų reikalavimus ir vidaus taisykles, taip pat ir bet kokias kitas taisykles, nustatytas *Luminor* valdymo organų. Jie prižiūri, ar Valdyba vykdo rizikos nustatymo, stebėjimo ir rizikos lygio kontrolės funkcijas pagal nustatytus reikalavimus. Be pirmiau paminėtų pagrindinių funkcijų, Stebėtojų tarybos funkcijas apibendrinti galima taip:

- strategijos ir verslo planų patvirtinimas;
- *Luminor* valdymo sistemos efektyvumo užtikrinimas;
- *Luminor* rizikos kultūros ir elgesio kodekso stebėsena ir priežiūra;
- atitinkamos vidaus kontrolės sistemos ir finansinės atskaitomybės tvarkos taikymo stebėsena;
- vidaus audito plano įgyvendinimo stebėsena per Audito komitetą.

Stebėtojų tarybą renka Visuotinis akcininkų susirinkimas. Visi Stebėtojų tarybos nariai turi būti įvertinti, prieš juos išrenkant ir patvirtinant banko Stebėtojų tarybos nariais. ECB taip pat vertina Stebėtojų tarybos narius pagal kompetencijos ir tinkamumo reikalavimus.

Remiantis *Luminor Bank AS* įstatais, Stebėtojų taryba turi nuo penkių iki penkiolikos narių, kurių kadencijos terminas yra penki metai. *Luminor* registruota buveinė yra Europos ekonominėje erdvėje (EEE) ir todėl jam taikomos EEE valstybėms nustatytos kredito įstaigų geros praktikos taisyklės, numatančios, kad pakankamas skaičius išrinktų Stebėtojų tarybos narių ir vadovaujančias pareigas užimančių asmenų turi būti nepriklausomi nuo *Luminor*, siekiant užtikrinti visų vidaus ir išorės suinteresuotų šalių interesų atstovavimą ir nepriklausomų sprendimų priėmimą esant faktiniam arba potencialiam interesų konfliktui.

Stebėtojų tarybos pirmininkas renkamas iš Stebėtojų tarybos narių. Pirmininkas koordinuoja Stebėtojų tarybos darbą ir prisideda prie efektyvaus keitimosi informacija su Stebėtojų tarybos nariais ir kitais valdymo organais ir komitetais. Pirmininkas taip pat yra atsakingas už bendrą efektyvų Stebėtojų tarybos veikimą. Pirmininkas skatina atviras ir kritiškas diskusijas, užtikrina skirtingų požiūrių išsakymą ir aptarimą sprendimų priėmimo proceso metu, bei užtikrina, kad Stebėtojų tarybos sprendimai būtų priimami turint tvirtą pagrindimą ir visą reikalingą informaciją. 2019 m. sausio 4 d. Nils Melngailis buvo paskirtas Stebėtojų tarybos pirmininku.

2020 m. birželio 25 d., 2020 m. rugpjūčio 26 d. ir 2020 m. lapkričio 30 d. į Stebėtojų tarybą išrinkti šie nauji nariai: Elena Maria Cappello, Mathias Patrick Laurent Favetto ir Elizabeth Jane Nelson. Ankstesnis narys Johan Pedersson Lilliehöök pasitraukė iš Stebėtojų tarybos 2020 m. rugpjūčio 1 d. Toliau pateiktoje lentelėje nurodoma kiekvieno Stebėtojų tarybos nario paskyrimo data.

Vardas, pavardė	Paskyrimo Stebėtojų tarybos nariu data	Pareigos
Nils Melngailis	2019 m. sausio 2 d.	Pirmininkas
Bjørn Erik Naess	2019 m. sausio 2 d.	Narys
Jørgen Christian Andersen	2019 m. sausio 2 d.	Narys
Michael Richard Jackson	2019 m. sausio 2 d.	Narys
Trygve Young	2019 m. sausio 2 d.	Narys
Jerome Mourgue d'Algue	2019 m. rugsėjo 30 d.	Narys
Nadim Diaa El Din El Gabbani	2019 m. rugsėjo 30 d.	Narys
Maria Elena Cappello	2020 m. liepos 1 d.	Narė
Mathias Patrick Laurent Favetto	2020 m. rugpjūčio 26 d.	Narys
Elizabeth Jane Nelson	2020 m. gruodžio 1 d.	Narė

Stebėtojų tarybos posėdžiai rengiami prireikus, tačiau ne rečiau kaip kas ketvirtį. 2020 m. Stebėtojų taryba surengė 45 posėdžius, įskaitant *per capsulam* posėdžius, t. y. kai balsavimas organizuojamas apklausos būdu raštu.

Stebėtojų taryba vykdo metinius veiklos įsivertinimus, remdamasi *Luminor* vidaus dokumentuose aprašyta tvarka. Jeigu būtina, Stebėtojų taryba gali pasitelkti trečiuosius asmenis nepriklausomam įvertinimui atlikti. 2020 m. Stebėtojų tarybos įsivertinimas buvo vykdomas dalyvaujant išorės konsultantui *Egon Zehnder*.

Valdyba

Valdyba – tai vykdomasis *Luminor* organas ir jo pagrindinės funkcijos nustatytos įstatuose. Pagrindinės Valdybos atsakomybės sritys apima vadovavimą kasdieniui *Luminor* veiklai, vadovaujantis Stebėtojų tarybos patvirtintomis strategijomis ir bendraisiais principais. Valdyba, pirmiausia, yra atsakinga už finansinių paslaugų teikimą vadovaujantis įstatymais, Stebėtojų tarybos patvirtintomis strategijomis ir už reguliarios šių strategijų vykdymo ir tinkamumo analizės atlikimą kartu su Stebėtojų taryba. Valdyba turi kritiškai įvertinti jai pateiktus pasiūlymus, paaiškinimus ir informaciją ir priimti pagrįstus sprendimus. Valdyba yra visiškai atskaitinga Stebėtojų tarybai ir reguliariai ją informuoja apie savo situacijos vertinimus bei apie bet kokias rizikas ir pasikeitimus, kurie turi arba gali turėti įtakos bankui.

Remiantis įstatais, Valdyba turi nuo trijų iki dešimties narių, kurių kadencijos terminas yra penki metai. Valdybos narius skiria ir atleidžia Stebėtojų taryba. Visus Valdybos narius turi įvertinti Paskyrimo komitetas ir patvirtinti Stebėtojų taryba ir ECB. Valdybos pirmininką paskiria Stebėtojų taryba iš Valdybos narių.

Valdybą turi sudaryti bent šie nariai:

- Valdybos pirmininkas (generalinis direktorius), kuris yra atsakingas už banko ir visos Grupės valdymą;
- Finansų direktorius, kuris atsakingas už finansinių resursų valdymą, finansinį planavimą ir finansinę atskaitomybę;
- Rizikos valdymo funkcijos vadovas (Vyriausiasis rizikos pareigūnas), kuris atsakingas už reikšmingos rizikos Grupėje nustatymą, įvertinimą, stebėjimą, testavimą ir už nepriklausomų ataskaitų pateikimą *Luminor* valdymo organams bei už konsultavimą dėl tinkamų rizikos mažinimo ir valdymo priemonių taikymo.

2020 m. Jonas Filip Eriksson, Indrek Heinloo ir Erkki Raasuke atsistatydino iš užimamų pareigų, Marilin Pikaro įteikė atsistatydinimo raštą, įsigaliojantį 2021 m. sausio 6 d. Naujasis Valdybos pirmininkas ir generalinis direktorius Peter Bosek pradeda dirbti nuo 2021 m. sausio 1 d. Šioje lentelėje pateikiama kiekvieno Valdybos nario paskyrimo data:

Vardas, pavardė	Paskyrimo Valdybos nariu data	Pareigos
Peter Bosek	2021 m. sausio 1 d.	Pirmininkas
Kristina Siimar	2019 m. sausio 2 d.	Narė
Kerli Gabrilovica	2019 m. sausio 2 d.	Narė
Andrius Načajus	2018 m. lapkričio 12 d.	Narys
Ilja Sovetov	2019 m. rugsėjo 2 d.	Narys
Georg Jürgen Kaltenbrunner	2019 m. lapkričio 1 d.	Narys

Valdybos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kas mėnesį. 2020 m. Valdyba surengė 92 posėdžius, įskaitant *per capsulam* posėdžius.

Stebėtojų tarybos komitetai

Remdamasi pirmiau aprašytais principais, Stebėtojų taryba įsteigė toliau nurodytus komitetus, kurie veikė 2020 m.:

- Audito komitetą;
- Rizikos komitetą;
- Paskyrimo komitetą;
- Atlygio komitetą; ir
- Transformacijos komitetą.

Be šių komitetų, remiantis persvarstytomis vidaus valdymo taisyklėmis, Stebėtojų tarybai suteikta teisė įsteigti Strateginių veiksmų komitetą, tačiau 2020 m. jis nebuvo įsteigtas.

Stebėtojų taryba Stebėtojų tarybos komitetams nustato, patvirtina ir prižiūri komitetų vidaus darbą užtikrinančias sąlygas, numatydama keitimąsi tinkama informacija, įskaitant rekomendacijų ir išvadų dokumentavimą ir kiekvieno komiteto ir Stebėtojų tarybos, institucijų ir kitų šalių pavalumą.

Šių komitetų darbas ir jų įgaliojimai apibrėžti vidaus darbo tvarkos taisyklėse.

Audito komitetas

Audito komiteto vaidmuo – padėti Stebėtojų tarybai vykdyti jos stebėsenos, analizės ir priežiūros funkcijas, siekiant užtikrinti, kad *Luminor* ir jo patronuojamosios įmonės būtų parengusios efektyvią vidaus kokybės kontrolės sistemą ir vidaus audito bei rizikos valdymo sistemas, skirtas finansinei atskaitomybei parengti ir kad finansinės atskaitomybės tvarka būtų patikima ir objektyvi, o taikomi apskaitos ir biudžeto sudarymo procesai veiksmingi. Audito komitetas taip pat stebi įstatymų nustatytą audito atlikimo efektyvumą, t. y. audito įmonės, atliekančios įstatymų nustatytą auditą, nepriklausomumą ir objektyvumą. 2020 m. gegužės 29 d. Stebėtojų taryba pasirinko AS PricewaterhouseCoopers, kaip audito įmonę, atliekančią įstatymų nustatytą auditą už 2020 m..

Audito komitetą turi sudaryti mažiausiai trys nariai, kurie renkami iš Stebėtojų tarybos narių. Mažiausiai vienas Audito komiteto narys turi būtų sukaupęs daugiau nei trijų metų darbo patirtį apskaitos arba audito srityje. 2020 m. Audito komiteto sudėtis buvo tokia: Bjørn Erik Naess (pirmininkas), Jørgen Christian Andersen, Michael Jackson, Jerome Mourgue d'Algue ir Mathias Patrick Laurent Favetto.

Audito komiteto posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kas ketvirtį. 2020 m. Audito komitetas surengė 13 posėdžių, įskaitant *per capsulam* posėdžius.

Rizikos komitetas

Rizikos komiteto funkcijos yra šios:

- patarti Stebėtojų tarybai ir teikti jai pagalbą nustatant rizikos strategiją ir apetitą bei vykdyti jų priežiūrą;
- užtikrinti efektyvią optimalios kapitalo struktūros, rizikos valdymo ir kontrolės formą;
- teikti rekomendacijas dėl *Luminor* turto ir įsipareigojimų struktūros optimizavimo, atsižvelgiant į priimtina rizikos ir grąžos lygį;
- prižiūrėti visų *Luminor* siūlomų finansinių produktų ir paslaugų suderinimą su *Luminor* verslo modeliu bei *Luminor* rizikos strategija ir rizikos apetitu;
- įvertinti riziką, susijusią su *Luminor* siūlomais esamais ir naujais finansiniais produktais ir paslaugomis bei išanalizuoti suderinimą su šiemis produktams ir paslaugoms nustatytomis kainomis ir iš jų gaunamu pelnu;
- peržiūrėti, analizuoti ir įvertinti išorės ir vidaus įvykių, esant įprastoms ir nepalankiausių sąlygų situacijoms, poveikį *Luminor* rizikos lygiui.

Rizikos komitetą turi sudaryti mažiausiai trys nariai, renkami iš Stebėtojų tarybos narių. Rizikos komiteto nariai turi turėti pakankamos rizikos valdymo ir kontrolės praktikos patirties, visų pirma, susijusios su *Luminor* rizikos strategija ir jos įgyvendinimo priežiūra. 2020 m. Rizikos komiteto sudėtis buvo tokia: Trygve Young (pirmininkas), Michael Jackson, Nadim Diaa El Din El Gabbani, Mathias Patrick Laurent Favetto ir Elisabeth Jane Nelson. 2020 m. Rizikos komitetas surengė 26 posėdžius, įskaitant *per capsulam* posėdžius.

Paskyrimo komitetas

Pagrindinės Paskyrimo komiteto atsakomybės sritys yra nustatyti ir paskirti geriausius kandidatus į Valdybą, kuriuos tvirtina Stebėtojų taryba, bei kitus pagrindines funkcijas atliekančius asmenis, prižiūrėti pareigų perėmimo planavimo ir talentų valdymo procesus bei įvertinti Valdybos struktūrą ir visos Valdybos kartu bei jos narių atskirai rezultatus, žinias, įgūdžius ir patirtį.

Paskyrimo komitetą sudaro ne mažiau kaip trys nariai, išrinkti iš Stebėtojų tarybos narių, turinčių reikiamų žinių, įgūdžių ir patirties atrankos procesui ir atitinkantys kandidatų tinkamumo reikalavimus. 2020 m. Paskyrimo komitetą sudarė: Nils Melngailis (pirmininkas), Bjørn Erik Naess, Jørgen Christian Andersen, Nadim Diaa El Din El Gabbani ir Maria Elena Cappello.

Paskyrimo komiteto posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kartą per metus. 2020 m. pabaigoje Paskyrimo komitetas surengė 18 posėdžių, įskaitant *per capsulam* posėdžius.

Atlygio komitetas

Pagrindinės Stebėtojų tarybos Atlygio komiteto atsakomybės sritys yra patikrinti, kad *Luminor* atlygio sistemos iš esmės atitiktų veiksmingo rizikos valdymo principus ir kad būtų sukurtos taip, jog sumažintų per didelės prisiimamos rizikos tikimybę.

Atlygio komiteto uždaviniai yra šie:

- peržiūrėti atlygio ir kintamojo atlygio politiką ir susijusią praktiką;
- prižiūrėti kintamąjį atlygį už vidaus kontrolę atsakingiems vyresniesiems darbuotojams;
- teikti rekomendacijas Stebėtojų tarybai dėl atlygio paketo rengimo ir
- rengti valdymo organų sprendimus dėl kintamojo atlygio.

Atlygio komitetą sudaro ne mažiau kaip trys nariai, išrinkti iš Stebėtojų tarybos narių. 2020 m. Atlygio komitetą sudarė Maria Elena Cappello (pirmininkė), Jørgen Christian Andersen, Bjørn Erik Naess ir Nadim Diaa El Din El Gabbani.

Atlygio komiteto posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kartą per metus. 2020 m. Atlygio komitetas surengė 11 posėdžių.

Transformacijos komitetas

Pagrindiniai Transformacijos komiteto uždaviniai yra šie:

- peržiūrėti ir tikrinti strateginių IT ir kitų su IT susijusių strateginių projektų pažangą, įskaitant atitinkamos

- programos arba projekto valdymą, biudžetą ir terminus, teikti rekomendacijas dėl tokių projektų Stebėtojų tarybai;
- peržiūrėti ir tikrinti strategines IT tiekėjų sutartis, teikti rekomendacijas Stebėtojų tarybai dėl atitinkamų sutarčių pratęsimo arba nutraukimo;
- prižiūrėti technologijų strategijos (įskaitant Technologijų tiekimo strategiją) vystymą ir įgyvendinimą, teikti rekomendacijas Stebėtojų tarybai;
- kontroliuoti pramonės, verslo ir technologijų inovacijų ataskaitas, peržiūrėti ir tikrinti *Luminor* grupės technologijų inovacijų prioritetus ir planą.

Transformacijos komitetą sudaro ne mažiau kaip trys nariai, išrinkti iš Stebėtojų tarybos narių. 2020 m. Transformacijos komiteto sudėtis buvo tokia: Michael Jackson (pirmininkas), Maria Elena Cappello, Jørgen Christian Andersen, Mathias Patrick Laurent Favetto.

Transformacijos komiteto posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kartą per metus. 2020 m. Transformacijos komitetas surengė 10 posėdžių.

Vidaus kontrolės sistema ir funkcijos

Luminor kuria ir palaiko stiprią rizikos kultūrą, kurioje pagrindinis dėmesys skiriamas organizacijos rizikos kontrolei ir atitiktčiai bei tvirtai ir išsamiai vidaus kontrolės sistemai. Vidaus kontrolės sistema taikoma visai *Luminor* grupei, įskaitant visas veiklos segmentų ir vidaus skyrių veiklos kryptis, kaip antai vidaus kontrolės funkcijos, paslaugų papildančių veiklą pirkimas ir platinimo kanalai. *Luminor* rizikos valdymas pagrįstas trijų gynybos linijų (angl. *three lines of defence*) modeliu, užtikrinant, kad būtų išvengta bet kokių potencialių interesų konfliktų. Visi verslo padaliniai ir pagalbinės funkcijos sudaro pirmąją gynybos liniją, Atitikties funkcija ir Rizikos valdymo funkcija – antrąją, o Vidaus audito funkcija – trečiąją.

Siekiant užtikrinti nepriklausomumą tarp pirmosios gynybos linijos ir kontrolės funkcijų, Valdybos pirmininkas, vadovaudamasis Stebėtojų tarybos išankstiniu pritarimu, skiria ir atšaukia Vyriausiąją rizikos pareigūną ir Vyriausiąją atitikties pareigūną. Trečiąją gynybos liniją – Vidaus audito skyriaus vadovą ir Vidaus audito skyriaus darbuotojus – skiria ir atšaukia iš pareigų Stebėtojų taryba.

Vidaus kontrolės funkcijos reguliariai – ne rečiau kaip kiekvieną ketvirtį arba pareikalavus Stebėtojų tarybai – teikia rašytines ataskaitas Stebėtojų tarybai ir Valdybai, nurodydamos didžiausią riziką ir trūkumus, nustatytus laikantis reguliavimo reikalavimų ir profesinių standartų. Kiekvieno naujai nustatyto trūkumo atžvilgiu ataskaitose nurodoma susijusi rizika ir pateikiamas poveikio vertinimas, rekomendacijos ir taikytinos korekcinės priemonės. Stebėtojų taryba laiku ir veiksmingai atsižvelgia į nustatytus faktus ir reikalauja imtis atitinkamų taisomųjų veiksmų. Vyriausiasis rizikos pareigūnas ir Vyriausiasis atitikties pareigūnas yra atskaitingi Banko Valdybai ir turi prieigą prie Stebėtojų tarybos per Stebėtojų tarybos komitetus arba tiesiogiai. Be reguliariai teikiamų ataskaitų, *Luminor* valdymo organai tiesiogiai bendrauja su Vyriausiuoju rizikos pareigūnu dėl esminių su rizika susijusių klausimų.

Rizikos valdymo funkcija

Rizikos valdymo funkcija yra nepriklausoma kontrolės ir ataskaitų rengimo funkcija, įgaliota užtikrinti, kad *Luminor* verslo ir pagalbiniai padaliniai vykdytų veiklą pagal nustatytą rizikos apetitą ir rizikos valdymo strategiją. Rizikos valdymo funkcija nustato rizikos politiką ir rizikos valdymo sistemą, padeda užtikrinti, kad *Luminor* vykdytų veiksmingus rizikos valdymo procesus ir aktyviai dalyvauja priimant visus reikšmingus rizikos valdymo sprendimus. *Luminor* yra nustatytos tam tikros procedūros, kuriomis siekiama padėti Vyriausiajam rizikos pareigūnui užginčyti valdymo organų priimtus sprendimus.

Rizikos valdymo funkciją sudaro *Luminor* Rizikos valdymo padalinys, pavaldus Vyriausiajam rizikos pareigūnui, kuris privalo teikti išsamią informaciją apie reikšmingas rizikas Valdybai ir Stebėtojų tarybai per Stebėtojų rizikos komitetą, suteikiant jiems galimybę suprasti *Luminor* bendrą rizikos profilį ir patarti jiems su rizikos valdymu susijusiais klausimais. Vyriausiasis rizikos pareigūnas turi tiesioginę prieigą prie Stebėtojų tarybos ir gali iškelti susirūpinimą keliančius klausimus bei įspėti, kai aktualu, apie konkrečias aplinkybes, kurios turi esminį poveikį arba gali turėti poveikį *Luminor* rizikos profiliui.

Atitikties funkcija

Atitikties funkcija yra atsakinga už nepriklausomą atitikties rizikos nustatymą, vertinimą, stebėseną ir ataskaitų apie atitikties riziką teikimą bei atitikties vidaus sistemai ir visiems galiojantiems įstatymams, taisyklėms, teisės aktams ir standartams užtikrinimą. Atitikties funkcija vykdo veiklą atsižvelgdama į periodinį planą.

Atitikties funkcijai vadovauja Vyriausiasis atitikties pareigūnas. Vyriausiajam atitikties pareigūnui tenka bendra atsakomybė už atitikties rizikos kontrolę *Luminor*. Jis yra atskaitingas banko Valdybai ir turi tiesioginę prieigą prie Stebėtojų tarybos. Atitikties funkcijos veikimas ir susijusi atsakomybė reglamentuojama *Luminor* Atitikties politikoje ir kitose Atitikties, Finansinių nusikaltimų ir Sankcijų srities vidaus taisyklėse.

Vidaus audito funkcija

Vidaus audito funkcija yra nepriklausoma nuo *Luminor* vykdomosios vadovybės. Ji yra sukurta ir prižiūrima Stebėtojų tarybos ir sudaro trečiąją gynybos liniją. Visos *Luminor* veiklos kryptys ir subjektai, įskaitant paslaugų papildančių veiklą pirkimas, patenka į vidaus audito taikymo sritį. Vidaus audito funkcija Stebėtojų tarybai ir Valdybai teikia patikimą, nepriklausomą ir objektyvų užtikrinimą dėl *Luminor* valdymo veiksmingumo, rizikos valdymo ir vidaus kontrolės procesų pirmojoje ir antrojoje gynybos linijose. Vidaus audito funkcija teikia audito nustatytus faktus ir ataskaitas tiesiogiai susijusiai atsakingai vadovybei, Valdybai ir Stebėtojų tarybai, per Audito komitetą ir Rizikos komitetą. Vidaus audito funkcija palaiko tvirtą kontrolės kultūrą *Luminor*.

Vidaus audito funkcija vykdo veiklą remdamasi metiniu rizika grindžiamu Audito planu, rengiamu nepriklausomai nuo Valdybos ir kitų *Luminor* darbuotojų. Audito planą tvirtina Stebėtojų taryba.

Vidaus audito funkcija yra įsipareigojusi laikytis Tarptautinių audito standartų.

Vidaus auditoriams nepriklauso jokia tiesioginė operacinė atsakomybė ir nėra suteikta jokių valdžios įgaliojimų audituojamų veiklų srityse.

Bendra galutinė atsakomybė už *Luminor* vidaus auditą tenka Vidaus audito vadovui. Vidaus audito vadovas ir Vidaus audito darbuotojai skiriami eiti pareigas ir nuo jų nušalinami Stebėtojų tarybos nutarimu.

Vidaus auditui suteikiama visiška, laisva ir neribota prieiga susipažinti su informacija, susijusia su visomis funkcijomis, įrašais, nuosavybe, patalpomis, tarpininkais ir darbuotojais, įskaitant paslaugų, papildančių *Luminor* veiklą, teikėjus, bei su visais dokumentais ir informacija, kuriuos Vidaus audito funkcija laiko reikalingus savo pareigoms įvykdyti.

Skyrių Baltijos šalyse valdymas

Luminor skyriai Latvijoje ir Lietuvoje yra atsakingi už finansinių paslaugų teikimą vadovaujantis *Luminor* įgaliojimu ir kaip pranešta institucijoms Baltijos šalyse.

Su veiklos vykdymu susijusiais tikslais skyriai gali sudaryti sutartis ir prisiimti įsipareigojimus *Luminor* vardu bei įgyti kitas teises ir vykdyti kitas prievoles, jei šiomis prievolėmis neprieštaraujama įstatymams arba Stebėtojų tarybos ir Valdybos nutarimams ar nurodymams.

Kasdienę skyrių veiklą prižiūri Skyriaus atitinkamoje Baltijos šalyje vadovas. Skyriaus vadovą ir Skyriaus vadovo pavaduotoją Lietuvoje skiria Stebėtojų taryba. Valdyba veikia kaip skyriaus ir skyriaus vadovo priežiūros organas. Valdyba peržiūri ir tvirtina skyriaus verslo planus, finansinius rezultatus ir veiklos rezultatus.

Patronuojamųjų įmonių valdymas

Nors didžiąją dalį produktų ir paslaugų siūlo *Luminor* ir jo skyriai Latvijoje ir Lietuvoje, *Luminor* taip pat turi ir už konkrečią veiklą atsakingų patronuojamųjų įmonių – lizingo, pensijų fondų valdymo ir dėl finansinių sunkumų restruktūrizuoto turto valdymo bendrovių.

Luminor struktūra sukurta laikantis taisyklės, kad *Luminor* struktūra neturi būti trukdoma valdymo organų galimybei prižiūrėti ir veiksmingai valdyti riziką, su kuria susiduria *Luminor*, taip pat institucijų galimybei veiksmingai prižiūrėti *Luminor* veiklą. *Luminor* nediegia neaiškių ir be reikalo sudėtingų struktūrų, neturinčių aiškaus ekonominio pagrindo ar teisinio tikslo.

Be to, *Luminor* valdymo organai privalo užtikrinti, kad *Luminor* atitiktų visus priežiūrinius ataskaitų teikimo reikalavimus atskirai, iš dalies konsoliduotai ir konsoliduotai ir kad *Luminor* galėtų laiku pateikti visą su jo struktūra susijusią reikiamą informaciją. Valdymo organai taip pat privalo užtikrinti, kad visos *Luminor* patronuojamosios įmonės gautų pakankamai informacijos, kad galėtų įgyti aiškų supratimą apie *Luminor* bendruosius tikslus, strategijos kryptis ir rizikos profilį bei apie tai, koks yra kiekvienos patronuojamosios įmonės vaidmuo *Luminor* struktūros ir veiklos vykdymo atžvilgiu.

Kiekvienos patronuojamosios įmonės valdymo organai priklauso nuo tų patronuojamąją įmonę ir jos funkcijas reglamentuojančių įstatymų. Patronuojamosios įmonės generalinis direktorius arba Valdyba yra atsakingi už patronuojamosios įmonės akcininko valdymo organų sprendimų vykdymą. Patronuojamųjų įmonių valdymo organai atskaitingi patronuojamosios įmonės akcininko Valdybai dėl su verslo planų įgyvendinimu ir patronuojamosios įmonės pajamų ir sąnaudų biudžetu susijusių klausimų.

2020 m. buvo likviduota *Luminor* patronuojamoji įmonė UAB *Gėlužės projektai*. 2020 m. gruodžio 31 d. likvidavimo procese buvo šios įmonės: UAB *Industrius*, „*PROMANO LIT*“, UAB, UAB „*RECURSO*“, SIA *Salvus 2*, SIA *Salvus 6*, SIA *Trioleta*, *Luminor Finance* SIA, SIA *Baltik įpašums*, SIA *Realm* ir *Promano Est* OÜ.

ĮVAIROVĖS POLITIKA

Nuo pat pradžių *Luminor* laikosi įsipareigojimo kurti įvairialypę komandą, palaikyti nepriklausomą nuomonę ir kritinę nuomonę. *Luminor* lygybės, nediskriminavimo ir įvairovės politikos deklaracijoje apibrėžiami šie *Luminor* principai:

- kuriama tokia aplinka, kurioje būtų pripažįstami ir vertinami visų komandos narių asmeniniai skirtumai ir indėlis ir kurioje būtų skatinama užtikrinti orumą ir pagarbą kiekvieno darbuotojo atžvilgiu;
- skatinama lygybė darbo vietoje, nes taip padedama palaikyti palankesnes bendradarbiavimo sąlygas ir kurti verslo vertę klientams, suinteresuotiesiems asmenims, darbuotojams ir visuomenei; tai apima vienodų atrankos kriterijų ir įdarbinimo sąlygų nustatymą, vienodų darbo užmokesčio už tokį patį darbą režimų nustatymą ir pan.;
- netoleruojama jokia diskriminacija ir imamasi priemonių darbuotojams apsaugoti nuo bet kokio pobūdžio diskriminacijos, t. y. bauginimo, patyčių, nepagrįsto kaltinimo, viktimizacijos, priekabiavimo ar seksualinio priekabiavimo darbo vietoje;
- visi su diskriminacija susidūrę asmenys skatinami išreikšti savo susirūpinimą, kad būtų galima imtis tinkamų taisomųjų priemonių.

Luminor Žmonių ir kultūros padalinys yra nustatęs tam tikrą procesą, kuriuo reikia vadovautis siekiant įvertinti ir pagerinti tam tikrus įvairovės aspektus – kaip antai lyčių įvairovės, atstovavimo įvairioms geografinėms teritorijoms ir įgūdžių įvairovės – įdarbinant vadovus ir kitus darbuotojus. Kalbant apie vienodo atlyginimo už tokį patį darbą principą, yra nustatyti įvairioms pozicijoms taikytini darbo užmokesčio režimai, į kuriuos atsižvelgiama įdarbinimo procesų ir darbo užmokesčio peržiūros metu.

VERTYBĖS IR ELGESIO PRINCIPAI

Vienas pagrindinių *Luminor* atitikties elementų – stipri verslo ir rizikos kultūra. *Luminor* svarbu, kad valdymo organų nariai ir darbuotojai suprastų, kokios yra *Luminor* vertybės, jų laikytųsi bei vadovautųsi etikos standartais bei atitikties ir rizikos valdymo principais. *Luminor* Atitikties standartuose aprašomos vertybės bei elgsena, kurios yra tikimasi:

- Profesionalumas: laikomės įsipareigojimo vadovautis aukščiausiais standartais dėl asmenų elgesio, verslo sąžiningumo ir klientų aptarnavimo.
- Aiškumas: stengiamės išlaikyti paprastumą ir aiškumą, darome tai, ką sakome darysiantys, kalbame atvirai ir aiškiai.
- Optimizmas: įžvelgiame gerąsias žmonių savybes – kas pasakytina ir apie mūsų tikslus – ir tikime, kad visada galima siekti geresnių rezultatų.
- Smalsumas: visada domimės, kodėl yra taip, kaip yra, siekdami sužinoti daugiau apie tai, kad mus skatina, motyvuoja ir kas mums kelia nusivylimą.
- Bendradarbiavimas: aktyviai išsklaidome organizacijos susikaidymą ir padedame pasiekti puikių rezultatų.

Luminor taiko aktyvias priemones, siekdamas užkirsti kelią bet kokiems kyšininkavimo ir korupcijos atvejams. Kiekvienas *Luminor* darbuotojas prisiima atsakomybę nustatyti, užkirsti kelią ir pranešti apie kyšininkavimą ir korupciją.

Luminor siekia užtikrinti aukščiausius etikos ir profesinio elgesio standartus ir reikalauja, kad visi darbuotojai susipažintų su Elgesio principais, numatytais Atitikties standartuose, ir tuos principus įgyvendintų praktikoje.

INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMO PRINCIPAI

Luminor sukūrė ir taiko vidaus taisykles interesų konfliktams visose veiklos srityse nustatyti, užkirsti jiems kelią ir juos valdyti pasitelkiant struktūrinius padalinius, funkcinės sritis ir verslo procesus. *Luminor* įsipareigoja nuolat veikti sąžiningai ir profesionaliai ir dėti visas pastangas nustatyti klientams, darbuotojams, trečiosioms šalims ir kitiems suinteresuotiesiems asmenims poveikį darančius interesų konfliktus, užkirsti jiems kelią ir juos deramai valdyti, siekiant užtikrinti, kad su visais suinteresuotaisiais asmenimis būtų elgiama teisingai. Atitikties standartuose pateikiamas nebaigtinis situacijų, kuriomis kyla arba gali kilti interesų konfliktų, sąrašas ir pateikiama būdų, kuriais galima tokias situacijas išspręsti. Kiekvienas *Luminor* darbuotojas privalo pripažinti interesų konfliktus ir jų vengti bei, jiems iškilus, apie juos pranešti.

Iš visų darbuotojų yra tikimasi, kad jie laikysis Interesų konfliktų valdymo principų, nustatytų Atitikties standartuose. Be to, iš visų darbuotojų yra reguliariai reikalaujama, kad jie praneštų apie savo ekonominius interesus užpildydami Išorės veiklos deklaraciją.

Maža to, *Luminor* taip pat veikia Informavimo apie dovanas ir renginius procedūra, kuria aprašomi elgesio, kurio dera laikytis dovanojant ir priimant dovanas bei dalyvaujant arba siūlant dalyvauti renginiuose, principai. Pagrindinis principas yra tas, kad darbuotojai negali priimti arba siūlyti dovanų ar kvietimų į renginius, nepaisant jų vertės, jei toks elgesys gali būti laikomas netinkamu ar abejotinu etikos požiūriu, gali turėti įtakos gavėjui, šiam vykdant savo pareigas, arba gali kelti riziką *Luminor*

Bank AS reputacijai. Pateikiama konkrečių pavyzdžių, siekiant padėti darbuotojams nuspręsti dėl dovanų ir kvietimų į renginius tinkamumo ir įvairių situacijų sprendimo būdų.

AUDITORIAI

Nuo 2018 m. *Luminor Bank AS* auditą vykdo *AS PricewaterhouseCoopers*. Vyriausiasis audito partneris yra Ago Vilu. *Luminor Bank AS* laikosi auditoriaus rotacijos reikalavimo.

Įstatymų nustatyto audito, *Luminor Bank AS* auditorius teikė papildomas paslaugas, kurios reikalaujamos pagal Baltijos šalių teisės aktus, bei kitas užtikrinimo paslaugas, kurias yra leidžiama teikti pagal Estijos Respublikos auditorių veiklos įstatymą.

KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ 2020 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS

KONSOLIDUOTOJI PELNO (NUOSTOLIŲ) IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA UŽ 2020 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS

tūkst. EUR	Pastabos	2020 m.	2019 m.
Palūkanų pajamos, apskaičiuotos taikant efektyviosios palūkanų normos metodą	6	226 174	244 765
Kitos panašios pajamos	6	47 588	56 912
Palūkanų ir panašios sąnaudos	1, 6	-46 832	-47 525
Grynosios palūkanų ir panašios pajamos		226 930	254 152
Paslaugų ir komisinių pajamos	7	95 873	105 827
Paslaugų ir komisinių sąnaudos	7	-22 233	-28 441
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos		73 640	77 386
Grynasis pelnas (nuostolis) iš finansinio turto ir įsipareigojimų, vertinamų tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais		36	852
Grynasis pelnas (nuostolis) iš skolos vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais		8 304	5 315
Grynasis pelnas (nuostolis) iš prekybos laikomo finansinio turto		4 839	5 683
Grynasis pelnas (nuostolis) iš išvestinių finansinių priemonių		-9 560	10 736
Grynasis pelnas (nuostolis) iš operacijų užsienio valiuta		24 119	11 344
Kitos veiklos pajamos	1, 10	6 406	17 839
Kitos veiklos sąnaudos	1	-6 350	-9 985
Grynosios kitos veiklos pajamos		27 794	41 784
Atlyginimai ir kitos personalo sąnaudos	8	-100 200	-111 296
Kitos administracinės sąnaudos	1, 9	-163 098	-165 349
Ilgalaikio materialiojo turto ir nematerialiojo turto nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas	18, 19	-12 096	-13 177
Veiklos sąnaudų iš viso		-275 394	-289 822
Asocijuotosios įmonės pelno dalis	17	972	1 066
Atidėjinyje kredito nuostoliams, neįskaitant nebalansinių įsipareigojimų	5	-14 510	-24 015
Nebalansinių įsipareigojimų atidėjinyje kredito nuostoliams	1	-3 130	1 038
Kitos nepagrindinės veiklos sąnaudos	1	-535	-2 327
Pelnas prieš apmokestinimą		35 767	59 262
Mokesčių sąnaudos	24	-2 656	-5 265
Grynasis pelnas (nuostolis) už laikotarpį		33 111	53 997
Straipsniai, kurie nebus perklasifikuoti į pelną arba nuostolius			
Nuosavybės vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis, tikrosios vertės pasikeitimas		4	-55
Straipsnių, kurie nebus perklasifikuoti į pelną arba nuostolius, iš viso		4	-55
Ataskaitinio laikotarpio kitų bendrųjų pajamų iš viso		4	-55
Ataskaitinio laikotarpio bendrųjų pajamų iš viso		33 115	53 942

Apskaitos principai ir aiškinamojo rašto pastabos, pateikti 33–146 puslapiuose, yra neatskiriama konsoliduotųjų finansinių ataskaitų dalis.

2020 M. GRUODŽIO 31 D. KONSOLIDUOTOJI FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

tūkst. EUR	Pastabos	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Turtas			
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	11	4 926 520	2 924 019
Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų	12	103 559	141 645
Paskolos klientams	14	9 430 835	10 222 547
Prekybai laikomas finansinis turtas	31	2 857	3 021
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais	15, 31	284 149	227 896
Išvestinės finansinės priemonės	13	43 407	59 217
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis	31	140	140
Investicijos į asocijuotąsias įmones	17	5 292	5 639
Nematerialusis turtas	18	6 667	8 199
Ilgalaikis materialusis turtas ir naudojimo teise valdomas turtas	19	56 647	67 472
Investicinis turtas	20	625	2 427
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio turtas		458	0
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	24	9 353	3 031
Kitas turtas	16	53 574	73 340
Pardavimui laikomas ilgalaikis turtas ir perleidžiamos turto grupės		20	71
Turto iš viso		14 924 103	13 738 664
Įsipareigojimai			
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	21	47 311	980 692
Klientų indėliai	22	11 821 692	10 235 443
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	23	1 201 232	651 716
Išvestinės finansinės priemonės	13	50 583	58 304
Mokesčių įsipareigojimai		203	3 845
Nuomos įsipareigojimai	19	49 672	57 051
Kiti finansiniai įsipareigojimai	25	14 705	45 303
Kiti įsipareigojimai	26	64 210	69 793
Atidėjiniai	27	9 260	4 248
Įsipareigojimų iš viso		13 258 868	12 106 395
Nuosavas kapitalas			
Išleistas kapitalas	28	34 912	34 912
Akcijų priedai	28	1 412 243	1 412 243
Nepaskirstytasis pelnas		215 110	183 916
Kiti rezervai		2 970	1 198
Nuosavo kapitalo, tenkančio Banko akcininkams, iš viso		1 665 235	1 632 269
Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo iš viso		14 924 103	13 738 664

Apskaitos principai ir aiškinamojo rašto pastabos, pateikti 33–146 puslapiuose, yra neatskiriama konsoliduotųjų finansinių ataskaitų dalis.

KONSOLIDUOTOJI NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA UŽ 2020 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS

tūkst. EUR	Akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Kiti rezervai	Nepaskirstytas is pelnas	Nuosavo kapitalo iš viso
Nuosavo kapitalo iš viso 2019 m. sausio 1 d.	34 912	1 628 274	4 460	126 941	1 794 587
Grynasis pelnas (nuostoliai) už laikotarpį	0	0	0	53 997	53 997
Kitos bendrosios pajamos	0	0	-55	0	-55
Ataskaitinio laikotarpio bendrųjų pajamų iš viso	0	0	-55	53 997	53 942
Pervedimai iš kitų bendrųjų pajamų rezervo į nepaskirstytąjį pelną	0	0	-3 194	3 194	0
Akcinio kapitalo didinimas *	216 031	-216 031	0	0	0
Akcinio kapitalo mažinimas *	-216 031	0	0	0	-216 031
Pervedimai į privalomąjį rezervą	0	0	274	-274	0
Kita	0	0	-287	58	-229
Nuosavo kapitalo iš viso 2019 m. gruodžio 31 d.	34 912	1 412 243	1 198	183 916	1 632 269

Nuosavo kapitalo iš viso 2019 m. gruodžio 31 d.	34 912	1 412 243	1 198	183 916	1 632 269
Grynasis pelnas (nuostoliai) už laikotarpį	0	0	0	33 111	33 111
Kitos bendrosios pajamos	0	0	4	0	4
Bendrosios pajamos už laikotarpį iš viso	0	0	4	33 111	33 115
Pervedimai į privalomąjį rezervą	0	0	1 768	-1 768	0
Kita	0	0	0	-149	-149
Nuosavo kapitalo iš viso 2020 m. gruodžio 31 d.	34 912	1 412 243	2 970	215 110	1 665 235

*2019 m. gegužės 28 d. *Luminor* akcininkai nusprendė išleisti papildomų akcijų emisiją, po kurios buvo sumažintas akcinis kapitalas. Papildomų akcijų emisija yra vykdoma remiantis Banko 2019 m. sausio 2 d. tarpiniu balansu ir apima dalinį 216 031 tūkst. EUR vertės akcijų priedų konvertavimą į acinį kapitalą. Po papildomų akcijų emisijos Banko akcinis kapitalas buvo sumažintas tokia pačia suma ir išmokėtas akcininkams 2019 m. rugsėjo mėn.

Apskaitos principai ir aiškinamojo rašto pastabos, pateikti 33–146 puslapiuose, yra neatskiriama konsoliduotųjų finansinių ataskaitų dalis.

KONSOLIDUOTOJI PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA UŽ 2020 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS

tūkst. EUR	Pastabos	2020 m.	2019 m.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Pelnas prieš apmokestinimą		35 767	59 262
Koregavimai:			
- Atidėjiny kredito nuostoliams, neįskaitant nebalansinių įsipareigojimų	5	14 510	24 015
- Nebalansinių įsipareigojimų atidėjiny kredito nuostoliams		3 130	-1 038
-Dividendų pajamos		-64	-90
- Asocijuotosios įmonės pelno dalis	17	-392	-1 046
-(Pelnas) nuostoliai dėl užsienio valiutos perskaičiavimo		-3 052	-428
- Nusidėvėjimas, amortizacija ir vertės sumažėjimas	18, 19	12 096	13 177
- Pelnas dėl patronuojamųjų ir asocijuotųjų įmonių pardavimo		0	-8 962
-Kiti koregavimai		535	2 397
-Palūkanų pajamos	6	-273 762	-301 677
-Palūkanų sąnaudos	6	46 832	47 525
Pagrindinės veiklos pinigų srautai prieš turto / įsipareigojimų iš pagrindinės veiklos pasikeitimą		-164 400	-166 865
Turto / įsipareigojimų iš pagrindinės veiklos pasikeitimas			
Paskolų klientams padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)	14	763 828	1 260 018
Kito turto padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)	16	-50 512	-61 659
Klientų indėlių padidėjimas (+) / sumažėjimas (-)	1, 22	658 227	-1 796 273
Įsipareigojimų padidėjimas (+) / sumažėjimas (-)	25, 26	-35 785	47 313
Turto / įsipareigojimų iš pagrindinės veiklos pasikeitimas iš viso		1 335 758	-550 601
Gautos palūkanos		285 105	314 015
Sumokėtos palūkanos		-54 835	-51 790
Sumokėtas pelno mokestis	24	-13 078	-11 507
Gryniesi pagrindinės veiklos pinigų srautai		1 388 550	-466 748
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas	18, 19	-2 974	-9 385
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto pardavimo pajamos		3 545	5 160
Investicinio turto pardavimo pajamos		1 492	30 138
Gauti dividendai		796	1 754
Gryniesi investicinės veiklos pinigų srautai		2 859	27 667
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	23	802 750	298 809

Skolos vertybinių popierių atpirkimas	23	-254 912	0
Pagrindinės nuomos sumos mokėjimai	19	-6 162	-5 957
Išmokėjimas akcininkui		0	-216 031
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		541 676	76 821

Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		1 933 085	-362 260
--	--	------------------	-----------------

Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	11, 12	2 948 685	3 310 517
Užsienio valiutos perskaičiavimo įtaka pinigams ir pinigų ekvivalentams		3 052	428
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		1 933 085	-362 260
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		4 884 822	2 948 685

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro:			
Pinigai kasoje	11	123 809	140 518
Neapribota einamoji sąskaita centriniame banke	11	4 690 457	2 670 701
Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų pagal pareikalavimą arba kurių pradinis grąžinimo terminas yra iki trijų mėnesių	12	70 556	137 466
Iš viso		4 884 822	2 948 685

Apskaitos principai ir aiškinamojo rašto pastabos, pateikti 33–146 puslapiuose, yra neatskiriama konsoliduotųjų finansinių ataskaitų dalis.

KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. PAGRINDINIAI APSKAITOS POLITIKOS PRINCIPAI

BENDROJI INFORMACIJA

Luminor Bank AS (toliau – *Luminor*, Bankas arba Grupė) yra vietos kredito įstaiga, kurios patronuojančioji bendrovė yra *Luminor Holding AS*, kurios pagrindinė kontroliuojančioji šalis yra *BCP VII*, investicinis fondas, valdomas *Blackstone Group Inc.* susijusios įmonės. Kiti *Luminor Holding AS* akcininkai *Nordea Bank Abp* ir *DNB BANK ASA* laikomi Grupei reikšmingą įtaką turinčiais ūkio subjektais. *Luminor* Banko registruotas buveinės adresas: Liivalaia 45, 10145, Talinas, Estijos Respublika.

2019 m. gegužės 14 d. įkurta *Luminor Holding AS*, kuri 2019 m. rugsėjo 23 d. tapo *Luminor Bank AS* patronuojančiąja bendrove. Iki 2019 m. rugsėjo 23 d. patronuojančiąja bendrove buvo *Luminor Group AB*.

2019 m. sausio 2 d. *Luminor Bank AS* įvykdė tarpvalstybinį susijungimą ir tęsia veiklą visose Baltijos šalyse per Estijoje įregistruotą banką *Luminor Bank AS* ir jo skyrius Latvijoje ir Lietuvoje.

2019 m. rugsėjo 30 d. privataus kapitalo fondus valdančios bendrovės *Blackstone* vadovaujamas investuotojų konsorciumas įsigijo *Luminor Holding AS* (*Luminor Bank AS* akcininko) 60,1 proc. kontrolinį akcijų paketą. *Luminor Bank AS* ankstesnieji akcininkai *Nordea Bank Abp* (*Nordea*) ir *DNB BANK ASA* (*DNB*) išlaiko atitinkamai po 19,95 proc. Banko akcijų.

Šiame metiniame pranešime Banku (arba *Luminor Bank AS*) vadinamas *Luminor Bank AS*. Grupė apima *Luminor Bank AS* ir jo patronuojamųjų įmonių konsoliduotąsias finansines ataskaitas.

2020 m. gruodžio 31 d. *Luminor Bank AS* tiesiogiai arba netiesiogiai priklausė šių patronuojamųjų įmonių kontrolinis akcijų paketas (100 proc.):

Registracijos šalis Estijos Respublika:	Registracijos šalis Latvijos Respublika:	Registracijos šalis Lietuvos Respublika:
• <i>Luminor Liising AS</i> • <i>Luminor Pensions Estonia AS</i> • <i>Promano Estonia OÜ</i> (likviduojama)	• <i>Luminor Asset Management IPAS</i> • <i>Luminor Finance SIA</i> (likviduojama) • <i>Luminor Latvijas atklātais pensiju fonds AS</i> • <i>Luminor Līzings SIA</i> • <i>Luminor Līzings Latvija SIA</i> • <i>Promano Lat SIA</i> • <i>Realm SIA</i> (likviduojama) • <i>Salvus SIA</i> • <i>Salvus 2 SIA</i> (likviduojama) • <i>Salvus 3 SIA</i> • <i>Salvus 4 SIA</i> • <i>Salvus 6 SIA</i> (likviduojama) • <i>Trioleta SIA</i> (likviduojama) • <i>Baltic Īpašums SIA</i> (likviduojama)	• <i>Luminor Investicijų Valdymas UAB</i> • <i>Luminor Lizingas UAB</i> • <i>Industrius UAB</i> (likviduojama) • <i>Intractus UAB</i> • <i>Promano Lit UAB</i> (likviduojama) • <i>Recurso UAB</i> (likviduojama)

2020 m. gruodžio 31 d. *Luminor Bank AS* turėjo nuosavybės dalį šiose asocijuotosiose įmonėse:

- *ALD Automotive AS* (25 %)
- *ALD Automotive SIA* (25 %)
- *ALD Automotive UAB* (25 %)
- *SIA Kreditinginformācijas Birojs* (22,6 %)

Šias konsoliduotąsias finansines ataskaitas už 2020 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus patvirtino Valdyba ir 2020 m. kovo 30 d. turi patvirtinti akcininkai. Akcininkai turi teisę nepatvirtinti Valdybos parengtų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų bei

reikalauti parengti naujas konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Nei Banko akcininkai, nei kiti asmenys negali koreguoti šių finansinių ataskaitų po jų paskelbimo.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ RENGIMO PAGRINDAS

Banko finansinės ataskaitos ir Grupės konsoliduotosios finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (toliau – TFAS), patvirtintais taikyti Europos Sąjungoje. Konsoliduotosios finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis įsigijimo savikainos samprata, išskyrus finansines priemones, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais, ir vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis.

Toliau pateikiami pagrindiniai apskaitos politikos principai, kuriais vadovaujantis parengtos šios konsoliduotosios finansinės ataskaitos. Šie apskaitos principai buvo nuosekliai taikomi visiems pateiktiems laikotarpiams, jeigu nenurodyta kitaip.

Kai konsoliduotųjų finansinių ataskaitų straipsnių pateikimas arba klasifikavimas pakeičiamas, palyginamosios praėjusio laikotarpio sumos taip pat perklasifikuojamos, jei konkretus apskaitos politikos principas nenumato kitaip.

Luminor Bank AS ir visų jos patronuojamųjų ir asocijuotųjų įmonių funkcinė ir pateikimo valiuta yra eurai ir, jeigu nenurodyta kitaip, visos sumos pateikiamos tūkstančiais EUR.

Tam tikri nauji TFAS, esamų standartų pataisos ir aiškinimai buvo paskelbti šių finansinių ataskaitų sudarymo metu ir juos privaloma taikyti Grupės ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems po 2021 m. sausio 1 d. arba vėlesniais laikotarpiais. Šių standartų apžvalga ir Banko vadovybės įvertinimas dėl galimo naujų standartų ir aiškinimų taikymo poveikio pateikti aiškinamojo rašto 3 pastaboje.

Banko atskirosiose finansinėse ataskaitose investicijos į jo patronuojamąsias įmones apskaitomos savikaina, atėmus vertės sumažėjimą, o investicijos į asocijuotąsias įmones apskaitomos taikant nuosavybės metodą, tuo tarpu kiti apskaitos politikos principai yra tokie patys, kaip ir konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose.

TFAS aiškinimo komiteto darbotvarkės sprendimas dėl atidėtojo mokesčio, susijusio su investicijomis į patronuojamąsias ir asocijuotąsias įmones

Tiek Estija, tiek Lietuva pakeitė tradicinį pelno pagrįstą mokesčio režimą dividendų paskirstymu pagrįstais mokesčio režimais, kai pelno mokestis yra mokamas ne nuo pelno, o nuo dividendų paskirstymo. Remiantis 12-ojo TAS.52A ir 57A dalimis, taikant dividendų paskirstymu pagrįstus mokesčio režimus, joks ataskaitinio laikotarpio arba atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas nėra pripažįstamas nepaskirstytojo pelno atžvilgiu tol, kol nėra pripažįstamas įsipareigojimas išmokėti dividendus. Estijoje šis apskaitos principas nuosekliai taikomas kaip rinkos praktika visam nepaskirstytajam pelnui grupėje, neatsižvelgiant į tai, ar tas pelnas yra sukaupęs patronuojančiojoje bendrovėje ar patronuojamosiose įmonėse.

2020 m. birželio mėn. TFAS aiškinimo komitetas priėmė sprendimą pagal darbotvarkę, kuriame nusprendė, kad 12-ojo TAS 52A ir 57A dalyse numatytas principas taikomas tik nepaskirstytajam pelnui, sukaupiamam patronuojančiojoje bendrovėje, ir yra netaikomas patronuojamosiose įmonėse sukaupiamam nepaskirstytajam pelnui. Vietoj to, nepaskirstytajam pelnui patronuojamosiose įmonėse turėtų būti taikomi 12-ojo TAS 39-40 dalyse aprašyti principai, kurie numato, kad tokio sukaupto pelno atžvilgiu turi būti pripažintas atidėtas mokestis, nebent būtų tikėtina, jog jis nebus paskirstytas patronuojančiajai bendrovei netolimoje ateityje.

Luminor įvertino TFAS aiškinimo komiteto darbotvarkės sprendimo poveikį ir priėjo išvados, kad, remiantis grupės vidaus dividendų išmokėjimo planais netolimoje ateityje, 2020 m. gruodžio 31 d. Banko patronuojamųjų įmonių nepaskirstytajam pelnui neturėtų būti pripažįstamas joks atidėtojo mokesčio įsipareigojimas (2019 m. gruodžio 31 d. ir 2019 m. sausio 1 d.: nebuvo jokio poveikio). Banko asocijuotųjų įmonių nepaskirstytajam pelnui pripažintas atidėtojo mokesčio įsipareigojimas sudarė 580 tūkst. EUR.

Pateikimo pakeitimas

Metinės ataskaitos parengimo tikslais buvo peržiūrėtas pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos turinys. Remiantis šia peržiūra, atlikti rezultatų perklasifikavimai, siekiant užtikrinti geresnį finansinės informacijos pateikimą.

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų perklasifikavimai

Perklasifikavimai atlikti šiuose konsoliduotosios pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos straipsniuose:

tūkst. EUR	Nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d.		
	Po perskaičiavimo	Pokytis	Kaip pateikta anksčiau
Palūkanos ir panašios sąnaudos*	-47 525	+9 985	-57 510
Kitos veiklos sąnaudos*	-9 985	-9 985	0
Kitos veiklos sąnaudos **	0	+17 889	-17 889
Kitos administracinės sąnaudos**	-165 349	-17 889	-147 460
Kitos nepagrindinės veiklos sąnaudos	-2 327	-1 038	-1 289
Nebalansinių įsipareigojimų atidėjinyje kredito nuostoliams	1 038	+1 038	0

* Piniginiai įnašai į pertvarkymo fondus ir garantijų schemas.

** Kitų veiklos sąnaudų perklasifikavimas į kitas administracines sąnaudas po rezultatų peržiūros, kuri parodė, kad pagal savo pobūdį šios sąnaudos buvo administracinės, o ne veiklos sąnaudos (pavyzdžiui, teisinės išlaidos ir PVM).

Perklasifikavimas turėjo įtakos šiems konsoliduotosios pinigų srautų ataskaitos straipsniams:

tūkst. EUR	Nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d.		
	Po perskaičiavimo	Pokytis	Kaip pateikta anksčiau
Palūkanų sąnaudos*	47 525	-9 985	57 510
Sumokėtos palūkanos	-51 790	+9 985	-61 775
Nebalansinių įsipareigojimų atidėjinyje kredito nuostoliams	-1 038	-1 038	0
Pelnas (nuostolis) iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo	0	+624	-624
Pelnas (nuostolis) iš investicinio turto pardavimo	0	+959	-959
Investicinio turto tikrosios vertės koregavimas	0	-1 653	1 653
Kiti koregavimai	2 397	+1 108	1 289
Asocijuotųjų įmonių vertės sumažėjimas	0	-20	20
Pelno iš asocijuotųjų įmonių dalis	-1 046	+20	-1 066
Paskolų klientams padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)	1 260 018	+1 038	1 258 980
Kito turto padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)	-61 659	-5 168	-56 491
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas/(sumažėjimas)	-362 260	-4 130	-358 130

* Piniginiai įnašai į pertvarkymo fondus ir garantijų schemas.

Nekonsoliduotų pirminių finansinių ataskaitų perklasifikavimas

Perklasifikavimas atliktas šiuose nekonsoliduotosios pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos straipsniuose:

tūkst. EUR	Nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d.		
	Po perskaičiavimo	Pokytis	Kaip pateikta anksčiau
Palūkanos ir panašios sąnaudos*	-47 428	+9 985	-57 413
Kitos veiklos sąnaudos*	-9 985	-9 985	0
Kitos veiklos sąnaudos **	0	+16 519	-16 519
Kitos administracinės sąnaudos**	-158 687	-16 519	-142 168
Kitos nepagrindinės veiklos sąnaudos	-1 136	-729	-407
Nebalansinių įsipareigojimų atidėjinyje kredito nuostoliams	729	+729	0

* Piniginiai įnašai į pertvarkymo fondus ir garantijų schemas.

** Kitų veiklos sąnaudų perklasifikavimas į kitas administracines sąnaudas po rezultatų peržiūros, kuri parodė, kad pagal savo pobūdį šios sąnaudos buvo administracinės, o ne veiklos sąnaudos (pavyzdžiui, teisinės išlaidos ir PVM).

Perklasifikavimas turėjo įtakos šiems nekonsoliduotosios pinigų srautų ataskaitos straipsniams:

tūkst. EUR	Nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d.		
	Po perskaičiavimo	Pokytis	Kaip nurodyta anksčiau
Palūkanų sąnaudos*	47 428	-9 985	57 413
Sumokėtos palūkanos	-45 150	+9 985	-55 135
Nebalansinių įsipareigojimų atidėjinyje kredito nuostoliams	-729	-729	0
Kiti koregavimai	1 136	+729	407
Paskolų klientams padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)	1 311 725	+729	1 310 996
Kito turto padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)	-71 865	-4 859	-67 006
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas/(sumažėjimas)	-351 090	-4 130	-346 960

* Piniginiai įnašai į pertvarkymo fondus ir garantijų schemas.

KONSOLIDAVIMO PAGRINDAS

Patronuojamosios įmonės – tai ūkio subjektai, į kuriuos investuojama, įskaitant struktūrizuotas įmones, kuriuos Grupė kontroliuoja, nes Grupė (i) turi galią vadovauti svarbiai ūkio subjektų, į kuriuos investuojama, veiklai; (ii) gali arba turi teisę gauti kintamą grąžą iš savo ryšio su ūkio subjektais, į kuriuos investuojama; ir (iii) gali naudotis savo galia valdyti ūkio subjektus, į kuriuos investuojama, kad paveiktų savo grąžos dydį. Vertinant, ar Grupė turi galią valdyti kitą ūkio subjektą, atsižvelgiama į turimas reikšmingas teises, įskaitant reikšmingas potencialias balsavimo teises, ir į jų poveikį. Kad teisė būtų reikšminga, jos turėtojas privalo turėti praktinę galimybę ta teise naudotis, kai reikia priimti sprendimus dėl vadovavimo svarbiai ūkio subjekto, į kurį investuojama, veiklai. Grupė turi galią valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama, net kai Grupei priklauso mažiau nei balsavimo teisių ūkio subjekte, į kurį investuojama, dauguma. Tokiu atveju, Grupė vertindama, ar ji turi *de facto* galią valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama, Grupė įvertina turimos balsavimo teisių dalies dydį, palyginti su kitų balsavimo teisių turėtojų turimomis balsavimo teisėmis ir jų pasiskirstymu. Kitų investuotojų apsaugos teisės tokios, kurios būna susijusios su esminiais ūkio subjekto, į kurį investuojama, veiklos pakeitimais arba būna taikomos išimtinėmis aplinkybėmis, neužkerta kelio Grupei kontroliuoti ūkio subjekto, į kurį investuojama. Patronuojamosios įmonės konsoliduojamos nuo tos datos, kai Grupė įgyja šių įmonių kontrolę ir nebekonsoliduojamos nuo tos datos, kai ši kontrolė prarandama.

Patronuojamųjų įmonių (išskyrus įmones, įsigytas iš bendrai kontroliuojamų šalių) įsigijimo apskaitai taikomas įsigijimo metodas. Verslo sujungimo būdu įsigytas identifikuojamas turtas ir prisiimti įsipareigojimai bei neapibrėžtieji įsipareigojimai įvertinami tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną, neatsižvelgiant į bet kurios nekontroliuojamos dalies dydį.

Grupė įvertina nekontroliuojamą dalį, kuri atspindi dabartinės nuosavybės dalį ir suteikia teisę jos turėtojui į proporcingą grynojo turto dalį likvidavimo atveju pagal kiekvieną sandorį: (a) tikrąja verte arba (b) proporcingą įsigytosios įmonės grynojo turto dalimi, tenkančią nekontroliuojamai daliai. Nekontroliuojamos dalys, kurios nėra dabartinės nuosavybės dalys, vertinamos tikrąja verte.

Prestižas apskaičiuojamas atimant įsigytosios įmonės grynojo turto vertę iš bendros sumos, susidedančios iš įsigytajai įmonei pervedamo atlygio, įsigytosios įmonės nekontroliuojamos dalies ir nuosavybės dalies įsigytojoje įmonėje tikrosios vertės, buvusios prieš pat įsigijimo datą. Bet kokia neigiama suma (neigiamas prestižas) pripažįstama pelnu arba nuostoliais po to, kai vadovybė pakartotinai įvertina, ar ji nustatė visą įsigytą turtą ir visus prisiimtus įsipareigojimus ir neapibrėžtuosius įsipareigojimus ir peržiūri atlikto vertinimo tinkamumą.

Įsigytajai įmonei pervedamas atlygis vertinamas perduoto turto, išleistų nuosavybės priemonių, patirtų ar perimtų įsipareigojimų tikrąja verte, įskaitant turto ar įsipareigojimų, atsiradusių dėl neapibrėžtojo atlygio susitarimų, tikrąją vertę, tačiau neatsižvelgiant į su įsigijimu susijusias sąnaudas, tokias kaip konsultacijų, teisinės, vertinimo ir panašių profesinių paslaugų sąnaudas. Sandorio sąnaudos, patirtos išleidžiant nuosavybės priemones, atimamos iš akcininkų nuosavybės sumos; sandorio sąnaudos, patirtos išleidžiant skolos priemones, atimamos iš jų balansinės vertės ir visos kitos su įsigijimu susijusios sandorio sąnaudos pripažįstamos sąnaudomis.

Sandoriai tarp Grupės įmonių, likučiai bei nerealizuotas pelnas iš sandorių tarp Grupės įmonių yra eliminuojami; nerealizuoti nuostoliai taip pat eliminuojami, išskyrus tuos atvejus, kai savikaina negali būti atgauta. Bankas ir visos jos patronuojamosios įmonės taiko vienodus apskaitos politikos principus, kurie atitinka Grupės taikomus apskaitos politikos principus.

Asocijuotosios įmonės. Asocijuotoji įmonė – tai ūkio subjektas, kuriam Grupė daro reikšmingą įtaką (tiesiogiai ar netiesiogiai), tačiau jo nekontroliuoja. Paprastai reikšminga įtaka užtikrinama turint nuo 20 proc. iki 50 proc. akcijų, turinčių balsavimo teisę. Investicijos į asocijuotąsias įmones apskaitomos taikant nuosavybės metodą ir pradžioje pripažįstamos savikaina. Investicijų į asocijuotąsias įmones balansinė vertė apima prestižą, nustatytą įsigijimo metu, atėmus sukauptus kredito nuostolius, jei tokių yra. Iš asocijuotųjų įmonių gauti dividendai mažina investicijos į asocijuotąsias įmones balansinę vertę. Kiti po įsigijimo datos įvykę Grupės grynojo turto asocijuotoje įmonėje dalies pasikeitimai pripažįstami tokia tvarka: (i) Grupei priklausanči asocijuotųjų įmonių pelno arba nuostolių dalis pripažįstama konsoliduotu pelnu arba nuostoliais už tuos pačius metus kaip ir asocijuotųjų įmonių rezultato dalis; (ii) Grupei priklausanči kitų bendrųjų pajamų dalis pripažįstama kitomis bendrosiomis pajamomis ir pateikiama atskirai; (iii) visi kiti Grupės grynojo turto balansinės vertės asocijuotosiose įmonėse dalies pasikeitimai pripažįstami pelnu arba nuostoliais asocijuotųjų įmonių rezultato dalyje. Jeigu Grupės nuostolių dalis asocijuotojoje įmonėje yra lygi arba viršija jai priklausančią dalį asocijuotojoje įmonėje, įskaitant bet kokias kitas negarantuotas gautinas sumas, Grupė nebepripažįsta savo vėlesnių nuostolių dalies, išskyrus tuos atvejus, kai Grupė prisiėmė įsipareigojimus arba atliko mokėjimus asocijuotosios įmonės vardu.

Nerealizuotas pelnas iš sandorių tarp Grupės ir jos asocijuotųjų įmonių yra eliminuojamas tokiu dydžiu, kuris lygus Grupei priklausančiai daliai asocijuotosiose įmonėse; nerealizuoti nuostoliai taip pat eliminuojami, nebent po sandorio galima įrodyti, jog perleisto turto vertė sumažėjo.

Patronuojamųjų ir asocijuotųjų įmonių pardavimas. Kai Grupė praranda kontrolę arba reikšmingą įtaką, bet kuri likusi nuosavybės dalis ūkio subjekte yra iš naujo įvertinama tikrąja verte, o balansinės vertės pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba

nuostoliais. Tikroji vertė – tai pirminė balansinė vertė, kuri naudojama vėliau apskaitant likusią nuosavybės dalį kaip asocijuotąją įmonę, bendrąją įmonę ar finansinį turtą. Be to, visos su šiuo ūkio subjektu susijusios kitose bendrosiose pajamose anksčiau pripažintos sumos apskaitomos taip, tarytum Grupė būtų tiesiogiai perleidusi susijusį turtą ar įsipareigojimus. Tai gali reikšti, kad kitose bendrosiose pajamose anksčiau pripažintos sumos yra perkeliama į pelną arba nuostolius.

Jeigu nuosavybės dalis asocijuotoje įmonėje sumažėja, tačiau reikšminga įtaka neprarandama, tuomet tik proporcinga anksčiau pripažintų sumų kitose bendrosiose pajamose dalis, jei reikia, yra perklasifikuojama į pelną arba nuostolius.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ SUDARYMO VALIUTA

Sumos kiekvienos Grupės įmonės finansinėse ataskaitose pateiktos naudojant pagrindinės ekonominės aplinkos, kurioje ūkio subjektas vykdo veiklą, valiutą (funkcinę valiutą). Konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose sumos pateiktos eurai, kuri yra Banko ir jo patronuojamųjų įmonių funkcinė ir pateikimo valiuta.

Visas piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai, išreikšti užsienio valiutomis, perskaičiuojami į eurus (EUR) pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigoje galiojusį oficialų ECB nustatytą užsienio valiutos keitimo kursą. Pelnas arba nuostoliai, atsiradę dėl šio perskaičiavimo, įtraukiami į laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitą. Savikaina apskaityti nepiniginiai straipsniai perskaičiuojami pagal sandorio dieną galiojusį užsienio valiutos keitimo kursą, o tikrąją vertę vertinamas turtas perskaičiuojamas pagal tikrosios vertės nustatymo dieną galiojusį užsienio valiutos keitimo kursą.

Sandoriai užsienio valiuta apskaitomi naudojant sandorio dienos valiutos keitimo kursą. Valiutos keitimo kurso skirtumai, susidarantys vykdant atsiskaitymus, susijusius su sandoriais užsienio valiuta, įtraukiami į pelno (nuostolių) ataskaitą operacijos vykdymo metu, naudojant tuo metu galiojantį keitimo kursą.

PAJAMŲ IR SĄNAUDŲ PRIPAŽINIMAS

Palūkanų pajamos ir sąnaudos

Palūkanų pajamos ir sąnaudos pripažįstamos visoms skolos priemonėms kaupimo principu, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pagal šį metodą į ateinančių laikotarpių palūkanų pajamas ar sąnaudas įtraukiami visi sutarties šalių sumokėti arba iš jų gauti mokesčiai, kurie yra sudėtinė efektyvios palūkanų normos, sandorio sąnaudų ir kitų premijų ar diskontų dalis.

Į efektyvią palūkanų normą įtraukiami sutarties sudarymo mokesčiai, gauti iš ar sumokėti Grupės, susiję su finansinio turto sukūrimu ar įsigijimu arba finansinės priemonės išleidimu, pavyzdžiui, mokesčiai už kreditingumo įvertinimą, garantijų ar užtikrinimo priemonių įvertinimą ir įregistravimą, derybas dėl priemonės sąlygų ir sandorio dokumentų tvarkymą. Grupės gauti mokesčiai už įsipareigojimus suteikti paskolas rinkos palūkanų normomis yra sudėtinė efektyvios palūkanų normos dalis, jei tikėtina, kad Grupė sudarys skolinimo susitarimą ir nesitikima, kad paskola artimiausiu metu po jos suteikimo bus parduota. Grupė įsipareigojimų suteikti paskolas nepriskiria finansiniams įsipareigojimams, vertinamiems tikrąją vertę, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais.

Nusipirktam arba suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansiniam turtui taikoma efektyvi palūkanų norma yra norma, kuri diskontuoja tikėtinus pinigų srautus (įskaitant pirminius tikėtinus kredito nuostolius) iki tikrosios vertės pirminio pripažinimo metu (paprastai tai atspindi pirkimo kainą). Dėl šios priežasties efektyvi palūkanų norma atspindi koregavimą dėl kredito rizikos.

Palūkanų pajamos apskaičiuojamos balansinei finansinio turto vertei taikant efektyvią palūkanų normą, išskyrus (i) finansinį turtą, kurio vertė dėl kredito rizikos yra sumažėjusi (3 lygis), ir kurio palūkanų pajamos apskaičiuojamos taikant efektyvią palūkanų normą jo amortizuotai savikainai, atėmus atidėjinį tikėtiniems kredito nuostoliams (TKN) ir (ii) nusipirktą arba suteiktą dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinį turtą, kurio pirminė dėl kredito rizikos pakoreguota efektyvi palūkanų norma taikoma amortizuotai savikainai.

Paslaugų ir komisinių pajamos ir sąnaudos

Paslaugų mokesčiai ir komisiniai pripažįstami taikant tiesiogiai proporcingą metodą per paslaugų teikimo laikotarpį, kuomet klientas tuo pačiu metu gauna ir sunaudoja Grupės veiklos teikiamą naudą. Šios pajamos apima mokesčius už sąskaitų tvarkymą, sąskaitų aptarnavimo mokesčius, sąskaitų abonentinis („krepšelio“) mokesčius, portfelio ir kitus turto valdymo, konsultavimo ir paslaugų mokesčius, turto valdymo ir finansinio planavimo paslaugas arba mokesčius už paskolų aptarnavimą trečiųjų šalių vardu (išskyrus tuos, kuriems taikoma efektyvi palūkanų norma). Kintamieji mokesčiai pripažįstami tik ta suma, kiek vadovybė nustato, kad yra labai tikėtina, jog nebus reikšmingo atšaukimo.

Kitos paslaugų ir komisinių pajamos pripažįstamos tam tikru laiko momentu, kai Grupė įvykdo savo veiklos įsipareigojimą, paprastai tuomet, kai įvykdomas pagrindinis sandoris. Gautos arba gautinos paslaugų arba komisinių pajamos apima sandorio kainą už paslaugas, kurios apibrėžiamos kaip atskiri veiklos įsipareigojimai. Tokias pajamas sudaro mokesčiai už užsienio valiutos pirkimą ar pardavimą kliento vardu, mokesčiai už mokėjimo operacijų vykdymą, už atsiskaitymą grynaisiais pinigais, grynųjų pinigų surinkimą arba išmokėjimą, taip pat ir komisiniai.

Paslaugų ir komisinių sąnaudos pripažįstamos tuomet, kai paslauga yra gauta ir kai įsipareigojimas yra priimtas.

Veiklos pajamos ir sąnaudos

Veiklos pajamos ir sąnaudos pripažįstamos vadovaujantis kaupimo principu.

Dividendų pajamos

Dividendai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai:

- (a) nustatoma ūkio subjekto teisė gauti dividendų mokėjimą;
- (b) tikėtina, kad ūkio subjektas iš dividendų gaus ekonominės naudos; ir
- (c) dividendų suma gali būti patikimai įvertinta.

UŽSIENIO VALIUTOS PERSKAIČIAVIMAS

Sandoriai užsienio valiuta apskaitoje registruojami eurai, taikant faktinius valiutos keitimo kursus, nustatytus ECB sandorio dieną. Piniginis turtas ir įsipareigojimai, išreikšti užsienio valiutomis, perskaičiuojami į eurus taikant laikotarpio pabaigoje galiojantį valiutos keitimo kursą. Bet koks pelnas arba nuostoliai, atsirandantys dėl valiutų keitimo kursų pokyčio, įvykusio po sandorio datos, pateikiami bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip pelnas arba nuostoliai dėl operacijų užsienio valiuta.

PELNO MOKESTIS

Estija

Vadovaujantis Pelno mokesčio įstatymu, Estijoje įmonių uždirbtas metinis pelnas nėra apmokestinamas, todėl nesusidaro laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų mokesčių bazės ir jų balansinių verčių ir nesusidaro atidėtojo mokesčio turto ar įsipareigojimų (išskyrus atidėtojo mokesčio įsipareigojimo pripažinimą visiems apmokestinamiesiems skirtumams, susijusiems su investicijomis į patronuojamąsias ir asocijuotąsias įmones bei filialus, nebent tikėtina, kad laikinasis skirtumas neišnyks artimiausioje ateityje). Apmokestinamas ne grynasis pelnas, o nepaskirstytojo pelno paskirstymas, mokestį taikant sumai, kuri išmokama kaip gryniesiems dividendams. Pelno mokestis, susidarantis dėl dividendų mokėjimo, apskaitomas kaip sąnaudos tuo laikotarpiu, kai dividendai deklaruojami, neatsižvelgiant į tai, kokia yra faktinė išmokėjimo data arba į laikotarpį, už kurį dividendai yra išmokami.

Nuo 2018 m. kredito įstaigų ketvirčio apskaitinis pelnas apmokestinamas taikant 14 proc. avansinį pelno mokestį. Mokestis turi būti sumokėtas iki kito ketvirčio trečio mėnesio 10 dienos. Paskirsčius pelną, turi būti sumokėtas papildomas pelno mokestis, kurio tarifas gali siekti iki 6 proc., todėl bendras pelno mokesčio tarifas gali sudaryti iki 20 proc. Papildomo mokesčio tarifo dydis priklauso nuo dividendų mokėjimo reguliarumo. Jei dividendai nemokami, avansinio mokesčio mokėjimai negražinami. Pelno mokestis, mokamas nuo ketvirčio pelno, pripažįstamas ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudomis. Atidėtojo pelno mokesčio turtas (ir atidėtojo pelno mokesčio pajamos) nuo ketvirčio nuostolių pripažįstami tik tuomet, kai yra tikėtina, kad per ateinančius 19 ketvirčių bus uždirbtas apmokestinamasis pelnas, kurio pakaks šiems nuostoliams panaudoti.

Lietuva

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymu, ataskaitinio laikotarpio apmokestinamosios pajamos arba pelnas, uždirbtas 2019 m. ir 2018 m., apmokestinamas 15 proc. pelno mokesčio tarifu. Remiantis 2019 m. gruodį atliktais įstatymo pakeitimais, kredito įstaigų 2020 m. uždirbtam pelnui, viršijančiam 3 mln. EUR, nustatytas 20 proc. ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio tarifas. Sąnaudos, susijusios su apmokestinimu ir įtrauktos į šias finansines ataskaitas, pagrįstos vadovybės atliktais skaičiavimais pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus.

Latvija

Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos, apskaitytos finansinėse ataskaitose, nustatytas remiantis vadovybės atliktais skaičiavimais pagal Latvijos Respublikos mokesčių įstatymus.

Pelno mokestis nuo paskirstytojo pelno pripažįstamas tuomet, kai Banko ir Grupės akcininkai priima sprendimą dėl pelno paskirstymo.

Bankas ir Grupė apskaičiuoja ir sumoka pelno mokestį ir už sąlyginai paskirstytą pelną (20/80 nuo apskaičiuotos mokesčių bazės), kuris apima apmokestinamuosius objektus, numatytus Pelno mokesčio įstatyme, tokius kaip su ekonomine veikla nesusijusios išlaidos, abejotinos skolininkų skolos ir paskolos susijusioms šalims, jeigu jie atitinka kriterijus, numatytus Pelno mokesčio įstatyme, taip pat kitas išlaidas, viršijančias įstatymų numatytus limitus dėl atskaitymo. Pelno mokestis, taikomas sąlyginai paskirstytam pelnui, pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje tais metais, kuriais jis apskaičiuojamas. Pelno mokestis, taikomas paskirstytam pelnui ir pelno mokestis, taikomas sąlyginai paskirstytam pelnui, pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitos straipsnyje „Ataskaitinių metų pelno mokestis“ ir atskleidžiamas pagal komponentus finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto pastabose.

ATIDĖTASIS PELNO MOKESTIS

Atidėtasias pelno mokestis apskaitomas taikant balanso įsipareigojimų metodą laikiniams skirtumams, susidarantiems tarp turto ir įsipareigojimų mokesčių bazės ir jų balansinių verčių finansinėse ataskaitose.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas pripažįstamas nuo mokestinių nuostolių tokia apimtimi, kokia tikėtina, kad bus gautas apmokestinamasis pelnas, kurio pakaks šiems nuostoliams panaudoti. Reikia priimti sprendimus, norint nustatyti atidėtojo pelno mokesčio turto sumą, kuri gali būti pripažintina, atsižvelgiant į būsimo apmokestinamojo pelno gavimo laiką ir sumą.

Atidėtasias pelno mokestis apskaičiuojamas taikant finansinės būklės ataskaitos parengimo dienai patvirtintus arba iš esmės patvirtintus mokesčių tarifus (ir įstatymus), kuriuos numatoma taikyti, kuomet bus realizuojamas susijęs atidėtojo pelno mokesčio turtas arba įvykdomas atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas.

Atidėtasias pelno mokestis nėra apskaitomas, jeigu jis atsiranda turtą ar įsipareigojimą pirmą kartą pripažinus sandoryje, kuris nėra verslo jungimas ir sandorio metu nedaro įtakos nei apskaitos, nei apmokestinamajam pelnui (mokesčių nuostoliams).

Lietuvoje mokesčių nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį. Nuostoliai iš vertybinių popierių perleidimo gali būti sudengiami tik su pelnu iš vertybinių popierių perleidimo. Nuostoliai iš vertybinių popierių perleidimo gali būti keliami 5 metus iš eilės. Nuo 2014 m. sausio 1d. perkeliamus mokestinius nuostolius galima panaudoti apmokestinamosioms pajamoms sumažinti.

Atidėtasias pelno mokestis, susijęs su finansinio turto, vertinamo tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamos, tikrosios vertės pakartotiniu vertinimu, kuris įtraukiamas į kitas bendrąsias pajamas, taip pat apskaitomas kitų bendrųjų pajamų straipsnyje ir jo vėlesni pasikeitimai atliekami pripažinus pelną arba nuostolius dėl perleidimo.

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas nuo sukaupto nepaskirstytojo pelno tose patronuojamosiose įmonėse, kuriose paskirstytasis pelnas yra apmokestinamas, turi būti pripažintas, nebent tikėtina, kad jis nebus paskirstytas patronuojančiai įmonei artimiausioje ateityje.

Atidėtasias pelno mokestis nuo *Luminor* tenkančios asocijuotųjų įmonių nepaskirstytojo pelno dalies turėtų būti pripažintas, tačiau apskaitos tvarka skiriasi nuo patronuojamųjų įmonių atidėtojo pelno mokesčio apskaitos. Atidėtasias pelno mokestis pripažįstamas mažinant investicijos vertę.

GRYNEJI PINIGAI IR LĖŠOS CENTRINIULOSE BANKUOSE

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro gryniesi pinigai, neapriboto naudojimo lėšos, gautinos iš centrinių bankų, kitų kredito įstaigų, kurių pirminis terminas yra trumpesnis nei trys mėnesiai ir kurioms būdinga nereikšminga vertės pasikeitimo rizika. Pirmiau paminėti pinigai ir pinigų ekvivalentai apibrėžti pinigų srautų ataskaitoje.

Lėšos, privalomai laikomos centriniuose bankuose, apskaitomos amortizuota savikaina ir jas sudaro palūkanas neuždirbantis privalomasis rezervas, kuris negali būti naudojamas kasdieniai Grupės veiklai finansuoti ir todėl nėra įtraukiamas į pinigus ir pinigų ekvivalentus konsoliduotojoje pinigų srautų ataskaitoje.

FINANSINĖS PRIEMONĖS

Klasifikavimas ir vertinimas

Finansinės priemonės, vertinamos tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, pirminio pripažinimo metu apskaitomos tikrąja verte. Visos kitos finansinės priemonės pirminio pripažinimo metu apskaitomos tikrąja verte, pakoreguota sandorio sąnaudų suma. Tikrąją vertę pirminio pripažinimo metu geriausiai parodo sandorio kaina. Pelnas arba nuostolis pirminio pripažinimo metu apskaitomas tik tuo atveju, jeigu susidaro skirtumas tarp tikrosios vertės ir sandorio kainos, kuris gali būti pagrįstas kitais stebimais dabartiniais rinkos sandoriais, susijusiais su ta pačia priemone arba vertinimo metodu, kurio įvesties duomenys apima tik stebimų rinkų duomenis. Po pirminio pripažinimo atidėjinys TKN pripažįstamas finansiniam turtui, vertinamam amortizuota savikaina.

Vėlesnis finansinio turto vertinimas priklauso nuo pirminio pripažinimo metu Grupės atlikto klasifikavimo.

Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas gali būti skirstomas į šias kategorijas:

- Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais;
- Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis;
- Finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina.

Klasifikavimas atliekamas remiantis Grupės verslo modeliu, skirtu valdyti finansinį turtą ir finansinio turto sutartinių pinigų srautų ypatybėmis. Tačiau finansinis turtas, kuris atitinka amortizuotos savikainos arba tikrosios vertės pasikeitimo pripažinimo kitomis bendrosiomis pajamomis kriterijus, pirminio pripažinimo metu gali būti Grupės priskirtas finansinio turto, vertinamo tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, vertinimo kategorijai, jeigu tenkinami tam tikri klasifikavimo kriterijai. Pirminio pripažinimo metu Grupė taip pat gali priimti neatšaukiamą sprendimą dėl tam tikrų investicijų į nuosavybės vertybinius popierius, kurie priešingu atveju būtų vertinami tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, tam, kad vėlesni tikrosios vertės pasikeitimai būtų pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis.

Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai skirstomi į šias kategorijas:

- Finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina arba
- Finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami finansinių įsipareigojimų, vertinamų tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, kategorijai, jeigu:

- atitinka prekybai laikomų finansinių įsipareigojimų apibrėžimą arba
- pirminio pripažinimo metu priskiriami finansinių įsipareigojimų, vertinamų tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, kategorijai.

Visi kiti finansiniai įsipareigojimai priskiriami amortizuota savikaina vertinamų finansinių įsipareigojimų kategorijai.

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai, privalomai vertinami tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais

Prekybos vertybiniai popieriai

Prekybos vertybiniai popieriai – tai vertybiniai popieriai, įsigyti pelnui iš trumpalaikių kainos ar prekybinės maržos svyravimų uždirbti, arba vertybiniai popieriai, įtraukti į trumpo laikotarpio pelno uždirbimui laikomą vertybinių popierių portfelį.

Prekybos vertybiniai popieriai priskiriami finansiniam turtui, vertinamam tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais.

Prekybos vertybiniai popieriai pradžioje pripažįstami tikrąja verte, kuri nustatoma pagal kotiruojamas pirkimo kainas. Visas susijęs realizuotas ir nerealizuotas pelnas arba nuostolis apskaitomas kaip grynosios prekybos vertybiniais popieriais pajamos ar sąnaudos. Gauti dividendai apskaitomi dividendų pajamų straipsnyje.

Visi įsigyti ir parduoti prekybos vertybiniai popieriai, kurie turi būti perduoti per priežiūros institucijų arba rinkos susitarimus nustatytą terminą (įprastiniai įsigijimai ir pardavimai), pripažįstami atsiskaitymo dieną, t. y. tada, kai turtas pristatomas Grupei arba kai Grupė jį pristato pirkėjui.

Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės, apimančios valiutos keitimo išankstinius (angl. *forward*) sandorius, apsikeitimo (angl. *swap*) sandorius, pasirinkimo (angl. *option*) sandorius (išleistus ir nupirktus) bei kitas išvestines finansines priemones, pradžioje apskaitomos tikrosiomis jų vertėmis ir vėliau naujai vertinamos tikrosiomis vertėmis. Tikrosios vertės nustatomos pagal modelį, kurio įvesties duomenys apima rinkoje stebimus duomenis. Visos išvestinės finansinės priemonės apskaitomos kaip finansinis turtas, kai tikroji vertė yra teigiama, ir kaip finansiniai įsipareigojimai, kai tikroji vertė yra neigiama. Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pasikeitimai įtraukiami į grynąjį pelną iš išvestinių finansinių priemonių.

Likvidumui valdyti skirti vertybiniai popieriai

Vertybiniai popieriai, kurie buvo įsigyti likvidumo valdymo tikslais ir yra valdomi vadovaujantis verslo modeliu, skirtu sutartiniais pinigų srautams gauti bei parduoti, pirminio pripažinimo metu pripažįstami tikrąja verte, nustatyta pagal kotiruojamas pirkimo kainas. Visas susijęs realizuotas ir nerealizuotas pelnas arba nuostolis įtraukiamas į grynąjį pelną (nuostolį) iš sandorių su vertybiniais popieriais. Gauti dividendai apskaitomi dividendų pajamų straipsnyje. Šiuos vertybinius popierius pasirinkta vertinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu arba nuostoliais, nes toks vertinimas reikšmingai sumažina arba eliminuoja apskaitos neatitikimus.

Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis

Finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis, sudaro į nuosavybės vertybinius popierius ir skolos vertybinius popierius investuotas finansinis turtas. Šį finansinį turtą numatoma turėti neapibrėžtą laiką. Pirminio pripažinimo metu jis apskaitomas tikrąja verte plius sandorio sąnaudos pagal kotiruojamas pirkimo kainas arba remiantis diskontuotų pinigų srautų modelių taikymo rezultatais. Nerealizuotas pelnas arba nuostoliai, atsiradę dėl šio finansinio turto tikrosios vertės pokyčių, įtraukiami į kitų bendrųjų pajamų straipsnį. Kai tokio finansinio turto pripažinimas nutraukiamas, sukauptas pelnas arba nuostoliai, anksčiau apskaityti kitų bendrųjų pajamų straipsnyje, nėra perklasifikuojami į pelną arba nuostolius.

Gautini dividendai apskaitomi atskirai kaip dividendų pajamos, kai nustatoma teisė juos gauti. Visi įprastiniai vertybinių popierių pirkimai ir pardavimai pripažįstami atsiskaitymo dieną, t. y. tuomet, kai turtas pristatomas Grupei arba kai Grupė pristato turtą. Visi kiti pirkimai ir pardavimai laikomi išvestiniais išankstiniais sandoriais iki atsiskaitymo dienos.

Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas

Paskolos klientams

Paskolos klientams priskiriamos finansinio turto, kuris vertinamas amortizuota savikaina, grupei tuomet, kai tenkinamos šios sąlygos:

- finansinis turtas laikomas pagal verslo modelį, kurio tikslas – laikyti finansinį turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus (verslo modelis, skirtas sutartiniais pinigų srautams gauti);
- sutartyje numatyti pinigų srautai yra tik pagrindinės sumos ir pagrindinės nepadengtosios sumos palūkanų mokėjimai;
- pirminio pripažinimo metu Grupė šio finansinio turto nepriskiria finansinio turto, vertinamo tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, kategorijai.

Pirmiau nurodytas sąlygas tenkinančios paskolos klientams vertinamos amortizuota savikaina ir joms taikomas 9-ajame TFAS numatytas vertės sumažėjimo modelis.

Paskolos klientams pripažįstamos jų išmokėjimo dieną, kai pinigai yra pervedami skolininkams. Nuo sutarties pasirašymo dienos iki išmokėjimo dienos jos apskaitomos nebalansiniuose straipsniuose.

Finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina

Paskolos, indėliai ir išleistos obligacijos

Pradinio pripažinimo metu visi finansiniai įsipareigojimai (paskolos, indėliai, išleistos obligacijos) įvertinami tikrąja verte, atimant tiesiogiai priskirtinas sandorio sąnaudas. Po pirminio pripažinimo paskolos, kurioms nustatytos palūkanos, indėliai ir Grupės išleistos obligacijos pripažįstami amortizuota savikaina taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas ir nuostoliai pripažįstami pelnu arba nuostoliais tuomet, kai įsipareigojimų pripažinimas nutraukiamas, taip pat taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Amortizuota savikaina apskaičiuojama atsižvelgiant į įsigijimo metu taikytą nuolaidą ar premiją ir mokesčius ar išlaidas, kurie yra sudedamoji efektyvios palūkanų normos dalis. Amortizacija, taikant efektyvią palūkanų normą, įtraukiama į grynąsias palūkanų pajamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Finansinių priemonių vertės sumažėjimas

Toliau nurodytos finansinės priemonės, kurioms taikomi 9-ajame TFAS nustatyti vertės sumažėjimo reikalavimai:

- finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina;

- finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis;
- įsipareigojimai suteikti paskolas ir finansinių garantijų sutartys.

Finansinėms priemonėms, kurios patenka į vertės sumažėjimo reikalavimų sąrašą, taikomas į ateitį orientuotų tikėtinų kredito nuostolių metodas ir tikėtini kredito nuostoliai apskaičiuojami tokiu būdu:

- 1 lygio finansinėms priemonėms, kurių kredito rizika nuo pirminio pripažinimo reikšmingai nepadidėjo (arba finansinėms priemonėms, kurių kredito rizika laikoma žema) – nuostolių atidėjiniai tikėtiniems kredito nuostoliams yra apskaičiuojami kaip suma, lygi tikėtiniems 12 mėnesių kredito nuostoliams;
- 2 lygio finansinėms priemonėms, kurių kredito rizika nuo pirminio pripažinimo reikšmingai padidėjo, bet kurių vertė nėra sumažėjusi dėl kredito rizikos – nuostolių atidėjiniai tikėtiniems kredito nuostoliams yra apskaičiuojami kaip suma, lygi tikėtiniems galiojimo laikotarpio kredito nuostoliams;
- 3 lygio finansinėms priemonėms, kurių vertė yra sumažėjusi dėl kredito rizikos – nuostolių atidėjiniai tikėtiniems kredito nuostoliams yra apskaičiuojami kaip suma, lygi tikėtiniems galiojimo laikotarpio kredito nuostoliams;
- Papildomai kategorijai - nusipirktam arba suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtui – nuostolių atidėjiniai tikėtiniems kredito nuostoliams yra apskaičiuojami kaip suma, lygi tikėtiniems galiojimo laikotarpio kredito nuostoliams, neatsižvelgiant į kredito rizikos pasikeitimus per finansinio turto galiojimo laikotarpį.

Kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą tikėtinų kredito nuostolių sumos koregavimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais vertės sumažėjimo pelno arba nuostolių straipsnyje.

Dėl išsamesnės informacijos apie finansinio turto vertės sumažėjimą taip pat žr. 2 pastabą „Reikšmingi apskaitiniai įverčiai ir sprendimai“ ir 5 pastabą „Bendroji rizikos valdymo politika“.

Užskaita

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai tarpusavyje užskaitomi ir finansinės būklės ataskaitoje pateikiami grynąja verte tuomet, kai Grupė pagal įstatymą turi įgyvendinamą teisę užskaityti pripažintas sumas ir ketina atsiskaityti grynuoju pagrindu arba tuo pačiu metu realizuoti turtą ir įvykdyti įsipareigojimą. Užskaitos teisė (a) neturi priklausyti nuo ateities įvykių ir (b) turi būti teisiškai įgyvendinama visais šiais nurodytais atvejais: (i) vykdant įprastinę veiklą, (ii) įsipareigojimų neįvykdymo atveju ir (iii) nemokumo arba bankroto atveju.

Apsidraudimo sandorių apskaita

Apsidraudimo pradžios dieną Grupė nustato ir dokumentuose įformina apsidraudimo ryšį, kuriam ji nori taikyti apsidraudimo sandorių apskaitos principus bei rizikos valdymo tikslą ir apsidraudimo sandorio sudarymo strategiją.

Dokumentuose nurodoma apsidraudimo priemonė, apdraustasis objektas, rizikos, nuo kurios apsidraudžiama, pobūdis ir kaip Grupė įvertins, ar apsidraudimo ryšys atitinka apsidraudimo veiksmingumo reikalavimus (įskaitant apsidraudimo neveiksmingumo šaltinių analizę ir apsidraudimo santykio nustatymą). Apsidraudimo ryšiui taikoma apsidraudimo sandorių apskaita, jeigu jis atitinka visus toliau nurodytus veiksmingumo reikalavimus:

- Ekonominių tarpusavio ryšių tarp apdraustojo objekto ir apsidraudimo priemonės egzistavimas.
- Kredito rizikos įtaka nėra pagrindinė vertės pokyčių, atsirandančių dėl tokių ekonominių tarpusavio ryšių, priežastis.
- Apsidraudimo ryšio apsidraudimo santykis yra toks pat, koks gaunamas iš apdraustojo objekto kiekio, kurį Grupė faktiškai apdraudžia ir apsidraudimo priemonės kiekio, kurį Grupė faktiškai naudoja šiam apdraustojo objekto kiekiui apdrausti.

Grupė taiko tikrosios vertės apsidraudimo sandorį. Tikrosios vertės apsidraudimo sandoris – tai pripažinto turto ar įsipareigojimo arba nepripažinto tvirto pasižadėjimo tikrosios vertės pokyčių rizikos apsidraudimas.

Apsidraudimo priemonės tikrosios vertės pasikeitimas pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Apdraustojo objekto tikrosios vertės pokytis, priskirtinas apdraustajai rizikai, apskaitomas kaip apdraustojo objekto balansinės vertės dalis ir taip pat pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Tikrosios vertės apsidraudimo sandorių, susijusių su amortizuota savikaina vertinamais straipsniais, atveju, balansinės vertės koregavimas amortizuojamas ir pripažįstamas pelnu arba nuostoliais per likusį apsidraudimo sandorio laikotarpį taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Amortizacija, taikant efektyvią palūkanų normą, gali būti pradedama iškart tuomet, kai atsiranda koregavimas ir ne vėliau nei tuomet, kai apdraustasis objektas nebekoreguojamas dėl jo tikrosios vertės pokyčių, priskiriamų apdraustajai rizikai.

Jeigu apdraustojo objekto pripažinimas nutraukiamas, neamortizuotas tikrosios vertės koregavimas iškart pripažįstamas pelnu arba nuostoliais. Kuomet nepripažintas tvirtas pasižadėjimas priskiriamas apdraustajam objektui, vėlesnis sukauptas tvirto pasižadėjimo tikrosios vertės pokytis, priskirtinas apdraustajai rizikai, pripažįstamas kaip turtas arba įsipareigojimas, atitinkamą pelną arba nuostolį pripažįstant pelnu arba nuostoliais.

Finansinių priemonių tikroji vertė

Tikroji vertė apibrėžiama kaip kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių. Tikrosios vertės nustatymas grindžiamas prielaida, kad turto pardavimo arba įsipareigojimo perleidimo sandoris sudaromas:

- to turto arba įsipareigojimo pagrindinėje rinkoje; arba
- jei nėra pagrindinės rinkos – to turto arba įsipareigojimo palankiausioje rinkoje.

Grupė turi gebėti patekti į pagrindinę arba palankiausią rinką.

Turto arba įsipareigojimo tikroji vertė nustatoma remiantis prielaidomis, kuriomis rinkos dalyviai remtųsi įkainodami turtą ar įsipareigojimą, darant prielaidą, kad rinkos dalyviai veikia jiems ekonomiškai naudingiausiu būdu.

Nustatant nefinansinio turto tikrąją vertę atsižvelgiama į rinkos dalyvio gebėjimą gauti ekonominės naudos naudojant šį turtą pirmuoju ir geriausiu jo naudojimo būdu arba parduodant šį turtą kitam rinkos dalyviui, kuris jį naudotų pirmuoju ir geriausiu būdu.

Grupė taiko vertinimo metodikas, kurios yra tinkamos konkrečiomis aplinkybėmis ir pagal kurias pakanka duomenų tikrajai vertei nustatyti, naudodama kuo daugiau svarbių stebimų duomenų ir kuo mažiau nestebimų duomenų. Jei į finansinės būklės ataskaitą įtraukto finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų tikrosios vertės aktyviai veikiančiose rinkose negalima nustatyti, ji nustatoma taikant įvairius vertinimo metodus, įskaitant matematinių modelių taikymą. Šių modelių duomenys, jei įmanoma, gaunami iš stebimų rinkų, tačiau, jei tai neįmanoma, nustatant tikrąsias vertes reikia priimti tam tikrą sprendimą.

Tikroji palūkanas uždirbančių finansinių priemonių vertė nustatoma remiantis diskontuotų pinigų srautų verte, taikant palūkanų normą, kuri taikoma terminais ir rizika panašioms priemonėms. Įsipareigojimo tikroji vertė nustatoma remiantis prielaidomis, kuriomis rinkos dalyviai remtųsi įkainodami įsipareigojimą, darant prielaidą, kad rinkos dalyviai veikia jiems ekonomiškai naudingiausiu būdu.

Finansinio turto ir įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas; arba
- Grupė perdavė savo teises į finansinio turto pinigų srautus arba išlaikė teises gauti pinigų srautus iš turto, bet prisiėmė įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; ir
- Grupė arba (a) perleido iš esmės visą su finansiniu turtu susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleido, nei išlaikė su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleido šio turto kontrolę.

Kai Grupė perduoda savo teises gauti pinigų srautus iš turto arba sudaro perleidimo sutartį, bet nei perduoda iš esmės visą turto nuosavybei būdingą riziką ir naudą, nei ją išlaiko, ir neperduoda turto kontrolės, turtas pripažįstamas pagal Grupės toliau kontroliuojamą turto dalį. Kai perduotas turtas tampa garantija, toliau kontroliuojama dalis vertinama mažesniąja iš šių sumų: turto pirmine balansine verte arba didžiausia atlygio suma, kurią iš Grupės gali būti pareikalauta grąžinti.

Kai perduotas toliau kontroliuojamas turtas tampa pasirašyto ir/arba įsigyto pasirinkimo sandorio (įskaitant pinigais padengiamą pasirinkimo sandorį arba panašią nuostatą) objektu, Grupės toliau kontroliuojama dalis vertinama suma, už kurią Grupė gali atpirkti tą turtą. Vis dėlto tikrąją vertę vertinamo turto pasirašyto pasirinkimo perduoti sandorio atveju (įskaitant pinigais padengiamą pasirinkimo sandorį arba panašią nuostatą), Grupės tolesnė kontrolė ribojama mažesniąja iš šių sumų: perduoto turto tikrąja verte arba pasirinkimo sandorio įvykdymo kaina.

Grupė kartais persvarsto arba kitaip pakeičia sutartines finansinio turto sąlygas. Grupė įvertina, ar sutartinių pinigų srautų pakeitimas yra reikšmingas. Tais atvejais, kai persvarstymas buvo atliekamas dėl sandorio šalies finansinių sunkumų ir negebėjimo mokėti pradžioje sutartus mokėjimus, Grupė palygina pirminius ir patikslintus tikėtinius pinigų srautus su turtu, siekdama nustatyti, ar su turtu susijusi rizika ir iš jo gaunama nauda reikšmingai nesiskiria dėl sutarties pakeitimo. Jeigu rizika

ir nauda nesikeičia, pakeistas turtas reikšmingai nesiskiria nuo pirminio turto, tuomet toks pakeitimas nelemia turto pripažinimo nutraukimo. Grupė perskaičiuoja bendrąją balansinę vertę diskontuodama pakeistus sutartinius pinigų srautus, naudodama pradinę efektyvią palūkanų normą ir pakeitimo pelną arba nuostolius pripažįsta pelno arba nuostolių straipsnyje.

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas.

Kai vienas esamas finansinis įsipareigojamas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skoliniojo, bet iš esmės kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo pripažinimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo pripažinimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas pelnu arba nuostoliais.

Restruktūrizuotos paskolos

Jeigu yra įmanoma, Bankas stengiasi restruktūrizuoti paskolas, o ne perimti įkeistą turtą. Restruktūrizavimas dažniausiai apima paskolos gavėjo sudaryto paskolos mokėjimo grafiko koregavimą taip, kad jis atitiktų paskolos gavėjo finansines galimybes (laikinais sumažinant pagrindinės sumos mokėjimus, pratęsiant mokėjimo terminus) ir susitarimą dėl naujų paskolos sąlygų. Iš naujo persvarstytas sąlygas ir jas vykdančią paskolą nebelaikoma neveiksnia tol, kol skolininkas vykdo iš naujo persvarstytas sąlygas. Tokios paskolos nuolat peržiūrimos siekiant užtikrinti, kad visi kriterijai būtų vykdomi ir kad būsiami mokėjimai bus atlikti, ir palūkanų ir mokesčių pajamos kaupiamos ir pripažįstamos kaip ir kitoms veiksnio paskoloms.

Pardavimui laikomas ilgalaikis turtas ir perleidžiamos turto grupės

Ilgalaikis turtas ir perleidimo grupės, kurios gali apimti tiek ilgalaikį, tiek ir trumpalaikį turtą, finansinės būklės ataskaitoje įtraukiami į „Ilgalaikio turto, skirtą parduoti“ straipsnį, jeigu jų balansinę vertę praktiškai tikimasi padengti juos pardavus, įskaitant patronuojamosios įmonės, kuriai turtas priklauso, kontrolės praradimą, per 12 mėnesių po ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Turtas perklasifikuojamas tuo atveju, jeigu vykdomos visos toliau nurodytos sąlygos: (a) turtą įmanoma nedelsiant parduoti esant dabartinei jo būklei; (b) Grupės vadovybė patvirtino ir pradėjo aktyviai ieškoti šio turto pirkėjo; (c) turtu aktyviai prekiaujama rinkoje pagrįsta kaina; (d) pardavimą planuojama baigti per vienerius metus ir (e) nėra požymių, rodančių atliekamų reikšmingus plano pakeitimus arba kad plano bus atsisakyta. Ilgalaikis turtas arba perleidimo grupės, klasifikuojami kaip skirti parduoti ataskaitinio laikotarpio finansinės būklės ataskaitoje, nėra perklasifikuojami arba pakartotinai pateikiami palyginamojoje finansinės būklės ataskaitoje, siekiant atspindėti klasifikavimą ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

NUOMA – KAI GRUPĖ YRA NUOMOTOJA

Finansinė nuoma (lizingas)

Finansinės nuomos (lizingo) sandoriai – tai nuomos sandoriai, kai Grupė nedelsiant perleidžia nuomininkui visą reikšmingą riziką ir teises, susijusias su turto naudojimu. Teisinė turto nuosavybė perduodama klientui nuomos termino pabaigoje. Pagal finansinės nuomos sutartį gautinos sumos pripažįstamos minimalių nuomos mokėjimų grynąja dabartine verte, iš kurių išskaičiuojami gauti pagrindinės skolos sumos mokėjimai, plius neužtikrinta likutinė vertė sutarties pabaigoje. Gauti nuomos mokėjimai paskirstomi tarp pagrindinės skolos sumos grąžinimo ir finansinių pajamų.

Finansinės pajamos pripažįstamos per nuomos laikotarpį remiantis modeliu, atspindinčiu nuolatine periodine nuomotojo grynosiomis investicijomis į finansinę nuomą grąžos normą. Nuomotojo tiesioginės išlaidos, įtrauktos į nuomos sutarties mokestį ir susijusias su sutartimi, yra efektyvios palūkanų normos dalis, ir yra parodomos kaip nuomos pajamų sumažėjimas per nuomos sutarties laikotarpį. Iš kliento gautina nuomos suma pripažįstama finansinės būklės ataskaitoje nuo turto, kuris yra sutarties objektas, pateikimo klientui momento.

NUOMA — KAI GRUPĖ YRA NUOMININKĖ

Grupė nuomojasi biurus ir kitą turtą (IT įrangą ir automobilius). Nuoma pripažįstama naudojimo teise valdomu turtu ir atitinkamu įsipareigojimu tą dieną, nuo kurios Grupė gali naudotis išsinuomotu turtu. Kiekvienas nuomos mokėjimas paskirstomas tarp įsipareigojimo ir finansavimo sąnaudų. Finansavimo sąnaudos pripažįstamos pelnu arba nuostoliais per nuomos laikotarpį taip, kad kiekvienu laikotarpiu sudarytų pastovią periodinę palūkanų normą likusiai nuomos įsipareigojimo sumai.

Su nuoma susiję įsipareigojimai iš pradžių vertinami dabartine verte.

Nuomos įsipareigojimai apima šiuos nuomos mokėjimus grynąja dabartine verte:

(a) nustatyto dydžio mokėjimus (įskaitant neesminius nustatyto dydžio mokėjimus), atėmus bet kokias iš nuomotojo gautinas nuolaidas;

- (b) kintamo dydžio nuomos mokėjimus, kurie nustatomi remiantis indeksu arba norma;
- (c) sumas, kurias nuomininkas tikisi sumokėti pagal likvidacinės vertės garantijas;
- (d) kainą už pasinaudojimą pirkimo galimybe, jeigu nuomininkui yra pagrįstai aišku, kad pasirinkimo teise bus pasinaudota; ir
- (e) baudas už nuomos nutraukimą, jei nuomos laikotarpis atspindi, kad nuomininkas pasinaudos šia pasirinkimo galimybe.

Nuomos įmokos diskontuojamos taikant nuomos sutartyje numatytą palūkanų normą. Jeigu šios palūkanų normos negalima aiškiai nustatyti, taikoma papildoma nuomininko skolinimosi palūkanų norma, t. y. norma, kurią nuomininkas turėtų mokėti, kad galėtų pasiskolinti lėšų, reikalingų pirkti panašios vertės turtą, kuriam būdinga panaši ekonominė aplinka ir panašios sąlygos.

Nekilnojamojo turto nuomos atveju Bankas nusprendė, kad Banko nuosavo finansavimo išlaidos bus laikomos diskonto norma. Kito turto atveju diskonto norma laikoma nuomos sutartyje numatyta palūkanų norma, nes ją galima lengvai nustatyti.

Po nuomos laikotarpio pradžios datos Bankas įvertina nuomos įsipareigojimą:

- (a) padidindamas balansinę vertę, kad ji atitiktų nuomos įsipareigojimo palūkanas;
- (b) sumažindamas balansinę vertę, kad ji atitiktų mokamas nuomos įmokas; ir
- (c) perskaičiuodamas balansinę vertę, kad ji atitiktų pakartotinio vertinimo rezultatus arba nuomos pakeitimus (pavyzdžiui, nuomos laikotarpio pakeitimą, susijusį su galimybės pirkti pagrindinį turtą vertinimu, su sumomis, kurios, kaip galima tikėtis, bus mokėtinos pagal likvidacinės vertės garantiją, su būsimomis nuomos įmokomis dėl pasikeitusio indekso arba normos, naudojamos toms įmokoms nustatyti, įskaitant, pavyzdžiui, pakeitimą siekiant atsižvelgti į pasikeitusias nuomos kainas rinkoje po nuomos rinkos peržiūros ir kintamąsias palūkanų normas arba siekiant atsižvelgti į peržiūrėtas neesmines nustatyto dydžio nuomos įmokas (įmokos savo struktūra yra kaip kintamo dydžio mokėjimai, tačiau šioms mokėjimams nėra būdingas kintamumas ir jiems taikomos kintamos sąlygos, neturinčios tikrosios ekonominės reikšmės).

Nuomos laikotarpio pradžios dieną naudojimo teise valdomas turtas vertinamas savikaina.

Naudojimo teise valdomo turto savikaina apima:

- (a) nuomos įsipareigojimo pirminio vertinimo sumą dabartine nuomos mokėjimų, kurie dar nėra sumokėti tą dieną, verte;
- (b) bet kokius nuomos mokėjimus, atliktus nuomos pradžios dieną arba prieš ją, atėmus bet kokias iš nuomotojo gautas nuolaidas;
- (c) bet kokias pirmines nuomininko patirtas tiesiogines sąnaudas; ir
- (d) įvertintas sąnaudas, kurias nuomininkas patirtų išmontuodamas ir pašalindamas pagrindinį turtą, atkurdamas pirminę aplinkos, kurioje turtas yra, būklę arba atkurdamas turto būklę pagal nuomos sutarties sąlygas, išskyrus atvejus kuomet šios sąnaudos patiriamos atsargoms pagaminti. Nuomininkas prisiima atsakomybę už šias sąnaudas nuomos pradžios dieną arba dėl to, kad per tam tikrą laikotarpį naudojosi pagrindiniu turtu.

Vėliau naudojimo teise valdomas turtas vertinamas savikaina:

- (a) atėmus visas sukaupias nusidėvėjimo sąnaudas ir sukaupias vertės sumažėjimo nuostolius; ir
- (b) pakoreguota dėl iš naujo įvertintos nuomos įsipareigojimo balansinės vertės, siekiant atspindėti pakartotinį įvertinimą arba nuomos sutarties pakeitimus, arba peržiūrėtas neesmines nustatyto dydžio nuomos įmokas.

Naudojimo teise valdomas turtas nudėvimas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per turto naudingo tarnavimo laikotarpį arba nuomos laikotarpį, atsižvelgiant į tai, kuris yra trumpesnis. Nustatydamas nuomos laikotarpį, Grupės vadovybė atsižvelgia į visus faktus ir aplinkybes, dėl kurių atsiranda ekonominių paskatų pasinaudoti pratęsimo galimybe arba nepasinaudoti nutraukimo galimybe. Pratęsimo galimybės (arba laikotarpiai po nutraukimo galimybių) įtraukiamos į nuomos laikotarpį tik tuomet, kai pagrįstai tikėtina, kad nuoma bus pratęsta (arba nebus nutraukta). Įvertinimas peržiūrimas, jeigu įvyksta reikšmingas įvykis arba reikšmingas aplinkybių pasikeitimas, kuris turi įtakos šiam vertinimui ir kurį nuomininkas gali kontroliuoti.

Mokėjimai pagal trumpalaikės nuomos ir mažos vertės turto nuomos sutartis pripažįstami sąnaudomis tiesiogiai proporcingu (tiesiniu) metodu ir įtraukiami į pelną arba nuostolius. Trumpalaikės nuomos sutartys – tai sutartys, kurių nuomos laikotarpis yra 12 mėnesių arba mažiau. Mažos vertės turtą sudaro IT įranga ir smulkūs biuro baldai, kurių vertė neviršija 5 tūkst. EUR.

GAUTINOS SUMOS PAGAL FAKTORINGO SANDORIUS

Gautinų sumų pagal faktoringo sandorius vertinimas atliekamas vadovaujantis tais pačiais pirmiau minėtais principais, taikomais finansiniam turtui. Vertės sumažėjimo požymiai gautinoms sumoms pagal faktoringo sandorius yra tokie patys, kaip ir paskoloms klientams.

Faktoringo sandoriai laikomi finansavimo sandoriais, pagal kuriuos Grupė suteikia finansinius išteklius savo pardavimo partneriams perduodama teises į gautinas sumas iš šių pardavimo sandorių. Grupė įgyja teisę į gautinas sumas, kurias pagal pardavimo sutartį turi sumokėti pirkėjas. Faktoringas – tai gautinų sumų perdavimas. Atsižvelgiant į faktoringo sutarties sąlygas, pirkėjas arba sutinka perduoti iš esmės visą su gautinos sumos nuosavybe susijusią riziką ir naudą (faktoringas be

regreso teisės), arba pasilieka teisę perduoti riziką ir naudą atgal pardavėjui per iš anksto nustatytą laikotarpį (faktoringas su regreso teise). Gautina suma pateikiama finansinės būklės ataskaitoje iki tol, kol gaunamas mokėjimas arba regreso teisės galiojimas baigiasi. Jeigu sutartyje pardavėjo garantija nenumatyta ir Grupė įgyja visų teisių kontrolę gautinos sumos pardavimo momentu, sandoris apskaitomas kaip gautinos sumos įsigijimas, taikant tikrąją vertę. Vėliau gautinos sumos apskaitomos amortizuota savikaina. Iš kliento gautina suma pripažįstama pirkimo–pardavimo sutarties faktoringo momentu, t. y. gautinos sumos įsigijimo momentu.

Gautinos sumos pagal faktoringo sandorius vertinamos amortizuota savikaina, kuri lygi sumai, įvertintai pirminio pripažinimo metu, atėmus pagrindinės sumos grąžinimus. Sutarties mokesčiai pripažįstami palūkanų pajamomis per pagrindinės sutarties galiojimo laikotarpį. Taikant šį metodą gaunamas rezultatas, kuris apytikriai lygus rezultatui, kuris gaunamas taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Tikėtini kredito nuostoliai pateikiami atitinkamame finansinės būklės ataskaitos straipsnyje neigiama verte ir apskaitomi taip, kaip paskolos klientams.

ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra.

Jei turto balansinė vertė viršija jo įvertintą atsiperkamąją vertę, balansinė vertė nedelsiant sumažinama iki turto atsiperkamosios vertės.

Nusidėvėjimas apskaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, nurašant turto įsigijimo savikainą iki likvidacinės vertės per įvertintą turto naudingo tarnavimo laikotarpį. Taikomos šios nusidėvėjimo normos:

Kategorija	Metinė nusidėvėjimo norma
Įrengimai	20%
Tinklo ir kompiuterinė įranga	25-33%
Baldai	16-33%
Transporto priemonės	15-20%

Priežiūros ir remonto sąnaudos įtraukiamos į bendrųjų pajamų ataskaitą tuomet, kai yra patiriamos. Turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai peržiūrimi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir prireikus keičiami.

Išnuomojamo turto pagerinimo sąnaudos kapitalizuojamos ir nudėvimos per jų naudingo tarnavimo laikotarpį arba likusį nuomos sutarties galiojimo laikotarpį, atsižvelgiant į tai kuris yra trumpesnis, taikant tiesiogiai proporcingą metodą.

NEMATERIALUSIS TURTAS

Nematerialusis turtas pripažįstamas tik tada, jei jo savikaina gali būti patikimai nustatyta, Grupė jį kontroliuoja dėl įvykių praeityje ir yra tikėtina, kad Bankas gaus šiam turtui priskiriamos tikėtinės būsimos ekonominės naudos. Grupė kontroliuoja turtą, jei turi teisę gauti to turto teikiamą būsimą ekonominę naudą ir uždrausti kitiems ją naudoti.

Atskirai įsigytas nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu vertinamas įsigijimo (pasigaminimo) savikaina. Verslo jungimo metu įsigyto nematerialiojo turto savikaina yra jo tikroji vertė įsigijimo dieną. Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir atidėjinį vertės sumažėjimui, jei yra).

Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas gali būti ribotas arba neribotas. Riboto tarnavimo laiko nematerialusis turtas amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per jo naudingą ekonominio tarnavimo laiką. Riboto tarnavimo laiko nematerialiojo turto amortizacijos laikotarpis ir amortizacijos metodas peržiūrimi mažiausiai kartą kiekvienų finansinių metų pabaigoje, siekiant atspindėti ekonominės naudos iš šio turto suvartojimo būdą. Amortizacijos laikotarpis lygus sutarties galiojimo laikotarpiui, kuris vidutiniškai sudaro 3–5 metus.

INVESTICINIS TURTAS

Investicinis turtas – tai ilgalaikis materialusis turtas (žemė ir (arba) pastatas), kuris laikomas pajamoms iš nuomos arba to turto vertės padidėjimui gauti, arba abiem šiems tikslams, tačiau nėra skirtas:

- naudoti gaminant prekes ar teikiant paslaugas, arba administraciniams tikslams; arba

- parduoti vykdant įprastą veiklą.

Pirminio pripažinimo metu investicinis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, įskaitant sandorio sąnaudas. Balansinė vertė apima esamo investicinio turto dalių pakeitimo išlaidas, kai jos patiriamos, jei šios išlaidos atitinka pripažinimo kriterijus, tačiau neapima investicinio turto kasdieninės priežiūros išlaidų. Po pirminio pripažinimo investicinis turtas apskaitomas tikrąja verte, kuri atspindi rinkos sąlygas finansinių ataskaitų sudarymo dieną. Pelnas arba nuostoliai, atsirandantys dėl investicinio turto tikrosios vertės pasikeitimų, apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo laikotarpiu, kurį jie atsiranda.

Investicinio turto pripažinimas nutraukiamas perleidimo metu arba tada, kai jo naudojimas visiškai nutraukiamas ir ateityje iš jo perleidimo nebesitikima gauti jokios ekonominės naudos. Skirtumas tarp grynųjų perleidimo pajamų ir turto balansinės vertės pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje investicinio turto pripažinimo nutraukimo laikotarpiu.

Perkėlimai į investicinį turtą ir iš jo atliekami tik tada, kai pasikeičia turto paskirtis. Perkeltą turtą iš investicinio turto į savininko reikmėms naudojamą turtą, nustatytoji savikaina ateinantiems apskaitos laikotarpiams yra tikroji verte paskirties pasikeitimo dieną. Jeigu savininko reikmėms naudojamas turtas tampa investiciniu turtu, Grupė apskaito tokį turtą vadovaudamasi ilgalaikio materialiojo turto apskaitos politika iki paskirties pasikeitimo dienos.

ATIDĖJINIAI

Atidėjiniai pripažįstami tuomet, kai: Grupė turi dabartinę teisinę ar konstruktyvų įsipareigojimą dėl praeities įvykių; tikėtina, kad prireiks panaudoti ekonominę naudą teikiančius išteklius įsipareigojimui įvykdyti; ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Atliekant atidėjinių įvertinimą, vadovybei reikia priimti sprendimus ir atlikti įverčius dėl išteklių panaudojimo tikimybės, išteklių iš atitinkamų šaltinių, įskaitant užtikrinimo priemones arba įkeistą turtą, arba draudimo sutartis, jei reikia, atgavimo tikimybės ir tokių išteklių panaudojimo ir atgavimo, jei yra, apimties ir laiko.

Atidėjiniai darbuotojų atostoginiams Grupės darbuotojams apskaičiuojami remiantis kiekvieno darbuotojo bendru atostogų dienų, kurias darbuotojas yra uždirbęs, tačiau nepanaudojęs, skaičiumi ir vidutiniu atlyginimu, įskaitant socialinio draudimo sąnaudas.

NEBALANSINIAI STRAIPSNIAI (FINANSINIŲ GARANTIJŲ, ĮVYKDYMO GARANTIJŲ SUTARTYS IR KITI SU KREDITU SUSIJĘ ĮSIPAREIGOJIMAI)

Vykdydama įprastą veiklą, Grupė naudoja nebalansines finansines priemones, kurios apima įsipareigojimus suteikti paskolas klientams, finansines garantijas ir verslo akredityvus. Tokios finansinės priemonės apskaitomos finansinės būklės ataskaitoje tuomet, kai jos yra finansuojamos arba kai patiriami arba gaunami susiję mokesčiai.

Išduotas finansines garantijas Grupė pradžioje vertina jų tikrąja verte, kuri paprastai nustatoma remiantis gautų mokesčių suma. Mokesčio suma tuomet amortizuojama taikant tiesiogiai proporcingą metodą per garantijos galiojimo laikotarpį. Kiekvieną balanso parengimo datą garantijos vertinamos didesniąja iš šių sumų: (i) neamortizuotu sumos likučiu pirminio pripažinimo metu ir (ii) tikėtiną kredito nuostolių suma.

Grupė teikia kreditavimo įsipareigojimus. Tokie įsipareigojimai yra neatšaukiami arba atšaukiami tik tuo atveju, jeigu įvyksta reikšmingas neigiamas pasikeitimas. Tokie įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu pripažįstami jų tikrąja verte, kuri paprastai nustatoma remiantis gautų mokesčių suma. Tokia suma amortizuojama taikant tiesiogiai proporcingą metodą per įsipareigojimo galiojimo laikotarpį.

Dokumentiniai ir verslo akredityvai yra rašytiniai susitarimai tarp Banko ir Grupės ir kliento, kurie numato, kad trečioji šalis iki numatytos sumos iš Banko ir Grupės gali gauti tam tikras sumas tam tikromis sąlygomis.

Įvykdymo garantijos – tai sutartys, kurios numato kompensacijos mokėjimą tuo atveju, jeigu kita šalis neįvykdo sutartyje numatyto įsipareigojimo. Tokiomis sutartimis perduodama nefinansinė įvykdymo rizika ir taip pat kredito rizika. Įvykdymo garantijos pirminio pripažinimo metu pripažįstamos jų tikrąja verte, kuri paprastai nustatoma remiantis gautų mokesčių suma. Tokia suma amortizuojama taikant tiesiogiai proporcingą metodą per sutarties galiojimo laikotarpį.

SUSIJUSIOS ŠALYS

Šalys laikomos susijusiomis, jeigu viena šalis gali kontroliuoti kitą šalį ar daryti jai reikšmingą įtaką priimant finansinius ir kitus veiklos sprendimus.

Susijusios šalys apibrėžiamos kaip akcininkai, Stebėtojų tarybos ir Valdybos nariai, pagrindiniai vadovaujantys darbuotojai, jų artimieji giminaičiai ir įmonės, kuriose jiems priklauso kontrolinis akcijų paketas, taip pat asocijuotosios įmonės.

Luminor Bank AS vadovaujanti patronuojančioji įmonė yra *Luminor Holding AS*, kurios pagrindinė kontroliuojanti šalis yra *BCP VII*, investicinis fondas, valdomas *Blackstone Group Inc.* susijusios įmonės. *BCP VII* laikoma *Luminor Bank AS* pagrindine patronuojančiąja įmone ir pagrindine kontroliuojančiąja šalimi. Vykdančią įprastą verslo veiklą su susijusiomis šalimis sudaromi įvairūs bankininkystės sandoriai. Tai paskolos, indėliai, sandoriai užsienio valiuta ir finansinių priemonių sutartys. Tokie sandoriai sudaromi komercinėmis sąlygomis ir taikant rinkos palūkanų normas.

Grupė yra apibrėžusi, kad asmuo arba artimas to asmens šeimos narys yra susijęs su ataskaitas teikiančiu ūkio subjektu, jeigu tas asmuo:

Asmuo arba artimas to asmens šeimos narys yra susijęs su ataskaitas teikiančiu ūkio subjektu, jeigu tas asmuo:

- (i) kontroliuoja arba bendrai kontroliuoja ataskaitas teikiantį ūkio subjektą;
- (ii) turi reikšmingos įtakos ataskaitas teikiančiam ūkio subjektui; arba
- (iii) yra vienas iš ataskaitas teikiančio ūkio subjekto arba jo patronuojančios įmonės pagrindinių vadovujančių darbuotojų.

Artimi asmens šeimos nariai – šeimos nariai, galintys turėti įtakos asmeniui, ar asmuo turi jiems įtakos sandoriuose su ūkio subjektu. Jie gali būti:

- (a) to asmens vaikai ir sutuoktinis arba šeimyninis partneris;
- (b) to asmens sutuoktinio arba šeimyninio partnerio vaikai; ir
- (c) to asmens arba jo sutuoktinio arba šeimyninio partnerio išlaikytiniai.

Išsamesnė informacija apie susijusias šalis pateikiama 32 pastaboje.

ĮVYKIAI PASIBAIGUS ATASKAITINIAM LAIKOTARPIUI

Jeigu nekoreguojantys įvykiai, įvykę pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, yra reikšmingi, jų nepateikimas gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų ekonominiams sprendimams, kuriuos jie priima remdamiesi finansinėmis ataskaitomis. Dėl šios priežasties, Grupė atskleidžia kiekvienos reikšmingos nekoreguojančių įvykių, įvykusių pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, kategorijos įvykio pobūdį ir jo finansinio poveikio įvertinimą arba patvirtinimą, kad tokio įvertinimo negalima atlikti.

Nuo paskutinės ataskaitinių metų dienos iki šių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų pasirašymo dienos nebuvo jokių įvykių, dėl kurių reiktų koreguoti konsoliduotąsias finansines ataskaitas ar aiškinamąjį raštą arba kuriuos reiktų atskleisti.

2. REIKŠMINGI APSKAITINIAI ĮVĖRČIAI IR SPRENDIMAI

Grupė naudoja apskaitinius įvėrčius ir prielaidas, darančius poveikį konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose pripažįstamoms sumoms ir turto bei įsipareigojimų balansinėms vertėms. Įvėrčiai ir sprendimai nuolat vertinami ir grindžiami vadovybės patirtimi ir lūkesčiais, susijusiais su būsimais įvykiais.

FINANSINIŲ PRIEMONIŲ VERTĖS SUMAŽĖJIMAS

Grupės atliekami tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimai yra sudėtingų modelių rezultatai, gaunami vadovaujantis keliomis pagrindinėmis prielaidomis dėl pasirenkamų kintamųjų naudojamų duomenų ir jų tarpusavio ryšių. TKN modeliams naudojami apskaitiniai įvėrčiai ir sprendimai, kuriais remiantis nustatomas finansinio turto vertės sumažėjimas, yra šie:

- kriterijų, skirtų įvertinti reikšmingą kredito rizikos padidėjimą, įvertinimas ir paskolų priskyrimas 1 arba 2 lygiams;
- paskolų, kurių grąžinimo tikimybė nedidelė, kriterijų nustatymas ir paskolų priskyrimas 3 lygiui;
- priskyrimas restruktūrizuotų ir stebimų pozicijų sąrašui;
- apskaitinio aiškinimo ir modeliavimo prielaidų, naudojamų tikėtinų kredito nuostolių apskaičiavimo modeliams kurti, vertinimas, įskaitant įvairias formules ir įvesties duomenų pasirinkimą;
- pagrindinių tikėtinų kredito nuostolių modelio parametrų modeliavimas ir apskaičiavimas, įskaitant įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę (angl. *probability of default, PD*), nuostolį dėl įsipareigojimų neįvykdymo (angl. *loss given default, LGD*) ir paskolos dydį (rizikos poziciją) įsipareigojimų neįvykdymo atveju (angl. *exposure at default, EAD*);
- makroekonominių rodiklių nustatymas ir į ateitį orientuotos informacijos įtraukimas į TKN modelį;
- pirmiau nurodytų rodiklių įvertinimas, aprėpiant patikimą ateities laikotarpį ir taikant tris skirtingus scenarijus (atskaitos, optimistinį ir pesimistinį) ir tikimybės nustatymas pagal tuos scenarijus;

- tikėtinų kredito nuostolių įvertinimas pagal ataskaitos ir rizikos scenarijus individualiai vertinamam 3 lygio turtui ir tikimybės nustatymas minėtiems scenarijams;
- 3 lygio nereikšmingo turto bendro vertinimo principų nustatymas.

Taikytas TKN modelis nebuvo pakeistas lyginant su 2019 m. Naudojami duomenys ir parametrai buvo peržiūrėti ir, kur reikalinga, atnaujinti arba a) vykdant įprastinį procesą (t. y. parametrai, naudoti bendrai apskaičiuojant 3 lygiui priskirto turto vertės sumažėjimą), arba b) dėl išskirtinės COVID-19 pandemijos situacijos (makroekonominių parametrų prognozės), arba c) vadovaujantis nustatytais reikalavimais (pakeitimai skaičiuojant pradelstų dienų skaičių, įgyvendinant pradelstų sumų reikšmingumo ribines vertes pagal Reglamentą (ES) 2018/171). Be atnaujintų parametrų, 2020 m. ketvirtajame ketvirtyje buvo atliktas koregavimas Vadovybės sprendimu, siekiant pakoreguoti standartinius TKN modelio rezultatus dėl potencialių kredito nuostolių, kuriuos sąlygotų su COVID-19 pandemija susiję neapibrėžtumai.

Išsamesnė kokybinė ir kiekybinė informacija apie finansinio turto vertės sumažėjimą pateikiama 1 pastaboje „Pagrindiniai apskaitos politikos principai“, 5 pastaboje „Bendroji rizikos valdymo politika“ ir 14 pastaboje „Paskolos klientams“.

FINANSINIŲ PRIEMONIŲ TIKROJI VERTĖ

Jei į finansinės būklės ataskaitą įtraukto finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų tikrosios vertės aktyviai veikiančiose rinkose negalima nustatyti, ji nustatoma taikant įvairius vertinimo metodus, įskaitant matematinių modelių taikymą. Šių modelių duomenys, jei įmanoma, gaunami iš stebimų rinkų, tačiau, jei tai neįmanoma, nustatant tikrąsias vertes reikia priimti tam tikrą sprendimą. Finansinio turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės atskleistos 31 pastaboje.

3. NAUJŲ IR (AR) PATAISYTŲ TFAS IR TARPTAUTINIO FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS AIŠKINIMO KOMITETO (TFAAK) AIŠKINIMŲ TAIKYMAS

Toliau pateikiami nauji arba persvarstyti standartai ir aiškinimai, kurie taikomi Grupei nuo 2020 m. sausio 1 d.:

KONCEPCINĖS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS TVARKOS PATAISOS (paskelbtos 2018 m. kovo 29 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau).

Į persvarstytą Konceptinę tvarką įtrauktas naujas skyrius apie vertinimą; pateiktos finansinių veiklos rezultatų teikimo gairės; patikslintos apibrėžtys ir gairės, ypač įsipareigojimo apibrėžtis, bei pateikta paaiškinimų dėl svarbių sričių, kaip išteklių tvarkymo, atsargumo ir vertinimo neapibrėžtumo vaidmens rengiant finansines ataskaitas. Šuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

VERSLO APIBRĖŽIMAS – 3-IOJO TFAS PATAISOS (paskelbtos 2018 m. spalio 22 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau).

Pataisomis patikslinamas verslo apibrėžimas. Verslą turi sudaryti ištekliai ir pagrindinis procesas, kartu turintys reikšmingos įtakos galimybei sukurti produkciją. Naujosiomis gairėmis nustatoma sistema, kurią taikant galima įvertinti, ar egzistuoja ištekliai ir pagrindinis procesas, įskaitant produkcijos dar nesukūrusioms įmonėms ankstyvuoju jų veiklos etapu. Jeigu nesukurama produkcijos, tam, kad veiklos ir turto junginys galėtų būti klasifikuojamas kaip verslas, turėtų būti įvykdyta organizuotos darbo jėgos buvimo sąlyga. Sąvokos „produkcija“ apibrėžtis susiaurinta ir reiškia klientams tiekiamas prekes ir teikiamas paslaugas, už kurias gaunama investicinių pajamų ir kitų pajamų, neįtraukiant pelno mažesnių išlaidų ir kitokios ekonominės naudos pavidalu. Taip pat nebereikalaujama įvertinti, ar rinkos dalyviai galės pakeisti trūkstamus elementus ar integruoti įgytą veiklą ir turtą. Ūkio subjektas gali atlikti koncentracijos testą. Tuo atveju, jeigu iš esmės visa įsigyto bendrojo turto tikroji vertė būtų koncentruota viename turto vienete (arba panašaus turto grupėje), įsigytas turtas nesudarytų verslo. Vadovybės vertinimu, šio standarto pataisos neturi įtakos jos finansinėms ataskaitoms.

REIKŠMINGUMO APIBRĖŽIMAS – 1-OJO TAS IR 8-OJO TAS PATAISOS (paskelbtos 2018 m. spalio 31 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau).

Pataisomis patikslinamas reikšmingumo apibrėžimas ir nurodoma, kaip jį reikėtų taikyti – į apibrėžimą įtrauktos gairės, kurios iki šiol atspindėjo kituose TFAS. Be to, patikslinti prie apibrėžimo pateikti paaiškinimai. Galiausiai pataisomis užtikrinama, kad reikšmingumo apibrėžimas būtų nuosekliai vartojamas visuose TFAS. Informacija laikytina reikšminga, jeigu galima pagrįstai tikėtis, kad jos praleidimas, iškraipymas ar užgožimas nesvarbia/nereikšminga informacija turės poveikį bendrosios paskirties finansinių ataskaitų pagrindinių naudotojų sprendimams, priimtams tų finansinių ataskaitų, kuriose pateikiama konkretaus ataskaitas teikiančio ūkio subjekto finansinė informacija, pagrindu. Vadovybės vertinimu, šio standarto pataisos neturi įtakos jos finansinėms ataskaitoms.

PALŪKANŲ NORMŲ LYGINAMOJO INDEKSO REFORMA – 9-OJO TFAS, 39-OJO TAS IR 7-OJO TFAS PATAISOS (paskelbtos 2019 m. rugsėjo 26 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau).

Šias pataisas paskatino palūkanų normų lyginamųjų indeksų, tokių kaip LIBOR ir kitų tarpbankinių palūkanų normų (toliau – TPN), pakeitimas alternatyvia lyginamąja norma. Pataisos numato laikinas konkrečių apsidraudimo apskaitos reikalavimų taikymo apsidraudimo sandoriams, kuriuos tiesiogiai veikia TPN reforma, išimtis. Pagal 9-ojo TFAS ir 39-ojo TAS reikalavimus, pinigų srautų apsidraudimo apskaitai būtina, kad būsimi apdraustieji pinigų srautai būtų „labai tikėtini“. Jeigu tokie pinigų srautai priklauso nuo TPN, pataisose numatyta išimtis reikalauja, kad ūkio subjektas darytų prielaidą, jog palūkanų norma, kuria pagrįsti apdraustieji pinigų srautai, dėl reformos nesikeičia. Ir pagal 9-ojo TFAS, ir pagal 39-ojo TAS reikalavimus, norint taikyti apsidraudimo apskaitą, reikia atlikti perspektyvinį vertinimą. Nors šiuo metu numatoma, kad pinigų srautai pagal TPN dažnai yra identiški pinigų srautams pagal TPN pakeičiančias alternatyvias lyginamąsias normas, kas leidžia sumažinti iki minimumo bet kokią neveiksmingumą, situacija gali pasikeisti artėjant reformos datai. Vadovaudamasis pataisomis, ūkio subjektas gali daryti prielaidą, kad palūkanų normos lyginamasis indeksas, kuriuo pagrįsti apdraustojo objekto, apsidraudimo priemonės ar apdraustosios rizikos pinigų srautai, dėl TPN reformos nesikeičia. Dėl TPN reformos apsidraudimo sandorio rezultatai gali nepatekti į 80–125 proc. intervalą, kuris reikalaujamas pagal 39-ajame TAS numatytą retrospektyvų apsidraudimo veiksmingumo vertinimą. Dėl to 39-asis TAS buvo pakeistas, siekiant nustatyti retrospektyvaus veiksmingumo vertinimo išimtį, tokią kad apsidraudimo sandoris nebūtų nutraukiamas per su TPN neapibrėžtumu susijusį laikotarpį vien dėl to, kad retrospektyvaus veiksmingumo vertinimo rezultatai nepatenka į minėtą intervalą. Tačiau likusieji apsidraudimo apskaitos reikalavimai, įskaitant perspektyvų vertinimą, vis dar turėtų būti tenkinami. Kai kuriuose apsidraudimo sandoriuose apdraustasis objektas ar apdraustoji rizika nėra sutartyje nurodytas TPN rizikos komponentas. Norint taikyti apsidraudimo apskaitą, ir pagal 9-ąjį TFAS, ir pagal 39-ąjį TAS, reikalaujama, kad rizikos komponentą galima būtų atskirai nustatyti ir patikimai įvertinti. Pataisos numato, kad rizikos komponentas turėtų būti atskirai nustatomas tik apsidraudimo sandorio pradžioje, o ne nuolat. Makro apsidraudimo sandorio atveju, kai ūkio subjektui dažnai tenka tikslinti apsidraudimo sandorį, išimtis taikoma tik pirmą kartą priskyrus apdraustąjį objektą tame apsidraudimo sandoryje. Bet koks apsidraudimo neveiksmingumas bus toliau apskaitomas pelne ar nuostolyje ir pagal 9-ąjį TFAS, ir pagal 39-ąjį TAS. Pataisos numato aplinkybes, kada nustoti taikyti išimtis, įskaitant, kai nebėra dėl palūkanų normų lyginamojo indekso reformos atsirandančio neapibrėžtumo. Pataisomis reikalaujama, kad ūkio subjektai investuotojams pateiktų papildomos informacijos apie savo apsidraudimo sandorius, kuriems turi tiesioginės įtakos minėti neapibrėžtumai, įskaitant apsidraudimo priemonių, kurioms taikomos išimties, nominalią sumą, bet kokias svarbias prielaidas ar sprendimus, priimtus taikant šias išimtis, bei kokybinius atskleidimus apie tai, kokios įtakos ūkio subjektui turi TPN reforma ir kaip jam pavyksta spręsti su pereinamuoju laikotarpiu susijusius klausimus. Vadovybės vertinimu, šio standarto pataisos neturi įtakos jos finansinėms ataskaitoms.

SU COVID-19-SUSIJUSIOS NUOMOS NUOLAIIDOS – 16-OJO TFAS PATAISOS (paskelbtos 2020 m. gegužės 28 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau).

Pataisomis nuomininkams (tačiau ne nuomotojams) suteikiama lengvata, numatanti neprivalomą išimtį, leidžiančią nevertinti, ar su COVID-19 susijusi nuomos nuolaida yra nuomos pakeitimas. Nuomininkai gali pasirinkti nuomos nuolaidas apskaityti taip pat, kaip jas apskaitytų taikydami šį standartą, jeigu nuolaidos nebūtų laikomos nuomos pakeitimais. Dėl to daugeliu atveju nuolaida bus apskaitoma kaip kintamo dydžio nuomos mokestis. Ši praktinė priemonė taikoma tik nuomos nuolaidoms, kurios yra tiesioginė COVID-19 pandemijos pasekmė, ir tik jei įvykdomos visos šios sąlygos: dėl nuomos mokesčių pasikeitimo patikslintas atlygis už nuomą yra iš esmės toks pats kaip atlygis už nuomą prieš pat pasikeitimą arba už jį mažesnis; bet koks nuomos mokesčių sumažinimas turi įtakos tik mokesčiams, kurie iš pradžių turėjo būti sumokėti 2021 m. birželio 30 d. arba anksčiau; ir kitos nuomos sąlygos iš esmės nekeičiamos. Jei nuomininkas pasirinktų taikyti praktinę priemonę nuomai, jis turėtų taikyti praktinę priemonę nuosekliai visoms panašių požymių turinčioms nuomos sutartims panašiomis aplinkybėmis. Pataisa turi būti taikoma retrospektyviai remiantis 8-uoju TAS, tačiau nuomininkai neprivalo tikslinti praėjusio laikotarpio skaičių ar atskleisti 8-ojo TAS 28 straipsnio (f) punkte reikalaujamos informacijos. Vadovybės vertinimu, šio standarto pataisos neturi įtakos jos finansinėms ataskaitoms.

4. NAUJI FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTAI, JŲ PATAISOS IR AIŠKINIMAI

Paskelbti tam tikri nauji standartai ir jų aiškinimai, kurie yra privalomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. arba vėliau, ir kurių Grupė dar nėra pritaikiusi anksčiau laiko. Grupė ketina taikyti šiuos standartus, jeigu jie yra taikytini, kai tik jie įsigalios.

17-ASIS TFAS „DRAUDIMO SUTARTYS“ (paskelbtas 2017 m. gegužės 18 d. ir taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau).

17-uoju TFAS pakeičiamas 4-asis TFAS, kuriuo remiantis įmonėms buvo suteikta galimybė draudimo sutarčių apskaitai tęsti taikyti dabartinę praktiką. Dėl šios priežasties investuotojams buvo sunku palyginti panašių draudimo įmonių finansinius rezultatus. 17-asis TFAS – tai bendras principais grindžiamas standartas, nustatantis apskaitos reikalavimus visoms draudimo

sutarčių rūšims, įskaitant ir draudiko turimas perdraudimo sutartis. Standartu reikalaujama draudimo sutarčių grupės pripažinti ir vertinti:

- būsimųjų pinigų srautų (iš sutarties vykdymo kylančių pinigų srautų) dėl rizikos koreguota dabartine verte, kuri apima visą turimą informaciją apie iš sutarties vykdymo kylančius pinigų srautus, atitinkančią stebimus rinkoje duomenis; pridedant (jei ši vertė yra įsipareigojimas) arba atimant (jei ši vertė yra turtas);
- sumą, atspindinčią iš sutarčių grupės neuždirbtą pelną (sutartyje numatytą paslaugos maržą).

Draudikai pripažins gautą pelną iš draudimo sutarčių grupės per draudimo apsaugos suteikimo laikotarpį ir atleidimo nuo rizikos momentu. Jei sutarčių grupė yra arba tampa nuostolinga, ūkio subjektas nuostolį pripažįsta nedelsiant. Grupė ketina taikyti standartą suteikiamoms įvykdymo garantijoms ir šiuo metu vertina naujojo standarto įtaką jos finansinėms ataskaitoms.

17-OJO TFAS IR 4-OJO TFAS PATAISOS (paskelbtos 2020 m. birželio 25 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau).

Pataisos apima įvairius patikslinimus, kuriais siekiama palengvinti 17-ojo TFAS taikymą, supaprastinti kai kuriuos standarto reikalavimus ir perėjimą prie standarto taikymo. Pataisos susijusios su aštuoniomis 17-ojo TFAS sritimis ir jomis nėra siekiama pakeisti pagrindinius standarto principus. Buvo atliktos šios 17-ojo TFAS pataisos:

- *Įsigaliojimo data:* 17-ojo TFAS (įskaitant jo pataisas) įsigaliojimo data atidėta dvejiems metams iki metinių ataskaitinių laikotarpių, prasidedančių 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau; nustatyta laikinos 9-ojo TFAS taikymo išimties, numatytos 4-ajame TFAS, taikymo pabaigos data taip pat buvo atidėta iki metinių ataskaitinių laikotarpių, prasidedančių 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau.
- *Tikėtinas atgavimas iš draudimo sutarčių įsigijamų pinigų srautų:* Ūkio subjektas privalo dalį įsigijimo išlaidų priskirti susijusiems tikėtiniams sutarčių atnaujinimams ir pripažinti šias išlaidas turtu tol, kol bus pripažinti sutarčių atnaujinimai. Kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą ūkio subjektai turi įvertinti tokio turto atgautinumą ir pateikti tikslią informaciją apie turtą finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.
- *Sutartyje numatyta paslaugos marža, priskiriama investicinėms paslaugoms:* Atsižvelgiant į išmokų skaičių ir tikėtiną tiek suteiktos draudimo apsaugos, tiek investicinių paslaugų laikotarpį, turėtų būti nustatomi suteiktos draudimo apsaugos vienetai sutartims, kurioms taikomas kintamojo atlygio metodas, ir kitoms sutartims, apimančioms „investicijos grąžos paslaugą“, kurioms taikomas bendrasis modelis. Su investicine veikla susijusios sąnaudos turi būti įtraukiamos į pinigų srautus remiantis draudimo sutartimi tokia dalimi, kokia ūkio subjektas vykdo tokią veiklą, siekdamas padidinti naudą, gaunamą draudėjo iš draudimo apsaugos.
- *Turimos perdraudimo sutartys – nuostolių padengimas:* Kai pagrindinių nuostolingų draudimo sutarčių grupės pirminio pripažinimo momentu arba nuostolingų pagrindinių sutarčių įtraukimo į tokią grupę momentu ūkio subjektas pripažįsta nuostolius, tuomet ūkio subjektas turi pakoreguoti susijusios turimų perdraudimo sutarčių grupės sutartyje numatytą paslaugos maržą ir pripažinti pelną iš turimų perdraudimo sutarčių. Pagal turimą perdraudimo sutartį padengiamų nuostolių suma apskaičiuojama pagrindinėms draudimo sutartims pripažintus nuostolius dauginant iš žalų pagal pagrindines draudimo sutartis procentinės dalies, kurią ūkio subjektas tikisi padengti pagal turimas perdraudimo sutartis. Šis reikalavimas būtų taikomas tik tuomet, kai turima perdraudimo sutartis pripažįstama anksčiau arba tuo pačiu metu, kai pripažįstami nuostoliai pagrindinėms draudimo sutartims.
- *Kitos pataisos:* Kitos pataisos apima kai kurių kredito kortelių (ar panašių) sutarčių ir kai kurių paskolų sutarčių neįtraukimą į standarto aprėptį; draudimo sutarčių turto ir įsipareigojimų pateikimą finansinės būklės ataskaitoje pagal portfelius, o ne pagal grupes; galimybę taikyti rizikos mažinimo priemones, kai finansinė rizika mažinama naudojant turimas perdraudimo sutartis ir neišvestines finansines priemones, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais; apskaitos politikos pasirinkimą pakeisti apskaitinius įverčius, atliktus praėjusio laikotarpio tarpinėse finansinėse ataskaitose taikant 17-ąjį TFAS; pajamų mokesčio išmokėjimų ir įplaukų, kurie konkrečiai tenka draudėjui pagal draudimo sutarties sąlygas, įtraukimą į sutarties įvykdymo pinigų srautus; ir pasirinktas pereinamojo laikotarpio lengvatas ir kitus nedidelius pakeitimus.

Grupė planuoja taikyti šį standartą išduodamoms sutarties įvykdymo garantijoms ir šiuo metu vertina naujojo standarto įtaką jos finansinėms ataskaitoms.

Nėra jokių kitų naujų ar pakeistų standartų arba aiškinimų, kurie būtų dar neišgalioję, bet tikėtina, kad turėtų reikšmingą poveikį Grupei.

5. BENDROJI RIZIKOS VALDYMO POLITIKA

PAGRINDINIAI TIKSLAI

Luminor Grupės rizikos valdymo tikslas – pasiekti optimalią pusiausvyrą tarp rizikos patirti nuostolių ir galimybių gauti pelno vidutinės trukmės ir ilgalaikėje perspektyvoje.

Luminor Rizikos valdymo funkciją, kaip antrąją gynybos liniją, sudaro Rizikos tarnyba, kuri yra atskaitinga Grupės Vyriausiajam rizikos pareigūnui (VRP). Rizikos tarnyba yra nepriklausoma kontrolės ir ataskaitų rengimo funkcija, turinti įgaliojimus užtikrinti, kad *Luminor* verslo ir pagalbiniai skyriai veiktų atsižvelgiant į nustatytą rizikos apetitą ir rizikos strategiją. Rizikos valdymo principai yra tokie:

- Rizikos atskaitingumas: kiekviena sritis Grupėje yra atsakinga už rizikas, kylančias iš jų veiklų;
- Rizikos identifikavimas, vertinimas, matavimas, stebėseną, mažinimas ir ataskaitų apie riziką rengimas: visos reikšmingos rizikos turi būti nuolat identifikuojamos, vertinamos, matuojamos, stebimos, mažinamos ir apie jas turi būti pranešama tiksliai ir laiku;
- *Luminor* siekia palaikyti bendrą konservatyvų rizikos lygį ir prisiimti tik tokią riziką, kurią *Luminor* gali įvertinti, valdyti ir stebėti;
- *Luminor* įsipareigoja nesiūlyti produktų ar paslaugų, nevykdyti kitų veiksmų, dėl kurių kyla neetiškos veiklos, žmogaus ar darbo teisių, korupcijos ar didelės žalos aplinkai rizika.

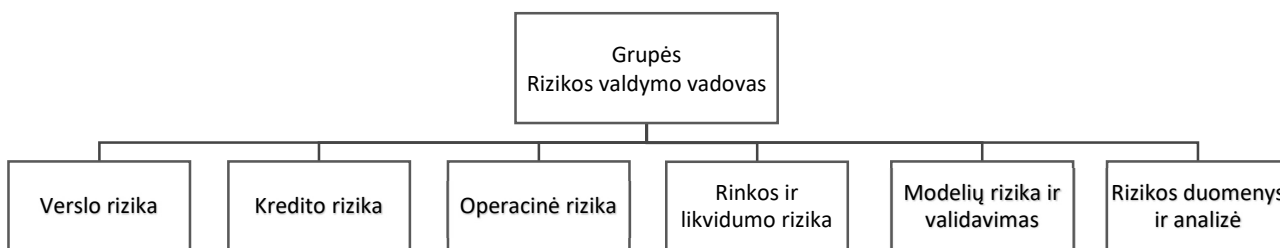
Vykdydamas atitinkamų ES teisės aktų (Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyvos) reikalavimus, *Luminor* rengia Veiklos atkūrimo planą. Šis planas veikia kaip viena iš *Luminor* pagrindinių rizikos valdymo priemonių ir užtikrina Grupės mokumo atkūrimo, susidarius nepalankiausių sąlygų padėčiai, nesikreipiant pagalbos į valstybines institucijas ar mokesčių mokėtojus, procedūrų taikymą.

Luminor nuolat vertina kapitalo ir likvidumo pakankamumą.

Luminor užtikrina, kad visos rizikos rūšys, įskaitant, bet neapsiribojant kredito, rinkos, likvidumo ir operacinę riziką, kurios gali turėti poveikį *Luminor* veiklos modeliui, būtų identifikuojamos, ir kad visos reikšmingos rizikos būtų stebimos ir kontroliuojamos.

Luminor rizikos valdymas vykdomas taip, kad būtų išvengta bet kokių galimų interesų konfliktų arba jų eskalavimo.

Rizikos valdymo funkcijos organizacinė struktūra:

Verslo rizikos departamentas yra centralizuotas ekspertizės centras ir nustato rizikos valdymo priemones bei procesus, kurie pasitelkiami vertinant skirtingas rizikos rūšis. Kredito rizikos departamentas yra atsakingas už kredito rizikos kontrolę. Operacinės rizikos departamentas yra atsakingas už operacinės rizikos kontrolę. Rinkos ir likvidumo rizikos departamentas yra atsakingas už rinkos rizikos ir likvidumo rizikos kontrolę. Modelių rizikos ir validavimo departamentas yra atsakingas už modelių rizikos kontrolę ir atitinkamą validavimo veiklą. Rizikos duomenų ir analizės departamentas vykdo daugelį veiklų, susijusių su duomenimis ir modeliavimu. Rizikos tarnyba, kaip antrosios gynybos linijos dalis, ir Rizikos tarnybos organizaciniai skyriai yra atskaitingi tiesiogiai Grupės RVV.

Nepriklausomą rizikos valdymo sistemos vidaus peržiūrą atlieka Vidaus audito funkcija (priskiriama trečiajai gynybos linijai).

Vidaus kontrolės sistema apima visą *Luminor* Grupę, įskaitant Vadovybės atsakomybes ir užduotis, o taip pat ir visų vykdomų veiklų sritis ir vidaus skyrius, įskaitant vidaus kontrolės funkcijas, užsakomųjų paslaugų iš išorės tiekėjų veiklą ir paskirstymo kanalus. Valdyba yra atsakinga už vidaus kontrolės sistemos, procesų ir mechanizmų pakankamumo nustatymą ir stebėseną, visų veiklos sričių ir vidaus skyrių, įskaitant vidaus kontrolės funkcijas, priežiūrą.

Stebėtojų taryba tvirtina Grupei taikomą politiką ir nustato bendruosius rizikos valdymo principus svarbiausioms *Luminor* veiklos sritims.

Rizikos komitetas pataria ir teikia pagalbą Stebėtojų tarybai rizikos apetito ir strategijos nustatymo ir stebėjimo klausimais, prižiūri rizikos valdymo ir kontrolės įgyvendinimą, atlieka peržiūras ir analizes bei vertina, kokią poveikį išorės ir vidaus įvykiai, esant įprastoms ir nepalankioms sąlygoms, turėtų *Luminor* rizikos profiliui.

Kredito komitetas yra kolegialus sprendimų priėmimo organas. Kredito komitetas privalo užtikrinti, kad *Luminor* vykdytų aukštos kokybės kreditavimo veiklą, peržiūrėti pagrindinius strateginius dokumentus, susijusius su kreditavimo veiklos aktyvumu ir teikti atitinkamas rekomendacijas Valdybai.

KREDITO RIZIKA

Kredito rizika apibrėžiama kaip rizika Grupei patirti reikšmingus nuostolius dėl klientų nenoro ar negalėjimo vykdyti jų sutartinius įsipareigojimus ir grąžinti paskolas. Kredito rizika daugiausia kyla iš kreditavimo veiklos, įskaitant kredito riziką, kylančią iš nebalansinių finansinių priemonių, tokių kaip kreditavimo įsipareigojimai, garantijos ir akredityvai, taip pat kylančią riziką iš investicinės veiklos (pvz., skolos vertybinių popierių).

Pagrindiniai Grupės kredito rizikos valdymo principai yra nustatyti *Luminor* Grupės kreditavimo politikoje, Juridinių asmenų kreditavimo strategijoje bei Privačių klientų kreditavimo strategijoje. Šiuose dokumentuose išdėstytų principų praktinį taikymą ir sprendimų priėmimo procesus reglamentuoja Juridinių asmenų kreditavimo vadovas ir Privačių klientų kreditavimo vadovas.

Pagrindinis Grupės skolinimo tikslas yra turėti tokį paskolų portfelį, kurio kokybė ir struktūra užtikrintų trumpalaikį ir ilgalaikį pelningumą. Siekiama, kad Grupės paskolų portfelio rizikos lygis būtų palaikomas intervale nuo žemo iki vidutinio. Kreditingumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas kliento galimybėmis ir noru įvykdyti savo sutartinius įsipareigojimus. Iš klientų veiklos gaunami pinigų srautai, skirti paskolų mokėjimams, turi būti aiškiai suprantami ir tvarūs.

Kreditavimo sprendimus priima Kredito komitetas ir įgalioti asmenys, vadovaudamiesi jiems, atsižvelgiant į riziką, suteiktais įgaliojimais. Kredito komiteto sprendimai suteikti paskolą turi būti vienbalsiai. Įgaliojimai asmenims (Kreditų specialistams ir darbuotojams iš Pardavimų, Kredito konsultavimo ir Restruktūrizavimo) suteikiami individualiai ir atsižvelgiant į kompetencijos lygį.

Grupės valdymo organams reguliariai rengiamos ir teikiamos ataskaitos tam, kad jie galėtų sekti portfelio sudėtį, prisiimtos kredito rizikos lygį ir jo pokyčius bei atlikti koreguojamuosius veiksmus, kai tai yra reikalinga kredito rizikos valdymui portfelio lygmenyje.

COVID-19

Beprecedentė COVID-19 pandemija ir daugelio Europos šalių įvestos prevencijos priemonės turėjo neigiamą poveikį atitinkamų šalių ekonomikoms pirmojoje 2020 m. pusėje. Būtent, Europos šalių ir Baltijos valstybių vyriausybės taikyti socialiniai ir ekonominiai apribojimai lėmė didelį ekonominės veiklos sumažėjimą 2020 m. antrajame ketvirtyje, įskaitant beveik visišką verslų tam tikruose sektoriuose uždarymą ir su tuo susijusį nedarbo augimą. Kadangi *Luminor* yra vienas iš didžiausių bankų Baltijos regione, daugelis jo klientų buvo tiesiogiai ar netiesiogiai paveikti šios situacijos. Palaipsniui atlaisvinus apribojimus 2020 m. trečiajame ketvirtyje, veiklos aplinka pagerėjo. Tačiau 2020 m. ketvirtajame ketvirtyje, pablogėjus epidemiologinei situacijai, buvo dar kartą įvesti anksčiau taikyti apribojimai arba nustatyti nauji apribojimai. Vis dar yra daug neužtikrintumo dėl šios antrosios COVID-19 pandemijos bangos poveikio ekonomikai.

Pagrindinė valstybės paramos priemonė buvo Europos bankininkystės institucijos (EBI) pristatyti susitarimai dėl moratoriumų, kurie reglamentuojami pagal EBI Gaires dėl teisės aktų ir ne teisės aktų pagrindu moratoriumų paskolų grąžinimams, atsižvelgiant į COVID-19 pandemiją (EBA/GL/2020/02). *Luminor Bank AS* Estijoje ir jo skyriai Latvijoje ir Lietuvoje prisijungė prie visame sektoriuje taikomų privačių moratoriumų iniciatyvų kiekvienoje šalyje, kurios atitinka EBA/GL/2020/02. Moratoriumai yra taikytini įsipareigojimus vykdantiems COVID-19 pandemijos paveiktiems klientams, kurie susidūrė su laikiniais finansiniais sunkumais, tačiau drausmingai laikėsi nustatytos mokėjimų tvarkos per pastaruosius 12 mėnesių iki krizės. Mokėjimų atidėjimų sąlygos yra tokios:

- Privatiems klientams pagrindinės paskolos sumos mokėjimo atidėjimas gali būti suteiktas iki 12 mėnesių būsto paskoloms ir iki 6 mėnesių vartojimo kreditams ir lizingo sutartims;
- Verslo klientams, kurių finansiniai įsipareigojimai sudaro iki 5 mln. EUR, mokėjimų atidėjimas gali būti suteiktas iki 6 mėnesių dalimis mokamoms paskoloms.

Nekeičiamos jokios kitos sąlygos. Pagal moratoriumus atliekami pakeitimai nėra laikomi restruktūrizavimu ir automatiškai nėra reikšmingo kredito rizikos padidėjimo ar įsipareigojimo neįvykdymo statuso požymis. Tačiau Grupės įsipareigojimas vertinti nemokėjimo tikimybę (kuri savo ruožtu lemia įsipareigojimo neįvykdymo statusą) ir toliau lieka galioti. Moratoriumų sąlygų neatitinkančiais atvejais taikomi individualūs sprendimai ir atliekami individualūs pozicijos klasifikavimo vertinimai.

Iš pradžių buvo numatyta, kad moratoriai galios iki 2020 m. birželio 30 d., tada jie buvo pratęsti iki 2020 m. rugsėjo 30 d. 2020 m. gruodžio 2 d. EBI paskelbė EBA/GL/2020/02 gairių taikymo atnaujinimą. Visą sektorių apimantys moratoriai buvo pakartotinai nustatyti 2021 m. sausio 18 d. Lietuvoje, tuo tarpu Estijoje ir Latvijoje moratoriumų taikymas nebuvo pratęstas. Remiantis pakartotinai nustatytais moratoriumais, suminis mokėjimų atidėjimo laikotarpis negali viršyti 9 mėnesių privačių klientų būsto paskoloms ir 6 mėnesių privačių klientų vartojimo kreditams ir lizingo sutartims bei verslo klientų paskoloms.

Mokėjimų atidėjimo laikotarpiai COVID-19 krizės paveiktoms ir pakeistoms paskoloms daugeliui baigėsi 2020 m. (maždaug 90 %). Mokėjimų atidėjimo laikotarpiai likusiems 10 proc. paskolų (77 mln. EUR) baigsis 2021 m. Pelnas (nuostoliai) dėl pakeitimų buvo nereikšmingi einamuoju ir palyginamuoju laikotarpiais.

Luminor stebėjo COVID-19 plitimą nuo pat 2020 m. pradžios ir atitinkamai pakoregavo savo rizikos valdymą atsižvelgiant į naują veiklos aplinką. Tam, kad galėtų tinkamai dirbti su klientais ir valdyti su COVID-19 susijusią kredito riziką, Grupė parengė COVID-19 vadovą juridiniams asmenims ir COVID-19 vadovą privatiems klientams. Tais atvejais, kai buvo pastebėtas arba prognozuojamas klientų kredito kokybės pablogėjimas dėl pasikeitusios veiklos aplinkos, tokie klientai buvo įtraukti į Stebimų klientų sąrašą, siekiant juos atidžiau stebėti. Siekiant atidžiau stebėti portfelio pokyčius, nustatytas Kassavaitinis ankstyvojo įspėjimo rodiklio stebėjimas (angl. *Weekly Early Warning Indicator tracker*). Luminor toliau stebi klientų įsipareigojimų vykdymą pasibaigus mokėjimų atidėjimo laikotarpiams, lygindamas jį su klientų, kuriems tokie pakeitimai nebuvo taikyti, įsipareigojimų vykdymu. Luminor ir toliau koreguos savo kredito rizikos valdymą, kai ir jeigu tai bus reikalinga, remiantis vidinėmis portfelio tendencijomis ir bendros situacijos rinkoje pokyčiais.

Kredito rizikos vertinimas

(a) Paskolos klientams

Kredito rizika valdoma atliekant išsamią kliento analizę prieš suteikiant jam paskolą bei stebint jį po paskolos išdavimo.

Rizikos modeliai yra esminiai kreditavimo proceso ir priemonių, skirtų Grupės kredito rizikos valdymui, elementai. Grupė vertina kredito riziką taikydama reitingų modelius, kurių pagalba nustatoma įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė (angl. *probability of default, PD*), nuostolis dėl įsipareigojimų neįvykdymo (angl. *loss given default, LGD*) ir pozicija esant įsipareigojimų neįvykdymui (angl. *exposure at default, EAD*). Šie rizikos modeliai nuolat tobulinami, remiantis istoriniais su kredito rizika susijusiais duomenimis ir patikimumo testais.

Reitingų modeliai, kurių pagalba nustatoma įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė ir rizikos reitingas, naudojami įvertinti sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo riziką, nustatyti, ar klientai bei jų pozicijos atitinka Luminor Grupės kreditavimo politiką, taip pat nustatyti teisingą sprendimų priėmimo lygį bei apibrėžti reikalavimus, numatančius reguliaraus stebėsenos proceso vykdymo dažnumą. Vertinimas atliekamas naudojant atitinkamam kliento segmentui/produktui pritaikytus reitingų modelius, skirtus šioms homogeninėms klientų grupėms:

- didelės įmonės;
- įmonės;
- mažos ir vidutinės įmonės (MVI);
- mikro įmonės (pvz., mažos individualios įmonės);
- juridinių asmenų vystomi nekilnojamojo turto projektai;
- privatūs klientai.

Visi klientams suteikti kreditai klasifikuojami naudojant šiuos reitingų modelius kiekvieną kartą, kai įsipareigojimas atnaujinamas arba, jei nenumatyta kitaip, bent vieną kartą per metus.

Priimant sprendimą dėl paskolų suteikimo privatiems klientams, paskolos vertinamos remiantis kredito standartais ir (arba) vertinimo balais sistema. Suteikus paskolas, vykdoma jų stebėseną reguliariai vertinant kliento būklę, naudojant elgesio vertinimo balais sistemą.

Vidinių rizikos modelių rezultatai taikomi ne tik priimant sprendimus dėl paskolos suteikimo, bet ir paskolų kainodaros, paskolų portfelio kokybės stebėsenos ir rizikos ataskaitų teikimo tikslais, o taip pat ir apskaičiuojant ekonominį kapitalą (pagal riziką pakoreguotą kapitalą (angl. *risk-adjusted capital, RAC*). RAC naudojamas priimant sprendimus dėl strateginio kapitalo

paskirstymo, t. y. nustatant strateginius segmentus kreditavimo veikloje bei planuojant Grupės kapitalo poreikį ir atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis.

Išduodant paskolas dideliems verslo klientams, papildomai įvertinamas pagal riziką pakoreguotas pelningumas Grupei tiek atskiros paskolos, tiek ir kliento lygmeniu, t. y. įvertinama pagal riziką pakoreguoto kapitalo pagal riziką pakoreguota grąža (angl. *risk-adjusted return on risk-adjusted capital, RAROC*). Tokie patys RAC pagrįstos kainodaros bei RAROC pagrįsto pelningumo vertinimo principai taikomi ir kitiems paskolų portfelio segmentams, naudojant standartizuotus kainodaros įrankius ar taisykles. Rizika pagrįsti paskolų kainodaros įrankiai visiems klientų / produktų segmentams nuolat stebimi ir, esant poreikiui, atnaujinami.

2020 m. Grupė daug dėmesio skyrė tolesniam vertės sumažėjimo kiekybinio įvertinimo metodologijos pagal 9-ąją TFAS tobulinimui, kuri daugiausia remiasi vidaus rizikos modelių rezultatais, pakoreguotais atsižvelgiant į 9-ojo TFAS tikslus.

Grupė laikosi nuostatos, kad darbuotojų kompetencijos kėlimas yra būtinas, siekiant organizacijoje sukurti patikimą kreditavimo kultūrą. Todėl ji skiria ypatingą dėmesį kreditavimo veikloje dalyvaujančių darbuotojų vidaus mokymams, skirtiems kredito analizei, reitingų modelių naudojimui, rizikos parametrų ir rizika pagrįstos kainodaros principų supratimui.

Toliau lentelėje pateikta Grupės vidinė reitingų skalė įsipareigojimus vykdančioms klientams ir atitinkamai išoriniai reitingai:

Rizikos reitingas	Įsipareigojimų neįvykdymo tikimybės intervalas	Standard & Poor's / Fitch	Moody's	Investicinis / spekuliacinis reitingas	Rizikos lygis
1.a	0,01 – 0,02 %	AAA – A+	Aaa – Aa1	Investicinis reitingas	Žema rizika
1.b	0,02 – 0,04 %	AA – AA-	Aa2 – Aa3		
1.c	0,04 – 0,06 %	A+	A1		
1.d	0,06 – 0,08 %	A	A2		
1.e	0,08 – 0,10 %	A-	A3		
2.a	0,10 – 0,18 %	BBB+	Baa1		
2.b	0,18 – 0,25 %	BBB	Baa2		
3	0,25 – 0,50 %	BBB-	Baa3		
4	0,50 – 0,75 %	BB+	Ba1	Spekuliacinis reitingas	Vidutinė rizika
5	0,75 – 1,25 %	BB	Ba2		
6	1,25 – 2,00 %				
7	2,00 – 3,00 %	BB-	Ba3		
8	3,00 – 5,00 %	B+	B1		Aukšta rizika
9	5,00 – 8,00 %	B	B2		
10.a	8,00 – 40,00 %	B-	B3		
10.b		CCC+	Caa1		
10.c		CCC ir žemesnis	Caa2 ir žemesnis		
10.d					

(b) Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito įstaigų

Gautinų sumų iš bankų ir kitų kredito įstaigų likučiai sudaryti iš nostro ir lėšų saugojimo sąskaitų likučių *Luminor* korespondentiniuose bankuose. Bankų ir finansų įstaigų sandorio šalies rizika valdoma pasirenkant aukštą kredito kokybės vertinimą turinčias sandorio šalis prieš nustatant limitus bei vykdančią jų vėlesnę stebėseną. Grupės portfelyje turi dominuoti investicinio reitingo sandorio šalys arba didelės svarbos sandorio šalys šalyse, turinčiose spekuliacinį reitingą. Sandorio šalys, neturinčios nei vienos pagrindinės reitingų agentūros reitingų, laikomos išimtimis.

Atskiras *Luminor* Finansų įstaigų departamentas veikia kaip vienintelis pagrindinis kompetencijos centras ir užtikrina visapusišką Grupės sandorio šalių ir geografinių šalių pozicijų peržiūrą. Be kitų klausimų šis departamentas pirmiausia yra atsakingas už:

- sandorio šalių ir šalių analizę, limitų pasiūlymų parengimą ir reitingų rekomendacijas;
- aukštos kokybės sandorio šalių portfelio užtikrinimą, įskaitant kasmetinę banko ir šalies limitų peržiūrą;
- portfelio kokybės tolesnę priežiūrą ir stebėseną, įskaitant išankstinio įspėjimo rodiklius.

Visos sandorio šalys ir geografinės šalys su galiojančiais limitais turi būti klasifikuojamos pagal riziką. Jei išorinis reitingas sandorio šalies nėra suteiktas, tokiu atveju Grupės vidinis reitingas nustatomas remiantis konservatyviu ekspertiniu vertinimu, kuris įvertina sandorio šalies finansinį stiprumą, nustatoma atsižvelgiant į makroekonominis veiksnius, sandorio šalies mokumo ir likvidumo rodiklius bei kokybinius nefinansinius aspektus. Bankų ir šalių vidinis rizikos reitingas ir įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė grindžiami reitingo agentūrų *Moody's*, *Standard & Poor's* bei *Fitch* parengtomis rizikos klasifikacijomis (žr. pirmiau pateiktą dalį „Paskolos klientams“).

Visi sandorio šalių ir šalių limitai peržiūrimi bent kartą per metus, siekiant įvertinti sandorio šalies kreditingumą, peržiūrėti rizikos reitingą, suteiktus limitus ir jų panaudojimą per pastaruosius 12 mėnesių. Sandorio šalys, neturinčios išorinio reitingo, visada vertinamos individualiai.

Visos sandorio šalys ir šalys, turinčios išorinį reitingą, peržiūrimos kas ketvirtį, didžiausią dėmesį skiriant išorinių kredito reitingo agentūrų reitingų pasikeitimams. Bankai, neturintys išorinio reitingo, peržiūrimi daugiausia dėmesio skiriant akcininkų pasikeitimų įvertinimui, finansinei būklei ir bet kokiai kitai svarbiai informacijai ar signalams, kurie gali paveikti banko kredito būklę. Svarbi reguliarios sandorio šalių stebėsenos dalis yra išankstinio įspėjimo signalų stebėseną, kas padeda identifikuoti galimą reikšmingą sandorio šalių kredito rizikos pasikeitimą.

Nuo 2020 m. kovo mėn. kiekvieną mėnesį organizuojamas Finansų įstaigų rizikos forumas, kuris seka naujausius pasikeitimus rinkoje dėl COVID-19 pandemijos ir peržiūri, ar reikia atlikti kokius nors pakeitimus ar apribojimus, bankams ir geografinėms šalims nustatytiems kredito limitams esant dabartinėms rinkos sąlygoms.

2020 m. pabaigoje (taip pat kaip ir 2019 m. pabaigoje) Grupės portfelį sudarė tik geros reputacijos investicinį reitingą turintys korespondentiniai bankai. Lėšos, esančios Grupės nostro sąskaitose korespondentinuose bankuose yra gerai subalansuotos ir atitinka *Luminor* veiklos su konkrečiu korespondentiniu banku apimtis.

(c) Skolos vertybiniai popieriai

2020 m. pabaigoje Grupė turėjo 281,2 mln. EUR skolos vertybinių popierių, lyginant su 223,8 mln. EUR 2019 m. pabaigoje. Didžiąją dalį šių skolos vertybinių popierių išleido Lietuvos ir Latvijos Respublikų vyriausybės. Kitą dalį sudaro 1 lygio turtas (vartojant padengimo likvidžiuoju turtu rodiklio terminologiją), įskaitant Estijos ir Austrijos valstybių obligacijas ir Prancūzijos įmonių išleistas padengtas obligacijas. Lietuvos ir Estijos įmonių obligacijos sudaro labai mažą likusią prekybos skolos vertybiniais popieriais portfelio dalį. Vidutinė svertinė viso portfelio trukmė yra apie 4,0 metai, palyginus su 3,1 metais 2019 m. pabaigoje. 2020 m. gruodžio 31 d. Grupei taip pat priklauso 6,2 mln. EUR vertės VISA akcijos (2019 m. gruodžio 31 d. – 12,8 mln. EUR), kurios yra priskiriamos investicijoms į skolos vertybinius popierius. Investicijos į skolos vertybinius popierius vykdomos pagal *Luminor* Valdybos ir Stebėtojų tarybos nustatytus limitus, kurių panaudojimas stebimas kasdien.

Rizikos limitų kontrolė ir rizikos mažinimo politika

(a) Koncentracijos rizika

Grupė valdo, riboja ir kontroliuoja kredito rizikos koncentraciją, visų pirma, kylančią individualių klientų bei susijusių klientų grupių, taip pat ekonominės veiklos sektorių atžvilgiu.

Grupės produktų, susijusių su kredito rizika, kylančia iš skolinimo susijusių klientų grupėms ir vienam skolininkui, portfelis yra pakankamai diversifikuotas. Remiantis Kapitalo reikalavimų reglamentu, absoliutus įstatymų nustatytas skolinimo limitas negali viršyti 25 proc. nustatytus reikalavimus tenkinančio kapitalo. Grupės viduje nustatytas Rizikos apetito limitas yra toks, kad 10-ies didžiausių klientų grupių pozicijų suma neturėtų viršyti 70 % viso Grupės nuosavo kapitalo. Be to, vieno pavadinimo koncentracijos limitas (neįskaitant šalies rizikos) numato, kad Grupės portfelyje neturėtų būti daugiau nei 5-ių klientų grupių, kurių pozicijos viršytų 100 mln. EUR (bet būtų mažesnės nei 150 mln. EUR) Grupės portfelyje. Taigi, didžiausios pozicijos *Luminor* yra gerokai mažesnės nei įstatymų nustatyti išorės skolinimo limitai. 2020 m. gruodžio 31 d. Grupės pozicijos atitiko pirmiau aprašytus viduje nustatytus limitus.

Grupė	Nustatytus reikalavimus atitinkantis kapitalas, mln. EUR	Įstatymų nustatytas skolinimo limitas, mln. EUR
2020 m. gruodžio 31 d.	1 586	397,0
2019 m. gruodžio 31 d.	1 572	393,0

Skolinimo ekonominės veiklos sektoriams koncentracijos rizika yra reikšminga ir yra atidžiai stebima bei kontroliuojama. Be nustatytų reikalavimų, ribojančių dideles pozicijas vienam skolininkui ar susijusių skolininkų grupei, Grupė nustato limitus ekonominės veiklos sektoriams. 2020 m. pabaigoje Grupės paskolų portfelis buvo pakankamai diversifikuotas pagal ekonominės veiklos sektorius ir nei vienas nustatytas limitas nebuvo pažeistas.

Ekonominės veiklos sektorius	Limitas 2020 m. pabaigoje* (skolinimo juridiniams asmenims procentas)	Faktinis limitas 2019 m. pabaigoje*	Faktinis limitas 2020 m. pabaigoje*
Nekilnojamojo turto sektoriaus limitas,	30%	22,0%	29,3%
įskaitant nekilnojamojo turto sektoriaus limitą pradėtiems vykdyti projektams	10%	2,6%	3,5%
Statybų sektoriaus limitas	10%	5,6%	5,8%
Mažmeninė prekyba	20%	4,0%	3,0%
Didmeninė prekyba	20%	15,9%	15,0%
Maisto perdirbimo sektorius	20%	2,3%	1,8%
Medienos ir metalo apdirbimo sektorius	20%	5,7%	5,6%
Kiti gamybos sektoriai	20%	4,5%	3,3%
Bet kurie kiti pramonės sektoriai	20%	<10%**	<10%**

* Tokie patys limitai buvo taikomi visam ataskaitiniam laikotarpiui ir niekada nebuvo pažeisti. Viesiems juridiniams asmenims taikomi limitai yra iš bendrojo konsoliduotojo paskolų juridiniams asmenims portfelio (EAD). 2019 m. gruodžio 31 d. taikytas skaičiavimo metodas yra suderintas su einamaisiais metais taikytu metodu.

** Išskyrus žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės sektorių, kuris sudarė 10,9 proc. 2019 m. pabaigoje ir 10,2 proc. 2020 m. pabaigoje.

Geografinės koncentracijos rizika Grupės veikloje nėra laikoma reikšminga, kadangi Grupė teikia prioritetą vietos (Baltijos šalių) klientams.

Grupės veiksmas dėl rizikos koncentracijų apibrėžti Rizikos apetito pagrinduose ir Juridinių asmenų kreditavimo strategijoje.

(b) Užtikrinimo priemonės

Pagrindinis skolinimo proceso elementas – tvarūs skolos tvarkymo pajėgumai, kurie neturi būti pakeisti įkeisto turto priemone.

Grupės kredito rizika mažinama naudojant užtikrinimo priemones. Grupė pripažįsta šias užtikrinimo priemones kaip priimtinausias paskoloms klientams užtikrinti:

- Įkeitimas (dažniausiai gyvenamosios paskirties, komercinės paskirties nekilnojamojo turto įkeitimas);
- Įmonės turtas (įrengimai, atsargos, transporto priemonės);
- Garantijos;
- Finansinių priemonių (skolos vertybinių popierių, nuosavybės priemonių, piniginių lėšų) turinės teisės.

Priimant sprendimą dėl užtikrinimo priemonės rūšies, atsižvelgiama į paskolų grąžinimo terminus. Ilgalaikis finansavimas ir skolinimas verslo klientams paprastai yra užtikrinamas užtikrinimo priemonėmis. Pageidautina, kad ilgalaikėms paskoloms užtikrinti būtų naudojamas ilgalaikis turtas.

Atnaujinamosios kredito priemonės ir vartojimo paskolos privatiems klientams paprastai nėra užtikrinamos. Skolos vertybinių popierių, išdo vekselių ir kitų vertybinių popierių pozicijos paprastai nėra užtikrinamos. Jei kredito kokybė pablogėja, siekdama sumažinti iki minimumo kredito nuostolius, Grupė iš sandorio šalies gali pareikalauti papildomų užtikrinimo priemonių.

Finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų atveju nuomotojas lieka nuomojamo objekto savininku. Taigi kliento įsipareigojimų neįvykdymo atveju, nuomotojas gali įgyti kontrolę.

Užtikrinimo priemonių vertinimas

Pirminio paskolų klientams pripažinimo metu užtikrinimo priemonės tikroji vertė yra grindžiama vertinimo metodais, kurie yra paprastai naudojami atitinkamoms užtikrinimo priemonių rūšims. Rinkos vertė (arba pirkimo kaina, priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė) yra naudojama nekilnojamojo turto užtikrinimo priemonei. Apskaitinė (balansinė) vertė paprastai naudojama kaip kilnojamojo turto užtikrinimo priemonės vertė. Užtikrinimo priemonės vertė yra stebima ir periodiškai

perskaičiuojama. Perskaičiavimo dažnumas ir sąlygos daugiausia priklauso nuo įsipareigojimų įvykdymo/neįvykdymo statuso ir pozicijos dydžio.

Statistinis perkainojimas taikant indeksus periodiškai atliekamas Gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto užtikrinimo priemonėms – namams, butams ir gyvenamosios paskirties žemės sklypams, ikeistiems užtikrinant visų rūšių kreditavimo produktus privatiems klientams.

Nuomojamo turto atveju rinkos vertė pakoreguojama atsižvelgiant į kilnojamojo turto nusidėvėjimą.

(c) Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės, įskaitant užsienio valiutos keitimo sandorius, palūkanų normų apsisiekimo ir pasirinkimo sandorius ir biržos prekių apsisiekimo sandorius, iš pradžių pripažįstamos ir vėliau apskaitomos jų tikrąja verte. Jų pakartotinis įvertinimas atliekamas ne rečiau kaip kartą per mėnesį. Tikrosios vertės nustatomos atitinkamai pagal rinkoje kotiruojamas kainas diskontuojant pinigų srautus, taip pat gaunamos iš trečiųjų šalių. Visos išvestinės finansinės priemonės pripažįstamos turtu, jei tikroji vertė yra teigiama, arba įsipareigojimais, jei tikroji vertė yra neigiama.

Su klientais sudaromi susitarimai dėl garantinės įmokos. Siekiant užtikrinti šių finansinių priemonių kredito rizikos valdymą, klientams dažnai suteikiamos kredito linijos. Piniginis užstatas arba vertybiniai popieriai kaip užtikrinimo priemonės kartais yra naudojami. Išvestinės finansinės priemonės naudojamos rinkos rizikos pozicijoms, kylančioms iš įprastinių bankinių operacijų ir išvestinių finansinių priemonių sandorių su klientais, apdrausti.

Grupės sandorio šalies kredito rizika reiškia galimas išvestinių finansinių priemonių sutarčių pakeitimo išlaidas, jei sandorio šalys neįvykdo savo įsipareigojimų. Grupė atlieka sandorio šalių vertinimą, kad galėtų kontroliuoti prisiimtą kredito rizikos lygį. Sandorio šalies kredito rizika pirmiausia valdoma ribojant pozicijas kiekvienai sandorio šaliai, reguliariai vertinant pozicijas ir užtikrinant pakankamą užtikrinimo priemonių lygį.

(d) Su kredito rizika susiję įsipareigojimai

Grupės prisiimti kiti su kredito rizika susiję įsipareigojimai apima garantijas, dokumentinius akredityvus ir įsipareigojimus išduoti paskolą, dėl kurių Grupei kyla tokia pati kredito rizika, kaip ir dėl paskolų. Pagrindinė minėtų priemonių paskirtis – užtikrinti, kad, esant poreikiui, klientui būtų prieinamos reikiamos lėšos. Minėti įsipareigojimai užtikrinami arba klientų lėšomis Banko sąskaitose, arba materialiuoju turtu (pirmenybę teikiant nekilnojamajam turtui), arba kitomis užtikrinimo priemonėmis, tokiomis kaip trečiosios šalies garantijos. Kredito rizikos, susijusios su įsipareigojimais išduoti paskolą, atveju, Grupei iškyla rizika patirti nuostolių, kurių suma lygi visai nepanaudotų įsipareigojimų daliai. Pažymėtina, kad tikėtina nuostolio suma yra mažesnė nei visa nepanaudotų įsipareigojimų suma, kadangi daugumos įsipareigojimų išduoti paskolą įvykdymas tiesiogiai priklauso nuo kliento galimybių grąžinti jau suteiktas paskolas.

Vertės sumažėjimo politika

Grupė pripažįsta kredito nuostolius vadovaudamasi 9-ojo TFAS reikalavimais. Šiuo standartu nustatytas į ateitį orientuotas tikėtinų kredito nuostolių (TKN) metodas.

(a) Bendrieji TKN vertinimo principai

Taikomas trijų lygių modelis:

- 1 lygis – portfelio dalis, kurios kredito kokybė nuo pirminio pripažinimo reikšmingai nepablogėjo (arba pozicijos, kurių kredito rizika yra žema) ir finansinė priemonė nelaikoma dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės;
- 2 lygis – portfelio dalis, kurios kredito kokybė nuo pirminio pripažinimo reikšmingai pablogėjo, ką parodo reikšmingo kredito rizikos padidėjimo (angl. *significant increase in credit risk, SICR*) rodiklis, ir finansinė priemonė nelaikoma dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės;
- 3 lygis – dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės portfelio dalis. *Luminor* sulygina įsipareigojimų neįvykdymo apibrėžtį su dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės apibrėžtimi taip, kad visos įsipareigojimų nevykdančios pozicijos būtų laikomos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės pozicijomis ir visos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės pozicijos būtų laikomos įsipareigojimų nevykdančiomis pozicijomis. Šis būdas yra paremtas tuo, kad Grupės taikoma įsipareigojimų neįvykdymo apibrėžtis apima visus 9-ajame TFAS nurodytus atvejus, galimai įrodančius, kad finansinės priemonės vertė sumažėjo dėl kredito rizikos.

Papildoma grupė yra nusipirkta arba suteikta dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinis turtas (toliau – *POCI* finansinis turtas). *POCI* finansinio turto grupavimas nesikeičia, t. y. kartą priskyrus finansinį turtą šiai grupei, jai jis priskiriamas iki pripažinimo nutraukimo. *POCI* finansinio turto grupė nustatoma finansinės priemonės lygmeniu.

Grupė taiko žemos kredito rizikos išimtį šioms pozicijų klasėms:

- centrinės valdžios institucijos;
- centrinis bankas;
- regioninės valdžios institucijos;
- savivaldybių institucijos ir
- įstaigos.

Sandorio šalis privalo tenkinti sąlygą dėl investicinį reitingą atitinkančio kredito reitingo (žr. ataskaitos dalį „Paskolos klientams“).

1 lygio finansinio turto atidėjinys nuostoliams vertinamas suma, lygia 12 mėnesių TKN, o 2 ir 3 lygio finansinėms priemonėms skaičiuojami galiojimo laikotarpio TKN.

POCI finansiniam turtui TKN įvertinami galiojimo laikotarpiui iki termino pabaigos. Tikėtini nuostoliai pirminio pripažinimo metu yra vadinami pirminiu vertės sumažėjimu. Vėlesniais laikotarpiais pripažįstami tik sukaupti tikėtinų galiojimo laikotarpio kredito nuostolių pasikeitimai nuo pirminio pripažinimo.

(b) Įsipareigojimų neįvykdymo apibrėžtis**Grupė nustato įsipareigojimų neįvykdymo faktą, kai įvyksta nors vienas arba abu šie įvykiai:**

- Kliento bet kurio reikšmingo įsipareigojimo Grupei įvykdymas yra pradelstas daugiau kaip 90 dienų;
- Tikėtina, kad klientas neįvykdys savo kreditinių įsipareigojimų Grupei.

Pozicijos bankams atžvilgiu, įsipareigojimų neįvykdymas pripažįstamas, jei mokėjimai yra pradelsti daugiau kaip 7 dienas.

Remiantis nustatytais reikalavimais (Reglamentas (ES) 2018/171), 2020 m. ketvirtajame ketvirtyje įgyvendintas metodinis pakeitimas, nustatantis reikšmingumo ribines vertes rodikliui, kai įsipareigojimo įvykdymas pradelstas daugiau nei 90 dienų.

Įsipareigojimo įvykdymo pradelstų dienų skaičiavimas kliento lygmeniu pradamas tuomet, kai pradelsta suma kliento lygmeniu viršija šias reikšmingumo ribines vertes:

- Privatiems klientams – daugiau nei 100 EUR ir daugiau nei 1% kreditinių įsipareigojimų Grupei;
- Verslo klientams – daugiau nei 500 EUR ir daugiau nei 1% kreditinių įsipareigojimų Grupei.

Siekiant identifikuoti tikėtiną kreditinių įsipareigojimų neįvykdymą, naudojami šie tikėtino kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo požymiai:

- Nemažos kliento finansinės problemos (esančios arba tikėtinos), t. y. dideli finansiniai sunkumai;
- Kreditinių įsipareigojimų būtinas restruktūrizavimas (restruktūrizavimas lemia neveiksnius pozicijos statuso atsiradimą);
- Specifinės kredito rizikos koregavimų pripažinimas dėl reikšmingu laikomu pozicijos kredito kokybės pablogėjimo;
- Grupė parduoda kreditinį įsipareigojimą patirdama reikšmingą su kreditavimu susijusį ekonominį nuostolį;
- Kliento bankrotas ar panaši apsaugos priemonė;
- Nekaupimo statusas;
- Finansinio turto aktyviosios rinkos išnykimas dėl kliento patiriamų finansinių sunkumų;
- Kreditinis sukčiavimas;
- Įsipareigojimų neįvykdymą atitinkantis išorinis reitingas.

Įsipareigojimų neįvykdymas pripažįstamas kliento lygmeniu.

Gražinimas į įsipareigojimų įvykdymo statusą yra galimas ne anksčiau kaip po 3 mėnesių, kai nebelieka jokių įsipareigojimų neįvykdymo požymių. Per tuos 3 bandomojo laikotarpio mėnesius klientas turi užtikrinti laiku atliekamus mokėjimus. Išimtis iš bendrosios bandomojo laikotarpio taikymo taisyklės yra būtinas restruktūrizavimas, kai turi praeiti bent 1 metai nuo restruktūrizavimo priemonių pritaikymo momento ir momento, kai klientas yra laikomas pajėgiu įvykdyti po restruktūrizavimo taikomas sąlygas. Šis būdas atitinka *FINREP* instrukcijas dėl situacijos, susijusios su restruktūrizuotomis neveiksniomis paskolomis, sprendimo.

(c) Reikšmingas kredito rizikos padidėjimas

Paprastai yra laikoma, kad finansinio turto kredito rizika reikšmingai padidėjo, jei po pirminio finansinės priemonės pripažinimo yra nustatomas bent vienas iš šių reikšmingo kredito rizikos padidėjimo požymių, kurio nebuvo jos suteikimo metu:

- Reikšmingas galiojimo laikotarpio įsipareigojimų neįvykdymo tikimybės padidėjimas – reikšmingas galiojimo laikotarpio įsipareigojimų neįvykdymo tikimybės padidėjimas nuo pirminio pripažinimo iki finansinių ataskaitų sudarymo datos (2,5 karto ir 0,6 procentinio punkto kartu);
- Rizikos reitingas 9 arba 10 – rizikos reitingas 9 arba 10 finansinių ataskaitų sudarymo dieną;
- Pradelsta >30 dienų – reikšmingos Grupei negrąžintos sumos mokėjimo pradelimas daugiau kaip 30 dienų finansinių ataskaitų sudarymo dieną;
- Restruktūrizuotos veiksnios pozicijos statusas – restruktūrizuotos veiksnios pozicijos statusas finansinių ataskaitų sudarymo dieną (restruktūrizavimas nelemia neveiksnios pozicijos statuso atsiradimo);
- Stebimų klientų sąrašas – buvimo stebimų klientų sąraše statusas finansinių ataskaitų sudarymo dieną.

Kaupiamoji galiojimo laikotarpio PD (įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė per finansinio turto galiojimo laiką), priklausanti nuo makroekonominių scenarijų, apskaičiuojama kaip svertinė suma tam tikru momentu (angl. *point in time, PIT*) į ateitį orientuotų įsipareigojimų neįvykdymo tikimybių, nustatytų kiekvieniems būsimeis metams iki finansinės priemonės termino pabaigos. Rodikliui, kai pradelsta daugiau kaip 30 dienų esant finansinės priemonės reikšmingam kredito rizikos padidėjimui, taikomi tie patys pradelstų dienų skaičiavimo principai, atsižvelgiant į reikšmingumo ribines vertes, kaip ir identifikuojant įsipareigojimų neįvykdymą. Pradelstų dienų skaičiavimas finansinės priemonės lygmeniu prasideda tada, kai pradelsta suma už finansinį turtą viršija absoliučias ir santykinės reikšmingumo ribines vertes, kurios yra tokios pačios, kaip ir pripažįstant įsipareigojimų neįvykdymą kliento lygmeniu (100 EUR ir 1% privatiems klientams arba 500 EUR ir 1% verslo klientams). Mokėjimų atidėjimo atveju pradelstų dienų skaičiavimas atliekamas pagal pakeistą mokėjimų grafiką.

Visi reikšmingo kredito rizikos padidėjimo požymiai nustatomi finansinės priemonės lygmeniu, siekiant sekti konkrečios finansinės priemonės kredito rizikos pokyčius nuo pirminio pripažinimo dienos, net jei kai kurie iš jų yra susiję su kliento savybėmis.

(d) Tikėtini 12 mėnesių ir galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai

Bendras vertės sumažėjimo vertinimas atliekamas visoms finansinėms priemonėms, kurių atžvilgiu vykdomi įsipareigojimai finansinių ataskaitų sudarymo dieną, t. y. jos priskiriamos 1 arba 2 lygiui, arba nusipirktam arba suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtui su įvykdytu įsipareigojimų statusu.

Tikėtinas nuostolis apskaičiuojamas kaip tikimybę įvertintas svertinis nuostolių, kurie tikėtini pagal skirtingus makroekonominis scenarijus, vidurkis. Tikėtinas nuostolis pagal konkretų makroekonominį scenarijų apskaičiuojamas kaip PD, LGD, EAD ir kaupiamosios išankstinio grąžinimo normos (angl. *cummulative prepayment rate*) sandauga ir diskontuojamas taikant diskonto normą.

PD pagal makroekonominį scenarijų yra tikimybė, kad veiksnios pozicijos atžvilgiu bus nevykdomi įsipareigojimai per tam tikrą laikotarpį, su sąlyga, kad ji išliks veiksmi iki šio laikotarpio pradžios. LGD pagal makroekonominį scenarijų yra tikėtina pozicijos procentinė dalis, kuri būtų negrąžinamai prarasta įsipareigojimų neįvykdymo atveju. EAD yra pozicijos esant įsipareigojimų neįvykdymui parametras, kuris rodo bendrą poziciją pagal konkrečią priemonę esant įsipareigojimo neįvykdymui. Kaupiamoji išankstinio grąžinimo norma parodo kaupiamąją tikimybę, kad pozicija bus pilnai padengta iš anksto (t. y. uždaryta nepasibaigus sutartyje numatytam terminui) per laikotarpį iki analizuojamo laikotarpio pabaigos.

Diskonto normos taikymo taisyklės priklauso nuo finansinės priemonės tipo ir nuo to, ar pagal sutartį yra sudaromas mokėjimų grafikas. Priemonėms, kurioms pagal sutartis yra sudaromi mokėjimų grafikai, efektyvi palūkanų norma arba jai artima norma (t. y., nominalioji palūkanų norma) yra taikoma kaip diskonto norma. Pozicijoms, kurioms pagal sutartis nesudaromi mokėjimų grafikai bei kurios apima tiek finansinį turtą, tiek ir nebalansinį straipsnį (pvz., kredito linijos, kredito kortelės), taikoma tokia norma, kuri yra artimiausia efektyviai palūkanų normai. Pozicijoms, kurioms pagal sutartis nesudaromi mokėjimų grafikai, ir kurios apima nebalansinius produktus (garantijas, akreditivus), taikoma pagal sutartį nustatyta su pozicija susieta norma arba, jei šios nėra, atitinkama rinkos norma.

PD, LD ir EAD kreivės įvertinamos kiekvieniems ateinančioms metams iki priemonės termino pabaigos. Jei priemonė priskiriama 1 lygiui, tikėtini nuostoliai įvertinami per ne ilgesnį nei 12 mėnesių laikotarpį. Jei priemonė priskiriama 2 lygiui, tikėtini nuostoliai įvertinami per laikotarpį iki priemonės termino pabaigos.

Įvertinant PD ir LGD kreives, atsižvelgiama į į ateitį orientuotą makroekonominę informaciją. Šių rizikos parametrų vertinimo metodologija apima ryšio tarp rizikos parametrų ir makroekonominių kintamųjų modeliavimą. Makroekonominių kintamųjų

prognozes pagal skirtingus scenarijus už 3 ateinančius metus rengia *Luminor* makroekonomistai. Šios prognozės naudojamos makroekonominiam modeliavimui. Pradedant nuo ketvirtųjų metų daroma prielaida, kad rizikos parametrai (PD ir LGD) susilygina su jų ilgo laikotarpio vidutiniais lygiais. Numatomi trys makroekonominiai scenarijai: optimistinis, atskaitos (angl. *baseline*) / realistinis, ir pesimistinis scenarijus. Luminor makroekonomistai taip pat numato scenarijų tikimybę, didžiausią tikimybės svorį priskirdami atskaitos / realistiniam scenarijui.

Į modeliavimą privačių klientų segmentui įtraukiami trys makroekonominiai kintamieji: metinis realaus BVP pokytis, nedarbo lygis ir metinis gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainų pokytis, o du iš jų – metinis realaus BVP pokytis kartu su nedarbo lygiu – naudojami modeliavime juridinių asmenų segmentui. Kiekvienai iš trijų Baltijos valstybių parengiamos atskiros makroekonominių kintamųjų prognozės su prognozėmis ir prielaidomis trejų metų laikotarpiui. Makroekonominių kintamųjų prognozės sudaromos ir taikomos skyriams Baltijos šalyse, nepriklausomai nuo į kliento gyvenamosios vietos. Parametrai, naudoti makroekonominiam modeliavime 2020 m. gruodžio 31 d. ir 2019 m. gruodžio 31 d., atskleisti toliau pateiktose lentelėse. 2020 m. makroekonominių kintamųjų prognozės trejų metų laikotarpiui buvo peržiūrėtos pirmajame ir antrajame ketvirčiais, siekiant atspindėti prognozes, atsižvelgiant į COVID-19 pandemiją, darant prielaidą ne tik dėl artimiausiu metu galimo nuosmukio, bet ir dėl po to einančio rinkos atsigavimo laikotarpio. Ketvirtajame ketvirtyje buvo peržiūrėti 9-ojo TFAS rizikos parametrai. Makroekonominių parametru ir istoriškai stebimų įsipareigojimų neįvykdymo dažnumo lygių peržiūra, atlikta 2020 m. ketvirtajame ketvirtyje, parodė reikšmingus TKN atstatymus. Toks TKN atstatymas nebuvo laikomas priimtiniu, atsižvelgiant į palyginamo dydžio potencialius kredito nuostolius dėl a) veiksmingų ankstyvojo perspėjimo rodiklių, leidžiančių prognozuoti kredito kokybės pasikeitimus dabartinėje krizėje, santykinio trūkumo, b) antrosios viruso bangos eskalavimo ir taikomų naujų karantino priemonių, c) moratoriumų poveikio (atidėto įsipareigojimo neįvykdymo), kuris nėra įtrauktas į modelį, d) faktinio stebimo įsipareigojimų neįvykdymo dažnumo rodiklio, kuris gali būti nereprezentatyvus būsimo įsipareigojimų neįvykdymo prognozavimui dėl pastaruoju metu vyriausybės taikomų priemonių. Dėl šios priežasties Vadovybė priėmė koregavimo sprendimą, siekiant sudengti 1 ir 2 lygių TKN sumažėjimą, susijusį su makroekonominėmis prognozėmis. Vadovybės apdairus sprendimas grindžiamas tolesne COVID-19 pandemijos eiga pasibaigus atskaitiniam laikotarpiui, t. y. antroji pandemijos banga, viruso mutacijos, santykinai lėtas vakcinacijos procesas bei taikomi socialiniai ir ekonominiai apribojimai.

2020 m.

Estija

Makroekonominiai kintamieji	Optimistinis scenarijus					Atskaitos (realistinis) scenarijus				Pesimistinis scenarijus			
	Prognozė	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Scenarijaus tikimybė, %			30%				60%				10%		
Metinis realaus BVP pokytis, %		-3,0	4,6	5,6	3,5	-4,0	3,7	4,8	3,3	-4,3	1,1	4,3	4,1
Nedarbo lygis, %		7,4	7,0	5,4	4,5	8,0	8,0	5,9	5,0	8,2	9,6	7,1	5,6
Metinis gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainų pokytis, %		5,7	4,1	6,7	6,2	4,5	2,2	5,0	5,8	4,1	-5,5	2,3	4,7

Latvija

Makroekonominiai kintamieji	Optimistinis scenarijus				Atskaitos (realusis) scenarijus				Pesimistinis scenarijus					
	Prognozė	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	
Scenarijaus tikimybė, %			30%					60%					10%	
Metinis realaus BVP pokytis, %		-4,2	4,5	6,4	4,2	-4,3	3,2	5,3	4,0	-4,4	-0,2	5,8	3,9	
Nedarbo lygis, %		8,2	8,1	7,3	6,6	8,3	9,1	8,1	7,3	8,4	10,2	8,4	7,6	
Metinis gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainų pokytis, %		1,7	3,7	8,7	7,9	1,5	1,1	6,2	5,7	1,1	-5,6	3,3	6,0	

Lietuva

Makroekonominiai kintamieji	Optimistinis scenarijus				Atskaitos (realistinis) scenarijus				Pesimistinis scenarijus				
	Progozė	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Scenarijaus tikimybė, %		30%				60%				10%			
Metinis realaus BVP pokytis, %		-1,5	4,5	5,7	3,8	-1,7	2,7	4,5	3,1	-1,8	-2,5	3,5	2,6
Nedarbo lygis, %		8,6	8,3	7,1	6,9	8,8	10,0	8,4	7,5	9,0	12,5	10,3	8,5
Metinis gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainų pokytis, %		6,1	3,8	7,0	6,3	5,8	1,8	4,8	4,8	5,3	-4,0	2,0	4,8

2019 m.

Estija

Makroekonominiai kintamieji	Optimistinis scenarijus			Atskaitos (realistinis) scenarijus			Pesimistinis scenarijus		
Progozė	2020 m. III ketv.	2021 m. III ketv.	2022 m. III ketv.	2020 m. III ketv.	2021 m. III ketv.	2022 m. III ketv.	2020 m. III ketv.	2021 m. III ketv.	2022 m. III ketv.
Scenarijaus tikimybė, %	30%			60%			10%		
Metinis realaus BVP pokytis, %	4,2	3,5	3,2	2,7	2,3	2,1	-3,1	-1,1	2,0
Nedarbo lygis, %	5,0	4,9	4,8	5,7	6,1	6,2	11,0	10,7	10,0
Metinis gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainų pokytis, %	9,0	7,2	5,8	4,1	3,2	3,1	-16,5	-8,6	1,4

Latvija

Makroekonominiai kintamieji	Optimistinis scenarijus			Atskaitos (realistinis) scenarijus			Pesimistinis scenarijus		
Progozė	2020 m. III ketv.	2021 m. III ketv.	2022 m. III ketv.	2020 m. III ketv.	2021 m. III ketv.	2022 m. III ketv.	2020 m. III ketv.	2021 m. III ketv.	2022 m. III ketv.
Scenarijaus tikimybė, %	30%			60%			10%		
Metinis realaus BVP pokytis, %	3,4	4,1	4,7	1,9	3,0	4,2	-3,0	-0,6	3,2
Nedarbo lygis, %	5,7	5,2	4,7	6,2	5,9	5,4	9,4	10,3	9,6
Metinis gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainų pokytis, %	7,0	8,0	8,0	4,0	5,0	6,0	-7,0	-4,0	-1,0

Lietuva

Makroekonominiai kintamieji	Optimistinis scenarijus			Atskaitos (realusis) scenarijus			Pesimistinis scenarijus		
Prognose	2020 m. III ketv.	2021 m. III ketv.	2022 m. III ketv.	2020 m. III ketv.	2020 m. III ketv.	2020 m. III ketv.	2020 m. III ketv.	2021 m. III ketv.	2022 m. III ketv.
Scenarijaus tikimybė, %	30%			60%			10%		
Metinis realaus BVP pokytis, %	4,2	3,8	4,0	2,8	2,4	2,5	-2,0	-1,6	1,0
Nedarbo lygis, %	6,2	5,8	5,5	6,5	6,7	6,8	8,8	10,2	9,5
Metinis gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainų pokytis, %	9,0	6,0	6,0	5	3	3	-8,0	-2,0	4,0

Nuolatinė tolesnė peržiūra užtikrinama visoms reikšmingoms pozicijoms. Vertinimo dažnumas ir išsamumas priklauso nuo rizikos lygio ir pozicijos dydžio. Peržiūros tikslas yra 1) nustatyti būklės blogėjimą ir imtis ankstyvų veiksmų Grupės situacijai pagerinti bei 2) nustatyti tikėtino kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo kriterijus. Dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės didelės pozicijos, kurių suma viršija nustatytas reikšmingumo ribines vertes, peržiūrimos kiekvieną ketvirtį arba dažniau, jei to reikia atsižvelgiant į individualias aplinkybes. Vertinimas atnaujinamas, esant reikšmingiems pinigų srautų pasikeitimams, kitu atveju, jis atliekamas bent kartą per metus.

3 lygio pozicijoms (arba nusipirktam arba suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtui su įsipareigojimų neįvykdymo statusu), kurios priskiriamos prie reikšmingų, Grupė vertina vertės sumažėjimą atskirai (individualus vertinimas) pagal diskontuotų pinigų srautų metodą, atsižvelgdama tiek į būsimus pinigų srautus iš kliento veiklos, tiek į pinigų srautus iš užtikrinimo priemonės realizavimo. Paprastai naudojami du scenarijai – standartinis ir rizikos – su atitinkamais tikėtiniais svorio koeficientais. Išimtiniais atvejais gali būti naudojamas vienas scenarijus. Aplinkybės, kuriomis būtų priimtinas tik vienas scenarijus, galėtų būti prognozuojamos baigties išieškojimo atvejais.

3 lygio pozicijoms (arba nusipirktam arba suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtui su įsipareigojimų neįvykdymo statusu), kurios priskiriamos prie nereikšmingų, Grupė vertina vertės sumažėjimą bendrai (bendras vertinimas). Vertės sumažėjimas skaičiuojamas taikant kolektyviai vertinamo vertės sumažėjimo normą užtikrinimo priemonėmis neužtikrintai daliai. Vertės sumažėjimo nustatymo tikslais neužtikrinta dalis apskaičiuojama naudojant su pozicijos suma susietą ir vėliau diskontuotą užtikrinimo priemonės vertę, eliminuojant situacijas, kai paskolos, už kurias įkeisto turto vertė viršija paskolos sumą, turi visiškai užtikrintą dalį ir nulinių vertės sumažėjimą. Skirtingos kolektyviai vertinamos vertės sumažėjimo normos taikomos trims Grupės išskirtoms homogeninėms grupėms:

- būsto paskolos ir asmeniniai kreditai privatiems klientams;
- vartojimo paskolos ir kitos paskolos privatiems klientams (įskaitant lizingą);
- paskolos verslo klientams.

(e) Jautrumo analizė

Tikėtinų kredito nuostolių jautrumo analizė atliekama šiais dviem lygiais:

- Reikšmingo kredito rizikos padidėjimo ribinių verčių pasikeitimų poveikis absoliučiajai ir santykinei PD;
- Svertų poveikis pesimistiniams ir optimistiniams makroekonominiais scenarijais.

Šiose lentelėse rezultatai pavaizduoti tiek šalies, tiek grupės lygmeniu.

Estija:

Lentelėje toliau pateikiamas PD ribinių verčių, naudojamų reikšmingam kredito rizikos padidėjimui nustatyti, pasikeitimo poveikis TKN atidėjiniams 2020 m. gruodžio 31 d. TKN padidėjimas (teigiamos sumos) rodo didesnius atidėjinius vertės sumažėjimui, kurie būtų pripažinti.

Poveikis TKN (tūkst. EUR)

Taikoma faktinė santykinė ribinė vertė	Taikoma faktinė absoliuti ribinė vertė	Santykinės ribinės vertės pasikeitimas	Absoliučios ribinės vertės pasikeitimas	Apatinės ribinės vertės	Viršutinės ribinės vertės
2,5	60 b.p.	-/+ 20%	-/+ 12b.p.	201	-151

Lentelėje toliau pateikiamas pesimistinio ir optimistinio scenarijų tikimybių pasikeitimo poveikis TKN atidėjiniams 2020 m. gruodžio 31 d. TKN padidėjimas (teigiamos sumos) rodo didesnius atidėjinius vertės sumažėjimui, kurie būtų pripažinti.

Poveikis TKN (tūkst. EUR)

Taikoma pesimistinio scenarijaus tikimybė	Taikoma optimistinio scenarijaus tikimybė	Pesimistinio scenarijaus tikimybės pasikeitimas	Optimistinio scenarijaus tikimybės pasikeitimas	Mažesnė pesimistinio scenarijaus tikimybė	Didesnė pesimistinio scenarijaus tikimybė
10%	30%	-/+ 200 b.p.	+/- 200 b.p.	-287	288

Latvija:

Lentelėje toliau pateikiamas PD ribinių verčių, naudojamų reikšmingam kredito rizikos padidėjimui nustatyti, pasikeitimo poveikis TKN atidėjiniams 2020 m. gruodžio 31 d. TKN padidėjimas (teigiamos sumos) rodo didesnius atidėjinius vertės sumažėjimui, kurie būtų pripažinti.

Poveikis TKN (tūkst. EUR)

Taikoma faktinė santykinė ribinė vertė	Taikoma faktinė absoliuti ribinė vertė	Santykinės ribinės vertės pasikeitimas	Absoliučios ribinės vertės pasikeitimas	Apatinės ribinės vertės	Viršutinės ribinės vertės
2,5	60 b.p.	-/+ 20%	-/+ 12b.p.	15	-3

Lentelėje toliau pateikiamas pesimistinio ir optimistinio scenarijų tikimybių pasikeitimo poveikis TKN atidėjiniams 2020 m. gruodžio 31 d. TKN padidėjimas (teigiamos sumos) rodo didesnius atidėjinius vertės sumažėjimui, kurie būtų pripažinti.

Poveikis TKN (tūkst. EUR)

Taikoma pesimistinio scenarijaus tikimybė	Taikoma optimistinio scenarijaus tikimybė	Pesimistinio scenarijaus tikimybės pasikeitimas	Optimistinio scenarijaus tikimybės pasikeitimas	Mažesnė pesimistinio scenarijaus tikimybė	Didesnė pesimistinio scenarijaus tikimybė
10%	30%	-/+ 200 b.p.	+/- 200 b.p.	-60	60

Lietuva:

Lentelėje toliau pateikiamas PD ribinių verčių, naudojamų reikšmingam kredito rizikos padidėjimui nustatyti, pasikeitimo poveikis TKN atidėjiniams 2020 m. gruodžio 31 d. TKN padidėjimas (teigiamos sumos) rodo didesnius atidėjinius vertės sumažėjimui, kurie būtų pripažinti.

Poveikis TKN (tūkst. EUR)

Taikoma faktinė santykinė ribinė vertė	Taikoma faktinė absoliuti ribinė vertė	Santykinės ribinės vertės pasikeitimas	Absoliučios ribinės vertės pasikeitimas	Apatinės ribinės vertės	Viršutinės ribinės vertės
2,5	60 b.p.	-/+ 20%	-/+ 12 b.p.	284	-82

Lentelėje toliau pateikiamas pesimistinio ir optimistinio scenarijų tikimybių pasikeitimo poveikis TKN atidėjiniams 2020 m. gruodžio 31 d. TKN padidėjimas (teigiamos sumos) rodo didesnius atidėjinius vertės sumažėjimui, kurie būtų pripažinti.

Poveikis TKN (tūkst. EUR)

Taikoma pesimistinio scenarijaus tikimybė	Taikoma optimistinio scenarijaus tikimybė	Pesimistinio scenarijaus tikimybės pasikeitimas	Optimistinio scenarijaus tikimybės pasikeitimas	Mažesnė pesimistinio scenarijaus tikimybė	Didesnė pesimistinio scenarijaus tikimybė
10%	30%	-/+ 200 b.p.	+/- 200 b.p.	-229	230

Luminor Grupė:

Lentelėje toliau pateikiamas PD ribinių verčių, naudojamų reikšmingam kredito rizikos padidėjimui nustatyti, pasikeitimo poveikis TKN atidėjiniams 2020 m. gruodžio 31 d. TKN padidėjimas (teigiamos sumos) rodo didesnius atidėjinius vertės sumažėjimui, kurie būtų pripažinti.

Poveikis TKN (tūkst. EUR)

Taikoma faktinė santykinė ribinė vertė	Taikoma faktinė absoliuti ribinė vertė	Santykinės ribinės vertės pasikeitimas	Absoliučios ribinės vertės pasikeitimas	Apatinės ribinės vertės	Viršutinės ribinės vertės
2,5	60 b.p.	-/+ 20%	-/+ 12 b.p.	501	-237

Lentelėje toliau pateikiamas pesimistinio ir optimistinio scenarijų tikimybių pasikeitimo poveikis TKN atidėjiniams 2020 m. gruodžio 31 d. TKN padidėjimas (teigiamos sumos) rodo didesnius atidėjinius vertės sumažėjimui, kurie būtų pripažinti.

TKN poveikis (tūkst. EUR)

Taikoma pesimistinio scenarijaus tikimybė	Taikoma optimistinio scenarijaus tikimybė	Pesimistinio scenarijaus tikimybės pasikeitimas	Optimistinio scenarijaus tikimybės pasikeitimas	Mažesnė pesimistinio scenarijaus tikimybė	Didesnė pesimistinio scenarijaus tikimybė
10%	30%	-/+ 200 b.p.	+/- 200 b.p.	-576	578

(f) Rizikos vertinimas dėl finansinio turto, kuriam atlikti pakeitimai

Kaip taisyklė, kiekvienu atveju, kai finansinei priemonei atliekamas pakeitimas dėl skolininko finansinių problemų, turi būti nustatytas naujas reitingas/vertinimas balais ir priskiriama nauja PD, ir paskola turi būti žymima kaip restruktūrizuojama, jei atitinka apibrėžtį pagal *FINREP* instrukcijas. Todėl dėl pakeitimo paskola būtų priskiriama 2 lygiui, jei jai nustatytas restruktūrizuotos veiksnios pozicijos statusas (arba 3 lygiui, jei jai nustatytas restruktūrizuotos neveiksnios pozicijos statusas) ir (arba) paskola būtų priskiriama 2 lygiui, jei PD pokytis būtų laikomas reikšmingu. Esminio pakeitimo atveju, kai nutraukiamas turto pripažinimas ir suteikiamas naujas turtas, naujai pripažintas turtas priskiriamas prie įsigyto ar suteikto dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (angl. *POCI*) finansinio turto (jei jis yra dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės), arba prie 1 lygio (jei jis nėra dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės).

Nukrypimas nuo bendrosios taisyklės yra teisės aktų ir ne teisės aktų pagrindu taikomi moratoriumai reaguojant į COVID-19 pandemiją, kai nėra nustatytas restruktūrizavimo statusas, kaip aprašyta pirmiau skyriuje „COVID-19“.

(g) Nurašymo politika

Grupė nurašo visą finansinį turtą arba jo dalį, kuris vertinamas kaip neatgautinas. Paprastai finansinis turtas laikomas neatgautinu tada, kai visos užtikrinimo priemonės (išskyrus fizinių asmenų garantijas) yra parduotos. Tačiau nurašymo faktas neapriboja Grupės galimybių įgyvendinti išieškojimo priemones konkreto kliento atžvilgiu. Finansinio turto, kuris buvo nurašytas per 2020 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus, bet kuriam dar taikoma vykdymo užtikrinimo veikla, sutartyje numatyta neapmokėta suma sudarė 15 246 tūkst. EUR (2019 m. – 23 008 tūkst. EUR).

(h) Didžiausia kredito rizikos pozicija, neatsižvelgiant į užtikrinimo priemones arba kitas prievolių įvykdymo užtikrinimo priemones

Grupės didžiausią kredito rizikos poziciją atspindi konsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje pateikto finansinio turto bendrosios vertės. Suteiktų finansinių ir įvykdymo garantijų, įsipareigojimų suteikti paskolas, nepanaudotų kredito linijų ir eksporto / importo akreditivų didžiausia kredito rizika lygi įsipareigojimų sumai.

tūkst. EUR	Pastaba	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Kredito rizikos pozicijos, susijusios su balansiniais turto straipsniais, kuriems skaičiuojamas vertės sumažėjimas:		14 597 793	13 473 886
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	11	4 926 520	2 924 019
Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito įstaigų	12	103 559	141 645
Paskolos klientams		9 567 714	10 408 222
Finansų įstaigos	14	132 524	29 378
Viešasis sektorius	14	138 599	174 732
Verslo klientai	14	3 846 885	4 523 201
Paskolos		2 823 103	3 156 365
Finansinė nuoma (lizingas)		842 898	1 088 325
Faktoringas		180 884	278 511
Privatūs klientai	14	5 449 706	5 680 911
Hipotekos paskolos		4 614 261	4 689 319
Finansinė nuoma (lizingas)		454 272	533 611
Vartojimo ir kredito kortelių paskolos		106 307	132 862
Kitos paskolos		274 866	325 119
Kredito rizikos pozicijos, susijusios su nebalansiniais straipsniais, kuriems skaičiuojamas vertės sumažėjimas:		1 779 656	1 574 193
Suteikti kreditavimo įsipareigojimai	29	1 199 076	973 491
Suteiktos finansinės garantijos	29	433 502	502 330
Įvykdymo garantijos	29	147 078	98 372
Bendra kredito rizikos pozicijos vertė – finansinės priemonės, kurioms skaičiuojamas vertės sumažėjimas		16 377 449	15 048 079

tūkst. EUR	Pastabos	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Kredito rizikos pozicijos, susijusios su balansiniais turto straipsniais, kuriems neskaičiuojamas vertės sumažėjimas: :			
Prekybai laikomas finansinis turtas:	31	2 857	3 021
Skolos vertybiniai popieriai		2 857	3 021
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais:	15, 31	281 467	223 863
Skolos vertybiniai popieriai		281 467	223 863
Išvestinės finansinės priemonės	13, 31	43 407	59 217
Bendra kredito rizikos pozicijos vertė – finansinės priemonės, kurioms neskaičiuojamas vertės sumažėjimas		327 731	286 101
Bendra kredito rizikos pozicijos vertė		16 705 180	15 334 180

Pirmiau pateikta lentelė atskleidžia kredito rizikos pozicijas 2020 m. gruodžio 31 d. ir 2019 m. gruodžio 31 d., neatsižvelgiant į kredito rizikos mažinimo priemones. Balansiniai turto straipsniai parodyti grynąja balansine verte, kaip ir finansinės būklės ataskaitoje.

Toliau pateiktose lentelėse atskleista paskolų ir nuomos bendroji vertė ir TKN atidėjinio suma 2020 m. gruodžio 31 d. ir 2019 m. gruodžio 31 d.:

Grupė 2020 m. gruodžio 31 d. Tūkst. EUR	Pastaba	Bendroji vertė	Iš kurios pirminis POCI finansinio turto vertės sumažėjimas	Atidėjinys vertės sumažėjimui	Grynoji vertė
Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito įstaigų	12	103 575	0	-16	103 559
Finansų įstaigos	14	132 524	0	-482	132 042
Viešasis sektorius	14	138 599	0	-14	138 585
Verslo klientai	14	3 846 885	-16 542	-78 119	3 768 766
Paskolos		2 823 103	-16 031	-61 735	2 761 368
Faktoringas		180 884	0	-2 136	178 748
Finansinė nuoma (lizingas)		842 898	-511	-14 248	828 650
Privatūs klientai	14	5 449 706	-2 076	-58 264	5 391 442
Hipotekos paskolos		4 614 261	-1 311	-44 192	4 570 069
Vartojimo ir kredito kortelių paskolos		106 307	-9	-1 045	105 262
Kitos paskolos		274 866	-751	-8 935	265 931
Finansinė nuoma (lizingas)		454 272	-5	-4 092	450 180
Iš viso		9 671 289	-18 618	-136 895	9 534 394

Grupė 2019 m. gruodžio 31 d. tūkst. EUR	Pastaba	Bendroji vertė	Iš kurios pirminis POCI finansinio turto vertės sumažėjimas	Atidėjinys vertės sumažėjimui	Grynoji vertė
Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito įstaigų	12	141 654	0	-9	141 645
Finansų įstaigos	14	29 378	-2	-123	29 255
Viešasis sektorius	14	174 732	0	-17	174 715
Verslo klientai	14	4 523 201	-15 838	-111 037	4 412 164
Paskolos		3 156 365	-15 339	-95 544	3 060 821
Faktoringas		278 511	0	-1 691	276 820
Finansinė nuoma (lizingas)		1 088 325	-499	-13 802	1 074 523
Privatūs klientai	14	5 680 911	-2 448	-74 498	5 606 413
Hipotekos paskolos		4 689 319	-1 241	-56 080	4 633 239
Vartojimo ir kredito kortelių paskolos		132 862	-18	-1 452	131 410
Kitos paskolos		325 119	-1 162	-11 938	313 181
Finansinė nuoma (lizingas)		533 611	-27	-5 028	528 583
Iš viso		10 549 876	-18 288	-185 684	10 364 192

Paskolų klientams kredito kokybė 2020 m. gruodžio 31 d. ir 2019 m. gruodžio 31 d. atskleista toliau pateiktose lentelėse pagal rizikos skalę (žr. ataskaitos skirsnį „Paskolos klientams“).

Grupė 2020 m. gruodžio 31 d.

Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito įstaigų

Grupė tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	103 575	0	0	0	103 575
Vidutinė rizika	0	0	0	0	0
Aukšta rizika	0	0	0	0	0
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	0	0	0
Bendroji vertė	103 575	0	0	0	103 575
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	0	0
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-16	0	0	0	-16
Grynoji vertė	103 559	0	0	0	103 559

Paskolos finansų įstaigoms

tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	121 166	0	0	0	121 166
Vidutinė rizika	7 350	1 692	0	0	9 042
Aukšta rizika	360	1 887	0	0	2 247
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	64	5	69
Bendroji vertė	128 876	3 579	64	5	132 524
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	0	0
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-432	-50	0	0	-482
Grynoji vertė	128 444	3 529	64	5	132 042

Paskolos viešajam sektoriui

tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	136 739	0	0	29	136 768
Vidutinė rizika	1 724	0	0	8	1 732
Aukšta rizika	99	0	0	0	99
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	0	0	0
Bendroji vertė	138 562	0	0	37	138 599
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	0	0
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-14	0	0	0	-14
Grynoji vertė	138 548	0	0	37	138 585

Verslo klientai

Paskolos tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	765 589	15 600	0	0	781 189
Vidutinė rizika	1 070 314	629 446	0	11 465	1 711 225
Aukšta rizika	32 479	147 996	0	21 209	201 684
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	118 335	10 670	129 005
Bendroji vertė	1 868 382	793 042	118 335	43 344	2 823 103
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	-16 031	-16 031
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-6 532	-5 872	-47 042	-2 289	-61 735
Grynoji vertė	1 861 850	787 170	71 293	41 055	2 761 368

Faktoringas tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	45 057	0	0	0	45 057
Vidutinė rizika	102 643	21 390	0	0	124 033
Aukšta rizika	4 364	6 357	0	0	10 721
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	1 073	0	1 073
Bendroji vertė	152 064	27 747	1 073	0	180 884
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	0	0
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-685	-495	-956	0	-2 136
Grynoji vertė	151 379	27 252	117	0	178 748

Finansinė nuoma (lizingas) tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	119 459	7 921	0	135	127 515
Vidutinė rizika	474 394	118 918	0	173	593 485
Aukšta rizika	39 016	64 128	0	80	103 224
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	17 512	1 162	18 674
Bendroji vertė	632 869	190 967	17 512	1 550	842 898
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	-511	-511
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-4 357	-3 817	-5 885	-189	-14 248
Grynoji vertė	628 512	187 150	11 627	1 361	828 650

Privatūs klientai

Hipotekos paskolos tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	3 768 376	36 316	0	2 861	3 807 553
Vidutinė rizika	506 186	48 078	0	620	554 884
Aukšta rizika	39 232	87 112	0	329	126 673
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	122 280	2 871	125 151
Bendroji vertė	4 313 794	171 506	122 280	6 681	4 614 261
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	-1 311	-1 311
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-5 319	-10 925	-27 685	-263	-44 192
Grynoji vertė	4 308 475	160 581	94 595	6 418	4 570 069

Vartojimo ir kredito kortelių paskolos tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	27 350	231	0	11	27 592
Vidutinė rizika	52 235	2 174	0	11	54 420
Aukšta rizika	20 476	2 075	0	5	22 556
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	1 700	39	1 739
Bendroji vertė	100 061	4 480	1 700	66	106 307
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	-9	-9
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-584	-99	-357	-5	-1 045
Grynoji vertė	99 477	4 381	1 343	61	105 262

Kitos paskolos tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	94 633	3 215	0	499	98 347
Vidutinė rizika	96 045	29 149	0	233	125 427
Aukšta rizika	5 931	19 588	0	54	25 573
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	23 281	2 238	25 519
Bendroji vertė	196 609	51 952	23 281	3 024	274 866
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	-751	-751
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-996	-1 381	-6 006	-552	-8 935
Grynoji vertė	195 613	50 571	17 275	2 472	265 931

Finansinė nuoma (lizingas) tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	12 872	426	0	0	13 298
Vidutinė rizika	410 068	17 396	0	50	427 514
Aukšta rizika	4 153	5 144	0	7	9 304
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	3 984	172	4 156
Bendroji vertė	427 093	22 966	3 984	229	454 272
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	-5	-5
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-2 322	-506	-1 143	-121	-4 092
Grynoji vertė	424 771	22 460	2 841	108	450 180

Grupė 2019 m. gruodžio 31 d.

Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito įstaigų

Grupė tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	141 642	0	0	0	141 642
Vidutinė rizika	9	0	0	0	9
Aukšta rizika	0	0	0	0	0
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	3	0	3
Bendroji vertė	141 651	0	3	0	141 654
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	0	0
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-7	0	-2	0	-9
Grynoji vertė	141 644	0	1	0	141 645

Paskolos finansų įstaigoms

tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	19 638	0	0	0	19 638
Vidutinė rizika	5 438	2 464	0	0	7 902
Aukšta rizika	1 342	380	0	0	1 722
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	110	6	116
Bendroji vertė	26 418	2 844	110	6	29 378
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	-2	-2
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-82	-37	-3	-1	-123
Grynoji vertė	26 336	2 807	107	5	29 255

Paskolos viešajam sektoriui

tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	171 532	0	0	37	171 569
Vidutinė rizika	2 743	0	0	9	2 752
Aukšta rizika	33	0	0	0	33
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	378	0	378
Bendroji vertė	174 308	0	378	46	174 732
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	0	0
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-17	0	0	0	-17
Grynoji vertė	174 291	0	378	46	174 715

Verslo klientai

Paskolos tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	838 488	9 359	0	0	847 847
Vidutinė rizika	1 673 024	202 993	0	1 172	1 877 189
Aukšta rizika	44 586	163 303	0	33 104	240 993
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	175 419	14 917	190 336
Bendroji vertė	2 556 098	375 655	175 419	49 193	3 156 365
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	-15 339	-15 339
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-4 521	-3 750	-85 290	-1 983	-95 544
Grynoji vertė	2 551 577	371 905	90 129	47 210	3 060 821

Faktoringas tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	59 144	0	0	0	59 144
Vidutinė rizika	180 315	25 150	0	0	205 465
Aukšta rizika	3 508	8 141	0	0	11 649
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	2 253	0	2 253
Bendroji vertė	242 967	33 291	2 253	0	278 511
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	0	0
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-304	-151	-1 236	0	-1 691
Grynoji vertė	242 663	33 140	1 017	0	276 820

Finansinė nuoma (lizingas) tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	144 090	296	0	180	144 566
Vidutinė rizika	720 094	30 091	0	297	750 482
Aukšta rizika	79 866	87 517	0	445	167 828
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	24 287	1 162	25 449
Bendroji vertė	944 050	117 904	24 287	2 084	1 088 325
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	-499	-499
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-3 120	-3 274	-7 290	-118	-13 802
Grynoji vertė	940 930	114 630	16 997	1 966	1 074 523

Privatūs klientai

Hipotekos paskolos tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	3 794 095	30 293	0	2 540	3 826 928
Vidutinė rizika	506 834	38 999	0	1 535	547 368
Aukšta rizika	39 087	138 152	0	485	177 724
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	132 642	4 657	137 299
Bendroji vertė	4 340 016	207 444	132 642	9 217	4 689 319
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	-1 241	-1 241
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-4 050	-15 800	-35 206	-1 024	-56 080
Grynoji vertė	4 335 966	191 644	97 436	8 193	4 633 239

Vartojimo ir kredito kortelių paskolos tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	32 998	75	0	18	33 091
Vidutinė rizika	63 675	5 254	0	8	68 937
Aukšta rizika	25 359	2 616	0	10	27 985
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	2 736	113	2 849
Bendroji vertė	122 032	7 945	2 736	149	132 862
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	-18	-18
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-474	-141	-760	-77	-1 452
Grynoji vertė	121 558	7 804	1 976	72	131 410

Kitos paskolos tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	109 750	3 716	0	570	114 036
Vidutinė rizika	114 506	24 897	0	327	139 730
Aukšta rizika	9 269	36 011	0	418	45 698
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	21 845	3 810	25 655
Bendroji vertė	233 525	64 624	21 845	5 125	325 119
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	-1 162	-1 162
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-788	-2 085	-7 930	-1 135	-11 938
Grynoji vertė	232 737	62 539	13 915	3 990	313 181

Finansinė nuoma (lizingas) tūkst. EUR	1 lygis (12 mėnesių TKN)	2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)	3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	19 810	1 548	0	0	21 358
Vidutinė rizika	467 944	25 608	0	73	493 625
Aukšta rizika	3 894	9 242	0	0	13 136
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	5 273	219	5 492
Bendroji vertė	491 648	36 398	5 273	292	533 611
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	0	0	0	-27	-27
Atėmus: atidėjinį vertės sumažėjimui	-3 116	-658	-1 203	-51	-5 028
Grynoji vertė	488 532	35 740	4 070	241	528 583

i) Informacija apie atidėjinius kredito nuostoliams

Toliau pateiktose lentelėse atskleidžiami kredito nuostolių atidėjinių paskoloms klientams ir paskolų klientams bendrosios balansinės vertės pokyčiai nuo ataskaitinio laikotarpio pradžios iki pabaigos. Sudarydama šias pokyčių lenteles, Grupė vertina lygius tik finansinių ataskaitų sudarymo dieną ir perklasifikavimai tarp lygių tai atspindi. Perklasifikavimai tarp lygių vertinami ataskaitinio laikotarpio pradžioje.

Grupė 2020 m.

Paskolų klientams iš viso (tūkst. EUR)

	Atidėjinyms kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2019 m. gruodžio 31 d.	-16 472	-25 896	-138 918	-4 389	-185 675	9 131 062	846 105	364 943	66 112	10 408 222
<i>Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams</i>										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	4 190	-7 033	2 843	0	0	-907 204	924 325	-17 121	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	2 366	3 487	-5 853	0	0	-62 838	-74 489	137 327	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-7 757	6 386	1 371	0	0	195 167	-180 960	-14 207	0	0
Naujai suteiktos arba įsigytos paskolos*	-11 589	0	0	0	-11 589	1 504 863	0	0	250	1 505 113
Paskolos, kurių pripažinimas buvo nutrauktas ir kurios buvo grąžintos per laikotarpį*	3 408	4 014	11 327	163	18 912	-1 902 740	-248 742	-121 251	-9 582	-2 282 315
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	-7 955	-12 535	-21 306	-1 114	-42 911	0	0	0	0	0
Vadovybės sprendimu atliktas koregavimas	-12 568	-8 432	0	-77	-21 078	0	0	0	0	0
<i>Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso</i>	<i>-4 769</i>	<i>2 751</i>	<i>-11 618</i>	<i>-874</i>	<i>-14 510</i>	<i>-1 172 752</i>	<i>420 134</i>	<i>-15 252</i>	<i>-9 332</i>	<i>-777 202</i>
<i>Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams</i>										
Nurašymai	0	0	61 462	1 844	63 306	0	0	-61 462	-1 844	-63 306
2020 m. gruodžio 31 d.	-21 241	-23 145	-89 074	-3 419	-136 879	7 958 310	1 266 239	288 229	54 936	9 567 714

* Apima perklasifikavimus portfelio viduje

Paaiškinimai

1 lygis (12 mėnesių TKN)

2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)

3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)

POCI finansinis turtas (galiojimo laikotarpio TKN, įsigytas ar suteiktas dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinis turtas)

2020 m. gruodžio 31 d. 181 tūkst. EUR suma iš visos POCI paskolų kredito nuostolių atidėjinių sumos priskirta 2 lygiui, 3 238 tūkst. EUR suma priskirta 3 lygiui, o iš bendrųjų balansinių verčių 37 769 tūkst. EUR suma priskirta 2 lygiui ir 17 157 tūkst. EUR suma priskirta 3 lygiui.

Finansų įstaigos (tūkst. EUR)

	Atidėjiny kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2019 m. gruodžio 31 d.	-82	-37	-3	-1	-123	26 418	2 844	110	6	29 378
<i>Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams</i>										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	20	-20	0	0	0	-2 532	2 532	0	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	0	0	0	0	0	-50	0	50	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-1	1	0	0	0	138	-138	0	0	0
Naujai suteiktos arba įsigytos paskolos*	-410	0	0	0	-410	131 338	0	0	0	131 338
Paskolos, kurių pripažinimas buvo nutrauktas ir kurios buvo grąžintos per laikotarpį*	71	30	0	0	101	-26 436	-1 659	-96	-1	-28 192
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	-941	-48	3	1	-985	0	0	0	0	0
Vadovybės sprendimu atliktas koregavimas	-911	-24	0	0	-935	0	0	0	0	0
<i>Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso</i>	-350	-13	3	1	-359	102 458	735	-46	-1	103 146
<i>Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams</i>										
Nurašymai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2020 m. gruodžio 31 d.	-432	-50	0	0	-482	128 876	3 579	64	5	132 524

* Apima perklasifikavimus portfelio viduje

Viešasis sektorius (tūkst. EUR)

	Atidėjinys kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2019 m. gruodžio 31 d.	-17	0	0	0	-17	174 308	0	378	46	174 732
<i>Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams</i>										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	0	0	0	0	0	-17	17	0	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	5	0	-5	0	0	-6	0	6	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-5	0	5	0	0	401	-17	-384	0	0
Naujai suteiktos arba įsigytos paskolos*	-13	0	0	0	-13	12 814	0	0	0	12 814
Paskolos, kurių pripažinimas buvo nutrauktas ir kurios buvo grąžintos per laikotarpį*	5	0	0	0	5	-48 938	0	0	-9	-48 947
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	-1	0	0	0	-2	0	0	0	0	0
Vadovybės sprendimu atliktas koregavimas	-12	0	0	0	-13	0	0	0	0	0
<i>Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso</i>	3	0	0	0	3	-35 746	0	-378	-9	-36 133
<i>Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams</i>										
Nurašymai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2020 m. gruodžio 31 d.	-14	0	0	0	-14	138 562	0	0	37	138 599

* Apima perklasifikavimus portfelio viduje

Verslo klientai (tūkst. EUR)

Paskolos	Atidėjiny kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2019 m. gruodžio 31 d.	-4 521	-3 750	-85 290	-1 983	-95 544	2 556 098	375 655	175 419	49 193	3 156 365
<i>Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams</i>										
Perklasifikavimai:										
- į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	1 439	-1 441	2	0	0	-574 495	574 549	-54	0	0
- dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	717	295	-1 012	0	0	-25 908	-31 695	57 603	0	0
- į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-445	402	43	0	0	45 302	-45 226	-76	0	0
Naujai suteiktos arba įsigytos paskolos*	-3 496	0	0	0	-3 496	540 453	0	0	30	540 483
Paskolos, kurių pripažinimas buvo nutrauktas ir kurios buvo grąžintos per laikotarpį*	1 242	1 226	5 708	23	8 199	-673 068	-80 241	-67 445	-5 509	-826 263
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	-4 596	-5 773	-13 605	-761	-24 735	0	0	0	0	0
Vadovybės sprendimu atliktas koregavimas	-3 128	-3 169	0	-62	-6 359	0	0	0	0	0
<i>Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso</i>	-2 011	-2 122	-8 864	-676	-13 673	-687 716	417 387	-9 972	-5 479	-285 780
<i>Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams</i>										
Nurašymai	0	0	47 112	370	47 482	0	0	-47 112	-370	-47 482
2020 m. gruodžio 31 d.	-6 532	-5 872	-47 042	-2 289	-61 735	1 868 382	793 042	118 335	43 344	2 823 103

* Apima perklasifikavimus portfelio viduje

Faktoringas	Atidėjiny kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2019 m. gruodžio 31 d.	-304	-151	-1 236	0	-1 691	242 967	33 291	2 253	0	278 511
<i>Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams</i>										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	79	-79	0	0	0	-42 791	42 791	0	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	1	38	-39	0	0	-259	-884	1 143	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-1	1	0	0	0	5 483	-5 483	0	0	0
Naujai suteiktas arba įsigytas turtas*	-105	0	0	0	-105	22 226	0	0	0	22 226
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas ir kuris buvo grąžintas per laikotarpį*	98	51	357	0	506	-75 562	-41 968	-2 156	0	-119 686
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	-837	-700	-205	0	-1 742	0	0	0	0	0
Vadovybės sprendimu atliktas koregavimas	-384	-345	0	0	-729	0	0	0	0	0
<i>Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso</i>	-381	-344	113	0	-612	-90 903	-5 544	-1 013	0	-97 460
<i>Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams</i>										
Nurašymai	0	0	167	0	167	0	0	-167	0	-167
2020 m. gruodžio 31 d.	-685	-495	-956	0	-2 136	152 064	27 747	1 073	0	180 884

* Apima perklasifikavimus portfelio viduje

Finansinė nuoma (lizingas)	Atidėjiny kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2019 m. gruodžio 31 d.	-3 120	-3 274	-7 290	-118	-13 802	944 050	117 904	24 287	2 084	1 088 325
<i>Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams</i>										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	1 914	-2 394	480	0	0	-171 873	173 575	-1 702	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	486	104	-590	0	0	-10 346	-4 770	15 116	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-601	429	172	0	0	21 806	-21 122	-684	0	0
Naujai suteiktas arba įsigytas turtas*	-4 168	0	0	0	-4 168	276 312	0	0	0	276 312
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas ir kuris buvo grąžintas per laikotarpį*	908	643	1 490	6	3 047	-427 080	-74 620	-16 897	-429	-519 026
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	-2 827	-1 002	-2 755	-183	-6 767	0	0	0	0	0
Vadovybės sprendimu atliktas koregavimas	-3 051	-1 677	0	-1	-4 729	0	0	0	0	0
<i>Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso</i>	-1 237	-543	-1 203	-176	-3 159	-311 181	73 063	-4 167	-429	-242 714
<i>Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams</i>										
Nurašymai	0	0	2 608	105	2 713	0	0	-2 608	-105	-2 713
2020 m. gruodžio 31 d.	-4 357	-3 817	-5 885	-189	-14 248	632 869	190 967	17 512	1 550	842 898

* Apima perklasifikavimus portfelio viduje

Privatūs klientai (tūkst. EUR)

Hipotekos paskolos	Bendroji balansinė vertė					Atidėjinys kredito nuostoliams				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2019 m. gruodžio 31 d.	-4 050	-15 800	-35 206	-1 024	-56 080	4 340 016	207 444	132 642	9 217	4 689 319
<i>Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams</i>										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	403	-2 330	1 927	0	0	-72 011	85 448	-13 437	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	695	2 512	-3 207	0	0	-17 569	-25 496	43 065	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-5 725	4 870	855	0	0	93 821	-83 399	-10 422	0	0
Naujai suteiktos arba įsigytos paskolos*	-1 556	0	0	0	-1 556	337 796	0	0	114	337 910
Paskolos, kurių pripažinimas buvo nutrauktas ir kurios buvo grąžintos per laikotarpį*	229	1 817	2 769	15	4 830	-368 259	-12 491	-22 192	-2 142	-405 084
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	1 486	-4 077	-2 199	229	-4 561	0	0	0	0	0
Vadovybės sprendimu atliktas koregavimas	-3 199	-2 083	0	-9	-5 291	0	0	0	0	0
<i>Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso</i>	-1 269	4 875	145	253	4 004	-26 222	-35 938	-2 986	-2 028	-67 174
<i>Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams</i>										
Nurašymai	0	0	7 376	508	7 884	0	0	-7 376	-508	-7 884
2020 m. gruodžio 31 d.	-5 319	-10 925	-27 685	-263	-44 192	4 313 794	171 506	122 280	6 681	4 614 261

* Apima perklasifikavimus portfelio viduje

Vartojimo ir kredito kortelių paskolos	Atidėjiny kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2019 m. gruodžio 31 d.	-474	-141	-760	-77	-1 452	122 032	7 945	2 736	149	132 862
<i>Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams</i>										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	23	-38	15	0	0	-3 882	3 940	-58	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	35	16	-51	0	0	-1 307	-439	1 746	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-176	61	115	0	0	4 643	-3 929	-714	0	0
Naujai suteiktas arba įsigytas turtas*	-227	0	0	0	-227	26 656	0	0	13	26 669
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas ir kuris buvo grąžintas per laikotarpį*	99	19	157	72	347	-48 081	-3 037	-871	-84	-52 073
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	-40	-47	-972	-12	-1 071	0	0	0	0	0
Vadovybės sprendimu atliktas koregavimas	-176	-31	0	0	-207	0	0	0	0	0
<i>Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso</i>	-110	42	-736	60	-744	-21 971	-3 465	103	-71	-25 404
<i>Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams</i>										
Nurašymai	0	0	1 139	12	1 151	0	0	-1 139	-12	-1 151
2019 m. gruodžio 31 d.	-584	-99	-357	-5	-1 045	100 061	4 480	1 700	66	106 307

* Apima perklasifikavimus portfelio viduje

Kitos paskolos	Atidėjiny s kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2019 m. gruodžio 31 d.	-788	-2 085	-7 930	-1 135	-11 938	233 525	64 624	21 845	5 125	325 119
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	168	-378	210	0	0	-26 422	27 680	-1 258	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	376	482	-858	0	0	-4 890	-9 334	14 224	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-567	494	73	0	0	14 222	-13 377	-845	0	0
Naujai suteiktos arba įsigytos paskolos*	-665	0	0	0	-665	43 019	0	0	93	43 112
Paskolos, kurių pripažinimas buvo nutrauktas ir kurios buvo grąžintos per laikotarpį*	253	132	642	44	1 071	-62 845	-17 641	-7 727	-1 345	-89 558
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	-282	-773	-1 101	-314	-2 470	0	0	0	0	0
Vadovybės sprendimu atliktas koregavimas	-509	-747	0	-4	-1 260	0	0	0	0	0
Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso	-208	704	-1 034	-266	-804	-36 916	-12 672	4 394	-1 252	-46 446
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Nurašymai	0	0	2 958	849	3 807	0	0	-2 958	-849	-3 807
2020 m. gruodžio 31 d.	-996	-1 381	-6 006	-552	-8 935	196 609	51 952	23 281	3 024	274 866

* Apima perklasifikavimus portfelio viduje

Finansinė nuoma (lizingas)	Atidėjiny kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2019 m. gruodžio 31 d.	-3 116	-658	-1 203	-51	-5 028	491 648	36 398	5 273	292	533 611
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	144	-353	209	0	0	-13 181	13 793	-612	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	51	40	-91	0	0	-2 503	-1 871	4 374	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-236	128	108	0	0	9 351	-8 269	-1 082	0	0
Naujai suteiktas arba įsigytas turtas*	-949	0	0	0	-949	114 249	0	0	0	114 249
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas ir kuris buvo grąžintas per laikotarpį*	503	96	204	3	806	-172 471	-17 085	-3 867	-63	-193 486
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	84	-116	-472	-73	-577	0	0	0	0	0
Vadovybės sprendimu atliktas koregavimas	-1 197	-357	0	0	-1 554	0	0	0	0	0
Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso	794	152	-42	-70	834	-64 555	-13 432	-1 187	-63	-79 237
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Nurašymai	0	0	102	0	102	0	0	-102	0	-102
2020 m. gruodžio 31 d.	-2 322	-506	-1 143	-121	-4 092	427 093	22 966	3 984	229	454 272

* Apima perklasifikavimus portfelio viduje

Grupė 2019 m.

Paskolų klientams iš viso (tūkst. EUR)

	Atidėjinys kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2018 m. gruodžio 31 d.	-14 690	-32 942	-151 928	-5 022	-204 582	9 488 150	1 545 251	570 834	72 485	11 676 720
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	1 722	-5 939	4 217	0	0	-439 370	494 957	-55 587	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	421	3 442	-3 863	0	0	-43 599	-66 901	110 500	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-17 483	11 915	5 568	0	0	742 783	-700 897	-41 886	0	0
Naujai suteiktas arba įsigytas turtas	-3 424	0	0	0	-3 424	1 022 179	0	0	12 437	1 034 616
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas ir kuris buvo grąžintas per laikotarpį	2 762	2 882	20 338	1 317	27 299	-1 639 081	-426 305	-177 620	-17 186	-2 260 192
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	14 220	-5 254	-54 548	-2 308	-47 890	0	0	0	0	0
Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso	-1 782	7 046	-28 288	-991	-24 015	-357 088	-699 146	-164 593	-4 749	-1 225 576
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Nurašymai	0	0	41 298	1 624	42 922	0	0	-41 298	-1 624	-42 922
2019 m. gruodžio 31 d.	-16 472	-25 896	-138 918	-4 389	-185 675	9 131 062	846 105	364 943	66 112	10 408 222

Paaiškinimai

1 lygis (12 mėnesių TKN)

2 lygis (reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, galiojimo laikotarpio TKN)

3 lygis (dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas, galiojimo laikotarpio TKN)

POCI finansinis turtas (galiojimo laikotarpio TKN)

2019 m. gruodžio 31 d. 390 tūkst. EUR suma iš visos POCI paskolų kredito nuostolių atidėjinių sumos priskirta 2 lygiui, 3 999 tūkst. EUR suma priskirta 3 lygiui, o iš bendrųjų balansinių verčių 41 228 tūkst. EUR suma priskirta 2 lygiui ir 24 884 tūkst. EUR suma priskirta 3 lygiui.

Finansų įstaigos (tūkst. EUR)

	Atidėjinys kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2018 m. gruodžio 31 d.	-896	-53	0	-1 097	-2 046	41 415	4 777	2	2 175	48 369
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	2	-2	0	0	0	-653	653	0	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	0	0	0	0	0	-165	0	165	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-9	9	0	0	0	760	-760	0	0	0
Naujai suteiktas arba įsigytas turtas	-1	0	0	0	-1	443	0	0	0	443
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas ir kuris buvo grąžintas per laikotarpį	811	2	0	1 092	1 905	-15 382	-1 826	-57	-2 169	-19 434
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	11	7	-3	4	19	0	0	0	0	0
Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso	814	16	-3	1 096	1 923	-14 997	-1 933	108	-2 169	-18 991
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Nurašymai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2019 m. gruodžio 31 d.	-82	-37	-3	-1	-123	26 418	2 844	110	6	29 378

Viešasis sektorius (tūkst. EUR)

	Atidėjiny kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2018 m. gruodžio 31 d.	-15	-3	0	0	-18	218 850	725	0	40	219 615
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	0	0	0	0	0	-540	0	540	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-3	3	0	0	0	644	-644	0	0	0
Naujai suteiktas arba įsigytas turtas	-1	0	0	0	-1	5 497	0	0	10	5 507
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas ir kuris buvo grąžintas per laikotarpį	0	0	0	0	0	-50 143	-81	-162	-4	-50 390
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso	-2	3	0	0	1	-44 542	-725	378	6	-44 883
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Nurašymai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2019 m. gruodžio 31 d.	-17	0	0	0	-17	174 308	0	378	46	174 732

Verslo klientai (tūkst. EUR)

Paskolos	Atidėjinyis kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2018 m. gruodžio 31 d.	-3 608	-6 021	-74 509	-861	-84 999	2 475 903	782 918	295 326	50 400	3 604 547
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	908	-1 313	405	0	0	-217 244	243 762	-26 518	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	129	387	-516	0	0	-12 976	-30 870	43 846	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-4 791	2 574	2 217	0	0	363 748	-350 343	-13 405	0	0
Naujai suteiktas arba įsigytas turtas	-1 933	0	0	0	-1 933	381 846	0	0	10 867	392 713
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas ir kuris buvo grąžintas per laikotarpį	840	1 301	11 085	46	13 272	-435 179	-269 812	-105 067	-11 498	-821 556
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	3 934	-678	-42 735	-1 744	-41 223	0	0	0	0	0
Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso	-913	2 271	-29 544	-1 698	-29 884	80 195	-407 263	-101 144	-631	-428 843
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Nurašymai	0	0	18 763	576	19 339	0	0	-18 763	-576	-19 339
2019 m. gruodžio 31 d.	-4 521	-3 750	-85 290	-1 983	-95 544	2 556 098	375 655	175 419	49 193	3 156 365

Faktoringas	Atidėjiny kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2018 m. gruodžio 31 d.	-889	-90	-3 702	-17	-4 698	310 155	17 464	5 307	355	333 281
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	77	-77	0	0	0	-21 304	21 304	0	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	1	4	-5	0	0	-519	-1 729	2 248	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-29	29	0	0	0	7 972	-7 917	-55	0	0
Naujai suteiktas arba įsigytas turtas	-7	0	0	0	-7	36 714	0	0	0	36 714
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas ir kuris buvo grąžintas per laikotarpį	189	19	324	0	532	-90 051	4 169	-2 509	-355	-88 746
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	354	-36	-591	17	-256	0	0	0	0	0
Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso	585	-61	-272	17	269	-67 188	15 827	-316	-355	-52 032
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Nurašymai	0	0	2 738	0	2 738	0	0	-2 738	0	-2 738
2019 m. gruodžio 31 d.	-304	-151	-1 236	0	-1 691	242 967	33 291	2 253	0	278 511

Lizingas	Atidėjinys kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2018 m. gruodžio 31 d.	-2 271	-4 544	-6 410	-137	-13 362	1 050 096	318 472	38 361	2 083	1 409 012
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	187	-476	289	0	0	-59 681	62 971	-3 290	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	40	108	-148	0	0	-8 360	-4 814	13 174	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-2 266	1 790	476	0	0	161 796	-155 621	-6 175	0	0
Naujai suteiktas arba įsigytas turtas	-225	0	0	0	-225	208 536	0	0	62	208 598
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas ir kuris buvo grąžintas per laikotarpį	359	512	2 533	90	3 494	-408 337	-103 104	-17 007	-56	-528 504
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	1 056	-664	-4 806	-76	-4 490	0	0	0	0	0
Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso	-849	1 270	-1 656	14	-1 221	-106 046	-200 568	-13 298	6	-319 906
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Nurašymai	0	0	776	5	781	0	0	-776	-5	-781
2019 m. gruodžio 31 d.	-3 120	-3 274	-7 290	-118	-13 802	944 050	117 904	24 287	2 084	1 088 325

Privatūs klientai (tūkst. EUR)

Hipotekos paskolos	Atidėjinyis kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2018 m. gruodžio 31 d.	-3 969	-20 217	-46 787	-1 157	-72 130	4 445 510	306 096	169 616	9 650	4 930 872
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	327	-3 127	2 800	0	0	-75 611	96 391	-20 780	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	211	2 679	-2 890	0	0	-13 284	-24 297	37 581	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-9 028	6 850	2 178	0	0	158 332	-141 144	-17 188	0	0
Naujai suteiktas arba įsigytas turtas	-721	0	0	0	-721	213 210	0	0	793	214 003
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas ir kuris buvo grąžintas per laikotarpį	177	950	4 601	25	5 753	-388 141	-29 602	-26 388	-874	-445 005
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	8 953	-2 935	-5 307	-244	467	0	0	0	0	0
Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso	-81	4 417	1 382	-219	5 499	-105 494	-98 652	-26 775	-81	-231 002
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Nurašymai	0	0	10 199	352	10 551	0	0	-10 199	-352	-10 551
2019 m. gruodžio 31 d.	-4 050	-15 800	-35 206	-1 024	-56 080	4 340 016	207 444	132 642	9 217	4 689 319

Vartojimo ir kredito kortelių paskolos	Atidėjiny kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2018 m. gruodžio 31 d.	-682	-245	-2 276	-6	-3 209	129 725	14 037	3 198	52	147 017
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	46	-100	54	0	0	-7 490	7 664	-174	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	11	8	-19	0	0	-1 039	-279	1 318	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-325	137	188	0	0	9 800	-8 774	-1 026	0	0
Naujai suteiktas arba įsigytas turtas	-144	0	0	0	-144	35 958	0	0	125	36 083
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas ir kuris buvo grąžintas per laikotarpį	105	35	1 000	1	1 141	-44 922	-4 703	-102	-27	-49 754
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	515	24	-185	-73	281	0	0	0	0	0
Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso	208	104	1 038	-72	1 278	-7 693	-6 092	16	98	-13 671
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Nurašymai	0	0	478	1	479	0	0	-478	-1	-479
2019 m. gruodžio 31 d.	-474	-141	-760	-77	-1 452	122 032	7 945	2 736	149	132 862

Kitos paskolos	Atidėjinys kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2018 m. gruodžio 31 d.	-558	-1 407	-16 978	-1 673	-20 616	243 032	62 056	48 970	7 561	361 619
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	138	-489	351	0	0	-42 452	45 771	-3 319	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	22	248	-270	0	0	-3 915	-3 954	7 869	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-861	429	432	0	0	27 758	-24 727	-3 031	0	0
Naujai suteiktas arba įsigytas turtas	-311	0	0	0	-311	49 162	0	0	373	49 535
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas ir kuris buvo grąžintas per laikotarpį	58	55	698	20	831	-40 060	-14 522	-20 346	-2 119	-77 047
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	724	-921	-461	-172	-830	0	0	0	0	0
Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso	-230	-678	750	-152	-310	-9 507	2 568	-18 827	-1 746	-27 512
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Nurašymai	0	0	8 298	690	8 988	0	0	-8 298	-690	-8 988
2019 m. gruodžio 31 d.	-788	-2 085	-7 930	-1 135	-11 938	233 525	64 624	21 845	5 125	325 119

Lizingas	Atidėjinys kredito nuostoliams					Bendroji balansinė vertė				
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	IŠ VISO
2018 m. gruodžio 31 d.	-1 802	-362	-1 266	-74	-3 504	573 464	38 706	10 054	169	622 393
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį turintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Perklasifikavimai:										
-į galiojimo laikotarpio TKN (iš 1 ir 3 lygių į 2 lygį)	37	-355	318	0	0	-14 935	16 441	-1 506	0	0
-į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtą (iš 1 ir 2 lygių į 3 lygį)	7	8	-15	0	0	-2 801	-958	3 759	0	0
-į 12 mėnesių TKN (iš 2 ir 3 lygių į 1 lygį)	-171	94	77	0	0	11 973	-10 967	-1 006	0	0
Naujai suteiktas arba įsigytas turtas	-81	0	0	0	-81	90 813	0	0	207	91 020
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas ir kuris buvo grąžintas per laikotarpį	223	8	97	43	371	-166 866	-6 824	-5 982	-84	-179 756
TKN modeliui naudotų prielaidų pasikeitimai ir lygių pasikeitimų įtaka	-1 329	-51	-460	-20	-1 860	0	0	0	0	0
Pokyčių, per ataskaitinį laikotarpį turinčių įtakos kredito nuostolių atidėjiniams iš viso	-1 314	-296	17	23	-1 570	-81 816	-2 308	-4 735	123	-88 736
Pokyčiai, per ataskaitinį laikotarpį neturintys įtakos kredito nuostolių atidėjiniams										
Nurašymai	0	0	46	0	46	0	0	-46	0	-46
2019 m. gruodžio 31 d.	-3 116	-658	-1 203	-51	-5 028	491 648	36 398	5 273	292	533 611

j) Informacija apie paskolų užtikrinimo priemones

Grupė atsižvelgia į valstybės išduotas garantijas, kitų šalių išduotas garantijas, kurios prilygsta valstybės garantijoms. Kitų asmenų (fizinį ir juridinių asmenų) išduotos garantijos, nors ir mažina riziką, laikomos nereikšmingomis, todėl šioje ataskaitoje neatskleidžiamos.

Kai pozicija užtikrinama keliomis skirtingų rūšių užtikrinimo priemonėmis, jas pripažįstant prioritetą teikiamas atsižvelgiant į jų likvidumą. Vertybiniai popieriai, piniginės lėšos ir garantijos laikomi likvidžiausiomis užtikrinimo priemonėmis, mažesnio likvidumo – gyvenamosios paskirties nekilnojamasis turtas, po jo – kitas nekilnojamasis turtas. Kilnojamasis turtas, toks kaip transporto priemonės, įrengimai ir kitas turtas, laikomi žemiausio likvidumo priemonėmis.

Dažniausiai naudojamos užtikrinimo priemonės yra gyvenamosios paskirties nekilnojamas turtas, sudarantis 54,8 % Grupės paskolų portfelio užtikrintos dalies (2019 m. – 53,5 %).

Grupės paskolos klientams (tūkst. EUR)

2020 m. gruodžio 31 d.	Iš viso	%
Neužtikrintos paskolos	857 623	9%
Paskolos, užtikrintos:	8 710 091	91%
- gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu	4 629 781	48%
- kitu nekilnojamoju turtu	2 116 336	22%
- vertybiniais popieriais	160 274	2%
- garantijomis	211 110	2%
- kitu turtu	1 592 590	17%
Iš viso	9 567 714	100%

2020 m. gruodžio 31 d.	Finansų įstaigos	%
Neužtikrintos paskolos	5 454	4%
Paskolos, užtikrintos:	127 070	96%
- gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu	156	0%
- kitu nekilnojamoju turtu	120 724	91%
- vertybiniais popieriais	1 622	1%
- garantijomis	0	0%
- kitu turtu	4 568	4%
Iš viso	132 524	100%

2020 m. gruodžio 31 d.	Viešasis sektorius	%
Neužtikrintos paskolos	121 854	88%
Paskolos, užtikrintos:	16 745	12%
- gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu	0	0%
- kitu nekilnojamoju turtu	4 788	3%
- vertybiniais popieriais	0	0%
- garantijomis	238	0%
- kitu turtu	11 719	9%
Iš viso	138 599	100%

Verslo klientai

2020 m. gruodžio 31 d.	Paskolos	%	Faktoringas	%	Lizingas	%
Neužtikrintos paskolos	245 397	9%	170 986	95%	105 633	13%
Paskolos, užtikrintos:	2 577 706	91%	9 898	5%	737 265	87%
- gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu	69 750	2%	0	0%	0	0%
- kitu nekilnojamoju turtu	1 834 897	65%	0	0%	762	0%
- vertybiniais popieriais	158 210	6%	0	0%	0	0%
- garantijomis	127 685	5%	194	0%	4 760	1%
- kitu turtu	387 164	13%	9 704	5%	731 743	86%
Iš viso	2 823 103	100%	180 884	100%	842 898	100%

Privatūs klientai

2020 m. gruodžio 31 d.	Hipotekos paskolos	%	Vartojimo ir kredito kortelių paskolos	%	Kitos paskolos	%	Lizingas	%
Neužtikrintos paskolos	56 270	1%	94 326	89%	20 864	8%	36 839	8%
Paskolos, užtikrintos:	4 557 991	99%	11 981	11%	254 002	92%	417 433	92%
- gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu	4 443 289	97%	819	1%	115 767	42%	0	0%
- kitu nekilnojamoju turtu	53 762	1%	99	0%	101 304	37%	0	0%
- vertybiniais popieriais	420	0%	3	0%	19	0%	0	0%
- garantijomis	59 426	1%	11 058	10%	7 749	3%	0	0%
- kitu turtu	1 094	0%	2	0%	29 163	10%	417 433	92%
Iš viso	4 614 261	100%	106 307	100%	274 866	100%	454 272	100%

2019 m. gruodžio 31 d.	Iš viso	%
Neužtikrintos paskolos	1 607 619	15%
Paskolos, užtikrintos:	8 800 603	85%
- gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu	4 709 001	45%
- kitu nekilnojamoju turtu	2 148 955	21%
- vertybiniais popieriais	66 620	1%
- garantijomis	160 267	2%
- kitu turtu	1 715 760	16%
Iš viso	10 408 222	100%

2019 m. gruodžio 31 d.	Finansinės institucijos	%
Neužtikrintos paskolos	5 579	19%
Paskolos, užtikrintos:	23 799	81%
- gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu	217	1%
- kitu nekilnojamoju turtu	669	2%
- vertybiniais popieriais	0	0%
- garantijomis	0	0%
- kitu turtu	22 913	78%
Iš viso	29 378	100%

2019 m. gruodžio 31 d.	Viešasis sektorius	%
Neužtikrintos paskolos	143 924	82%
Paskolos, užtikrintos:	30 808	18%
- gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu	0	0%
- kitu nekilnojamoju turtu	16 245	10%
- vertybiniais popieriais	0	0%
- garantijomis	154	0%
- kitu turtu	14 409	8%
Iš viso	174 732	100%

Verslo klientai

2019 m. gruodžio 31 d.	Paskolos	%	Faktoringas	%	Lizingas	%
Neužtikrintos paskolos	436 002	13%	251 927	91%	415 688	38%
Paskolos, užtikrintos:	2 720 363	87%	26 584	9%	672 637	62%
- gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu	90 197	3%	0	0%	0	0%
- kitu nekilnojamoju turtu	1 945 408	62%	0	0%	873	0%
- vertybiniais popieriais	66 109	2%	0	0%	0	0%
- garantijomis	82 275	3%	198	0%	2 081	0%
- kitu turtu	536 374	17%	26 386	9%	669 683	62%
Iš viso	3 156 365	100%	278 511	100%	1 088 325	100%

Privatūs klientai

2019 m. gruodžio 31 d.	Hipotekos paskolos	%	Vartojimo ir kredito kortelių paskolos	%	Kitos paskolos	%	Lizingas	%
Neužtikrintos paskolos	69 490	1%	119 454	90%	36 055	11%	129 500	24%
Paskolos, užtikrintos:	4 619 829	99%	13 408	10%	289 064	89%	404 111	76%
- gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu	4 495 869	96%	889	1%	121 829	38%	0	0%
- kitu nekilnojamoju turtu	65 460	2%	118	0%	120 182	37%	0	0%
- vertybiniais popieriais	492	0%	3	0%	16	0%	0	0%
- garantijomis	55 796	1%	12 382	9%	7 381	2%	0	0%
- kitu turtu	2 212	0%	16	0%	39 656	12%	404 111	76%
Iš viso	4 689 319	100%	132 862	100%	325 119	100%	533 611	100%

Dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolų suma atskleista lentelėse toliau kartu su atitinkamų užtikrinimo priemonių verte. Dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos dažniausiai užtikrinamos nekilnojamoju bei kilnojamuoju turtu. Šių užtikrinimo priemonių vertė lygi to turto rinkos vertei (ne likvidacinei vertei), kuri įprastai patikslinama nedelsiant po įsipareigojimų neįvykdymo identifikavimo.

Dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos (tūkst. EUR)

2020 m. gruodžio 31 d.	Bendroji vertė	Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas	Atidėjiniai vertės sumažėjimui	Grynoji vertė	Užtikrinimo priemonių tikroji vertė
Verslo klientai*	148 822	-1 283	-56 219	92 603	126 754
Privatūs klientai	156 564	-1 569	-36 093	120 471	138 825
Iš viso	305 386	-2 852	-92 312	213 074	265 579

2019 m. gruodžio 31 d.	Bendroji vertė	Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas	Atidėjiniai vertės sumažėjimui	Grynoji vertė	Užtikrinimo priemonių tikroji vertė
Verslo klientai*	218 533	-809	-95 667	122 866	152 900
Privatūs klientai	171 294	-1 838	-47 252	124 042	145 641
Iš viso	389 827	-2 647	-142 919	246 908	298 541

* Verslo klientams taip pat priskirtos ir viešojo sektoriaus ir finansų įstaigų pozicijos.

Toliau pateiktose lentelėse nurodoma apimtis, kuria užtikrinimo priemonės mažina paskolų, kurių vertė yra sumažėjusi dėl kredito rizikos, kredito riziką, atskirai atskleidžiant užtikrinimo priemonių vertes turtui, kuomet užtikrinimo priemonių vertės

yra lygios arba viršija pozicijos bendrąją balansinę vertę ir turtui, kuomet užtikrinimo priemonių vertės yra mažesnės nei turto apskaitinė vertė

2020 m. gruodžio 31 d.	Turtas, užtikrintas padidinto užtikrinimo priemonėmis		Turtas, užtikrintas nepakankamo užtikrinimo priemonėmis	
tūkst. EUR	Turto bendroji balansinė vertė	Užtikrinimo priemonės vertė	Turto bendroji balansinė vertė	Užtikrinimo priemonės vertė
Paskolos verslo klientams	94 451	240 752	54 371	32 292
Paskolos privatiems klientams	109 890	275 383	46 675	28 936
Iš viso	204 341	516 135	101 046	61 228

2019 m. gruodžio 31 d.	Turtas, užtikrintas padidinto užtikrinimo priemonėmis		Turtas, užtikrintas nepakankamo užtikrinimo priemonėmis	
tūkst. EUR	Turto bendroji balansinė vertė	Užtikrinimo priemonės vertė	Turto bendroji balansinė vertė	Užtikrinimo priemonės vertė
Paskolos verslo klientams	109 685	394 495	108 848	43 206
Paskolos privatiems klientams	112 227	256 855	59 067	33 413
Iš viso	221 912	651 350	167 915	76 619

Visų paskolų, nuvertėjusių arba ne, užtikrinimo priemonių poveikis parodytas lentelėse toliau.

2020 m. gruodžio 31 d.	Turtas, užtikrintas padidinto užtikrinimo priemonėmis		Turtas, užtikrintas nepakankamo užtikrinimo priemonėmis	
tūkst. EUR	Turto bendroji balansinė vertė	Užtikrinimo priemonės vertė	Turto bendroji balansinė vertė	Užtikrinimo priemonės vertė
Paskolos verslo klientams	2 990 855	9 823 840	1 127 150	476 665
Paskolos privatiems klientams	4 864 438	12 788 500	585 267	376 749
Iš viso	7 855 293	22 612 340	1 712 417	853 414

2019 m. gruodžio 31 d.	Turtas, užtikrintas padidinto užtikrinimo priemonėmis		Turtas, užtikrintas nepakankamo užtikrinimo priemonėmis	
tūkst. EUR	Turto bendroji balansinė vertė	Užtikrinimo priemonės vertė	Turto bendroji balansinė vertė	Užtikrinimo priemonės vertė
Paskolos verslo klientams	2 864 079	10 231 353	1 863 232	610 005
Paskolos privatiems klientams	4 910 720	12 131 393	770 191	415 671
Iš viso	7 774 799	22 362 746	2 633 423	1 025 676

OPERACINĖ RIZIKA

Luminor operacinė rizika yra apibrėžta kaip rizika patirti nuostolius dėl nepakankamų ar netinkamai vykdomų vidaus procesų, žmogiškųjų išteklių ir sistemų bei išorinių veiksnių. Luminor operacinei rizikai priskiriami šie rizikos porūšiai: teisinė rizika, atitikties rizika, sukčiavimo ir finansinių nusikaltimų rizika, etikos rizika, informacinių ir komunikacinių technologijų (IKT) rizika, informacijos saugumo rizika, duomenų tvarkymo ir apsaugos rizika, žmoniškųjų išteklių rizika, trečiųjų šalių / užsakovų paslaugų iš išorės tiekėjų rizika, pokyčių/projektų rizika, procesų ir ataskaitų rengimo rizika, tačiau ji neapima reputacinės ir verslo modelio rizikos.

Operacinės rizikos valdymą Luminor reglamentuoja Operacinės rizikos politika ir kiti susiję operacinės rizikos valdymo sistemos dokumentai. Kiekvienas vadovas ir proceso savininkas atsakingas už savo srities veikloms ir procesams būdingų rizikų valdymą

bei už patikimos rizikos valdymo kultūros kūrimą jų atskaitomybės srityse. Tai apima tvirtos rizikos kultūros puoselėjimą atitinkamose jų atskaitomybės srityse, siekiant užtikrinti, kad darbuotojai suprastų savo atliekamas operacijas, su jomis susijusias rizikas ir jų vykdymą ar prižiūrimų kontrolės priemonių svarbą.

Pagrindinis Operacinės rizikos departamento tikslas – nustatyti *Luminor* operacinės rizikos profilio nukrypimus nuo pageidaujamo rizikos lygio, nurodyto Rizikos apetito pagrinduose, ir tai atlikti laiku, siekiant užtikrinti, kad nukrypimai būtų efektyviai valdomi, nesukeliant reikšmingos žalos bankui, jo klientams ar kitoms suinteresuotosioms šalims.

Atsižvelgdamas į COVID-19 pandemiją, *Luminor* naudoja iš anksto apibrėžtų priemonių kontrolės sistemą skirtą reaguoti į besikeičiančią COVID-19 padėtį. Šios atsako priemonės leidžia vadovybei greitai ir veiksmingai padidinti arba sumažinti su COVID-19 susijusius apribojimus, reaguojant į įvertintus grėsmės ir rizikos lygius. COVID-19 atsako priemonės yra sukurtos kaip *Luminor* ir banko suinteresuotosioms šalims išylančios rizikos valdymo pagrindas ir yra nustatomos kiekvienai šaliai atskirai. Esant skirtumams tarp apribojimų atitinkamoje atsako į COVID-19 priemonių ir vietos valdžios nustatytų taisyklių ar rekomendacijų dėl taikomų ribojimų, pirmenybė būtų teikiama konservatyvesnei alternatyvai.

Luminor vadovybė nuolat informuojama apie operacinės rizikos būseną, teikiant jai reguliariai ir pagal pareikalavimą rengiamas ataskaitas.

RINKOS RIZIKA

Grupės rizikos apetitas rinkos rizikai yra žemas. Rinkos rizika yra apibrėžiama kaip rizika patirti balansinių ir nebalansinių pozicijų nuostolių dėl rinkos parametrų, tokių kaip palūkanų normų, kredito maržų, užsienio valiutos kursų, akcijų kainų ar biržos prekių kainų, pasikeitimo nepalankia kryptimi. Remiantis *Luminor* vidaus rizikos vertinimu, Grupei iš visų šių rizikų reikšmingiausia yra palūkanų normos rizika, kredito maržos rizika ir užsienio valiutos kursų rizika; visų šių rizikos rūšių lygis atitiko vidaus Rizikos apetito pagrinduose nustatytas apatines rizikos ribas. Kitos rizikų rūšys yra mažiau reikšmingos, nes Grupė neturi atvirų prekybai skirtų nuosavo nuosavybės priemonių pozicijų, o visi biržos prekių sandoriai su klientais yra apdrausti kompensaciniais sandoriais.

PALŪKANŲ NORMOS RIZIKA IR KREDITO MARŽOS RIZIKA

Pagrindinis palūkanų normos rizikos šaltinis Grupėje yra palūkanų perkainojimo rizika, kuri kyla dėl balansinių ir nebalansinių turto ir įsipareigojimų pozicijų mokėjimo ir palūkanų perkainojimo laikotarpio nesutapimo. Remiantis *Luminor* Rinkos rizikos politika, palūkanų normos rizikos pokytis yra matuojamas baziniais punktais (b. p.), t. y. grynųjų pinigų srautų pasikeitimas rinkos palūkanų normai lygiagrečiai padidėjus vienu baziniu punktu (0,01 %). *Luminor Bank AS* Valdyba ir Stebėtojų taryba yra patvirtinusios atskirus limitus bankinei ir prekybinei veikloms bei limitus skirtingoms valiutoms: EUR, USD, NOK ir visų kitų valiutų sumai. Skaičiuojant bendrąją poziciją, baziniai punktai kiekviena valiuta susumuojami, neatsižvelgiant, ar bendroji pozicija kiekviena atskira valiuta yra trumpa ar ilga, t. y. valiutų pozicijų užskaita neleidžiama. Didžiausia palūkanų normos rizika kyla iš pozicijų, denominuotų eurai. Išvestinių finansinių priemonių, kaip apsidrausimo nuo rizikos priemonių naudojimas, yra svarbiausia palūkanų rizikos valdymo dalis, taip pat žr. 1 ir 13 pastabas.

Kredito maržos rizika *Luminor* Grupei kyla iš skolos vertybinių popierių, esančių likvidumui palaikyti skirtų obligacijų portfelyje bei pozicijų, esančių prekybai skirtų skolos priemonių portfelyje. 2020 m. pabaigoje kredito maržos rizika atitiko vidaus Rizikos apetito pagrinduose nustatytas ribas.

Jautrumas palūkanų normos rizikai

Dėl palūkanų normų pokyčių kylanti rizika išauga ilgesnės trukmės terminų intervalų atveju, dėl didesnio ateities palūkanų normų neapibrėžtumo. Siekiant apriboti riziką, atsirandančią dėl skirtingų terminų intervalų, kiekvienam iš jų nustatomi skirtumų limitai. Kiekvienam terminų intervalui nustatytas limitas apskaičiuojamas kaip procentinė dalis nuo bendro bazinių punktų limito, priskirto atitinkamai valiutai. Vertinant jautrumą palūkanų normos rizikai, šiuo metu neatsižvelgiama į galimybės pasirinkti (apatinių ribų) paskolų sutartyse poveikį. Indėlių atveju Grupė atsižvelgia į elgsena grindžiamus terminus.

2020 m. pabaigoje jautrumas palūkanų normai remiantis bazinių punktų pozicija atitiko viduje nustatytas apatines ribas.

Grupės bazinių punktų pozicija pagal valiutas prekybinėje ir bankinėje veiklose (EUR):

Valiuta	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
EUR	(40 604)	(41 291)
USD	175	4 965
NOK	15	727
Kitos valiutos	(822)	(65)

UŽSIENIO VALIUTŲ KURSŲ SVYRAVIMO RIZIKA

Didžiausia Grupės pozicija yra eurai (EUR), o pozicijos kitomis valiutomis nėra reikšmingos. Grupėje taikomas konservatyvus užsienio valiutų kursų rizikos valdymo metodas. Ji vertinama kaip atvirųjų pozicijų užsienio valiuta konvertuotą į eurus taikant ECB skelbiamus užsienio valiutos kursus, nominalioji vertė. Grupė taiko vienos prekybos dienos ir vienos nakties pozicijų limitus. Techniniai nukrypimai nuo limitų leidžiami tik trumpam laikotarpiui, kai aptarnaujami klientai. Grupė yra patvirtinusi atskirus limitus pozicijai JAV doleriais (USD), kitų valiutų sumai, didžiausiai kitų valiutų pozicijai ir bendrajai valiutų pozicijai.

Grupės užsienio valiutos kursų rizikos pozicija (tūkst. EUR)

Valiuta	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
USD	382	97
Didžiausia kitų valiutų pozicija *	92	302
Kitų valiutų suma **	298	609
Bendroji pozicija***	638	383

*Didžiausia kitų valiutų pozicija – didžiausia absoliuti visų užsienio valiutų, išskyrus USD, pozicija.

**Kitų valiutų suma – visų užsienio valiutų pozicijų suma, vertinant absoliučiais dydžiais, išskyrus USD.

***Bendroji pozicija – absoliuti didesnioji vertė iš šių sumų: visų atvirųjų užsienio valiutų teigiamų pozicijų suma ir neigiamų pozicijų suma.

Jautrumas užsienio valiutos kursų svyravimo rizikai

Luminor Grupė taiko rizikos vertės (angl. *VaR*) modelį svyravimų parametru simuliacijai; šie parametrai taikomi faktinėms atvirosioms užsienio valiutų pozicijoms, siekiant apskaičiuoti galimus nuostolius, patiriamus dėl užsienio valiutų kursų pasikeitimų. *VaR* modeliui naudojamos prielaidos yra 99 procentų pasitikėjimo lygis ir 10 dienų laikymo laikotarpis, o analizuojami duomenys yra už mažiausiai penkerių metų laikotarpius, kurie apima didelio turbulentiškumo rinkoje laikotarpius. Dėl reikšmingumo šiuo metu Luminor skaičiuoja *VaR* svyravimų parametrus tik EUR/USD pozicijoms. Dėl nereikšmingumo, išskyrus USD valiutą, EUR/USD pozicijų *VaR* svyravimo parametrai paprasčiausiai padidinami 50%.

Apskaičiuotas jautrumas užsienio valiutos kurso rizikai parodė, kad įtaka Grupei 2020 m. buvo nereikšminga ir sudarė 45 tūkst. EUR.

NUOSAVYBĖS VERTYBINIŲ POPIERIŲ IR BIRŽOS PREKIŲ KAINOS RIZIKA

Grupė neturi atviros biržos prekių pozicijos, todėl nepatiria biržos prekių kainų svyravimo rizikos.

Grupė nevykdo prekybos nuosavybės vertybiniais popieriais iš nuosavų lėšų. Tačiau Grupė turi balanse apskaitomų akcijų, kurios pripažįstamos kaip dalyvavimas atsiskaitymo sistemose, o ne kaip kokia nors investicija į akcijas. Bendroji šių akcijų vertė išaugo per metus dėl pozityvių tendencijų, susijusių su pagrindinėmis priemonėmis, nes tokios investicijos į akcijas priskiriamos investicijoms į skolos vertybinius popierius, vertinamiems tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais. Atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, naudojamas rizikos vertės (*VaR*) modelis, taikant 99 procentų pasitikėjimo lygį apimant duomenis už 2008–2020 m. laikotarpį. Papildomai taikomas 20 proc. tikrosios vertės koregavimas, turint omenyje, kad tai yra privilegijuotosios akcijos, kuriomis nėra laisvai prekiaujama. Galiausiai, kadangi akcijos Luminor balanse daugiausia denominuotos USD valiuta, atsižvelgiama ir į užsienio valiutos kursų svyravimus, kaip aprašyta pirmiau. Taikant stipraus neigiamo sukrėtimo scenarijų, dėl bendrajai akcijų vertei taikyto sukrėtimo galimas nuostolis 2020 m. pabaigoje siekia 2,7 mln. EUR.

LIKVIDUMO RIZIKA

Likvidumo rizika apibrėžiama kaip rizika, kad Grupė nesugebės laiku įvykdyti finansinių įsipareigojimų bei rizika patirti nuostolių dėl staiga sumažėjusių finansinių išteklių (pvz., finansinės krizės pasekmė gali būti uždelsti iš klientų gaunami mokėjimai) arba dėl naujų lėšų, skirtų refinansavimui, kainos padidėjimo. Likvidumo rizikos pasekmė gali būti prievolių indėlininkams ir paskolų gavėjams nevykdymas. Grupė naudoja įvairius likvidumo rodiklius, kurie padeda išmatuoti, stebėti ir kontroliuoti likvidumo riziką, įskaitant padengimo likvidžiuoju turtu rodiklį (angl. *Liquidity Coverage Ratio, LCR*), grynąjį pastovaus finansavimo rodiklį (angl. *Net Stable Funding Ratio, NSFR*) ir kitus vidinius likvidumo limitus.

Likvidumo rizika valdoma taip, kad būtų užtikrintas nuolatinis sutartinių įsipareigojimų vykdymas. Grupė yra nustačiusi išankstinio įspėjimo rodiklius, skirtus laiku nustatyti likvidumo krizes. Taip pat yra parengti verslo ir finansavimo nenumatytais atvejais planai, skirti Grupės likvidumui valdyti esant rinkos sutrikdymui. Likvidumo rizikos valdymo strategija peržiūrima bent kartą per metus arba po bet kokio reikšmingo vidaus ar išorės aplinkos, kurioje Grupė veikia, pasikeitimo.

Likvidumo rizika valdoma pasitelkiant tris gynybos linijas (angl. *lines of defence*):

- Pirmąją gynybos liniją sudaro Grupės išdo ir turto bei įsipareigojimų valdymo departamentas bei veiklos sritys. Išdo ir turto bei įsipareigojimų valdymo departamentas atsakingas už kasdienį likvidumo valdymą ir vidaus skolinimosi kainodarą (angl. *Funds Transfer Pricing, FTP*). Siekiant užtikrinti finansavimą tais atvejais, kai *Luminor* skubiai reikia grynųjų pinigų ir įprastų finansavimo šaltinių nepakanka, *Luminor* turi likvidumo atsargą, kurią sudaro centriniame banke laikomi gryniesi pinigai ir aukštos kokybės vertybiniai popieriai, kuriuos galima lengvai parduoti arba panaudoti kaip užtikrinimo priemonę finansavimo operacijoms.
- Rinkos ir likvidumo rizikos departamentas veikia kaip antroji gynybos linija ir yra atsakingas už nepriklausomą likvidumo rizikos ir pirmosios gynybos linijos priežiūrą ir kontrolę.
- Trečiąją gynybos liniją sudaro Vidaus audito funkcija, kuri yra atsakinga už nepriklausomo užtikrinimo suteikimą pirmosios ir antrosios gynybos linijų veiklai.

Likvidumo rizikos valdymas skirstomas į ilgalaikį (1 metai), trumpalaikį (nuo 1 savaitės iki 3 mėnesių) ir vienos dienos likvidumo valdymą. Trumpalaikio likvidumo valdymo tikslas – patenkinti kasdienį lėšų poreikį, kad būtų užtikrintas ECB nustatytų privalomųjų atsargų ir likvidumo reikalavimų bei vidaus likvidumo limitų laikymasis. Trumpalaikis likvidumas užtikrinamas kasdien stebint likvidumo būklę, kasdienį finansavimą ir prekybą atitinkamomis finansinėmis priemonėmis likvidumo tikslais. Ilgalaikio likvidumo rizikos valdymas vykdomas analizuojant apskaičiuotus būsimus pinigų srautus, atsižvelgiant į indėlių ir paskolų portfelio augimą bei galimus refinansavimo šaltinius.

Vertinant likvidumo riziką, atliekama likvidumo spragos analizė, atsižvelgiant į pinigų srautų terminus. Likvidumo rizika ribojama nustatant vidinius limitus likvidumo spragai. Šių limitų panaudojimas reguliariai stebimas, o limitų panaudojimo ataskaitos teikiamos Grupės valdymo organams.

Likvidumo spraga apskaičiuojama analizuojant Grupės grynojo refinansavimo padėtį vienos savaitės, vieno mėnesio ir trijų mėnesių laikotarpyje pagal įprastinės veiklos scenarijų (angl. *business as usual*). Likvidus turtas ir trumpalaikiai įsipareigojimai įtraukiami skaičiuojant atitinkamo laikotarpio (nuo 1 savaitės iki 3 mėnesių) likvidumo spragą.

LCR rodiklis apskaičiuojamas kaip kredito įstaigos likvidumo atsargos ir jos grynųjų išmokėjimų pinigų srautų santykis per 30 kalendorinių dienų nepalankiausių sąlygų laikotarpį, kuris išreiškiamas procentais. Kadangi Baltijos šalys yra Europos Sąjungos valstybės narės, *LCR* rodiklis Grupei taikomas kaip bendras Europos mastu nustatytas reikalavimas. Minimali *LCR* rodiklio riba yra 100 proc., tačiau Grupės likvidumo atsarga yra didelė ir palaikomas didesnis nei minimalus rodiklis. *LCR* rodikliu siekiama padidinti Grupės atsparumą trumpalaikiai likvidumo rizikai ir reikalaujama, kad Grupė turėtų nerizikingo turto, kuris galėtų būti lengvai realizuojamas, siekiant atlikti reikalingus išmokėjimus, atėmus įplaukas, per 30 dienų nepalankiausių sąlygų laikotarpį be centrinio banko paramos.

NSFR rodiklis apibrėžiamas kaip turimo pastovaus finansavimo sumos ir reikalaujamo pastovaus finansavimo sumos santykis per vienerių metų laikotarpį. Minimalus reikalavimas *NSFR* rodikliui yra 100 proc., tačiau Grupės likvidumo atsarga yra didelė ir palaikomas didesnis nei minimalus rodiklis.

Toliau pateikiama Grupės pagrindinių balansinių straipsnių likvidumo rizikos analizė pagal likusius mokėjimo terminus:

Balansinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d. tūkst. EUR	Iki pareikalavimo ir iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-12 mėn.	1-5 m.	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
Grynieji pinigai ir indėliai centriniuose bankuose	4 926 520	0	0	0	0	4 926 520
Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų	80 951	5 835	4 364	12 403	6	103 559
Prekybai laikomas finansinis turtas	24	73	20	1 465	1 275	2 857
Išvestinės finansinės priemonės	19 669	3 800	3 969	15 936	33	43 407
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis	0	0	0	0	140	140
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais	8 920	0	6 750	178 800	89 679	284 149
Paskolos klientams	270 190	340 489	1 658 847	3 782 019	3 379 290	9 430 835
Kitas finansinis turtas	10 226	0	0	0	0	10 226
Turto iš viso	5 316 500	350 197	1 673 950	3 990 623	3 470 423	14 801 693
Išvestinės finansinės priemonės	20 515	6 790	6 874	16 365	39	50 583
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	17 311	0	0	30 000	0	47 311
Klientų indėliai	11 101 425	214 000	451 185	48 964	6 118	11 821 692
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	0	40	101 144	1 100 048	0	1 201 232
Iš kurių: padengtosios obligacijos	0	40	0	501 985	0	502 025
Nuomos įsipareigojimai	495	991	4 347	20 893	22 946	49 672
Kiti finansiniai įsipareigojimai	14 705	0	0	0	0	14 705
Įsipareigojimų iš viso	11 154 451	221 821	563 550	1 216 270	29 103	13 185 195
Nuosavas kapitalas						
Finansinis turtas / (įsipareigojimai) grynąja verte	-5 837 951	128 376	1 110 400	2 774 353	3 441 320	1 616 498
Neatšaukiami ir atšaukiami nebalansiniai įsipareigojimai	1 779 656	0	0	0	0	1 779 656
Likvidumo spraga, atsirandanti dėl finansinių priemonių	-7 617 607	128 376	1 110 400	2 774 353	3 441 320	-163 158

Balansinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d. tūkst. EUR	Iki pareikalavimo ir iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-12 mėn.	1-5 m.	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
Grynieji pinigai ir indėliai centriniuose bankuose	2 924 019	0	0	0	0	2 924 019
Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų	139 527	214	389	1 513	2	141 645
Prekybai laikomas finansinis turtas	0	2 181	16	725	99	3 021
Išvestinės finansinės priemonės	28 839	901	4 864	24 220	393	59 217
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis	0	0	0	0	140	140
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais	0	0	45 116	117 487	65 293	227 896
Paskolos klientams*	339 420	396 790	1 955 895	4 063 073	3 467 369	10 222 547
Kitas finansinis turtas	29 113	0	0	0	0	29 113
Turto iš viso	3 460 918	400 086	2 006 280	4 207 018	3 533 296	13 607 598
Išvestinės finansinės priemonės	28 377	793	3 098	24 279	1 757	58 304
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	30 244	0	950 448	0	0	980 692
Klientų indėliai	8 739 645	545 949	868 407	76 475	4 967	10 235 443
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	0	0	0	651 716	0	651 716
Nuomos įsipareigojimai	425	851	3 761	19 030	32 984	57 051
Kiti finansiniai įsipareigojimai	45 303	0	0	0	0	45 303
Įsipareigojimų iš viso	8 843 994	547 593	1 825 714	771 500	39 708	12 028 509
Nuosavas kapitalas						
Finansinis turtas / (įsipareigojimai) grynąja verte	-5 383 076	-147 507	180 566	3 435 518	3 493 588	1 579 089
Neatšaukiami ir atšaukiami nebalansiniai įsipareigojimai	1 788 816	0	0	0	0	1 788 816
Likvidumo spraga, atsirandanti dėl finansinių priemonių	-7 171 892	-147 507	180 566	3 435 518	3 493 588	-209 727

* 2019 m. gruodžio 31 d. paskolos klientams pagal mokėjimo terminus buvo perskaičiuotos, lyginant su atskleidimais metinėje ataskaitoje už metus, pasibaigusius 2019 m. gruodžio 31 d., kad atitiktų atnaujintą skaičiavimo metodiką.

Atskleidžiama informacija apie sutartyje numatytus nediskontuotus įsipareigojimų pinigų srautus 2020 m. gruodžio 31 d.:

tūkst. EUR	Iki pareikalavimo ir iki 1 mėn.	1–3 mėn.	3–12 mėn.	1–5 metų	Daugiau kaip 5 metai	IŠ VISO
Išvestinės finansinės priemonės	20 515	6 790	6 874	16 365	39	50 583
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	17 338	0	0	29 825	0	47 163
Klientų indėliai	11 101 811	214 496	451 975	50 029	6 411	11 824 722
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	0	53	107 453	1 108 879	0	1 216 385
Iš kurių: padengtosios obligacijos	0	53	0	500 200	0	500 253
Nuomos įsipareigojimai	605	1 208	5 278	24 572	25 170	56 833
Kiti finansiniai įsipareigojimai	14 705	0	0	0	0	14 705
Įsipareigojimų iš viso	11 154 974	222 547	571 580	1 229 670	31 620	13 210 391

Atskleidžiama informacija apie sutartyje numatytus nediskontuotus įsipareigojimų pinigų srautus 2019 m. gruodžio 31 d.:

tūkst. EUR	Iki pareikalavimo ir iki 1 mėn.	1–3 mėn.	3–12 mėn.	1–5 metų	Daugiau kaip 5 metai	IŠ VISO
Išvestinės finansinės priemonės	28 377	793	3 098	24 279	1 757	58 304
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	30 244	0	956 458	0	0	986 702
Klientų indėliai	8 739 645	546 625	872 496	78 183	5 117	10 242 066
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	0	0	10 067	662 961	0	673 028
Nuomos įsipareigojimai	546	1 091	4 804	23 523	38 346	68 310
Kiti finansiniai įsipareigojimai	45 303	0	0	0	0	45 303
Įsipareigojimų iš viso	8 844 115	548 509	1 846 923	788 946	45 220	12 073 713

Nebalansiniai straipsniai

Toliau pateikiama nebalansinių straipsnių nominalia verte analizė pagal likusius mokėjimo terminus:

2020 m. gruodžio 31 d. tūkst. EUR	Iki pareikalavimo ir iki 1 mėn.	1–3 mėn.	3–12 mėn.	1–5 metų	Daugiau kaip 5 metai	IŠ VISO
Kreditavimo įsipareigojimai	1 199 076	0	0	0	0	1 199 076
Finansinės garantijos	433 502	0	0	0	0	433 502
Įvykdymo garantijos	147 078	0	0	0	0	147 078
Iš viso	1 779 656	0	0	0	0	1 779 656

2019 m. gruodžio 31 d. tūkst. EUR	Iki pareikalavimo ir iki 1 mėn.	1–3 mėn.	3–12 mėn.	1–5 metų	Daugiau kaip 5 metai	IŠ VISO
Kreditavimo įsipareigojimai	973 491	0	0	0	0	973 491
Finansinės garantijos	502 330	0	0	0	0	502 330
Įvykdymo garantijos*	98 372	0	0	0	0	98 372
Iš viso	1 574 193	0	0	0	0	1 574 193

* Palyginamieji skaičiai buvo pakeisti dėl perklasifikavimo

Likvidumo atsarga ir užtikrinimo priemonių valdymas

Pagrindinė likvidumo atsargos dalis yra laikoma centrinio banko sąskaitose, kuriose Grupės laikoma lėšų suma buvo 4803 mln. EUR 2020 m. gruodžio pabaigoje. Ši atsarga gali būti panaudota bet kuriuo metu, kai atsiranda poreikis. Be lėšų centrinio banko sąskaitose likvidumo atsarga apima ir 275 mln. EUR vertės likvidumui palaikyti skirtų obligacijų portfelį (neįskaitant rinkų turto pagal vidinį likvidumo atsargos apibrėžimą), kurį daugiausia sudaro Baltijos šalių vyriausybės išleisti skolos vertybiniai popieriai.

Likvidumo atsargą padeda palaikyti su akcininkais DNB Bank ASA ir Nordea Bank Abp sudaryta sutartis dėl finansavimo. Kartu su galimybe leisti padengtas obligacijas ši sutartis labai sumažina finansavimo likvidumo rizikos tikimybę, kurią gali sukelti staigus indėlių sumažėjimas, finansavimosi rizika (terminų pratęsimas ir naujos paskolos), neplanuoti išmokėjimai, susiję su nebalansiniais įsipareigojimais, ir teisinės rizikos (pvz., negalėjimas sutelkti finansavimo dėl teisinių apribojimų). Šioje sutartyje numatytas reikalavimas dėl užtikrinimo priemonių, nes ši paskola yra užtikrinama turtu, pirmiausia būsto paskolomis. Grupė dalyvauja ECB Eurosistemos atvirosios rinkos operacijose. Grupė naudoja ECB tikslinėmis ilgesnės trukmės refinansavimo operacijomis (angl. *Targeted Long Term Refinancing Operations, TLTRO*), kurioms taip pat reikalingos užtikrinimo priemonės. Kitas suvaržymų šaltinis – išleistos padengtosios obligacijos. Suvaržymai, kylantys dėl įkeisto turto, yra stebimi ir įtraukiami į ataskaitas. Užtikrinimo priemonės valdomos stebint reikalavimų, nustatytų kiekvienos rūšies užtikrinimo priemonėms, vykdymą.

Rizikų koncentracija

Šalies rizika – tai rizika, kurios atsiradimas šalyje gali turėti tiesioginės neigiamos įtakos Grupei, kai sumažėja Grupės vertė, arba netiesioginės įtakos dėl skolininko galimybių įvykdyti įsipareigojimus Grupei. Paprastai tokia rizika yra susijusi su toliau išvardytais įvykiais (tačiau tuo neapsiribojant): valstybės įvykiai, tokie kaip įsipareigojimų neįvykdymas arba restruktūrizavimas, politiniai įvykiai, tokie kaip užginčyti rinkimai, valiutų judėjimo apribojimai, ne rinkos valiutos konvertavimas, regioniniai konfliktai, ekonominių krizių išplitimas dėl kitų įvykių, tokių kaip valstybės įsipareigojimų neįvykdymo klausimai arba regioninė sumaištis, bankų ir valiutų krizės ir stichinės gamtos nelaimės.

Reikalaujama nustatyti šalies limitus, kai Bankas įgyja valstybės skolą, prisiima šalies vyriausybės kompensuojamą riziką arba nustato kredito limitus užsienio finansų įstaigoms. Šalies limitai nenustatomi ES ir EBPO valstybių pozicijoms, kurios yra įvertintos BBB (S&P, Fitch) arba Baa2 (Moody's) ar geresniais reitingais, ir mūsų šalių vidaus rinkoms.

Turto ir įsipareigojimų geografinė koncentracija

2020 m. gruodžio 31 d. tūkst. EUR	Grynieji pinigai*	Paskolos klientams	Kitas turtas	Turto iš viso	Mokėtinos sumos kredito įstaigoms	Mokėtinos sumos klientams	Išleisti skolos vertybiniai popieriai	Kiti įsipareigojimai	Įsipareigojimų iš viso
Lietuva	3 327 053	4 157 296	192 394	7 676 743	37 083	6 913 638	0	47 006	6 997 727
Latvija	630 898	2 622 952	139 669	3 393 519	2 040	2 794 694	0	43 672	2 840 406
Estija	968 754	2 408 065	63 012	3 439 831	3 144	1 905 849	0	44 924	1 953 917
Jungtinė Karalystė	5 468	13 211	226	18 905	0	33 618	1 201 232	773	1 235 623
Suomija	23 437	15 555	9 099	48 091	1	20 293	0	23 840	44 134
Liuksemburgas	0	79 412	175	79 587	0	442	0	1	443
Norvegija	18 933	5 530	9 690	34 153	59	2 082	0	18 890	21 031
Kipras	0	32 195	0	32 195	0	22 250	0	1	22 251
Šveicarija	0	34 755	11	34 766	0	7 068	0	0	7 068
Airija	50	4 497	12 477	17 024	0	14 390	0	3 567	17 957
Kita	55 486	57 367	36 436	149 289	4 984	107 368	0	5 959	118 311
Iš viso	5 030 079	9 430 835	463 189	14 924 103	47 311	11 821 692	1 201 232	188 633	13 258 868

* Grynieji pinigai ir lėšos centriniame banke, paskolos ir gautinos sumos iš kredito įstaigų

2019 m. gruodžio 31 d. tūkst. EUR	Grynieji pinigai*	Paskolos klientams	Kitas turtas	Turto iš viso	Mokėtinų sumų kredito įstaigoms	Mokėtinų sumų klientams	Išleisti skolos vertybiniai popieriai	Kiti įsipareigojimai	Įsipareigo- jimų iš viso
Lietuva	1 590 214	4 477 427	203 397	6 271 038	63 217	5 078 810	0	63 790	5 205 817
Latvija	973 542	2 795 864	110 376	3 879 782	2 484	2 821 581	0	96 662	2 920 727
Estija	361 244	2 684 280	54 086	3 099 610	2 766	1 923 977	1 408	52 719	1 980 870
Jungtinė Karalystė	4 349	14 347	270	18 966	0	7 734	650 308	794	658 836
Norvegija	5 356	6 630	40 676	52 662	453 272	2 185	0	9 777	465 234
Švedija	10 312	5 842	83	16 237	458 069	3 167	0	2 234	463 470
Airija	0	4 463	4 593	9 056	0	146 004	0	3 582	149 586
Suomija	72 218	16 572	7 801	96 591	884	21 802	0	7 937	30 623
Kipras	0	40 674	0	40 674	0	67 119	0	2	67 121
Liuksemburgas	0	71 559	186	71 745	0	616	0	5	621
Kita	48 429	104 889	28 985	182 303	0	162 448	0	1 042	163 490
Iš viso	3 065 664	10 222 547	450 453	13 738 664	980 692	10 235 443	651 716	238 544	12 106 395

* Grynieji pinigai ir lėšos centriniame banke, paskolos ir gautinos sumos iš kredito įstaigų

Ekonominės veiklos sektoriai

Lentelėje pateikiamos paskolos klientams jų balansinėmis vertėmis pagal klientų ekonominės veiklos sektorius.

Grynieji pinigai ir paskolos centriniam bankui, kredito įstaigoms ir klientams

Grupė	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Pinigai kasoje	123 809	140 518
Centriniai bankai	4 802 711	2 783 501
Kredito įstaigos	103 559	141 645
Finansų įstaigos	132 042	29 255
Viešasis sektorius	138 585	174 715
Privatūs klientai	5 391 442	5 606 413
Verslo klientai	3 768 766	4 412 164
Žemės ūkis, miškininkystė, žuvininkystė	272 289	337 080
Kasyba ir karjerų eksploatavimas	13 536	23 658
Apdirbamoji pramonė	456 166	571 675
Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	117 896	132 176
Vandens tiekimas	27 489	31 948
Statyba	151 621	197 785
Didmeninė ir mažmeninė prekyba	705 830	937 197
Transportas ir saugojimas	308 261	394 660
Apgyvadinimo ir maitinimo paslaugų veikla	46 388	48 768
Informacija ir ryšiai	17 906	26 558
Nekilnojamojo turto operacijos	1 161 620	1 132 767
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	179 861	210 089
Administracinė ir aptarnavimo veikla	189 986	209 227
Viešasis administravimas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	91	5 358
Švietimas	5 091	7 106
Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	20 157	21 432
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	11 398	13 607
Kitos paslaugos	83 180	111 073
Iš viso	14 460 914	13 288 211

VEIKLOS TĘSTINUMO PAGRINDAS

Banko ir Grupės vadovybė yra tvirtai įsitikinusi dėl stabilios ir subalansuotos veiklos perspektyvos ir tuo remdamasi parengė šias finansines ataskaitas, vadovaudamasi veiklos tęstinumo principu.

6. GRYNOSIOS PALŪKANŲ PAJAMOS

tūkst. EUR	2020 m.	2019 m.
<i>Palūkanų pajamos, apskaičiuotos taikant efektyvios palūkanų normos metodą</i>		
Amortizuota savikaina vertinamos paskolos klientams	225 482	241 217
Indėliai kituose bankuose	692	3 548
Palūkanų pajamų, apskaičiuotų taikant efektyvios palūkanų normos metodą, iš viso	226 174	244 765
<i>Kitos panašios pajamos</i>		
Finansinė nuoma (lizingas)	46 460	56 045
Kitos palūkanos	1 128	867
Kitų panašių pajamų iš viso	47 588	56 912
Palūkanų ir panašių pajamų iš viso	273 762	301 677
<i>Palūkanų sąnaudos</i>		
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai *	-15 003	-14 760
Klientų indėliai	-8 216	-15 317
Apsidraudimo veiklos įtaka	-488	1 221
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	-9 800	-8 382
Kita**	-13 325	-10 287
Palūkanų sąnaudų iš viso	-46 832	-47 525
Grynosios palūkanų ir panašios pajamos	226 930	254 152

*Apima už lėšas centriniame banke sumokėtas palūkanas, kurios 2020 m. sudarė 12 138 tūkst. EUR ir 2019 m. sudarė 10 165 tūkst. EUR.

** Apima palūkanų sąnaudas už buvusių patronuojančiųjų bankų finansavimo nebalansinį kreditavimo įsipareigojimą, kurios 2020 m. sudarė 10 581 tūkst. EUR, o 2019 m. – 3 441 tūkst. EUR (žr. 32 pastabą).

Geografinis pajamų pasiskirstymas (pagal pajamų šaltinio šalį)

tūkst. EUR	2020 m.	2019 m.
Estija	69 478	80 064
Latvija	86 833	97 298
Lietuva	117 451	124 315
Palūkanų ir panašių pajamų iš viso	273 762	301 677

7. GRYNOSIOS PASLAUGŲ IR KOMISINIŲ PAJAMOS

tūkst. EUR	2020 m.			2019 m.		
	Per laikotarpį	Tam tikru momentu (PIT)	Iš viso	Per laikotarpį	Tam tikru momentu (PIT)	Iš viso
Kortelės	8 892	23 549	32 441	11 080	28 391	39 471
Kreditavimo produktai	2 780	2 642	5 422	3 915	4 242	8 157
Kasdienės bankininkystės planai	14 181	0	14 181	11 358	0	11 358
Indėlių produktai ir grynųjų pinigų valdymas	3 088	13 198	16 286	4 015	15 042	19 057
Draudimas	0	4 194	4 194	0	3 573	3 573
Investicijos	1 686	2 207	3 893	2 110	911	3 021
Kitos grynosios komisinių pajamos	206	1 208	1 413	250	2 637	2 887
Pensijos	9 804	-48	9 756	9 933	23	9 956
Prekybos finansavimas	7 427	860	8 287	7 602	746	8 347
Paslaugų ir komisinių pajamų iš viso	48 064	47 810	95 873	50 263	55 565	105 827
Kortelės			-17 204			-23 117
Kreditavimo produktai			-183			-1 360
Indėlių produktai ir grynųjų pinigų valdymas			-2 527			-2 332
Investicijos			-1 262			-807
Kitos grynųjų komisinių pajamos			-464			4
Pensijos			-573			-748
Prekybos finansavimas			-20			-81
Paslaugų ir komisinių sąnaudų iš viso			-22 233			-28 441
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos			73 640			77 386

Toliau pateikiamos paslaugų ir komisinių pajamos pagal segmentus:

tūkst. EUR	2020 m.				2019 m.			
	Verslo bankininkystė	Mažmeninė bankininkystė	Kita	Iš viso	Verslo bankininkystė	Mažmeninė bankininkystė	Kita	Iš viso
Kortelės	5 026	27 405	9	32 440	6 724	32 092	655	39 471
Kreditavimo produktai	4 588	947	-113	5 422	5 851	1 371	936	8 158
Kasdienės bankininkystės planai	234	13 944	3	14 181	290	11 066	3	11 359
Indėlių produktai ir grynųjų pinigų valdymas	7 437	8 267	581	16 285	8 695	9 442	920	19 057
Draudimas	1154	2 870	169	4 193	1 466	1 272	835	3 573
Investicijos	1 054	1 859	980	3 893	1 053	1 536	431	3 020
Kitos grynosios komisinių pajamos	498	716	202	1 416	627	1 539	720	2 886
Pensijos	48	9 708	0	9 756	8	9 948	0	9 956
Prekybos finansavimas	8 036	146	105	8 287	8 192	137	18	8 347
Paslaugų ir komisinių pajamų iš viso	28 075	65 862	1 936	95 873	32 906	68 403	4 518	105 827

Geografinis pajamų pasiskirstymas (pagal pajamų šaltinio šalį)

tūkst. EUR	2020 m.	2019 m.
Estija	15 269	18 104
Latvija	28 931	32 128
Lietuva	51 673	55 595
Paslaugų ir komisinių pajamų iš viso	95 873	105 827

8. PERSONALO SĄNAUDOS

tūkst. EUR	2020 m.	2019 m.
Darbo užmokestis	-80 398	-88 434
Socialinio draudimo įmokų sąnaudos	-13 974	-14 588
Su darbuotojais susijusios netiesioginės sąnaudos (atranka, mokymai)	-5 502	-7 954
Įmokos į pensijų fondus	-326	-320
Iš viso	-100 200	-111 296

Socialinio draudimo įmokos apima įmokas į valstybinius pensijų fondus. Grupė neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo atlikti pensijų ar kitus panašius mokėjimus, išskyrus socialinio draudimo įmokas.

9. KITOS ADMINISTRACINĖS SĄNAUDOS

tūkst. EUR	2020 m.	2019 m.
Su IT susijusios sąnaudos	-106 421	-93 669
Konsultacijų ir profesinių paslaugų sąnaudos	-19 894	-24 739
Reklamos ir rinkodaros sąnaudos	-3 049	-4 263
Nekilnojamo turto sąnaudos	-5 167	-9 194
Mokesčiai ir rinkliavos	-8 051	-14 135
Kelionių sąnaudos	-526	-1 708
Kitos sąnaudos*	-19 990	-17 641
Iš viso	-163 098	-165 349

* Kitos sąnaudos daugiausia apima išlaidas, susijusias su inkasavimo paslaugomis, informacijos paslaugomis, pašto, transporto ir kitomis paslaugomis.

Kitų administracinių sąnaudų sumažėjimą daugiausia lėmė mažesnės nekilnojamojo turto, kelionių, rinkodaros ir kitos sąnaudos. Šį sumažėjimą reikšminga dalimi kompensavo nenumatytų sąnaudų, kurios yra IT ir konsultavimo sąnaudų dalis, padidėjimas. 2020 m. nenumatytų išlaidų iš viso buvo 102 558 tūkst. EUR, o 2019 m. bendra nenumatytų išlaidų suma buvo lygi 91 814 tūkst. EUR. Didžiąją nenumatytų sąnaudų dalį sudarė IT sąnaudos. Visų nenumatytų sąnaudų dalis, pripažinta kaip kitos administracinės sąnaudos, sudarė 89 559 tūkst. EUR 2020 m. ir 76 700 tūkst. EUR 2019 m.

10. KITOS VEIKLOS PAJAMOS

tūkst. EUR	2020 m.	2019 m.
Pelnas (nuostoliai) dėl ilgalaikio turto pardavimo	1 436	624
Pelnas (nuostoliai) dėl investicinio turto pardavimo	54	959
Pelnas (nuostoliai) dėl investicinio turto nuomos	-9	292
Pelnas (nuostoliai) dėl patrunuojamųjų ir asocijuotųjų įmonių pardavimo*	-500	8 962
Atgautos ankstesniojo laikotarpio sąnaudos	290	1 026
Dividendų pajamos	64	90
Kitos veiklos pajamos**	5 071	5 886
Iš viso	6 406	17 839

* 2019 m. vasario 1 d. Luminor pardavė patrunuojamąją nekilnojamojo turto tarpininkavimo paslaugų įmonę Luminor būstas UAB (Lietuva) bendrovei Resolution Holding. 2019 m. liepos 3 d. Luminor pardavė patrunuojamąją turto holdingo įmonę SIA Skanstes 12 (Latvija) investicinei bendrovei Colonna.

** Į kitas veiklos pajamas įtrauktas pagal lizingą perimto turto pardavimas

11. GRYNIEJI PINIGAI IR LĖŠOS CENTRINIUIOSE BANKUOSE

tūkst. EUR	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Pinigai kasoje	123 809	140 518
Lėšos centriniuose bankuose	4 802 711	2 783 501
Iš viso	4 926 520	2 924 019
iš kurių privalomojo rezervo reikalavimas	112 254	112 800

12. GAUTINOS SUMOS IŠ KITŲ KREDITO ĮSTAIGŲ

tūkst. EUR	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Indėliai iki pareikalavimo	70 556	137 466
Paskolos	39	58
Grynųjų pinigų užtikrinimo priemonė*	32 980	4 130
Iš viso	103 575	141 654
Atidėjiny	-16	-9
Iš viso	103 559	141 645

* Grynųjų pinigų užtikrinimo priemonė kitose kredito įstaigose yra laikoma siekiant padengti *Luminor* išvestinių priemonių portfelio neigiamą vertę. Pagal Estijos įstatymus neleidžiama atlikti grynųjų pinigų užtikrinimo priemonių ir su išvestinėmis priemonėmis susijusių išmokėjimų užskaitos. Informacija apie finansines priemones, kurioms taikomas užskaita, vykdytinės pagrindinės tarpusavio užskaitos sutartys ir panašūs susitarimai, papildomai atskleidžiama 30 pastaboje.

13. IŠVESTINĖS FINANSINĖS PRIEMONĖS

Bankas sudaro išvestinių finansinių priemonių sandorius su verslo klientais ir bankais. Šie sandoriai daugiausia apima palūkanų normos apskaitos sandorius, viršutinės ir apatinės ribų intervalo ir viršutinės ribos nustatymo sandorius.

tūkst. EUR	Nominali vertė	Tikroji vertė	
		Turtas	Įsipareigojimai
2020 m. gruodžio 31 d.			
Prekybai laikomos išvestinės finansinės priemonės			
Su palūkanų norma susijusios sutartys	2 879 408	13 083	11 451
Su valiuta susijusios sutartys	1 147 140	28 787	37 668
Su biržos prekėmis susijusios sutartys	12 838	1 537	1 464
Iš viso	4 039 386	43 407	50 583
2019 m. gruodžio 31 d.			
Prekybai laikomos išvestinės finansinės priemonės			
Su palūkanų norma susijusios sutartys	2 958 510	11 599	11 254
Su valiuta susijusios sutartys	1 419 244	47 128	46 740
Su biržos prekėmis susijusios sutartys	18 726	490	310
Iš viso	4 396 480	59 217	58 304

APSIDRAUDIMO VEIKLA

Tikrosios vertės apsidraudimo sandoris

2020 m. gruodžio 31 d. Grupė buvo sudariusi du palūkanų normų apsikaitimo sandorius, susietus su išleistomis pirmajomis obligacijomis:

- 300 mln. EUR sandorį, pagal kurį Grupė gauna 1,375 proc. fiksuotą palūkanų normą ir moka kintamą palūkanų normą, kuri yra lygi 3 mėn. EURIBOR + 1,732 proc. nuo nominalios sumos. Šio palūkanų normų apsikaitimo sandorio data yra 2019 m. birželio 11 d., įsigaliojimo data – 2019 m. birželio 21 d., o termino pabaigos data – 2022 m. spalio 21 d.;
- 300 mln. EUR sandorį, pagal kurį Grupė gauna 0,792 proc. fiksuotą palūkanų normą ir moka kintamą palūkanų normą, kuri yra lygi 6 mėn. EURIBOR + 1,2888 proc. nuo nominalios vertės. Šio palūkanų normų apsikaitimo sandorio data yra 2020 m. lapkričio 25 d., įsigaliojimo data – 2020 m. gruodžio 3 d., o termino pabaigos data – 2023 m. gruodžio 3 d.

2020 m. gruodžio 31 d. Grupė buvo sudariusi vieną palūkanų normų apsikaitimo sandorį, susietą su išleistomis padengtosiomis obligacijomis:

- 500 mln. EUR sandorį, pagal kurį Grupė gauna 0,01 proc. fiksuotą palūkanų normą ir moka kintamą palūkanų normą, kuri yra lygi 6 mėn. EURIBOR + 0,289 proc. Šio palūkanų normų apsikaitimo sandorio data yra 2020 m. kovo 4 d., įsigaliojimo data – 2020 m. kovo 11 d., o termino pabaigos data – 2025 m. kovo 11 d.

Du ankstesni palūkanų normų apsikaitimo sandoriai – 150 mln. EUR ir 200 mln. EUR vertės – buvo užbaigti 2020 m. gruodžio mėn. vykdant pirmųjų obligacijų atpirkimą.

Tarp apdraustojo objekto ir apsidraudimo priemonių egzistuoja ekonominiai ryšiai, nes palūkanų normų apsikaitimo sandorių sąlygos atitinka fiksuotos palūkanų normos paskolos sąlygas (t. y. nominali suma, grąžinimo terminas ir perskaičiavimo datos). Apsidraudimo ryšiams Grupė yra nustačiusi 1:1 apsidraudimo santykį, nes palūkanų normų apsikaitimo sandorių pagrindinė rizika yra tokia pati, kaip ir apdraustosios rizikos komponentas. Siekdamą įvertinti apsidraudimo veiksmingumą, Grupė taiko hipotetinės išvestinės priemonės metodą ir lygina apsidraudimo priemonės tikrosios vertės pasikeitimą su apdraustajai rizikai priskiriamo apdraustojo objekto tikrosios vertės pasikeitimu.

Teorinės apsidraudimo sandorio neveiksmingumo priežastys yra šios:

- apdraustajam objektui ir apsidraudimo priemonei diskontuoti taikomos skirtingos palūkanų normos kreivės;
- pinigų srautų iš apdraustojo objekto ir apsidraudimo priemonės laiko skirtumai, taip pat skirtingai skaičiuojamos dienos;
- skirtingas sandorio šalių kredito rizikos poveikis apsidraudimo priemonės ir apdraustojo objekto tikrosios vertės pasikeitimams.

2020 m. gruodžio 31 d.	Nominali vertė tūkst. EUR	Balansinė vertė tūkst. EUR	Finansinės būklės ataskaitos straipsniai
Palūkanų normų apsikaitimo sandoriai	1 100 000	5 264	Turtas: Išvestinės finansinės priemonės *

2019 m. gruodžio 31 d.	Nominali vertė tūkst. EUR	Balansinė vertė tūkst. EUR	Finansinės būklės ataskaitos straipsniai
Palūkanų normų apsikaitimo sandoriai	650 000	1 898	Turtas: Išvestinės finansinės priemonės *

* Apsidraudimo neveiksmingumas buvo akivaizdžiai nereikšmingas

14. PASKOLOS KLIENTAMS

tūkst. EUR	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Finansų įstaigos	132 524	29 378
Viešasis sektorius	138 599	174 732
Verslo klientai	3 846 885	4 523 201
-Paskolos	2 823 103	3 156 365
-Lizingas	842 898	1 088 325
-Faktoringas	180 884	278 511
Privatūs klientai	5 449 706	5 680 911
-Būsto paskolos	4 614 261	4 689 319
-Lizingas	454 272	533 611
-Vartojimo ir kredito kortelių paskolos	106 307	132 862
-Kitos paskolos	274 866	325 119
Vertės sumažėjimas	-136 879	-185 675
Paskolų klientams iš viso	9 430 835	10 222 547
Gautinos sumos iš klientų, registruotų Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje	9 188 313	9 957 570
Gautinos sumos iš klientų, registruotų ES (išskyrus Estiją, Latviją ir Lietuvą)	175 644	200 921
Gautinos sumos iš klientų, registruotų kitose šalyse	66 878	64 056
Paskolų klientams iš viso	9 430 835	10 222 547

Atidėjinių kredito nuostoliams ir paskolų klientams bendrųjų balansinių verčių pokyčių suvestinė pateikta 5 pastaboje.

Investicijos į finansinę nuomą (lizingą) bendrąja ir grynąja vertėmis

tūkst. EUR	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Investicija bendrąja verte	1 381 551	1 742 505
Per pirmus metus	507 143	577 459
Per antrus metus	391 433	489 593
Per trečius metus	272 762	348 935
Per ketvirtus metus	128 970	225 889
Per penktus metus	70 635	80 959
Po penkerių metų	10 608	19 670
Neuždirbtos būsimos finansinės pajamos iš finansinės nuomos (lizingo)	-59 999	-73 548
Per pirmus metus	-21 974	-23 565
Per antrus metus	-19 667	-24 913
Per trečius metus	-11 016	-14 658
Per ketvirtus metus	-5 057	-7 188
Per penktus metus	-1 948	-2 366
Po penkerių metų	-337	-858
Investicija grynąja verte	1 321 553	1 668 957
Per pirmus metus	485 170	553 894
Per antrus metus	371 766	464 680
Per trečius metus	261 746	334 277
Per ketvirtus metus	123 913	218 701
Per penktus metus	68 687	78 593
Po penkerių metų	10 271	18 812

Sandorio šalys paskirstytos pagal finansinės atskaitomybės (angl. *FINREP*) principus. Bendros pozicijų sumos nesikeitė.

15. FINANSINIS TURTA, VERTINAMAS TIKRAJA VERTE, KURIOS PASIKEITIMAS PRIPAŽIŠTAMAS PELNU ARBA NUOSTOLIAIS

tūkst. EUR	Tikroji vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	Tikroji vertė 2019 m. gruodžio 31 d.
Skolos vertybiniai popieriai		
Valdžios sektorius	251 143	195 989
Kredito įstaigos	24 085	15 023
Kitos finansų įmonės	6 239	12 851
Skolos vertybinių popierių iš viso	281 467	223 863
Nuosavi valdomi pensijų fondai	2 682	4 033
Finansinio turto, vertinamo tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, iš viso	284 149	227 896

Dėl apskaitymo neatitikimų skolos vertybiniai popieriai, laikomi likvidumo tikslais, buvo priskirti turto, vertinamo tikrąja verte, jos pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, grupei (2020 m. gruodžio 31 d. likutis – 275 228 tūkst. EUR, 2019 m. gruodžio 31 d. likutis – 211 012 tūkst. EUR). Grupė perka išvestines finansines priemones (palūkanų normų apsikeitimo sandoriai), siekdama ekonominiu požiūriu apsidrausti nuo skolos vertybinių popierių tikrosios vertės pokyčių rizikos. Išvestinės priemonės įtrauktos į laikomų prekybai portfelių, vertinamą tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, todėl siekiant išvengti arba reikšmingai sumažinti apskaitymo neatitikimų atvejus, skolos vertybiniai popieriai yra priskiriami vertinamiems tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais.

Tikrosios vertės pasikeitimas per metus su atitinkamais sukauptais pasikeitimais, priskiriamais kredito rizikos pasikeitimams, kurie sudaro 3 525 tūkst. EUR 2020 m. (2019 m. – 271 tūkst. EUR), buvo nustatyti taikant į TKN vertinimo modelį panašų metodą. Kredito rizika, priskiriama sukauptiems pasikeitimams, yra artima nuliui.

16. KITAS TURTAS

tūkst. EUR	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Mokesčiai		
Atgautinas PVM	589	2 127
Kiti mokesčiai	137	377
	726	2 504
Sukauptos pajamos ir ateinančių laikotarpių sąnaudos		
Gautinos sumos ir sukauptos pajamos	22 244	10 955
Iš anksto apmokėtos sąnaudos	10 620	17 415
	32 864	28 370
Kitas turtas		
Perimtas turtas*	1 647	2 845
Kita**	6 338	10 508
	7 985	13 353
Kitas finansinis turtas		
Pervedimai kelyje	11 999	29 113
	11 999	29 113
Kito turto iš viso	53 574	73 340

* Dėl nuomos sutarčių nutraukimo konfiskuotas turtas bus realizuojamas bendradarbiaujant su partneriais.

** Kita apima veikloje naudojamą turtą.

17. INVESTICIJOS Į ASOCIJUOTĄSIAS IR PATRONUOJAMĄSIAS ĮMONES

17.1 INVESTICIJOS Į ASOCIJUOTĄSIAS ĮMONES

tūkst. EUR	2020 m.	2019 m.
Balansinė vertė metų pradžioje	5 639	6 256
Ataskaitinių metų pelno dalis	972	1 066
Dividendai	-732	-1 663
Potencialus pelno mokestis nuo būsimų dividendų (ankstesnieji laikotarpiai)	-580	0
Vertės sumažėjimas	-7	-20
Balansinė vertė metų pabaigoje	5 292	5 639

2020 m.	Buveinės šalis	Nuosavas kapitalas	Grynasis pelnas (nuostoliai) už metus*	Akcinio kapitalo dalis, %	Balansinė vertė
UAB ALD Automotive	LT	7 288	505	25	1 822
ALD Automotive Eesti AS	EE	6 600	400	25	1 409
SIA ALD Automotive	LV	9 743	460	25	1 996
SIA Kredītinformācijas Birojs	LV	278	2	22,6	65
Iš viso					5 292

* Luminor tenkanti asocijuotųjų įmonių pelno dalis.

2019 m.	Buveinės šalis	Nuosavas kapitalas	Grynasis pelnas (nuostoliai) už metus*	Akcinio kapitalo dalis, %	Balansinė vertė
UAB ALD Automotive	LT	9 320	415	25	1 766
ALD Automotive Eesti AS	EE	6 085	292	25	1 639
SIA ALD Automotive	LV	8 875	360	25	2 164
SIA Kredītinformācijas Birojs	LV	268	-33	22,6	70
Iš viso					5 639

* Luminor tenkanti asocijuotųjų įmonių pelno dalis.

17.2 INVESTICIJOS Į PATRONUOJAMĄSIAS ĮMONES

tūkst EUR	Buveinės šalis	Akcinio kapitalo dalis 2020 m. gruodžio 31 d.	Akcinio kapitalo dalis 2019 m. gruodžio 31 d.
Luminor Liising AS	Estija	100%	100%
Luminor Pensions Estonia AS	Estija	100%	100%
Promano Est OÜ	Estija	100%	100%
Luminor Asset Management IPAS	Latvija	100%	100%
Luminor Finance SIA	Latvija	100%	100%
Luminor Latvijas atklātais pensiju fonds AS	Latvija	100%	100%
Luminor Līzings SIA	Latvija	100%	100%
Luminor Līzings Latvija SIA	Latvija	100%	100%
Promano Lat SIA	Latvija	100%	100%
Realm SIA	Latvija	100%	100%
Salvus SIA	Latvija	100%	100%
Salvus 2 SIA	Latvija	100%	100%
Salvus 3 SIA	Latvija	100%	100%
Salvus 4 SIA	Latvija	100%	100%
Salvus 6 SIA	Latvija	100%	100%
Trioleta SIA*	Latvija	100%	100%
Baltic Īpašums SIA**	Latvija	100%	100%
Luminor Investīciju Valdymas UAB	Lietuva	100%	100%
Luminor Lizingas UAB	Lietuva	100%	100%
Gēlužės projektoi UAB***	Lietuva	0%	100%
Industrius UAB	Lietuva	100%	100%
Intractus UAB	Lietuva	100%	100%
Promano Lit UAB	Lietuva	100%	100%
Recurso UAB	Lietuva	100%	100%

* 99,92826 proc. SIA Trioleta (likviduojama) akcinio kapitalo priklauso Luminor Bank AS; 0,07174 proc. priklauso SIA Realm (likviduojamai).

** 100 % Baltic Īpašums SIA (likviduojama) priklauso SIA Realm (likviduojamai).

*** Gēlužės projektoi UAB buvo likviduota 2020 m. rugpjūčio 25 d.

18. NEMATERIALUSIS TURTAS

tūkst. EUR	Prestižas	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
Įsigijimo savikaina 2018 m. gruodžio 31 d.	351	29 330	29 681
Įsigytas turtas	0	3 666	3 666
Perleistas ir (ar) nurašytas turtas	0	-798	-798
Įsigijimo savikaina 2019 m. gruodžio 31 d.	351	32 198	32 549
Įsigytas turtas	0	1 668	1 668
Perleistas ir (ar) nurašytas turtas	0	-1 040	-1 040
Įsigijimo savikaina 2020 m. gruodžio 31 d.	351	32 826	33 177
Sukaupta amortizacija ir vertės sumažėjimas 2018 m. gruodžio 31 d.	0	-22 267	-22 267
Amortizacija	0	-2 159	-2 159
Perleistas ir (ar) nurašytas turtas	0	76	76
Sukaupta amortizacija ir vertės sumažėjimas 2019 m. gruodžio 31 d.	0	-24 350	-24 350
Amortizacija	0	-2 211	-2 211
Perleistas ir (ar) nurašytas turtas	0	556	556
Vertės sumažėjimas per metus*	0	-505	-505
Sukaupta amortizacija ir vertės sumažėjimas 2020 m. gruodžio 31 d.	0	-26 510	-26 510
Balansinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	351	7 848	8 199
Balansinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	351	6 316	6 667

*Turto vertės sumažėjimas dėl Estijos finansuojamų pensijų įstatymo pakeitimo

19. ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS IR NAUDOJIMO TEISE VALDOMAS TURTAS

tūkst. EUR	Nekilnoj amasis turtas	Įrengimai	Naudojimo teise valdomas turtas		Naudojimo teise valdomo turto iš viso	Iš viso
			Nekilnoja masis turtas	Kitas turtas		
Įsigijimo savikaina 2018 m. gruodžio 31 d.	13 981	36 082	0	0	0	50 063
16-ojo TFAS taikymo įtaka 2019 m. sausio 1 d.	0	0	30 529	164	30 693	30 693
Įsigijimo savikaina 2019 m. sausio 1 d.	13 981	36 082	30 529	164	30 693	80 756
Įsigytas turtas	297	5 412	31 390	1	31 391	37 100
Perleistas ir (ar) nurašytas turtas	-10 094	-11 764	-1 968	-63	-2 031	-23 889
Įsigijimo savikaina 2019 m. gruodžio 31 d.	4 184	29 730	59 951	102	60 053	93 967
Įsigytas turtas	888	3 326	924	0	924	5 138
Perleistas ir (ar) nurašytas turtas	-4 478	-4 814	-2 659	-75	-2 734	-12 026
Įsigijimo savikaina 2020 m. gruodžio 31 d.	594	28 242	58 216	27	58 243	87 079
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas 2018 m. gruodžio 31 d.	-7 418	-26 262	0	0	0	-33 680
Nusidėvėjimas	-642	-4 332	-5 989	-50	-6 039	-11 013
Perleistas ir (ar) nurašytas turtas	6 834	10 996	368	0	368	18 198
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas 2019 m. gruodžio 31 d.	-1 226	-19 598	-5 621	-50	-5 671	-26 495
Nusidėvėjimas	-48	-3 821	-6 010	-6	-6 016	-9 885
Perleistas ir (ar) nurašytas turtas	1 547	4 314	58	29	87	5 948
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas 2020 m. gruodžio 31 d.	273	-19 105	-11 573	-27	-11 600	-30 432
Balansinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	2 958	10 132	54 330	52	54 382	67 472
Balansinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	867	9 137	46 643	0	46 643	56 647

Toliau pateikiamos nuomos įsipareigojimų balansinės vertės ir jų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį:

tūkst. EUR	2020 m.
2019 m. gruodžio 31 d.	57 051
Nuomos pakeitimai	-197
Palūkanos	-1 020
Mokėjimai	-6 162
2020 m. gruodžio 31 d.	49 672

tūkst. EUR	2019 m.
2019 m. sausio 1 d.	33 207
Padidėjimas	31 037
Palūkanos	-1 228
Mokėjimai	-5 965
2019 m. gruodžio 31 d.	57 051

Nuomos įsipareigojimų analizė pagal mokėjimo terminus atskleidžiama 5 pastaboje *Likvidumo rizika*.

Trumpalaikė nuoma, mažos vertės turto nuoma, kintamieji nuomos mokesčiai ir pajamos iš subnuomos yra nereikšmingi ir dėl to neatskleidžiami.

20. INVESTICINIS TURTAS

tūkst. EUR	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Balansinė vertė laikotarpio pradžioje	2 427	23 970
Įsigijimai	0	105
Turtas, skirtas parduoti	0	0
Grynasis tikrosios vertės koregavimo rezultatas	-140	-1 653
Perleidimas (pardavimas)	-1 662	-19 995
Balansinė vertė laikotarpio pabaigoje	625	2 427

21. KREDITO ĮSTAIGŲ PASKOLOS IR INDĖLIAI

tūkst. EUR	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Terminuotieji indėliai*	29 974	951 612
Indėliai iki pareikalavimo	17 337	29 080
Iš viso	47 311	980 692

*2020 m. gegužės mėn. pabaigoje *Luminor* grąžino buvusių patrunuojančiųjų bankų suteiktą finansavimą pagal paskolos priemonės sutartį, 2020 m. gruodžio 31 d. nebuvo jokio įsiskolinimo.

tūkst. EUR	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Mokėtinos sumos kredito įstaigoms, registruotoms Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje	42 267	68 467
Mokėtinos sumos kredito įstaigoms, registruotoms ES (išskyrus Estiją, Latviją, Lietuvą)	4 985	458 953
Mokėtinos sumos kredito įstaigoms, registruotoms kitose šalyse	59	453 272
Iš viso	47 311	980 692

tūkst. EUR	Pasiskirstymas pagal likusį laiką iki termino pabaigos			Palūkanų norma	Bazinė valiuta	Termino pabaiga
	12 mėnesių	1–5 metai	Iš viso			
2020 m. gruodžio 31 d.						
Susijusios šalys	3 112	0	3 112	0-(+0,01%)	EUR	2021
Centriniai bankai	0	30 000	30 000	<0%	EUR	2023
Kitos kredito įstaigos	14 217	0	14 217	0-(+0,01%)	EUR	2021
Mokėtinų palūkanos	-18	0	-18			
	17 311	30 000	47 311			
2019 m. gruodžio 31 d.						
Susijusios šalys	910 398	0	910 398	0-(+1,5%)	EUR	2020
Centriniai bankai	45 000	0	45 000	<0%	EUR	2020
Kitos kredito įstaigos	23 975	0	23 975	-1%-(+2%)	EUR	2020
Mokėtinų palūkanos	1 319	0	1 319			
	980 692	0	980 692			

22. KLIENTŲ INDĖLIAI

tūkst. EUR	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Terminuoti indėliai	1 087 023	2 161 033
Indėliai iki pareikalavimo	10 734 669	8 074 410
	11 821 692	10 235 443
Klientams mokėtinų sumos pagal klientų tipą		
Verslo klientams mokėtinų sumos	4 617 922	4 578 084
Viešojo sektoriaus klientams mokėtinų sumos	2 694 406	1 623 323
Privatiems klientams mokėtinų sumos	4 509 364	4 034 036
	11 821 692	10 235 443
Mokėtinų sumos klientams, registruotiems Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje	11 614 181	9 825 534
Mokėtinų sumos klientams, registruotiems ES (išskyrus Estiją, Latviją, Lietuvą)	110 538	326 379
Mokėtinų sumos klientams, registruotiems kitose šalyse	96 973	83 530
	11 821 692	10 235 443

23. IŠLEISTI SKOLOS VERTYBINIAI POPIERIAI

LUMINO 1,5% 2021-10-18

2018 m. spalio mėn. *Luminor Bank AS* išleido savo pirmąją obligacijų emisiją pagal *Luminor* vidutinės trukmės skolos vertybinių popierių euras (angl. *Euro Medium Term Notes, EMTN*) programą. Bankas išleido 350 000 000 EUR vertės obligacijų su fiksuota palūkanų norma, kurių išpirkimo terminas – 2021 m. spalio mėn., numatydamas metinius kupono mokėjimus ir nustatydamas 1,50 proc. metinę palūkanų normą. Nėra jokių specialiųjų sąlygų, susijusių su šia obligacijų emisija. 2020 m. lapkričio 23 d. *Luminor* paskelbė konkursinį pasiūlymą atpirkti visas *Luminor* obligacijas, kurių terminas sueina 2021 m. spalio mėn. po sėkmingos naujų obligacijų su ilgesniu terminu emisijos. Bankas atpirko ir anulavo 250 705 000 EUR vertės obligacijas. 2020 m. gruodžio 31 d. likusių neišpirktų obligacijų vertė buvo lygi 99 925 000 EUR.

LUMINO 1,375% 2022-10-21

2019 m. birželio mėn. *Luminor Bank AS* išleido obligacijų emisiją pagal *Luminor EMTN* programą. Bankas išleido 300 000 000 EUR vertės obligacijų su fiksuota palūkanų norma, kurių išpirkimo terminas – 2022 m. spalio mėn., numatydamas metinius kupono mokėjimus ir nustatydamas 1,375 proc. metinę palūkanų normą. Nėra jokių specialiųjų sąlygų, susijusių su šia obligacijų emisija.

LUMINO 0,01% 2025-03-11

2020 m. kovo mėn. *Luminor Bank AS* išleido pirmąją padengtųjų obligacijų emisiją pagal *Luminor EMTN* ir Padengtųjų obligacijų programą. Bankas išleido 500 000 000 EUR vertės obligacijų emisiją su fiksuota palūkanų norma, kurių išpirkimo terminas – 2025 m. kovo mėn., numatydamas metinius kupono mokėjimus ir nustatydamas 0,01 proc. metinę palūkanų normą.

LUMINO 0,792% 2024-03-12

2020 m. gruodžio mėn. *Luminor Bank AS* išleido obligacijų emisiją pagal *Luminor EMTN* programą. Bankas išleido 300 000 000 EUR vertės obligacijų emisiją su fiksuota palūkanų norma, kurių išpirkimo terminas – 2024 m. gruodžio mėn., numatydamas metinius kupono mokėjimus ir nustatydamas 0,792 proc. metinę palūkanų normą. Ši obligacijų emisija yra su pirmalaikio išpirkimo galimybe, emitentas gali pareikalauti jos pirmalaikio išpirkimo už nominalią vertę 2023 m. gruodžio mėn. Po šios datos kupono norma pasikeis iš fiksuotos į kintamą ir bus lygi 3 mėn. EURIBOR + 1,2888 proc., ją peržiūrint kiekvieną ketvirtį. Nėra jokių specialiųjų sąlygų, susijusių su šia obligacijų emisija.

Skolos vertybinių popierių balansinės vertės pokyčių atskleidimas:

tūkst. EUR	Iš viso
Balansinė vertė 2018 m. gruodžio 31 d.	351 235
Nauja emisija	300 000
Sandoriai tarp grupės įmonių	-1 000
Sukauptos palūkanos	7 676
Sumokėtos palūkanos	-6 863
Sandorio išlaidų amortizacija, nuolaidos	-252
Atpirkimas	0
Apsidraudimo poveikis	920
Balansinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	651 716
Balansinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	651 716
Nauja emisija	800 000
Sandoriai tarp grupės įmonių	-508
Priedas	4 750
Sukauptos palūkanos	9 464
Sumokėtos palūkanos	-10 023
Sandorio išlaidų amortizacija, nuolaidos	-1 499
Atpirkimas	-250 705
Apsidraudimo poveikis	-1 963
Balansinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	1 201 232

tūkst. EUR	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
LUMINO 1,5% 2021-10-18		
Nominalioji suma*	99 295	350 000
Sandoriai tarp grupės įmonių	0	-1 000
Nuolaida	-156	-1 269
Sukauptos palūkanos	291	1 079
Apdraustojo objekto tikrosios vertės pasikeitimai	714	2 982
Balansinė vertė	100 144	351 792
LUMINO 1,375% 2022-10-21		
Nominalioji suma	300 000	300 000
Nuolaida	-625	-982
Sukauptos palūkanos	813	814
Apdraustojo objekto tikrosios vertės pasikeitimai	1 357	92
Balansinė vertė	301 545	299 924
0,01% PADENGTSIOS OBLIGACIJOS		
Nominalioji suma	500 000	0
Premija	2 760	0
Sukauptos palūkanos	41	0
Apdraustojo objekto tikrosios vertės pasikeitimai	-776	0
Balansinė vertė	502 025	0
LUMINO 0,792% 2024-03-12		
Nominalioji suma	300 000	0
Sandoriai tarp grupės įmonių	-1 508	0
Nuolaida	-977	0
Sukauptos palūkanos	188	0
Apdraustojo objekto tikrosios vertės pasikeitimai	-185	0
Balansinė vertė	297 518	0
Iš viso	1 201 232	651 716

*Ataskaitinio laikotarpio pradžioje nominalioji suma buvo 300 000 tūkst. EUR, 2020 m. gruodžio mėn. 250 705 tūkst. EUR vertės obligacijos buvo išpirktos, neišpirkta nominalioji suma 2020 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 99 295 tūkst. EUR.

24. PELNO MOKESTIS

tūkst. EUR	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis	-8 076	-7 287
Ankstesnių laikotarpių pelno mokesčio koregavimas	-836	-99
Atidėtas pelno mokestis	6 468	2 078
Atidėtojo pelno mokesčio turto atstatymas	-212	43
Pelno mokestis už metus	-2 656	-5 265
Pelnas prieš apmokestinimą *	35 767	59 262
Patronuojančiosios įmonės pelnui ir nuostoliams taikomas mokestis *	5 144	2 162
Užsienio šalių mokesčio tarifų skirtumas	-8 285	-8 138
Dividendams taikomas mokestis	436	481
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio koregavimas	501	2
Apmokestinamojo pelno nemažinančių sąnaudų / neapmokestinamųjų pajamų / keliamų mokestinių nuostolių įtaka	550	228
Pelno mokestis už metus	-2 656	-5 265
Taikytinas mokesčio tarifas	7%	9%
Atidėtas pelno mokestis balanse		
Likutis laikotarpio pradžioje, atidėtojo pelno mokesčio turtas	3 031	908
Pripažinta kitose bendrosiose pajamose	0	-933
Pripažinta pelno (nuostolių) ataskaitoje	1 112	901
Keliami mokestiniai nuostoliai	5 144	2 155
Kita	9	0
Likutis laikotarpio pabaigoje, atidėtojo pelno mokesčio turtas	9 353	3 031
Likutis laikotarpio pabaigoje, atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	-57	0

*Estijoje ir Latvijoje pelno mokestis taikomas ne pelnui, o gryniesiems dividendams. Nuo 2018 m. antrojo ketvirčio kredito įstaigos Estijoje turi sumokėti 14 proc. avansinį pelno mokestį nuo ketvirtinio apskaitinio pelno. Avansinis pelno mokestis yra negrąžinamas ir todėl yra apskaitomas kaip pelno mokesčio sąnaudos, bet juo gali būti sumažintas pelno mokestis, mokamas už paskirstytus dividendus. Lietuvoje 15 proc. pelno mokesčio tarifas taikytas per 2019 ir 2018 metus uždirbtam pelnui. Remiantis 2019 m. gruodžio mėn. atliktais įstatymo pakeitimais, Lietuvos kredito įstaigų pelnui už 2020 m., viršijančiam 3 mln. EUR, nustatytas 20 proc. pelno mokesčio tarifas.

25. KITI FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

tūkst. EUR	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Pervedimai kelyje	14 392	41 865
Kita	313	3 438
Iš viso	14 705	45 303

26. KITI ĮSIPAREIGOJIMAI

tūkst. EUR	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Sukauptos sąnaudos		
Sukauptos sąnaudos	23 726	32 178
Kiti sukaupti įsipareigojimai darbuotojams	10 945	12 628
	34 671	44 806
Kiti įsipareigojimai		
Išankstiniai mokėjimai	2 403	1 627
Mokėtinos sumos	19 818	16 831
Kiti įsipareigojimai*	7 318	6 529
	29 539	24 987
Kitų įsipareigojimų iš viso	64 210	69 793

* Kiti įsipareigojimai apima mokėjimus pagal perleidimo sutartis ir PVM

27. ATIDĖJINIAI

Pasikeitimai atidėjinių sąskaitoje yra pateikti toliau:

tūkst. EUR	Kreditavimo įsipareigojimai ir garantijos	Teisiniai ginčai	Restruktūrizavimas	Kita	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d.	3 401	93	550	204	4 248
Suformuoti per metus	10 427	333	34	75	10 869
Kiti pasikeitimai*	-7 195	-93	-560	1 991	-5 857
2020 m. gruodžio 31 d.	6 633	333	24	2 270	9 260

Kreditavimo įsipareigojimai ir garantijos:

tūkst. EUR	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d.	1 552	365	1 484	3 401
Suformuoti per metus	10 427	0	0	10 427
Kiti pasikeitimai*	-8 383	2 102	-914	-7 195
2020 m. gruodžio 31 d.	3 596	2 467	570	6 633

* Kreditavimo įsipareigojimų ir garantijų TKN vertinimo modeliui naudotos prielaidos ir lygių pokyčių, pripažinimo nutraukimo ir nurašymų įtaka yra įtraukti į kitus pasikeitimus.

Lyginamuoju laikotarpiu pasikeitimai atidėjinių sąskaitoje yra pateikti toliau:

tūkst. EUR	Kreditavimo įsipareigojimai ir garantijos	Teisiniai ginčai	Restruktūrizavimas	Kita	Iš viso
2018 m. gruodžio 31 d.	4 561	93	1 116	144	5 914
Suformuoti per metus	895	0	4 562	240	5 697
Kiti pasikeitimai*	-2 055	0	-5 128	-180	-7 363
2019 m. gruodžio 31 d.	3 401	93	550	204	4 248

Kreditavimo įsipareigojimai ir garantijos:

tūkst. EUR	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
2018 m. gruodžio 31 d.	1 459	2 800	302	4 561
Suformuoti per metus	895	0	0	895
Kiti pasikeitimai*	-802	-2 435	1 182	-2 055
2019 m. gruodžio 31 d.	1 552	365	1 484	3 401

* Kreditavimo įsipareigojimų ir garantijų TKN vertinimo modeliui naudotos prielaidos ir lygių pokyčių, pripažinimo nutraukimo ir nurašymų įtaka yra įtraukti į kitus pasikeitimus.

Kreditavimo įsipareigojimų ir garantijų kredito kokybė

2020 m. gruodžio 31 d.

tūkst. EUR	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	566 665	20 455	0	0	587 120
Vidutinė rizika	809 553	255 051	0	2	1 064 606
Aukšta rizika	35 630	69 999	0	0	105 629
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	22 301	0	22 301
Nebalansinė suma iš viso	1 411 848	345 505	22 301	2	1 779 656
Atėmus: atidėjinius	-3 596	-2 467	-570	0	-6 633
Grynoji vertė	1 408 252	343 038	21 731	2	1 773 023

2019 m. gruodžio 31 d.

tūkst. EUR	1 lygis	2 lygis	3 lygis	POCI finansinis turtas	Iš viso
Žema rizika	475 984	8 107	0	0	484 091
Vidutinė rizika	959 975	70 089	0	14	1 030 078
Aukšta rizika	17 635	21 093	0	0	38 728
Įsipareigojimų neįvykdymas	0	0	21 291	5	21 296
Nebalansinė suma iš viso	1 453 594	99 289	21 291	19	1 574 193
Atėmus: atidėjinius	-1 552	-365	-1 484	0	-3 401
Grynoji vertė	1 452 042	98 924	19 807	19	1 570 792

28. IŠLEISTASIS KAPITALAS

	2020 m.	2019 m.
Akcinis kapitalas (tūkst. EUR)	34 912	34 912
Akcijų skaičius	3 491 223	3 491 223
Nominali akcijos vertė (EUR)	10	10

29. NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS IR NEAPIBRĖŽTIEJI BEI KITI ĮSIPAREIGOJIMAI

tūkst. EUR	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Įkeistas turtas		
Paskolos*	887 747	1 999 895
Iš viso	887 747	1 999 895
Neapibrėžtieji įsipareigojimai		
Suteikti kreditavimo įsipareigojimai	1 199 076	973 491
Suteiktos finansinės garantijos	433 502	502 330
Įvykdymo garantijos	147 078	98 372
Iš viso	1 779 656	1 574 193

* 2020 m. gruodžio 31 d. likutis apima 548 541 tūkst. EUR (2019 m. – 0 tūkst. EUR) paskolų, įkeistų už padengtąsias obligacijas, ir 292 826 tūkst. EUR (2019 m. – 1 928 900 tūkst. EUR) turto, įkeistą už buvusių patronuojančiųjų bankų finansavimą.

Mokesčių inspekcijos turi teisę peržiūrėti Grupės mokesčių registrų duomenis už laikotarpį iki 5 metų nuo mokesčių deklaracijos pateikimo ir, tuo atveju, jeigu yra nustatoma klaidų, apskaičiuoti papildomus mokesčius, delspinigius ir baudas. 2019–2020 m. Mokesčių inspekcijos neatliko mokestinio patikrinimo Grupės atžvilgiu. Grupės vadovybės vertinimu 2020 m. nebuvo jokių aplinkybių, dėl kurių mokesčių inspekcijos galėtų apskaičiuoti reikšmingus papildomus mokesčius Grupės atžvilgiu. 2020 m. gruodžio 31 d. Grupės nepaskirstytasis pelnas sudarė 215 110 tūkst. EUR (2019 m. gruodžio 31 d. – 183 916 tūkst. EUR). Nepaskirstytojo pelno paskirstymas savininkams dividendų forma yra apmokestinamas taikant pelno mokestį, kurio maksimalus tarifas yra 20/80 nuo grynųjų dividendų išmokėtos sumos. Todėl, atsižvelgiant į grynosioms nuosavoms lėšoms ir kapitalui taikomus nustatytus reikalavimus, iš nepaskirstytojo pelno finansinių ataskaitų parengimo dieną akcininkams gali būti išmokėta 172 088 tūkst. EUR dividendų, o pelno mokestis atitinkamai sudarytų 43 022 tūkst. EUR. Atsižvelgiant į grynosioms nuosavoms lėšoms ir kapitalui taikytinus nustatytus reikalavimus, palyginamojo laikotarpio sumos sudarytų atitinkamai 147 133 tūkst. EUR ir 36 783 tūkst. EUR. Pažymėtina, kad į šį pelno mokesčio skaičiavimą neįtraukiamas iš anksto sumokėtas avansinis pelno mokestis bei gauti dividendai, kuriems taikoma mokestinė išimtis. Daugiau informacijos pateikiama 5 pastaboje.

30. FINANSINIO TURTO IR FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ UŽSKAITA

2020 m. gruodžio 31 d. finansinės priemonės, kurioms taikoma užskaita, vykdytinos pagrindinės tarpusavio užskaitos sutartys ir panašūs susitarimai:

tūkst. EUR	Bendroji vertė prieš užskaitą finansinės būklės ataskaitoje	Bendroji vertė, užskaityta finansinės būklės ataskaitoje	Grynoji vertė po užskaitos finansinės būklės ataskaitoje	Sumos, kurioms taikomos pagrindinės tarpusavio užskaitos sutartys ir panašūs susitarimai, neužskaitytos finansinės būklės ataskaitoje			Grynoji pozicijos vertė
				Finansinės priemonės	Gauta užtikrinimo priemonė grynaisiais pinigais	Įkeista užtikrinimo priemonė grynaisiais pinigais	
Turtas							
Išvestinės finansinė priemonės	43 407	0	43 407	0	3 900	0	39 507
Paskolos klientams	548 541	0	548 541	502 025	0	0	46 516
Iš viso	591 948	0	591 948	502 025	3 900	0	86 023
Įsipareigojimai							
Išvestinės finansinė priemonės	50 583	0	50 583	0	0	32 980	17 603
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	502 025	0	502 025	502 025	0	0	0
Iš viso	552 608	0	552 608	502 025	0	32 980	17 603

2019 m. gruodžio 31 d. finansinės priemonės, kurioms taikoma užskaita, vykdytinos pagrindinės tarpusavio užskaitos sutartys ir panašūs susitarimai:

				Sumos, kurioms taikomos pagrindinės tarpusavio užskaitos sutartys ir panašūs susitarimai, neužskaitytos finansinės būklės ataskaitoje			Grynoji pozicijos suma
tūkst. EUR	Bendroji vertė prieš užskaitą finansinės būklės ataskaitoje	Bendroji vertė, užskaityta finansinės būklės ataskaitoje	Grynoji vertė po užskaitos finansinės būklės ataskaitoje	Finansinės priemonės	Gauta užtikrinimo priemonė grynaisiais pinigais	Įkeista užtikrinimo priemonė grynaisiais pinigais	
Turtas	-	-	-	-	-	-	-
Išvestinės finansinė priemonės	59 217	0	59 217	0	0	0	59 217
Iš viso	59 217	0	59 217	0	0	0	59 217
Įsipareigojimai							
Išvestinės finansinė priemonės	58 304	0	58 304	0	4 130	0	54 174
Iš viso	58 304	0	58 304	0	4 130	0	54 174

31. FINANSINIO TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ TIKROJI VERTĖ

Didelės dalies Grupės turto ir įsipareigojimų balansinė vertė yra pagrįstai artima jų tikrajai vertei. Jeigu į finansinės būklės ataskaitą įtraukto finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų tikrosios vertės negalima nustatyti pagal aktyviosios rinkos duomenis, ji nustatoma taip, kad tikrajai vertei nustatyti naudojami nestebimi duomenys atspindėtų prielaidas, kuriomis remtųsi rinkos dalyviai, įkainodami turtą ir įsipareigojimus, įskaitant prielaidas dėl rizikos. Jeigu stebimų rinkos duomenų nėra, tikroji vertė turi būti nustatoma remiantis eksperto vertinimu. Rengiant šias finansines ataskaitas pirmiau minėti metodai, susiję su nestebimais duomenimis, nebuvo naudojami, nes Grupės finansinės būklės ataskaitoje nėra tokio finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų.

FINANSINIŲ PRIEMONIŲ, VERTINAMŲ AMORTIZUOTA SAVIKAINA, TIKROJI VERTĖ

tūkst. EUR	Balansinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	Tikroji vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	Balansinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	Tikroji vertė 2019 m. gruodžio 31 d.
Turtas				
Finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina				
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	4 926 520	4 926 520	2 924 019	2 924 019
Iš kitų kredito įstaigų gautinos sumos	103 559	103 559	141 645	141 645
Paskolos klientams	9 430 835	9 107 048	10 222 547	10 324 772
Kitas finansinis turtas	11 999	11 999	29 113	29 113
Finansinio turto iš viso	14 472 913	14 149 126	13 317 324	13 419 549
Įsipareigojimai				
Finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina				
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	47 311	47 311	980 692	980 692
Klientų indėliai	11 821 692	11 821 692	10 235 443	10 235 443
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	1 201 232	1 200 230	651 716	653 967
Kiti finansiniai įsipareigojimai	14 705	14 705	45 303	45 303
Finansinių įsipareigojimų iš viso	13 084 940	13 083 938	11 913 154	11 915 405

* iš kurių padengtųjų obligacijų tikroji vertė 2020 m. gruodžio 31 d. yra lygi 499 265 tūkst. EUR

Toliau esančioje lentelėje apibendrinama Banko finansinio turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės nustatymo hierarchija. Finansinės priemonės skirstomos į 3 lygius pagal tikrosios vertės nustatymo hierarchiją:

- 1 lygio duomenys yra tokių pačių turto vienetų arba įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviosiose rinkose, į kurias ūkio subjektas gali patekti vertinimo dieną. Kotiruojama kaina aktyviojoje rinkoje yra patikimiausias tikrosios vertės įrodymas; kai tik ji žinoma, ją reikia be jokių koregavimų naudoti tikrajai vertei nustatyti.
- 2 lygio vertinimo būdai yra kiti tiesiogiai arba netiesiogiai stebimi duomenys apie turtą arba įsipareigojimą, išskyrus kotiruojamas kainas, kurios priskiriamos 1 lygiui. Jeigu yra (sutartyje) nustatyta turto arba įsipareigojimo trukmė, 2 lygio duomenys turi būti stebimi reikšmingą dalį to turto arba įsipareigojimo trukmės.
- 3 lygio vertinimo būdai yra nestebimi duomenys apie turtą arba įsipareigojimą. Nustatant tikrąją vertę nestebimi duomenys naudojami tiek, kiek trūksta svarbių stebimų duomenų, todėl jie gali būti naudojami tokiose situacijose, kai turto arba įsipareigojimo rinkos aktyvumas vertinimo dieną yra menkas arba rinka yra neaktyvi. Tačiau tikrosios vertės nustatymo tikslas lieka tas pats, t. y. nustatyti galutinę kainą turtą arba įsipareigojimą turinčiam rinkos dalyviui vertinimo dieną. Todėl nestebimi duomenys turi atitikti prielaidas, kuriomis rinkos dalyviai remtųsi įkainodami turtą arba įsipareigojimą, įskaitant prielaidas dėl rizikos.

FINANSINIŲ PRIEMONIŲ TIKROSIOS VERTĖS NUSTATYMO HIERARCHIJA

Finansinių priemonių tikroji vertė 2020 m. gruodžio 31 d. nustatyta kaip parodyta toliau:

Tikrosios vertės nustatymas naudojant: tūkst. EUR	Kotiruojamas kainas aktyviose rinkose (1 lygis)	Reikšmingus stebimus duomenis (2 lygis)	Reikšmingus nestebimus duomenis (3 lygis)	Iš viso
Turtas				
Turtas, kurio tikroji vertė yra atskleista				
Pinigai kasoje	123 809	0	0	123 809
Lėšos centriniuose bankuose	0	4 802 711	0	4 802 711
Iš kitų kredito įstaigų gautinos sumos	0	103 559	0	103 559
Paskolos klientams	0	0	9 107 048	9 107 048
Kitas finansinis turtas	0	0	10 226	10 226
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte				
Prekybai laikomas finansinis turtas				
Skolos vertybiniai popieriai	2 857	0	0	2 857
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais				
Nuosavybės priemonės	0	2 682	0	2 682
Skolos vertybiniai popieriai				
Valdžios sektorius	251 143	0	0	251 143
Kredito įstaigos	24 085	0	0	24 085
Kitos finansų įmonės	0	0	6 239	6 239
Išvestinės finansinės priemonės				
Išvestinės finansinės priemonės	0	42 739	668	43 407
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis				
Nuosavybės priemonės	0	0	140	140
Iš viso	401 894	4 951 691	9 124 321	14 477 906
Įsipareigojimai				
Įsipareigojimai, kurių tikroji vertė yra atskleista				
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	0	47 311	0	47 311
Klientų indėliai	0	10 734 669	1 087 023	11 821 692
Išleisti skolos vertybiniai popieriai*	499 265	700 965	0	1 200 230
Kiti finansiniai įsipareigojimai	0	0	14 705	14 705
Finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte				
Išvestinės finansinės priemonės				
Išvestinės finansinės priemonės	0	49 236	1 347	50 583
Iš viso	499 265	11 532 181	1 103 075	13 134 521

* iš kurių padengtųjų obligacijų tikroji vertė 2020 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 499 265 tūkst. EUR

Finansinių priemonių tikroji vertė 2019 m. gruodžio 31 d. nustatyta kaip parodyta toliau:

Tikrosios vertės nustatymas naudojant: tūkst. EUR	Kotiruojamas kainas aktyviose rinkose (1 lygis)	Reikšmingus stebimus duomenis (2 lygis)	Reikšmingus nestebimus duomenis (3 lygis)	Iš viso
Turtas				
Turtas, kurio tikroji vertė yra atskleista				
Pinigai kasoje	140 518	0	0	140 518
Lėšos centriniuose bankuose	0	2 783 501	0	2 783 501
Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų	0	141 645	0	141 645
Paskolos klientams	0	0	10 324 772	10 324 772
Kitas finansinis turtas	0	0	29 113	29 113
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte				
Prekybai laikomas finansinis turtas				
Skolos vertybiniai popieriai	3 021	0	0	3 021
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais				
Nuosavybės priemonės	0	4 033	0	4 033
Skolos vertybiniai popieriai				
Valdžios sektorius	195 989	0	0	195 989
Kredito įstaigos	15 023	0	0	15 023
Kitos finansų įmonės	0	0	12 851	12 851
Išvestinės finansinės priemonės				
Išvestinės finansinės priemonės	0	58 087	1 130	59 217
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis				
Nuosavybės priemonės	0	0	140	140
Iš viso	354 551	2 987 266	10 368 006	13 709 823
Įsipareigojimai				
Įsipareigojimai, kurių tikroji vertė yra atskleista				
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	0	980 692	0	980 692
Klientų indėliai	0	8 074 410	2 161 033	10 235 443
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	0	653 967	0	653 967
Kiti finansiniai įsipareigojimai	0	0	45 303	45 303
Finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte				
Išvestinės finansinės priemonės				
Išvestinės finansinės priemonės	0	56 042	2 262	58 304
Iš viso	0	9 765 111	2 208 598	11 973 709

3-iam lygiui priskirtų skolos vertybinių popierių pasikeitimai :

tūkst. EUR	2020 m.	2019 m.
Likutis laikotarpio pradžioje	12 851	7 607
Įsigijimai/perleidimai	-7 204	0
Nerealizuotas pelnas / nuostoliai dėl laikomo turto ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	592	5 244
Likutis laikotarpio pabaigoje	6 239	12 851

Tikrajai vertei nustatyti naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais (pensijų fondai), kuriuo neprekiuojama – pensijų fondų vienetų, kuriuos valdo *Luminor Pensions Estonia AS*, įsigijimo metu taikomas vertinimo dienos metodas. Šie vienetai iš pradžių yra pripažįstami įsigijimo savikaina, kuri atitinka už juos sumokėtą tikrąją vertę. Pensijų fondų vienetų pakartotinis vertinimas atliekamas atsižvelgiant į balanso sudarymo dieną galiojančią grynąją turto vertę;
- Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose – jų tikroji vertė yra lygi jų balansinei vertei, nes turtas gali būti realizuotas už tą pačią kainą pagal tvarkingą sandorį;
- Iš kitų kredito įstaigų gautinos sumos – jų tikroji vertė yra lygi jų balansinei vertei, nes turtas gali būti realizuotas už tą pačią kainą pagal tvarkingą sandorį. Gautinas sumas iš kitų kredito įstaigų sudaro indėliai iki pareikalavimo;
- Paskolos klientams – tikroji vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus taikant paskolų portfelio vidutinę normą, apskaičiuotą remiantis Banko naująja 2020 m. ketvirtojo ketvirčio pardavimo marža ir bendra paskolų portfelio apimtimi, atsižvelgiant į kredito rizikos veiksnius. Tas pats vertinimo metodas taikomas visoms paskolų klasėms ir atitinkamai visos paskolų klasės yra priskiriamos 3-iam tikrosios vertės nustatymo hierarchijos lygiui. 2019 m. gruodžio 31 d. tikroji vertė nustatyta diskontuojant būsimus pinigų srautus, taikant Banko naudojamą bazinę kreivę (6 mėn. Euribor kreivė kaip vidutinė norma visoms paskoloms), pakoreguotą atsižvelgiant į rizikos veiksnius;
- Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais (skolos vertybiniai popieriai): šalies skolos priemonių, išleistų Baltijos šalyse, atveju, vietos (Baltijos šalių) rinkos formuotojų kotiruojamos kainos laikomos prioritetiniu šaltiniu. Vietos rinkos formuotojai (dažniausiai bankai) skelbia prekybos pasiūlymus, pateikdami informaciją apie kainas, pelningumą ar kitą lygiavertę informaciją. Jeigu šalyje veikia daugiau nei vienas rinkos formuotojas, naudojamas pirkimo kainų vidurkis pagal *Bloomberg* skelbiamus duomenis. Jeigu skolos priemonė išleidžiama ne Baltijos šalyse arba jeigu vietos rinkos formuotojai neskelbia tam tikrų išleistų skolos priemonių kotiruojamų kainų, arba jeigu vietos rinkos formuotojų kotiruojamos kainos akivaizdžiai neteisingos ar dirbtinės, tam tikrų skolos vertybinių popierių kainos nustatomos pagal likvidžios rinkos duomenis, remiantis tokiais šaltiniais kaip *Bloomberg* ar panašiais;
- Tikroji palūkanas uždirbančio turto vertė nustatoma remiantis diskontuotų pinigų srautų verte, taikant palūkanų normą, kuri taikoma panašaus termino priemonėms su panašiomis rizikos charakteristikomis. Įsipareigojimo tikroji vertė nustatoma remiantis prielaidomis, kuriomis rinkos dalyviai remtųsi įkainodami įsipareigojimą, darant prielaidą, kad rinkos dalyviai veikia jiems ekonomiškai naudingiausiu būdu;
- Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis (nuosavybės, skolos vertybiniai popieriai):
 - Vietos (Baltijos šalių) rinkos formuotojų kotiruojamos kainos yra pirminis šaltinis apie vietos nuosavybės vertybinius popierius. Tai apima vertybinius popierius, turinčius apyvartą pagrįstą aktyvią rinką, o tai reiškia, kad skelbiamos kotiruojamos kainos, kuriomis rinkos dalyviai vykdo sandorius vietos akcijų biržoje. Užsienio subjektų kotiruojamos kainos nustatomos remiantis *Bloomberg*, skiriant pirmenybę pirminei rinkai, o tada emitento šaliai, jeigu aktyvi rinka yra toje šalyje. Kitais atvejais kainų nustatymo šaltiniu laikoma didžiausiu likvidumu (apyvarta) pasižyminti rinka. Jei pirminiuose duomenų šaltiniuose pateikiamos kotiruojamos kainos akivaizdžiai neteisingos arba dirbtinės, tam tikrų nuosavybės vertybinių popierių kaina nustatoma pagal likvidžios rinkos duomenis, remiantis tokiais šaltiniais kaip *Bloomberg* ir pan. Dėl pirmiau paminėtų kotiruojamų kainų tikslumo sprendžia Rinkų ir likvidumo rizikos departamento ekspertas kartu su už prekybą nuosavybės vertybiniais popieriais atsakingu Banko Rinkų departamento prekybos agentu. Į biržos prekybos sąrašus neįtrauktų bendrovių, kurių aktyvi rinka neegzistuoja, nuosavybės vertybinių popierių atveju, jų kaina nustatoma remiantis bet kokia turima patikima vieša informacija apie pastaruosiu metu įvykdytus prekybos sandorius. Kitu atveju, nuosavybės vertybinių popierių kaina nustatoma taikant dividendų diskontavimo metodą. Jei pirmiau paminėti metodai negali būti taikomi, nuosavybės vertybinių popierių kaina nustatoma remiantis eksperto nuomone, kuri grindžiama kita turima susijusia rinkos informacija;
 - Šalies skolos priemonių, išleistų Baltijos šalyse, atveju, vietos (Baltijos šalių) rinkos formuotojų kotiruojamos kainos laikomos prioritetiniu šaltiniu. Vietos rinkos formuotojai (dažniausiai bankai) skelbia prekybos pasiūlymus, pateikdami informaciją apie kainas, pelningumą ar kitą lygiavertę informaciją. Jeigu šalyje veikia

daugiau nei vienas rinkos formuotojas, naudojamas pirkimo kainų vidurkis pagal *Bloomberg* skelbiamus duomenis. Jeigu skolos priemonė išleidžiama ne Baltijos šalyse arba jeigu vietos rinkos formuotojai neskelbia tam tikrų išleistų skolos priemonių kotiruojamų kainų, arba jeigu vietos rinkos formuotojų kotiruojamos kainos akivaizdžiai neteisingos ar dirbtinės, tam tikrų skolos vertybinių popierių kainos nustatomos pagal likvidžios rinkos duomenis, remiantis tokiais šaltiniais kaip *Bloomberg* ar panašiais;

- Išvestinės finansinės priemonės – šios rūšies priemonių tikroji vertė nustatoma remiantis rinkos duomenimis, gautais iš finansinių duomenų pardavėjų, elektroninių prekybos platformų ar remiantis trečiųjų šalių vertinimais. Išvestinės finansinės priemonės apima nesudėtinius produktus, kurių kaina nustatoma pagal bendrai priimtus metodus. Vertinimui naudojami duomenys pagrįsti rinkos duomenimis;
- Kredito įstaigų paskolos ir indėliai – paskolų tikroji vertė lygi jų balansinei vertei. Kredito įstaigų paskolų kaina nustatoma remiantis rinkos sąlygomis. Numatomi mokėjimų bankams pinigų srautai diskontuojami taikant tokias pačias rinkos palūkanų normas, kurios taikomos ir paskoloms. Kredito įstaigų paskolos yra ilgalaikės. Kredito įstaigų indėlius sudaro indėliai iki pareikalavimo. Indėlių tikroji vertė lygi jų balansinei vertei. Kredito įstaigų indėlių kaina nustatoma remiantis rinkos sąlygomis;
- Klientų indėliai – indėlių iki pareikalavimo bendroji balansinė vertė naudojama kaip atitinkanti jų tikrąją vertę dėl labai trumpo jų termino;
- Išleisti skolos vertybiniai popieriai – padengtosios obligacijomis aktyviai prekiaujama rinkoje naudojant *Bloomberg* pateiktą rinkos palūkanų normų pelningumo kreivę (apsikeitimo sandorių kreivę). Banko išleistų padengtųjų obligacijų tikroji vertė apskaičiuojama panašiai, kaip ir aktyviai prekiaujamų padengtųjų obligacijų atveju, t.y. naudojant kredito maržos lygį, pagrįstą esama obligacija ir rinkoje vyraujančiu lygiu. Banko išleisti skolos vertybiniai popieriai iš pradžių pripažįstami tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas, o vėliau apskaitomi amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos pelningumo kreivę. Padengtosios obligacijos priskiriamos 1-am tikrosios vertės nustatymo hierarchijos lygiui, nes jomis aktyviai prekiaujama rinkoje naudojant *Bloomberg* pateiktą rinkos palūkanų normų pelningumo kreivę (apsikeitimo sandorių kreivę).

32. SUSIJUSIOS ŠALYS

Šalys laikomos susijusiomis, jeigu viena šalis gali kontroliuoti kitą šalį ar daryti jai reikšmingą įtaką priimant finansinius ir kitus su veikla susijusius sprendimus.

Susijusios šalys apibrėžiamos kaip reikšmingą įtaką, kontrolę arba jungtinę kontrolę turintys akcininkai, Stebėtojų tarybos ir Valdybos nariai, pagrindiniai vadovaujantys darbuotojai, jų artimieji giminaičiai ir įmonės, kuriose jiems priklauso kontrolinis akcijų paketas, taip pat asocijuotosios įmonės.

Luminor Bank AS vadovaujanti patronuojančioji įmonė yra *Luminor Holding AS*, kurios pagrindinė kontroliuojančioji šalis yra *BCP VII* – investicinis fondas, valdomas *Blackstone Group Inc.* susijusios įmonės. *BCP VII* yra laikomas ir *Luminor Bank AS* pagrindine patronuojančiąja įmone, ir pagrindiniu kontroliuojančiuoju subjektu. Kiti *Luminor Holding AS* akcininkai – *Nordea Bank Abp* ir *DNB BANK ASA* – yra laikomi ūkio subjektais, turinčiais reikšmingos įtakos Grupei. Daugiau informacijos atskleidžiama 1 pastaboje. Vykdamą įprastą verslo veiklą su susijusiomis šalimis sudaromi tam tikri bankinės veiklos sandoriai. Tai paskolos, indėliai, sandoriai užsienio valiuta ir finansinės priemonės. Tokie sandoriai sudaromi komercinėmis sąlygomis ir taikant rinkos normas. 2020 m. gruodžio 31 d. ir 2019 m. gruodžio 31 d. nebuvo iš susijusių šalių gautinų abejotinų sumų ir atidėjinių abejotinioms skoloms.

Sandorių su susijusiomis šalimis likučiai ir su jais susijusios pajamos ir sąnaudos pateikti toliau:

SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS

tūkst. EUR	2020 m.	2019 m.
Palūkanų pajamos		
Ūkio subjektai, turintys reikšmingos įtakos ūkio subjektui	38	1 469
Pagrindiniai vadovaujantys darbuotojai	13	7
Palūkanų sąnaudos		
Ūkio subjektai, turintys reikšmingos įtaką ūkio subjektui	-11 130	-7 885
Pagrindiniai vadovaujantys darbuotojai	-2	-3
Grynosios komisinių ir paslaugų pajamos		
Ūkio subjektai, turintys reikšmingos įtakos ūkio subjektui	-108	-21
Pagrindiniai vadovaujantys darbuotojai	2	0
Grynasis pelnas dėl išvestinių finansinių priemonių		
Ūkio subjektai, turintys reikšmingos įtakos ūkio subjektui	-26 783	4 267
Kitos administracinės išlaidos		
Ūkio subjektai, turintys reikšmingos įtakos ūkio subjektui	-14 428	-8 851
Kitos sąnaudos		
Ūkio subjektai, turintys reikšmingos įtakos ūkio subjektui	-1 360	833
Iš viso	-53 758	-10 184

tūkst. EUR	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Paskolos kredito įstaigoms		
Ūkio subjektai, turintys reikšmingos įtakos ūkio subjektui	55 899	77 572
Paskolos klientams		
Pagrindiniai vadovaujantys darbuotojai	1 015	697
Išvestinės finansinės priemonės		
Ūkio subjektai, turintys reikšmingos įtakos ūkio subjektui	18 650	46 519
Kitas turtas		
Ūkio subjektai, turintys reikšmingos įtakos ūkio subjektui	80	199
Turto iš viso	75 644	124 987
Kredito įstaigoms mokėtinos sumos		
Ūkio subjektai, turintys reikšmingos įtakos ūkio subjektui	3 112	912 807
Klientų indėliai		
Pagrindiniai vadovaujantys darbuotojai	1 150	983
Išvestinės finansinės priemonės		
Ūkio subjektai, turintys reikšmingos įtakos ūkio subjektui	41 282	19 849
Kiti įsipareigojimai		
Ūkio subjektai, turintys reikšmingos įtakos ūkio subjektui	4 430	1 345
Įsipareigojimų iš viso	49 974	934 984

2020 m. fiksuoto ir kintamojo atlygio mokėjimai pagrindiniams vadovaujantiems darbuotojams sudarė 2 839 tūkst. EUR (2019 m. – 2 581 tūkst. EUR). Pagal riziką koreguojamas ir veiklos rezultatais grindžiamas kintamasis atlygis taikomas pagal *Luminor* Viso atlygio politiką. Netaikomi jokios kitos trumpalaikio ar ilgalaikio kintamojo atlygio išmokos.

Darbo santykių nutraukimo atveju Valdybos nariams ir kitiems pagrindiniams vadovaujantiems darbuotojams taikoma 6–12 mėnesių nekonkuravimo sąlyga. Be pagal riziką koreguojamo ir veiklos rezultatais grindžiamo kintamojo atlygio netaikomos jokios kitos trumpalaikės ar ilgalaikės išmokos.

2020 m. gruodžio 31 d. paskolos asocijuotajai įmonei *ALD Automotive* (trijose šalyse) sudarė 11 189 tūkst. EUR (2019 m. gruodžio 31 d. – 15 919 tūkst. EUR), indėliai – 777 tūkst. EUR (2019 m. gruodžio 31 d. – 985 tūkst. EUR), 2020 m. palūkanų pajamos – 27 tūkst. EUR (2019 m. – 31 tūkst. EUR). Grynosios komisinių ir paslaugų pajamos už 2020 m. siekė 3 tūkst. EUR (2019 m. – 4 tūkst. EUR).

33. TEISMINĖS BYLOS IR IEŠKINIAI

Vykdydama įprastinę veiklą Grupė dalyvavo keliuose teismo procesuose, siekdama atgauti negrąžintus kreditų likučius ir išlaikyti užtikrinimo priemones. Banko vadovybė mano, kad 2020 m. gruodžio 31 d. nebaigti nagrinėti teismo procesai nesukels reikšmingų nuostolių Grupei.

34. INFORMACIJA APIE SEGMENTUS

VEIKLOS SEGMENTŲ VEIKLOS REZULTATŲ VERTINIMAS

Veiklos segmentų vertinimo principai ir pasiskirstymas tarp jų grindžiami pagrindiniam sprendimui priimančiam asmeniui pateikiama informacija, kaip reikalaujama pagal 8-ąjį TFAS. Banko pagrindinis sprendimas priimančias asmuo yra Valdyba. Valdyba atskirai stebi savo verslo padalinių veiklos rezultatus, siekdama priimti išteklių paskirstymo ir veiklos rezultatų vertinimo sprendimus. Segmentų veiklos rezultatai vertinami remiantis pelno prieš apmokestinimą rodikliu nuosekliai lyginant su konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose nurodomu pelnu prieš apmokestinimą. Palūkanų pajamos pateikiamos atskaičius su vidaus lėšų sandorių kainodara susijusias sąnaudas, nes veiklos rezultatų vertinime vadovybė pirmiausia remiasi grynosiomis palūkanų pajamomis visose produktų kategorijose. Paslaugų ir komisinių pajamos vertinant segmentų veiklos rezultatus taip pat pateikiamos atėmus sąnaudas, o informacijos apie veiklos segmentus atskleidimo tikslais jos paskirstomos tarp skirtingų produktų kategorijų.

Finansiniai rezultatai pateikiami apie du pagrindinius veiklos segmentus: verslo bankininkystės ir mažmeninės bankininkystės. Informacija apie verslo segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją ūkio subjekto pagrindiniam sprendimui priimančiam asmeniui. Verslo bankininkystės segmentas teikia paslaugas verslo klientams, turintiems paskirtąjį ryšį su klientais vadybininką, ir visiems lizingo klientams, kurie neturi banke ryšį su klientais vadybininko. Mažmeninės bankininkystės segmentas aptarnauja verslo klientus, kurie neturi paskirtojo ryšį su klientais vadybininko, privačius klientus ir holdingo bendroves, susijusias su pasiturinčiais privačiais klientais. Kitų veiklos segmentų rezultatai įtraukiami į kitos veiklos segmentą.

Segmento veiklos rezultatus sudaro pajamos ir sąnaudos, tiesiogiai susijusios su atitinkamų segmentų klientais (įskaitant vidaus skolinimosi kainodaros rezultatus tarp veiklos segmentų ir segmento „Kita“), ir klientų lygmenyje neapskaitomos pajamos ir sąnaudos, paskirstomos tarp veiklos segmentų naudojant viduje patvirtintus paskirstymo mechanizmus. Prie atitinkamų segmentų pateikiami turto ir įsipareigojimų duomenys, susiję tik su atitinkamam veiklos segmentui priskirtais klientais, o kiti balanso straipsniai prie veiklos segmentų nepateikiami pagrindiniam sprendimui priimančiam asmeniui. Paskolos ir indėliai veiklos segmentuose pateikiami bendrosiomis vertėmis (ir neįskaitant sukauptų palūkanų). Kredito nuostolių atidėjinyje paskoloms klientams (vertės sumažėjimo nuostoliai/vertės sumažėjimo atstatymas) stebimas kiekvienam segmentui pelno arba nuostolių pusėje, tuo tarpu turto pusėje pagrindinis sprendimas priimančias asmuo stebi tik paskolų klientams bendrąsias vertes, o atidėjiniai vertės sumažėjimui nėra priskiriami veiklos segmentams. Geografinis pajamų pasiskirstymas (pagal pajamų šaltinio šalį) pateikiamas 6 ir 7 pastabose.

Nuo 2020 m. pirmojo ketvirčio buvo priimtas sprendimas perkelti klientus, turinčius lizingo pozicijų, tačiau neturinčius ryšių su banko įmonėmis, iš segmento „Kita“ į Verslo bankininkystės segmentą, atliktus praėjusių laikotarpių duomenų perskaičiavimą. Nuo 2020 m. ketvirtojo ketvirčio nuspręsta perkelti Turto valdymo segmento klientus į Mažmeninės bankininkystės segmentą, atlikus praėjusių laikotarpių duomenų perskaičiavimą. Nuo 2020 m. pirmojo ketvirčio *Luminor* pradėjo taikyti Veiklos sritimis pagrįstą sąnaudų apskaitos metodą personalo sąnaudų, administracinių sąnaudų ir nusidėvėjimo paskirstymui tarp veiklos segmentų, taip pat atliktas segmento sąnaudų paskirstymo perskaičiavimas 2019 m. duomenimis. Nuo 2020 m. antrojo ketvirčio taikytas asimetrinis vertės sumažėjimo atidėjinių – Kredito nuostolių atidėjinių

paskoloms klientams (vertės sumažėjimo nuostoliai/vertės sumažėjimo atstatymas) – paskirstymas, kaip aprašyta pirmiau tekste. 2019 m. gruodžio 31 d. palyginamoji informacija apie paskolas buvo atitinkamai pakoreguota.

tūkst. EUR	Verslo bankininkystė	Mažmeninė bankininkystė	Kita	Iš viso
2020 m.				
Grupė				
Grynosios palūkanų ir panašios pajamos	123 195	114 150	-10 415	226 930
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	24 303	49 205	132	73 640
Prekybos pajamos	7 986	6 070	13 682	27 738
Kitos pajamos	929	864	-1 737	56
Pajamų iš viso	156 413	170 289	1 662	328 364
Personalo, administracinės sąnaudos ir nusidėvėjimas	-96 070	-173 736	-5 588	-275 394
Kredito nuostolių atidėjiny paskoloms klientams	-24 019	5 365	1 014	-17 640
Kita	68	55	314	437
Pelnas prieš apmokestinimą	36 392	1 973	-2 598	35 767
Iš kurių nenumatytos sąnaudos	-38 058	-63 060	-1 440	-102 558

tūkst. EUR	Verslo bankininkystė	Mažmeninė bankininkystė	Kita	Iš viso
2020 m. gruodžio 31 d.				
Grupė				
Paskolos ir gautinos sumos *	4 307 801	5 251 793	31 885	9 591 479
Klientų indėliai	6 024 817	5 781 017	15 858	11 821 692

* Informacijoje apie segmentus į sumą neįskaičiuoti atidėjiniai ir sukauptos palūkanos

tūkst. EUR	Verslo bankininkystė	Mažmeninė bankininkystė	Kita	Iš viso
2019 m.				
Grupė				
Grynosios ir panašios palūkanų pajamos	136 231	115 301	2 620	254 152
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	29 380	46 628	1 378	77 386
Prekybos pajamos	10 963	6 427	16 540	33 930
Kitos pajamos	1 787	1 037	5 030	7 854
Pajamų iš viso	178 361	169 393	25 568	373 322
Personalo, administracinės sąnaudos ir nusidėvėjimas	-93 967	-184 715	-11 140	-289 822
Kredito nuostolių atidėjiny paskoloms klientams	-32 118	8 905	236	-22 977
Kita	0	0	-1 261	-1 261
Pelnas prieš apmokestinimą	52 276	-6 417	13 403	59 262
Iš kurių nenumatytos sąnaudos	-33 629	-57 076	-1 108	-91 813

tūkst. EUR	Verslo bankininkystė	Mažmeninė bankininkystė	Kita	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d.				
Grupė				
Paskolos ir gautinos sumos*	4 925 549	5 483 370	17 253	10 426 172
Klientų indėliai	5 094 953	5 130 733	9 757	10 235 443

* Informacijoje apie segmentus į sumą neįskaičiuoti atidėjiniai ir sukauptos palūkanos

Šioje lentelėje pateiktas bendros paskolų ir gautinų sumų sumos, nurodytos informacijoje apie segmentus, sutikrinimas su grynąja balansine verte iš Grupės sutrumpintos konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos:

Bendra suma pagal informaciją apie segmentus 2020 m. gruodžio 31 d.	Sukauptos palūkanos	Atidėjinys	Pradinis vertės sumažėjimas	Amortizuotas mokestis	Grynoji balansinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.
9 591 479	20 477	-136 879	-18 618	-25 624	9 430 835

Bendra suma pagal informaciją apie segmentus 2019 m. gruodžio 31 d.	Sukauptos palūkanos	Atidėjinys	Pradinis vertės sumažėjimas	Amortizuotas mokestis	Grynoji balansinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.
10 426 172	30 681	-185 675	-18 288	-30 343	10 222 547

35. REIKŠMINGI ĮVYKIAI PO ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOS

Sausio 1 d. Peter Bosek tapo *Luminor Bank AS* Generaliniu direktoriumi ir Valdybos pirmininku.

Marilin Pikaro paskelbė apie savo sprendimą pasitraukti iš *Luminor Bank AS* Atitikties tarnybos vadovės ir Valdybos narės pareigų nuo 2021 m. sausio 5 d. Teisės tarnybos vadovė Mari Mōis paskirta eiti Vyriausiojo atitikties pareigūno pareigas nuo 2021 m. sausio 6 d.

Sausio 19 d. *Luminor Bank AS* ir *IBM* pranešė apie naują sutartį penkerių metų laikotarpiui. Pagal šią sutartį *Luminor* perkels savo IT infrastruktūrą į pažangų debesijos paslaugų sprendimą „IBM Cloud for Financial Services“. *IBM* padės *Luminor* sparčiau įgyvendinti skaitmeninę transformaciją ir sustiprinti saugumo ir atitikties teisės aktų nustatytiems reikalavimams procesus. Pagal šią sutartį apie 200 darbuotojų iš *Luminor* Technologijų padalinio bus perkelti į *IBM*. Tikimės, kad ši sutartis bent penktadaliu padės sumažinti išlaidas, kurias priešingu atveju patirtume.

Nuo vasario 1 d. Stebėtojų taryba suteikė įgaliojimus Produktų ir paslaugų vadovui vystyti ir koordinuoti *Luminor* sritis susijusias su Aplinkos apsaugos, socialinės atsakomybės ir valdymo aspektais.

Vasario 2 d. *Luminor* paskelbė apie *Danske Bank* verslo klientų portfelio dalies, kurios vertė yra apie 35 mln. EUR, įsigijimą. Portfelį sudaro *Danske Bank* verslo klientai Latvijoje, taip pat į jį įtrauktos paskolų, lizingo ir garantinės sutartys. Vasario 15 d. *Luminor* perėmė iš *Nordea* paskolas dviem verslo klientams Latvijoje, kurių bendra suma sudaro apie 54 mln. EUR.

Vasario 16 d. *Moody's Investor Service (Moody's)* patvirtino *Luminor* banko ilgalaikio skolinimosi reitingą Baa2 ir pakeitė reitingų perspektyvą į teigiamą.

Vasario 26 d. *Luminor* paskelbė apie Palle Nordahl paskyrimą *Luminor* Finansų vadovu ir Valdybos nariu nuo 2021 m. gegužės 1 d.

Nuo kovo 1 d. *Luminor* Operacijų departamentas bus sujungtas su Technologijų tarnyba.

36. LUMINOR BANK AS, KAIP ATSKIRO SUBJEKTO, PIRMINĖS ATASKAITOS

Patronuojančiosios bendrovės nekonsoliduotosios pirminės finansinės ataskaitos parengtos pagal Estijos Respublikos apskaitos įstatymą ir nesudaro Luminor Bank AS atskirųjų finansinių ataskaitų pagal 27-ojo TAS „Atskirosios finansinės ataskaitos“ reikšmę.

36.1 LUMINOR BANK AS 2020 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIŲ METŲ PELNO (NUOSTOLIŲ) IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

tūkst. EUR	2020 m.	2019 m.
Palūkanų pajamos, apskaičiuotos taikant efektyvios palūkanų normos metodą	247 695	266 592
Kitos panašios pajamos	3 441	5 479
Palūkanų ir panašios išlaidos	-46 677	-47 428
Grynosios palūkanų ir panašios pajamos	204 459	224 643
Paslaugų ir komisinių pajamos	82 603	90 719
Paslaugų ir komisinių sąnaudos	-21 563	-26 707
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	61 040	64 012
Grynasis pelnas iš finansinio turto ir įsipareigojimų, vertinamų tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais	0	271
Grynasis pelnas iš skolos vertybinių popierių, priskirtų prie vertinamų tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais	8 304	5 315
Grynasis pelnas iš prekybos laikomo finansinio turto ir įsipareigojimų	7 296	5 683
Grynasis pelnas iš išvestinių finansinių priemonių	-9 560	10 736
Grynasis pelnas iš operacijų užsienio valiuta	21 628	11 351
Dividendų pajamos	47 749	6 404
Kitos veiklos pajamos	6 786	15 690
Kitos veiklos sąnaudos	-6 350	-9 985
Grynosios kitos veiklos pajamos	75 853	45 465
Atlyginimai ir kitos su darbuotojais susijusios sąnaudos	-95 380	-103 961
Kitos administracinės sąnaudos	-158 674	-158 687
Ilgalaikio materialiojo turto ir nematerialiojo turto nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas	-11 507	-12 080
Veiklos sąnaudų iš viso	-265 561	-274 728
Atidėjinys kredito nuostoliams, neįskaitant nebalansinių įsipareigojimų	-10 865	-19 305
Nebalansinių įsipareigojimų atidėjinys kredito nuostoliams	-2 628	729
Kitos nepagrindinės veiklos sąnaudos	-200	-1 136
Pelnas prieš apmokestinimą	62 098	39 680
Mokesčių sąnaudos	-1 826	-4 321
Grynasis pelnas (nuostoliai) už laikotarpį	60 272	35 359
Straipsniai, kurie nebus perklasifikuoti į pelną arba nuostolius		
Nuosavybės vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis, tikrosios vertės pasikeitimas	4	-55
Straipsnių, kurie nebus perklasifikuoti į pelną arba nuostolius, iš viso	4	-55
Kitų bendrųjų pajamų iš viso	4	-55
Bendrųjų pajamų iš viso	60 276	35 304

36.2 LUMINOR BANK AS 2020 M. GRUODŽIO 31 D. FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

tūkst. EUR	2020 m. gruodžio 31 d	2019 m. gruodžio 31 d.
Turtas		
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	4 926 520	2 924 019
Iš kitų kredito įstaigų gautinos sumos	103 567	141 644
Paskolos klientams	9 305 347	9 997 431
Prekybai laikomas finansinis turtas	2 857	3 021
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais	281 467	223 863
Išvestinės finansinės priemonės	43 407	59 217
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis	140	140
Investicijos į patronuojamąsias ir asocijuotąsias įmones	260 755	261 050
Nematerialusis turtas	4 516	5 254
Ilgalaikis materialusis turtas ir naudojimo teise valdomas turtas	54 790	66 169
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio turtas	458	0
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	9 353	2 888
Kitas turtas	46 047	73 359
Ilgalaikis turtas ir perleidžiamos grupės, skirti parduoti	20	87
Turto iš viso	15 039 244	13 758 142
Įsipareigojimai		
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	47 311	980 692
Klientų indėliai	11 963 683	10 316 932
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	1 201 232	651 716
Išvestinės finansinės priemonės	50 583	58 304
Mokesčių įsipareigojimai	192	1 545
Nuomos įsipareigojimai	49 672	55 963
Kiti finansiniai įsipareigojimai	13 080	42 481
Kiti įsipareigojimai	58 682	60 306
Atidėjiniai	9 013	4 669
Įsipareigojimų iš viso	13 393 448	12 172 608
Nuosavas kapitalas		
Išleistas kapitalas	34 912	34 912
Akcijų priedai	1 412 243	1 412 243
Nepaskirstytasis pelnas	195 671	137 181
Kiti rezervai	2 970	1 198
Nuosavo kapitalo, tenkančio Banko akcininkams, iš viso	1 645 796	1 585 534
Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo iš viso	15 039 244	13 758 142

36.3 LUMINOR BANK AS 2020 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIŲ METŲ NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA**Priskirtinas banko akcininkams**

tūkst. EUR	Akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas	Nuosavo kapitalo iš viso
Nuosavo kapitalo iš viso 2019 m. sausio 1 d.	34 912	1 628 274	4 177	98 898	1 766 261
Grynasis pelnas (nuostoliai) už laikotarpį	0	0	0	35 359	35 359
Kitos bendrosios pajamos	0	0	-55	0	-55
Ataskaitinio laikotarpio bendrųjų pajamų iš viso	0	0	-55	35 359	35 304
Pervedimai iš kitų bendrųjų pajamų rezervo į nepaskirstytąjį pelną	0	0	-3 194	3 194	0
Akcinio kapitalo didinimas*	216 031	-216 031	0	0	0
Akcinio kapitalo mažinimas*	-216 031	0	0	0	-216 031
Pervedimas į privalomąjį rezervą	0	0	274	-274	0
Kita	0	0	-4	4	0
Nuosavo kapitalo iš viso 2019 m. gruodžio 31 d.	34 912	1 412 243	1 198	137 181	1 585 534

Nuosavo kapitalo iš viso 2019 m. gruodžio 31 d.	34 912	1 412 243	1 198	137 181	1 585 534
Grynasis pelnas (nuostoliai) už laikotarpį	0	0	0	60 272	60 272
Kitos bendrosios pajamos	0	0	4	0	4
Ataskaitinio laikotarpio bendrųjų pajamų iš viso	0	0	4	60 272	60 276
Pervedimas į privalomąjį rezervą	0	0	1 768	-1 768	0
Kita	0	0	0	-14	-14
Nuosavo kapitalo iš viso 2020 m. gruodžio 31 d.	34 912	1 412 243	2 970	195 671	1 645 796

* 2019 m. gegužės 28 d. Luminor akcininkai priėmė sprendimą išleisti papildomas akcijas, po ko buvo sumažintas akcinis kapitalas. Papildomos akcijos išleistos remiantis Banko 2019 m. sausio 2 d. tarpiniu balansu, kuomet atliktas dalinis 216 031 tūkst. EUR vertės akcijų priedų konvertavimas į akcinį kapitalą. Išleidus papildomas akcijas, Banko akcinis kapitalas buvo sumažintas tokia pačia suma ir išmokėtas akcininkui 2019 m. rugsėjo mėn.

tūkst. EUR	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Patronuojančiosios bendrovės nuosavas kapitalas	1 645 796	1 585 534
Patronuojamųjų įmonių vertė patronuojančiosios bendrovės nekonsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje (su minuso ženklu)	-260 755	-260 980
Patronuojamųjų įmonių vertė pagal nuosavybės metodą	280 194	307 715
Iš viso	1 665 235	1 632 269

36.4 LUMINOR BANK AS 2018 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIŲ METŲ PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

tūkst. EUR	2020 m.	2019 m.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai		
Pelnas prieš apmokestinimą	62 098	39 680
Koregavimai:		
-Atidėjiny s kredito nuostoliams, neįskaitant nebalansinių įsipareigojimų	10 865	19 305
-Nebalansinių įsipareigojimų atidėjiny s kredito nuostoliams	2 628	-729
-Dividendų pajamos	-47 749	-6 404
-Asocijuotosios įmonės pelno dalis	295	3 201
-(Pelnas) nuostoliai dėl užsienio valiutos perskaičiavimo	-3 052	-428
-Nusidėvėjimas, amortizacija ir vertės sumažėjimas	11 507	12 080
-Kiti koregavimai	200	1 136
-Palūkanų pajamos	-251 136	-272 071
-Palūkanų sąnaudos	46 677	47 428
Pagrindinės veiklos pinigų srautai prieš turto / įsipareigojimų iš pagrindinės veiklos pasikeitimą	-167 667	-156 802
Turto / įsipareigojimų iš pagrindinės veiklos pasikeitimas		
Paskolų klientams padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)	688 351	1 311 725
Kito turto padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)	-42 329	-71 865
Klientų indėlių padidėjimas (+) / sumažėjimas (-)	715 003	-1 781 377
Įsipareigojimų padidėjimas (+) / sumažėjimas (-)	-47 480	40 180
Turto / įsipareigojimų iš pagrindinės veiklos pasikeitimas iš viso	1 313 545	-501 337
Gautos palūkanos	240 965	276 870
Sumokėtos palūkanos	-46 007	-45 150
Sumokėtas pelno mokestis	-10 102	-6 861
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	1 330 734	-433 280
Investicinės veiklos pinigų srautai		
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas	-4 427	-5 690
Investicinio turto įsigijimas	0	-105
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto pardavimo pajamos	3 545	4 637
Investicinio turto pardavimo pajamos	1 492	0
Gauti dividendai	47 749	6 404
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	48 359	5 246
Finansinės veiklos pinigų srautai		
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	802 750	298 809
Skolos vertybinių popierių išpirkimas	-254 912	0
Pagrindinės nuomos sumos mokėjimai	6 162	-5 834

Išmokėjimas akcininkui	0	-216 031
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	554 000	76 944
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)	1 933 093	-351 090
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	2 948 677	3 299 339
Užsienio valiutos perskaičiavimo įtaka pinigams ir pinigų ekvivalentams	3 052	428
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)	1 933 093	-351 090
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	4 884 822	2 948 677
Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro:		
Pinigai kasoje	123 809	140 518
Lėšos einamojoje sąskaitoje centriniame banke, kurioms netaikomi apribojimai	4 690 457	2 670 701
Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų pagal pareikalavimą arba kurių pradinis grąžinimo terminas yra iki trijų mėnesių	70 556	137 458
Iš viso	4 884 822	2 948 677

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AS „Luminor Bank“ akcininkui

Išvada dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, konsoliduotosios finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai parodo AS „Luminor Bank“ (toliau – Bankas) ir jo patrunuojamųjų įmonių (toliau visi kartu – Grupė) 2020 m. gruodžio 31 d. konsoliduotosios finansinės būklės ir tuomet pasibaigusio metų Grupės konsoliduotųjų finansinių veiklos rezultatų bei konsoliduotųjų pinigų srautų vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Mūsų nuomonė atitinka 2021 m. kovo 9 d. papildomą ataskaitą Audito komitetui.

Mūsų audito apimtis

Grupės konsoliduotąsias finansines ataskaitas sudaro:

- 2020 m. gruodžio 31 d. konsoliduotoji finansinės būklės ataskaita;
- tuomet pasibaigusio metų konsoliduotoji pelno (nuostolių) ir bendrųjų pajamų ataskaita;
- tuomet pasibaigusio metų konsoliduotoji nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;
- tuomet pasibaigusio metų konsoliduotoji pinigų srautų ataskaita; ir
- konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis reikšmingus apskaitos principus ir kitą aiškinamąją informaciją.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Banko ir Grupės vadovaujantis Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos parengtu Tarptautiniu buhalterijų profesionalų etikos kodeksu (įskaitant Tarptautinius nepriklausomumo reikalavimus) (toliau – TBESV kodeksas). Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse numatytų etikos reikalavimų.

Remdamiesi savo žiniomis ir įsitikinimu, pareiškiame, kad ne audito paslaugos, kurias suteikėme Bendrovei ir jos patrunuojamosioms įmonėms, atitinka Estijos Respublikoje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus. Taip pat pareiškiame, kad nesuteikėme ne audito paslaugų, kurios yra draudžiamos pagal Estijos Respublikos auditorių veiklos įstatymo § 59¹ straipsnį.

AS „PricewaterhouseCoopers“

Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn, Estija; Licencijos Nr. 6; Registracijos kodas: 10142876

T: +372 614 1800, F: +372 614 1900, www.pwc.ee

Ši mūsų išvada yra vertimas iš anglų kalbos, į kurią buvo išverstas estų kalba parengtas išvados originalas. Buvo imtasi visų priemonių, reikalingų vertimo tikslumui užtikrinti. Tačiau išvados aiškinimo, komentavimo tikslams turi būti vadovaujama estų kalba parengtu išvados originalu.

Ne audito paslaugos, kurias laikotarpiu nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. suteikėme Bendrovei ir jos patronuojamosioms įmonėms, atskleistos laiške vadovybei.

Mūsų audito metodika

Apžvalga

Bendras reikšmingumo lygis Grupei yra 6,9 mln. eurų, kas sudaro 5 % nuo konsoliduotojo pelno prieš apmokestiną, pakoreguoto dėl reikšmingų nedažnai įvykstančių straipsnių.

Pilnos apimties auditą atliko „PwC“ Estijoje arba, vadovaujantis mūsų instrukcijomis, kitos „PwC“ tinklo firmos narės; auditas, įtraukus Grupės įmones, apėmė iš esmės visą Grupės konsoliduotąjį turtą ir pajamas. Pasirinktos audito procedūros atliktos likusiems likučiams, siekiant gauti pakankamų ir tinkamų įrodymų nuomonei pareikšti apie Grupės finansines ataskaitas kaip visumą.

Pagrindinis audito dalykas yra susijęs su paskolų klientams vertės sumažėjimu.

Planuodami auditą nustatėme reikšmingumo lygį ir įvertinome reikšmingo iškraipymo konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose rizikas. Būtent, atsižvelgėme į tas sritis, kuriose Valdyba priėmė subjektyvius sprendimus: pavyzdžiui, sprendimus dėl reikšmingų apskaitinių įvertinimų, kuriems nustatyti buvo remtasi prielaidomis ir atsižvelgta į būsimus įvykius, kurie savo prigimtimi yra neapibrėžti. Kaip ir visų kitų mūsų auditų metu, įvertinome vadovybės vidaus kontrolės procedūrų nesilaikymo riziką, taip pat, be kitų dalykų, įvertinome, ar buvo tam tikrą tendencingumą patvirtinančių įrodymų, kurie liudytų apie reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės riziką.

Reikšmingumo lygis

Mūsų audito apimčiai įtakos turėjo mūsų taikomas reikšmingumo lygis. Audito paskirtis – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos. Iškraipymai yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie turės įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Remdamiesi savo profesiniu sprendimu nustatėme tam tikras kiekybines ribas reikšmingumo lygiui, įskaitant bendrą Grupės reikšmingumo lygį konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms kaip visumai, kuris pateiktas lentelėje toliau. Šios kiekybinės ribos kartu su kokybiniais aspektais padėjo mums apibrėžti audito apimtį bei audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir aprėptį, taip pat įvertinti kiekvieno atskirai ir visų kartu iškraipymų, jei tokių buvo, poveikį finansinėms ataskaitoms kaip visumai.

Bendras reikšmingumo lygis Grupei

6,9 mln. eurų

Kaip mes jį nustatėme

5 % nuo konsoliduotojo pelno prieš apmokestinimą, pakoreguoto dėl reikšmingų nedažnai įvykstančių straipsnių.

Taikyto reikšmingumo lygio išaiškinimas

Kaip kriterijų reikšmingumo lygiui nustatyti pasirinkome pelną prieš apmokestinimą, nes, mūsų nuomone, būtent šiuo kriterijumi dažniausiai remiamasi vertinant Grupės veiklos rezultatus ir tai yra pagrindinis Valdybos ir Stebėtojų tarybos darbo rezultatų įvertinimo rodiklis. Pelno prieš apmokestinimą koregavimai buvo reikalingi dėl 2020 m. patirtų reikšmingų nenumatytų sąnaudų, kurios nėra būdingos Grupės įprastinei pagrindinei veiklai.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie mūsų profesiniu sprendimu buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą. Šiuos dalykus nagrinėjome atlikdami konsoliduotųjų finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir formuluodami apie jas savo nuomonę, todėl apie šiuos dalykus mes nepareiškiamo jokios atskiros savo nuomonės.

Pagrindinis audito dalykas	Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką
Paskolų klientams vertės sumažėjimas (žr. 1 pastabą „Pagrindiniai apskaitos politikos principai“, 2 pastabą „Reikšmingi apskaitiniai įverčiai ir sprendimai“, 5 pastabą „Bendroji rizikos valdymo politika“ ir 14 pastabą „Paskolos klientams“). Paskolų klientams grynoji balansinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 9,431 mln. eurų, o su jomis susijęs atidėjinytis vertės sumažėjimui siekė 137 mln. eurų. 2020 m. paskolų klientams atžvilgiu Grupė pripažino vertės sumažėjimą, kurio grynoji vertė siekė 14,5 mln. eurų. Pagrindinį dėmesį skyrėme šiai sričiai, nes vadovybė taiko sudėtingus modelius, kuriuose naudojami subjektyvūs įvesties duomenys, skirti įvertinti tikėtinų kredito nuostolių (TKN) atsiradimo laiką ir sumą. Pagrindinės sritys, kuriose vadovybei tenka priimti sprendimus ir taikyti modelius, yra šios: - kriterijų, skirtų įvertinti reikšmingą kredito rizikos padidėjimą, įvertinimas ir paskolų priskyrimas 1, 2 arba 3 lygiams; - apskaitinio aiškinimo ir modeliavimo prielaidų, naudojamų TKN apskaičiavimo modeliams kurti, vertinimas;	Mes įvertinome, ar Grupės apskaitos principai ir metodologija, taikyti apskaičiuojant paskolų klientams vertės sumažėjimą, atitiko 9-ąją TFAS. Mes įvertinome pagrindinių kontrolės procedūrų, taikomų TKN duomenims ir atitinkamiems skaičiavimams, sistemą bei veiksmingumą, įskaitant: - IT bendrąsias kontrolės procedūras, taikomas susijusioms sistemoms; - IT taikomas kontrolės procedūras, taikomas pozicijų likučiams ir pradelsimų informacijai ; - automatizuotą paskolų priskyrimo tam tikram lygiui taikymą; - automatizuotą TKN apskaičiavimą 1 ir 2 lygiams; - automatizuotą TKN apskaičiavimą 3 lygiui priskirtoms nereikšmingoms pozicijoms, kurios vertinamos kolektyviai; - klientams suteiktų kredito rizikos reitingų peržiūrą ir patvirtinimą; - užtikrinimo priemonių verčių peržiūrą ir patikslinimą; - reguliarias klientų peržiūras;

- pagrindinių TKN modelio parametrų modeliavimas ir apskaičiavimas, įskaitant įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę (angl. *PD*), nuostolį dėl įsipareigojimų neįvykdymo (angl. *LGD*) ir paskolos dydį (rizikos poziciją) įsipareigojimų neįvykdymo atveju (angl. *EAD*);
- makroekonominių rodiklių nustatymas ir į ateitį orientuotos informacijos įtraukimas į TKN modelį;
- pirmiau nurodytų rodiklių įvertinimas, aprėpiant patikimą ateities laikotarpį ir taikant tris skirtingus scenarijus (atskaitos, optimistinių ir pesimistinių) ir tikimybės nustatymas pagal tuos scenarijus;
- TKN įvertinimas pagal atskaitos ir rizikos scenarijus individualiai vertinamam 3 lygio turtui ir tikimybės nustatymas minėtiems scenarijams; ir
- vadovybės priimami reikšmingi sprendimai vertinant vadovybės sprendimu atliktus koregavimus (pvz., kai koreguojami TKN modelio rezultatai, siekiant spręsti TKN modelio ribotumus ir (arba) atsižvelgti į naujai kylančias tendencijas).
- paskolų nuostolių apskaičiavimų peržiūrą ir patvirtinimą atskiroms reikšmingoms pozicijoms (3 lygis).

Mes atlikome detaliuosius testus, siekdami patikrinti:

- TKN apskaičiavimo sistemoje naudojamų duomenų pilnumą ir tikslumą;
- pagrindinių TKN skaičiavimuose naudojamų įvesties duomenų atitiktį 9-ojo TFAS metodologijai;
- duomenų, naudojamų paskolų priskyrimui lygiams, tikslumą ir pilnumą (įskaitant kriterijus, skirtus reikšmingam kredito rizikos padidėjimui nustatyti, ir įsipareigojimų neįvykdymo apibrėžimo taikymą);
- vidinį kredito rizikos reitingų priskyrimą paskolų verslo klientams, kurie naudojami kaip įvesties duomenys paskolų verslo klientams TKN apskaičiavimo modelyje;
- informacijos apie užtikrinimo priemones ir jų vertes paskolų sistemoje teisingumą, kuri naudojama kaip įvesties duomenys TKN apskaičiavimo modelyje; ir
- 3 lygiui priskirtų paskolų įvertinimo ir susijusių TKN skaičiavimų pilnumą.

Mes įvertinome vadovybės pagrindinių prielaidų pagrįstumą, kurios naudojamos kaip svarbūs įvesties duomenys TKN apskaičiavimo modelyje, tokie kaip skirtingų scenarijų tikimybė, verslo klientų portfeliui taikomi *PD* įverčiai tam tikru laiko momentu, pagrindinės makroekonominės informacijos prognozės ir skirtingiems scenarijams naudojami koeficientai.

Be to, įvertinome 2020 m. gruodžio 31 d. vadovybės sprendimu atliktų koregavimų validumą ir pagrįstumą.

Kaip pritaikėme Grupės audito apimtį

Audito apimtį pritaikėme taip, kad mūsų atlikti darbai būtų pakankami, kad galėtume pareikšti savo nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas kaip visumą, atsižvelgiant į Grupės struktūrą, apskaitos procesus ir kontroles, taip pat į verslo sektorių, kuriame Grupė vykdo savo veiklą.

Grupę sudaro eilė įmonių, veikiančių Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje (daugiau informacijos apie Grupės struktūrą pateikta konsoliduotųjų finansinių ataskaitų 1 pastaboje). Remdamiesi savo rizikos ir reikšmingumo įvertinimu, nustatėme įmones, kurioms reikia atlikti pilnos apimties auditą, atsižvelgiant į

kiekvienos įmonės santykinį reikšmingumą Grupei ir bendrą aprėptį, pasiektą kiekvienos reikšmingos konsoliduotųjų finansinių ataskaitų eilutės atžvilgiu. Pilnos apimties auditą atliko „PwC“ Estijoje arba, vadovaujantis mūsų instrukcijomis, kitos „PwC“ tinklo firmos narės, kuris, įtraukus Grupės įmones, apėmė iš esmės visas pajamas ir turtą.

Kai darbą atliko komponentų auditoriai, mes nustatėme, kokiame lygyje norėtume, kad jie dalyvautų atliekant ataskaitas rengiančių ūkio subjektų auditą, kad galėtume padaryti išvadą, jog gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų nuomonei apie Grupės finansines ataskaitas kaip visumą. Grupės lygmeniu mes taip pat atlikome konsoliduotųjų procesų auditą ir atrinktas audito procedūras likusiems likučiams, kad surinktume įrodymų nuomonei pareikšti apie Grupės finansines ataskaitas kaip visumą.

Kita informacija

Už kitą informaciją yra atsakinga Valdyba. Kita informacija apima metinį pranešimą, įskaitant Kontaktinius duomenis, Vadovo pranešimą ir Vadovybės ataskaitą (tačiau neapima konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie šias ataskaitas).

Mūsų nuomonė apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame dėl tokios kitos informacijos jokios užtikrinimo išvados.

Mums atliekant konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą mūsų atsakomybė – perskaityti pirmiau minėtą kitą informaciją ir įvertinti, ar yra reikšmingas nesuderinamumas tarp kitos informacijos ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ar per auditą mūsų įgytų žinių ir ar kitaip nepaaiškėja, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų. Tuo atveju, jei, remdamiesi atliktu darbu, padarome išvadą, kad tokioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų, mes apie tai privalome informuoti. Šiuo atžvilgiu nėra nieko, apie ką turėtume informuoti.

Valdybos ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už konsoliduotąsias finansines ataskaitas

Valdyba yra atsakinga už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, kurios pateikia tikrą ir teisingą vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, parengimą bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, Valdybos nuomone, yra būtina konsoliduotųjų finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama konsoliduotąsias finansines ataskaitas Valdyba privalo įvertinti Grupės gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai Valdyba ketina likviduoti Grupę ar nutraukti jos veiklą arba yra priversta tai padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Grupės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar konsoliduotosios finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra.

Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis šiomis konsoliduotosiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir vadovaujamės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatome ir įvertiname konsoliduotųjų finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokias rizikas ir surenkame audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- išsiaiškiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Grupės vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertiname taikomų apskaitos principų tinkamumą bei Valdybos naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą;
- padarome išvadą dėl Valdybos taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja reikšmingas neapibrėžtumas, susijęs su įvykiais ar sąlygomis, dėl kurių gali kilti reikšmingų abejonių dėl Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose arba, jei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos;
- įvertiname bendrą konsoliduotųjų finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją;
- surenkame pakankamų ir tinkamų audito įrodymų apie įmonių finansinę informaciją ar jų vykdomą veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą Grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą audito nuomonę.

Mes, be kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Be to, už valdymą atsakingiems asmenims patvirtiname, kad laikėmės visų svarbių etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, taip pat informavome juos apie visus ryšius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš visų dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskyrėme tuos, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą ir kurie dėl to laikomi pagrindiniais audito dalykais. Šiuos dalykus aprašome savo auditoriaus išvadoje, nebent pagal įstatymą ar kitą teisės aktą būtų draudžiama juos viešai atskleisti arba, labai retomis aplinkybėmis,

nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje dėl to, kad galime pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio atskleidimo pasekmės nusvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Paskyrimas ir mūsų audito užduoties vykdymo laikotarpis

AS „Luminor Bank“ auditoriais pirmą kartą buvome paskirti 2018 m. gegužės 31 d. už 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius finansinius metus ir mūsų nenutrūkstamas užduoties vykdymo laikotarpis iš viso sudarė trejus metus. Vadovaujantis Estijos Respublikos audito veiklos įstatymu ir Reglamentu (ES) Nr. 537/2017, mūsų paskyrimas AS „Luminor Bank“ auditoriais gali būti pratęstas už finansinius metus, pasibaigsiąčius 2027 m. gruodžio 31 d., o po naujai paskelbto konkurso – už finansinius metus, pasibaigsiąčius 2037 m. gruodžio 31 d.

AS „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Ago Vilu

Atestuotasis atsakingas auditorius, auditoriaus pažymėjimo Nr.325

2021 m. kovo 9 d.

Talinas, Estija

PELNO PASKIRSTYMO PROJEKTAS

Remdamasi audituotais finansiniais rezultatais, Valdyba rekomenduoja Metiniam akcininkų susirinkimui paskirstyti *Luminor* 33 111 tūkst. EUR grynąjį pelną už 2020 m. ir 181 999 tūkst. EUR nepaskirstytąjį pelną už ankstesnius finansinius laikotarpius, iš viso 215 110 tūkst. EUR, tokia tvarka:

Grynasis pelnas už 2020 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį	33 111 tūkst. EUR
Nepaskirstytasis ankstesnių laikotarpių pelnas	181 999 tūkst. EUR
Nepaskirstytasis pelnas iš viso	215 110 tūkst. EUR
Įmoka į privalomąjį rezervą	786 tūkst. EUR
Mokėtini dividendai	1 000 tūkst. EUR
Nepaskirstytasis pelnas	213 324 tūkst. EUR

2020 M. ATASKAITOS TVIRTINIMAS VALDYBOS PARAŠAIS

Banko Valdyba patvirtino 2020 m. Vadovybės ataskaitą ir Metines finansines ataskaitas.

Valdybos parengtą Metinę ataskaitą sudaro Vadovybės ataskaita, Metinės finansinės ataskaitos, Pelno paskirstymo projektas ir Auditoriaus išvada. Metinę ataskaitą peržiūrėjo Banko Stebėtojų taryba ir patvirtino ją teikti Visuotiniam akcininkų susirinkimui.

2021 m. kovo 9 d.

Peter Bosek

Valdybos pirmininkas

Kerli Gabrilovica

Valdybos narė

Andrius Načajus

Valdybos narys

Georg Jürgen Kaltenbrunner

Valdybos narys

Kristina Siimar

Valdybos narė

Ilja Sovetov

Valdybos narys

KONTAKTINIAI DUOMENYS

Luminor Bank AS

Adresas	Liivalaia 45 10145 Talinas Estija
Registracijos šalis	Estijos Respublika
Pagrindinė veikla	Kredito įstaiga
Įmonių registro kodas	11315936
Telefonas	+372 628 3300
SWIFT/BIC	RIKOE22
Svetainė	www.luminor.ee
El. pašto adresas	info@luminor.ee
El. pašto adresas investuotojams	ir@luminorgroup.com
Balanso data	2020 m. gruodžio 31 d.
Ataskaitinis laikotarpis	2020 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d.
Finansinių ataskaitų valiuta	Euras